

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Shakespeare, William.
Titel Title:	<u>William Shakespeare's tragiske Værker.</u>
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 1
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kiøbenhavn : Fr. Brummer, 1807-1825
Fysiske størrelse Physical extent:	9 bd.

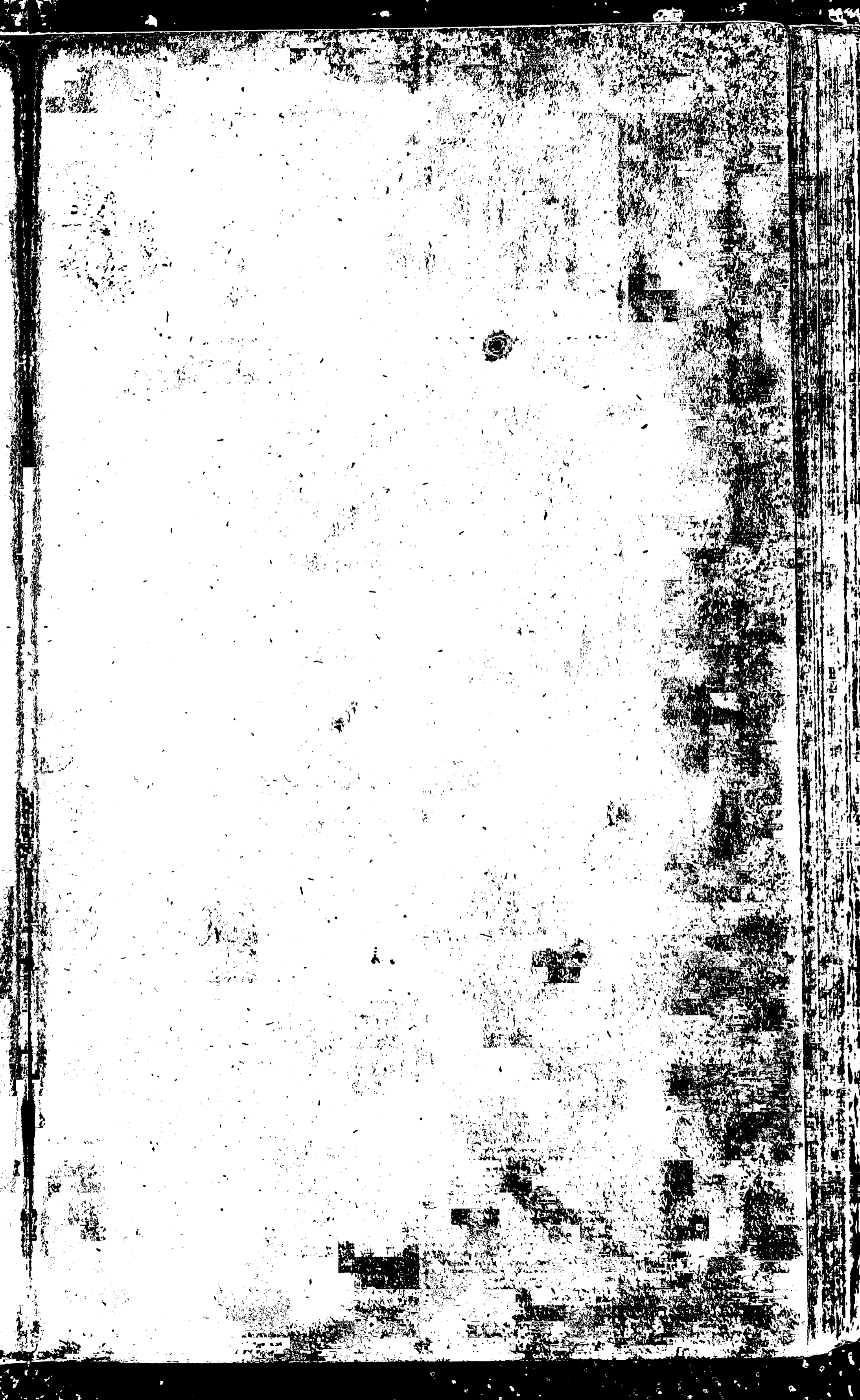
DK

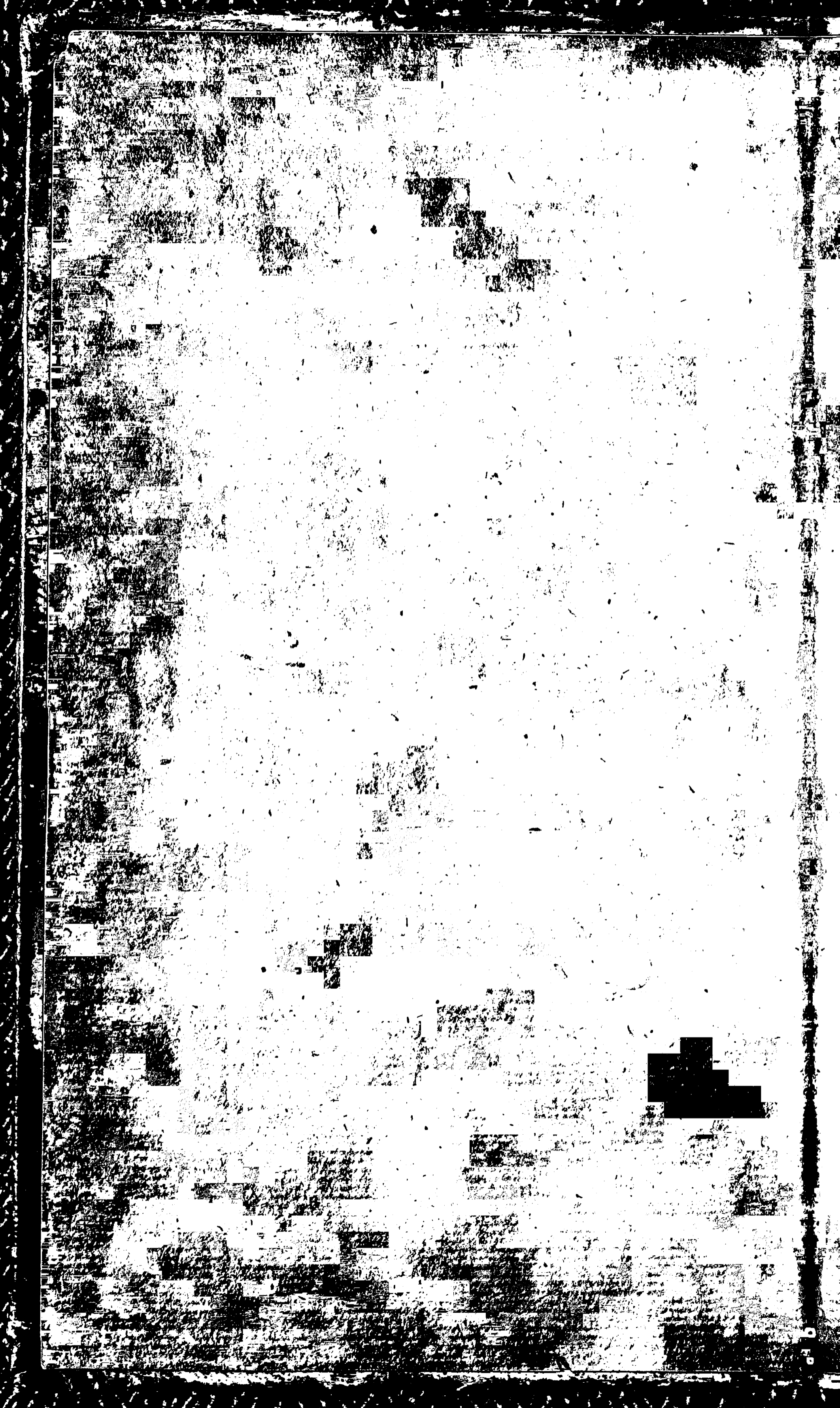
Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

William Shaf'peare's.

Tragiske Bærfæ,

oversatte

af

Peter Foersønt,

Skuespiller.

Første Deel.

O! einsam steht und tiefbetrübt,
wer heiß und fromm die Vorzeit liebt!

Novalis.

Kiebenhavn, 1807.

Trykt paa Fr. Brummers Forlag,
hos B. Neum.

Til

Hendes Kongelige Høihed

L o v i s a A u g u s t a ,

Hertuginde til Augustenborg.

Saa ædle Stene har jeg her bragt hjem
af Scenens Konges evigrige Krone:

D, Skønheds hulde Dronning! for Din Throne
med hellig Vrefrygt jeg lægger dem.

I Thronens Glands var stedse deres Hiem:
Him Bestens Coel, den fronte Bestalinde,
var deres høie Giers Skytsgudinde,
og hendes Billed' luer end i dem!

Som Himlens Lys, naar Baarens Blomsterkrands
oplukker perlesyldte Dfferstaaler,
huldt speller sig i dem fra høien Poel,
faa lad, Du Guldeste! af al Din Glands
een Straale kun, af alle Dine Straaler,
nedsmile til mit Dffer, Nordens Coel!

Allerunderdanigst

Peter Foersom.

Til Læseren.

Den Grundsetning, jeg ubrødelig fastsatte mig ved denne Oversættelse, var: at udtrykke Digteren saa værdigt, som mig var muligt, og, om muligt, saa tro som Echo gientage, hvad hans Genius tilraabte mig. Hvor jeg, skøndt jeg idelig havde denne Høide klart i Sigte, alligevel er bleven vandrønde paa Sletten, der har Mangel paa Evne tvunget mig dertil.

Mange ville vel imidlertid ansee meget for Feil, som i min Oversættelse er Forsæt og Plan; for Ex. de Feil mod Versbygningen, jeg nu og da har tilladt mig. Disse begif jeg med velberaad Hu, hvor jeg maatte være bleven mit Mynster mindre tro, ved at undgaae dem. Den Læser, der udpeger flige Feil, holde sig til Englands fashionable poetry, og lade den gamle Shak-

speare ligge. Ja, saameget end denne Bog trænger til Læsere, og saa høilig jeg ønsker den dem, saa dog hellere slet ingen, end saadanne Læsere, som hellere ville scandere, end studere Digteren! — Andre, forudseer jeg, ville bebreide mig Bruagen af forældede Ord og Sprogformer. Dem svarer jeg, at jeg har brugt det ældre Ord, hvor det var kiernefuldere end det nyere, at jeg overalt har stræbt at bringe en Skjægge af Oldtiden, en ældre Tone ind i det Hele, fordi saa var Shakspeares Sprog; fordi dette Sprog ei er moderne, og, som saadant, afhængigt af Diebliffets idelig veylende Smag eller Lune.

Derfor Nogen beærer dette Arbeid med en kritisk Bedømmelse, anmærker jeg for hans Skyld, at den Udgave, jeg har oversat disse tvende Tragoedier efter, er en Haandudgave, udkommen i London 1798, hvor Steevens's Text er lagt til Grund. Dog har jeg tillige, ved senere Giennemsyn af disse Blade, havt, saavidt muligt, Malone's Udgave ved Haanden: saavidt muligt, siger jeg; thi saa sielden er den her, at

intet offentligt Bibliothek, saavidt jeg veed, besidder den, og den er, som bekiendt, for kostbar, til ei at være Sieldenhed i danske private Bogsamlinger. Videre bør jeg tilføie, at Ordspil, som vare aldeles uoversættelige, og som paa Dansk vilde give en meningsløs Text, har jeg, hvor intet omtrent lignende kunde sættes i Stedet, aldeles udeladt, dog saaledes, at intet Hul derved blev synligt: saaledes har jeg ogsaa ganske udeladt enkelte Ting, hvis Betydning var selv de ældste Commentatorer ubekiendt, og som for Læseren vilde være aldeles betydningsløse; og jeg haaber, at man vil vide mig Tak herfor, saameget mere, som jeg derved har skaanet Læseren for kedsommelige, forstyrrende Anmærkninger. Og endelig skylder jeg mig selv at anmærke: at jeg ei blindt hen har fulgt eller følger Malone's eller nogen hvilkensomhelst Commentators Læsemaade, Conjectur eller Fortolkning; paa mange Steder har jeg afvejet fra ham, og fulgt endog mindre paalidelige Udgavers Læsemaade, naar den var shakespeare'sk, og ei aabenbar Følge af Udgiverens

rens Uvidenhed eller Skiodesløshed. Denne Plan har jeg fulgt ved denne, og vil følge ved de følgende Dele.

Om nu disse Dele skulle udkomme, eller ei, vil beroe paa dennes Modtagelse. Dersom Boghandlerne nøie kende den danske Læseverdens Smag, hvad kan jeg da haabe, naar jeg i flere Aar, indtil nu, har søgt forgieves — endog paa ubillig-billige Bilkar fra min Side — en Forlægger til dette Værk? — Midlertid see vi jo alle Klarligen, at der efter en lang Dæmring opgaaer en klar Morgen over det danske Parnas, saa Tiden synes, at være mit Foretagende gunstig. Det gaae som det vil; jeg nedlægger disse Blade, som en ringe Skierp paa Melpomenes Altar, med det varme Dufte, at de maae bidrage til at udsende over hendes Præster den Aand, i hvilken vi skulle leve og røres, og uden hvilken vi Intet ere, og Intet kunne worde!

Kjøbenhavn i Decemb. 1806.

Oversætteren.

Julius Caesar.

Personer:

Julius Cæsar.

Octavius Cæsar.

Marcus Antonius.

M. Emil. Lepidus.

} Triumvirer efter Julii
Cæsars Død.

Cicero,

Publius,

Popilius Lena,

Marcus Brutus,

Cassius,

Casca,

Trebbonius,

Ligarius,

Decius Brutus,

Metellus Cimper,

Cinna,

Flavius,

Marullus,

) Tribuner.

Artemidorus, en Sophist fra Cntbos.

En Sandsiger.

Cinna, en Poet.

En anden Poet.

Lucilius,

Titinius,

Messala,

Cato, den yngre,

Volumnius,

} Venner af Brutus og
Cassius.

Barro, }
Clitus, }
Claudius, } Bruti Diener.
Strato, }
Lucius, }
Dardanius, }

Pindarus, Cassii Diener.

Calpurnia, Casars Gemalinde.

Portia, Bruti Gemalinde.

Senatorer, Borgere, Bagt, Følge o. s. v.

Scenen er for største Delen i Rom; siden i Sardis,
og i Nærheden af Philippi.

Julius Cæsar.

Første Akt.

Første Scene.

Rom. En Gade.

Flavius og Marullus træde ind med en Sværm af Almuesmænd.

Flavius.

Affted? gaaer hiem, I doyne Krøe, gaaer hiem;
er det en Helligdag? Hvad! Bide I
da ei, som Haandværksfolk, I maae ei gaae
omkring paa Sognebage uden Tegnet
paa Eders Dont? — Tael, hvad er din Haand-
tering?

Første Borger.

Herre! jeg er Tømmermand.

Marullus.

Hvor er dit Skiodskind, og dit Vinkelmaal?
 Hvad gjør du med din bedste Klædning paa? —
 I, hvad er Jeres Haandværk?

Unden Borger.

Ja, Herre, hvis I ligner det med fint Kunstarbeid, kan det ikke kaldes stort bedre end Flikkerie.

Marullus.

Men hvilket er dit Haandværk? Svar mig flux!

Unden Borger.

Det er et Haandværk, jeg haaber, jeg kan drive med en god Samvittighed. Jeg letter mangen een den tunge Gang giennem Verden.

Marullus.

Hvad Haandværk, Skurk? Du grove Skurk!
 hvad Haandværk?

Unden Borger.

Gia! gode Herre! brist dog ikke af Harmen! — Og dog brist kun, Den Skade kan jeg bøde!

Marullus.

Hvad skal det sige, uforstammede Karl? bøde paa mig?

Unden Borger.

Ja, det priser jeg min Kunst for!

Flavius.

Du er Skoeflikker; ikke sandt?

Unden Borger.

Rigtig, Herre! Alt, hvad jeg lever af, er Sy-
len. Jeg bryder mig ligesåalidt om Riibmandens
Handel, som om Qvindernes Handeler; men bli-
ver ved min Læst. Jeg, Herre, jeg er Bund-
læge for gamle Skoe; ere de i stor Fare, helbre-
der jeg dem. Saa vakke Folk, som nogenjinde
traad paa en Kobud, have gaaet paa mine Hæn-
ders Arbeid.

Flavius.

Hvi er du da i Dag ei i dit Værksted,
men fører disse Mænd omkring i Staden?

Unden Borger.

Det gjør jeg, Herre! at de kan faae deres Skoe
opflidte, og jeg faae meer Arbeid. Dog, sandt
at sige, i Dag gjøre vi Helligdag, - for at see Cæ-
sar, og fryde os ved hans Sjers=Inotog.

Marullus.

Hvi fryde Eder? Hvad Erobring bringer
han hiem? Siig, hvilke Skattekonger følge
ham hid, for lænkede hans Vogn at pryde?
I Klodse, Stene, sandsesløse Kræe,
o, haarde Hierter, grumme Mænd af Roma,
har I ei kjendt Pompeius? Mangelstund
I have klattred' op til Mure, Tinder,
til Taarne, Binduer, ja Skorsteensspidser,
med Teres spæde Børn i Arm; der sad' I

den' lange Dag taalmodig', for at see
 Pompei Tog igiennem Romæ Gader;
 og naar I saae et Glimt, af hans Triumphvogn,
 opløsted' I da ei et Jubelraab,
 saa Tiberfloden skialv udi sit Løbe,
 i det den horte Eders Stemmers Gienklang
 udi sin krumme Strandbred?

Dg nu iføre I Jer Høitidsklæder?

Dg nu udkaare I en Helligdag,

og nu udstrøe I Blomster paa hans Bei,
 som sei'rstolt fra Pompei Blod hidkommer?

Fort:

flyer til Eders Huse, knæler, beder,
 at Guderne afvende vil de Straffe,
 som vist sliq Uerkiendtlighed maae ramme.

Flavius.

Gaaer, gaaer, M' dborgere! For denne Brøst
 forsamler alle Eders ringe Brødre,
 gaaer saa til Tiber's Bred, og græder i
 dens Dyb, til Bølgen, hvor den lavest er,
 de høieste af Strømmens Bredder kysser!

(Borgerne gaae).

See kun, alt smelter den urene Werts;
 de gaae, og Brøden binder deres Tunger.
 Gaae hiin Bei op til Capitolium;
 jeg gaaer ad denne; aflæd Støtterne,
 I finder prangende med Wrestegn.

Marullus.

Dør vi det?

J veed det er jo Lupercali.?

Flavius.

Hvad siger det? Lad ingen Støtter prange
med Cæsars Seierstegn. Jeg vil omkring,
at drive Sværmen bort af Gaderne;
saa giøre ogsaa J, hvor tyk den staaer.
Naar disse Trier af Cæsars Binge rives,
da hæmme vi hans stolte Drneflugt,
som ellers svang sig over Jordens Synskreds,
og holdt os alle i en slavisk Frygt.

(de gaae)

U n d e n S e e n e.

Rom. En offentlig Plads.

Cæsar, Antonius, klædt til Bæddeløb. Calpurnia, Portia, Decius, Cicero, Brutus, Cassius og Casca komme i et høitideligt Dptog med Musik, en stor Følgeskare følger dem; i Skaren er en Sandfiger.

Cæsar.

Calpurnia!

Casca.

Cæsar taler. Dø!

(Musikken rier).

Cæsar.

Calpurnia!

Calpurnia.

Her, ædle Herre!

Cæsar.

Staae lige for Antonius, naar han vender
i Væddeløbet! — Min Antonius!

Antonius.

Ja, ædle Cæsar!

Cæsar.

Forgiet ei, mens I løber, at berøre
Calpurnia; thi vore Fædre sige:
ufrugtbar Biv, i helligt Løb berørt,
Ufrugtbarheds Forbandelsen afryster.

Antonius.

Jeg skal erindre det.

Naar Cæsar siger: gjør det, er det fuldbragt.

Cæsar.

Gaaer, og forgiætter ingen hellig Skik!

(Musik).

Sandsigeren.

Cæsar!

Cæsar.

Ha! Hvo kalder?

Casca.

Byd Larmen tie: — Stille! — Stille dog!

(Musiken tier).

Cæsar.

Hvo est du, som i Skaren kalder mig?
En Stemme skinger over Frydeklangen,
og raaber: Cæsar! tael; thi Cæsar hører.

Sandsigeren.

Bogt dig for *idus Martii*!

Cæsar.

Hvad er dette?

Brutus.

En Spaamand varer Jer for *idus Martii*.

Cæsar.

Fremstil ham for mig, lad mig see hans Ansyn.

Cassius.

Frem, Mand! af Folkeskaren; see paa Cæsar.

Cæsar.

Hvad siger du mig nu? Tael end eengang.

Sandsigeren.

Bogt dig for *idus Martii*!

Cæsar.

Han er en Drømmer; kommer; — følger mig!

(Krigerst Musik. Alle gaae, undtagen Brutus
og Cassius).

Cassius.

Vil I gaae med og see paa Væddeløbet?

Brutus.

Nei!

Cassius.

Jeg beder Eder, gjør det.

Brutus.

Ei staaer min Hu til Leeg: mig fattes saare
hiin muntre Aand, Antonius besidder.
Lad mig ei hindre Eders Dnske, Cassius;
jeg vil forlade Jer.

Cassius.

En Stund har jeg lagt Mærke til Jer, Brutus.
Jeg seer i Eders Dine ej hiint Huldskab
og Venskabs Flamme, som jeg ellers saae.
J er for kold og fremmed mod en Ven,
som elsker Jer.

Brutus.

Bedrag Jer ei, o Cassius:
Laae der end Mørke over disse Dine,
saa var mit Uasyns Brede dog kun vendt
imod mig selv. — J lang Tid plages jeg
af temmelig ulige Lidenstaber,
og Tanker, som kun gielde ene mig,
og muligt volde de min Udfærds Mørke;
men sligt maa ikke krænke mine Venner,
i hvis Tal, Cassius, J være een.
Dg slut da af min Kulde kun som saa:
den stakkels Brutus, med sig selv i Strid,
forglemmer Venlighed mod Andre.

Cassius.

Brutus!

Saa tog jeg Feil af Eders Lidenfkab,
for hvis Skyld dette Bryft begravet har
heel høie Tanker, dyrebare Anfag. —

Siig mig, min Brutus, kan du see dit Aflyn?

Brutus.

Nei, Cassius; thi Diet seer sig selv
kun ved et Gienfkin af en anden Ting.

Cassius.

Ja, sandt var dette:

Dg man beklager faare, at I har
ei fligt et Speil, som Eder holde vil
for Die Eders skjulte Herlighed,
at Bruti Skygge I dog kunde see.

Tidt hørte jeg de Gieveste i Roma

— undtagen Cæsar, den Udødelige —

De talede om Brutus, og de sukked'
ved disse Tidens Nag, og ønsked', at
den ædle Brutus havde Cæsars Dine.

Brutus.

I hvilke Farer vil I lede mig?

I vil, at jeg skal søge i mig selv,
hvad der ei er i mig.

Cassius.

Desaarfag, Brutus, lav Jer til at høre;
og da I veed, I bedst kan see Jer selv

ved Gienſkin, ſaa vil jeg, ſom Eders Speil,
 keſkedent ſtille frem for Eders Syn
 det af Jer ſelv, ſom J endnu ei kiender.
 Og hør, miſtroe mig ikke, vakkre Brutus:
 Er jeg en Dagens Gief, ſom har for Skik,
 med tomme Eder at falbyde hver
 nye Beilende mit Venſkab; har J hørt,
 jeg er en Mundven, ſom bagvaſker den,
 jeg kſte nys, og har J ſeet, at jeg
 ved Gilde giver mig til Priis for Lauget,
 da ſkye mig og miſtænk mig.

(Trompetklang. Fryderaab).

Brutus.

Hvortil dog
 hiin Jublen! Jeg er bange, Folket kaarer
 til Konge Cæſar.

Cæſius.

Saa! det frygter J?
 Saa maa jeg troe, J ſaae det juſt ei gierne.

Brutus.

Nei, ikke gierne, ſkiøndt jeg høit ham elſker.
 Men hvorfor holder J mig her ſaa længe?
 Hvad er det vel, J vil meddele mig?
 Er det til almeent Vel, velan! ſtil Gren
 for dette Die, Døden for det andet,
 og jeg vil ſee paa Døden ligegyldig:

Thi Guderne mig elcke saa høit, som
jeg elcker Wren, meer end frygter Døden!

Cassius.

Jeg kiender denne Dyd hos Jer, min Brutus,
saa godt, som dette Ederes favre Nafn.
Vel, Wre er Indholdet af min Tale. —
Jeg veed ei grant, hvad I og andre tænke
om dette Liv; men hvad mig selv angaaer,
da vil jeg heller' døde, end leve, for
at ængstes af et Bæsen, som mig selv.
Fribaarne eré vi, saavel som Cæsar:
Vor Føde var som hans; og vi kan begge
udholde Vintrens Frost, saa godt som han.
Thi engang paa en' raee og fludfuld Dag,
mens Tiber oprørt streed med sine Bredder,
da sagde Cæsar: "Cassius, tør du nu
vel springe med mig i den vrede Flod,
og svømme til hiint Maal?" — Ved disse Ord,
fuldpaaklædt, som jeg var, jeg sprang i Dybet;
og bød ham følge; dette gjorde han.
Strømningen brøled', og vi sloge den
med stærke Sener; stødte den tilside,
og strede mod dens Bold med stridbart Bryst.
Men før vi naaede det bestemte Maal,
skreeg Cæsar: "Hielp mig, Cassius! Hielp! Jeg
synker."

Ret som Wneas, vores Stammefader,

har Ddningen Anchises paa sin Ryg
 fra Troie Brand, saaledes har og jeg
 den trætte Cæsar giennem Tibers Bølger:
 Og denne Mand er vorden nu en Gud,
 og Cassius en Usling, som maa krumme
 sin Ryg, naar Cæsar koldt et Nik ham skienker.
 Han havde Feber i Hispania,
 og naar da Kulden greb ham, saae jeg hvor
 han zittred', ja i Sandhed, Guden zittred'!
 Hans feige Læbe flygted' fra sin Farve;
 det Die, for hvis Bryn al Verden bæver,
 forlod sin Gland! Jeg hørte, hvor han stønned'
 Ja selv den Tunge, som bød Romæ Mænd
 at give Agt, og tegne op hans Taler
 i deres Bøger; Eia! hvor den klynked'
 paa syge Dvinders Wiis — "Titinius,
 giv mig en Lædskedrik!" I Guder! det
 forfærder mig, at denne svage Mand
 vandt Forspring for den hele stolte Verden,
 og bærer Palmen ene.

(Tubel. Trompetklang).

Brutus.

Igien en almeeen Jublen!
 Jeg troer, hiint Bisald gielder nye Cres-
 Bevistninger, som dnyges over Cæsar.

Cassius.

Sa, Ven! han træder paa den snævre Verden.

som en Colos, og vores Dvergeæt
 gaaer ved Uhyrets Been, og frygtsom seer
 sig om, for sig en Skiændsels-Grav at finde.
 Et Menneske, er ofte Parcens Herre:

Ei ligger Skylden udi vore Stierne,
 men i os selv, at vi er' Undermænd.

Brutus — og Cæsar — Hvad er i det Cæsar?

Hvi skulde hiint Navn nævnes meer end Eders?

Op tegn dem sammen; er hiint smukkere?

Udtael dem; klinger Eders ei saa vel?

Bei dem; eens Tyngden er: besværg med dem,

og Brutus maner Uander frem saa flux

som Cæsar. (Subeltraab). Nu i alle Gunders

Navn da,

hvad Føde nærer denne vores Cæsar,

at han er voxet saa? Skam dig, vor Old!

Rom, du har tabt din ædle Helteengel.

Naar randt et Sekel, fra den store Vandflod,

det fleer end een Mand gjorde ei navnkundigt?

Naar kunde de, som nævned' Roma, sige,

før nu, at disse vide Mure rummed'

kun een Mand. Nu, i Sandhed er der Rum nok

i Rom; thi nu det rummer ikkun een Mand.

O I og jeg vi hørte Fædre sige:

Der var en Brutus, en, som havde tilladt,

den evige Dævel holdt sit Hof i Roma,

før nogen Konge.

B r u t u s.

Jeg tvivler ei, at I jo elsker mig;
 det ahner mig, hvortil I vil mig drives
 hvad jeg har tænkt om det, og disse Tider,
 skal jeg forklare Jer; for denne Sinde
 — saa sandt jeg elsker Jer — jeg beder Eder
 driv mig ei videre. Hvad I har sagt,
 jeg overveie vil; hvad I vil sige
 taalmodig høre, og en Stund udsøge
 beleilig at raadflaae om høie Ting.
 Til da læg dette, ædle Ven! paa Hierte:
 Brutus vil heller' trække bag ved Ploven,
 end kaldes Romæ Søn paa flige Kaar,
 som denne haarde Tid gjør Mine til
 at lægge paa vor Nakke.

C a s s i u s.

Det glæder mig, at mine svage Ord
 slog' dog saa mange Gnister Ild af Brutus.
 (Cæsar kommer tilbage med sit Følge).

B r u t u s.

Legene er' forbi, og Cæsar kommer,

C a s s i u s.

Træk Casca, mens de gaae forbi, i Ærmet,
 og han vil, paa sin bittre Viis, berette
 os hvad mærkværdigt der er skeet i Dag.

B r u t u s.

Det skal jeg nok: — Men seer I, Cassius,

den vrede Plet paa Cæsars Pande gløder,
 og Følget seer jo ud som skieldte Trælle;
 Calpurniæ Kind er bleeg; og Cicero
 seer med saa gloende og røde Dine,
 som tidt vi saae paa Capitolium,
 naar Senatorerne bestred' hans Taler.

Cassius.

Casca vil sige os, hvad det betyder.

Cæsar.

Antonius!

Antonius.

Cæsar!

Cæsar.

Jeg vil see Mænd med Fedme i mit Følge,
 med trikke Kinder, og som sove haardt:
 Hiin Cassius har et gustent, hungrigt Ansyn;
 han tænker alt for meget: Han er farlig.

Antonius.

Frygt ham ei, Cæsar, han er ikke farlig;
 han er en ædel, Ser hengiven Romer.

Cæsar.

Var han kun feed: — Vel frygter jeg ham ei:
 men hvis mit Navn var underkastet Frygt,
 da veed jeg ei den Mand, jeg skulde frye
 saa fast som denne gustne Cassius.
 Han læser, prøver meget, og han skuer

igiennem Menneskenes Daad; han ynder
 ei Skuespil, som du Antonius;
 han hører ei Musik; han smiler sjelden,
 og smiler da, som om han vilde spotte
 sin Aand, at den tør lade sig bevæge
 til Smil ved noget. Slige Mennesker
 er' aldrig rolige i Hjertet, medens
 de see en Overmand; desaarfag ere
 de meget farlige. Jeg siger nu,
 hvad frygtes kunde, ikke hvad jeg frygter;
 thi jeg er stedse Cæsar. — Kom og gaae ved
 min høire Haand; thi døvt er dette Dre,
 og siig mig ret din Hjertens Mening om ham.

(Cæsar og hans Følge gaae. Casca
 bliver tilbage).

Casca.

J trak mig i min Kappe; vil J noget?

Brutus.

Ja, Casca; siig os, hvad er skeet i Dag,
 hvi Cæsars Afsyn var saa mørkt?

Casca.

J var jo med ham; var J ei?

Brutus.

Saa spurgte jeg ei Casca, hvad der skeete.

Casca.

J, man bød ham en Krone: og da den blev ham
 buden, stødte han den fra sig, med Bagen af

Haanden, saaledes; og saa istemte Folket et Fry-
deraab.

Brutus.

Hvad var det andet Raab for?

Casca.

Ei! for det samme.

Cassius.

Tre Gange skreeg man; hvorfor tredie Gang?

Casca.

Ei! for det samme.

Brutus.

Blev Kronen ham trende Gange buden?

Casca.

Ja vist blev den, og han stødte den trende Gange
tilbage, den ene Gang sagtere end den anden; og
hver Gang han skied den fra sig, istemte godt
Folk et Fryderaab.

Cassius.

Hvo bod ham Kronen?

Casca.

Ei! Antonius.

Brutus.

Fortæl os Maaden da, min vakke Casca!

Casca.

Om jeg skulde hænges, kan jeg ikke fortælle Jer
Maaden: Det Hele var Gøglespil, og jeg lagde
ikke Mærke til det. Jeg saae, at Marcus Anto-

nus rakte ham en Krone; — dog det var heller ingen Krone, det var en af disse Smaakroner; og saa stødte han den tilbage een Gang, som jeg sagde Jer; men desuagtet troer jeg, at han gierne vilde have havt den. Derpaa bød han ham den anden Gang, derpaa skød han den atter tilbage; men mig syntes, at han saare nødigen trak sine Fingre fra den. Og nu tilbød han ham den tredie Gang; han stødte den tredie Gang tilbage; og hver Gang, han afflog den, huiede Pøbelen, og klappede med deres haarde Hænder, og kastede deres svedige Nathuer i Veiret, og udbredte saadan stinkende Aande omkring sig, fordi Cæsar afflog Kronen, at det nær havde qvalt Cæsar; thi han besvimed og faldt om derved. Og hvad mig angaaer, torde jeg ikke lee, af Frygt for at aabne Munden og indaande den onde Luft.

Cassius.

Hold, Casca! Hvad? Hvordan? besvimed' Cæsar?

Casca.

Han faldt om paa Torvet; Graaden stod ham for Munden, og han var maaløs.

Brutus.

Ja, det er meget muligt; han har Liigfald.

Cassius.

Nei, Cæsar har ei Liigfald; J og jeg og Casca, vi, vi have Liigfald!

C a s c a.

Jeg veed ei, hvad I mener med dette; men det veed jeg, at Cæsar faldt om. — Jeg er aldrig ærlig, hvis ei den lurvede Pøbel klappede ad ham og peeb ad ham, eftersom han behagede eller mishagede den, ligesom den pleier at gjøre ved Skuespillerne paa Skuepladsen.

B r u t u s.

Hvad sagde han, da han kom til sig selv?

C a s c a.

Ja, før han faldt om, da han mærkede, at den store Hiord var saa glad ved at han afflog Kronen, saa reev han sin Vams op, og tilbød den sin Hals at skære af. — Og havde jeg været en Mand, der drev nogen Haandtering, saa gid jeg maa fare til Helvede med alle Skurke, hvis jeg ikke vilde have taget ham paa Ordet: — Nu faldt han da. Da han fik sin Samling igien, sagde han: at om han havde gjort eller sagt noget upassende, bad han den høistærede Forsamling vilde troe, det var hans Sygdoms Skyld. Tre, fire Kierlinger, omkring mig, raabte: "O den gode Siel!" og tilgave ham af ganske Hjerter: Men dem skal man ikke regne; om Cæsar havde myrdet deres Mødre, havde de gjort det samme.

Brutus.

Og derpaa gik han da saa opbragt bort?

Casca.

Ja.

Cassius.

Sagde Cicero noget?

Casca.

Ja, han talte Grædsk.

Cassius.

I hvilken Hensigt?

Casca.

Ja, gid jeg aldrig maa komme for Jeres Dine meer, om jeg kan sige Jer dette: Men de, som forstode ham, smilede til hinanden, og rystede paa Hovedet; men hvad mig angaaer, saa var det Grædsk for mig. Jeg kunde bringe Jer endnu flere Tidender: Marullus og Flavius har man stoppet Munden paa, fordi de have revet Diademmer af Cæsars Billedstøtter. Farer vel! Der skeete endnu flere Narrestreger, naar jeg blot kunde mindes dem.

Cassius.

Wil I spise hos mig i Aften, Casca?

Casca.

Nei, jeg har lovet mig ud.

Cassius.

Wil I spise til Middag hos mig i Morgen?

Cæsar.

Ja, hvis jeg lever, og I ikke skifter Sind, og
Jeres Maaltid er værdt at spise.

Cassius.

Godt: jeg vil vente Jer.

Cæsar.

Gjør det: Farvel!

(gaaer).

Brutus.

Hvor dorst har denne Karl ei været sig?

I Skolen var han Frygheden selv.

Cassius.

Saa er han end, saasnart han skal udføre
et stort og dristigt Foretagende,

endskiøndt han bærer denne flove Maske.

Hiin Plumshed er en Sauce paa Mandens Bid;

den giver osk desbedre Appetit

til at fordøie, hvad han siger.

Brutus.

Saa er det. Nu Farvel, for denne Sunde:

I Morgen, dersom I vil tale med mig,

beføjer jeg Jer; eller om I vil,

sa kom til mig, og jeg vil vente paa Jer.

Cassius.

Det vil jeg: — tænkt imidlertid paa Verden!

(Brutus gaaer).

Ja, Brutus, du est ædel; men jeg seer,

dit herlige Metal forvansktes kan
 fra sin Natur. desnaarsag er det godt,
 at Wdle holdt sig kun til Wdle; thi
 hvo er saa fast, at han ei lokkes kan?
 Mig hader Cæsar; men han elsker Brutus,
 hvis jeg var Brutus nu, og han var Cassius,
 omstemmed' han ei mig. Jeg vil i Nat
 i Bruti Vinduer lægge Sedler, skrevne
 med flere Hænder, som de rørte hid
 fra flere Borgere; hvori skal tales
 om Romæ store Haab til Bruti Navn;
 tillige skal i disse dunkelt præges
 paa Cæsars Overmod og Herskesyge:
 Og lad saa Cæsar see, om fast han staaer;
 han falde; eller vi vil døie værre Kaar!
 (gaaer).

T r e d i e S c e n e.

Rom. En Gade, Torden og Lynild.

Cassca, med draget Sværd, og Cicero komme
 ind fra modsatte Sider.

Cicero.

God-Aften Ven! Har J fulgt Cæsar hjem?
 Hvi stenner J? Hvi stirrer J saa vildt?

Cassca,

Bevæges J ei, naar al Jordens Vægt

som Løv i Stormen skielver? Cicero,
 jeg har seet Uveir, da de skieldende
 Stormvinde splitted' knudred' Eggestammer;
 har seet det stolte Hav opsvolme, fraade
 for at ophøies blandt de vrede Skyer:
 Men aldrig før i Uften; ei før nu
 gik jeg igiennem Ildregn. Enten er
 der Borgerkrig i Himlen; eller Jorden,
 for overmodig imod Guderne,
 optænder dem til Undergang at sende.

C i c e r o.

Ja, saae I nogensinde flige Terteegn?

C a s c a.

En Slave, som I kiender, naar I seer ham,
 holdt op sin venstre Haand, der flammede
 som tyve Faklers Brand forenet; dog
 hans Haand ei sølte Ilden, men blev uskadt.
 Saa kom (fra den Stund blotted' jeg mit Sværd)
 ved Capitolium en Løve mod mig,
 som stirred' paa mig, og gik glubende
 forbi mig; men den skadede mig ei.
 Og paa en Hoi sad' hundred' fæle Qvinder,
 som Angest havde vanstæbt, og som svore,
 de saae Ild-Mænd gaare op og ned ad Gaden.
 Og Mattens Fugl sad hylende i Gaar
 ved hoiem Middagstid og skreeg paa Tervet.
 Naar flige Terteegn møde saa hinanden,

lad Mennesker da ikke sige: "Dette
er deres Grund, — de ssee naturligen;"
thi fast jeg troer, de ere Varselstegn
for hvert et Jordstroy, som de pæge paa.

Cicero.

Heel underlig er Tiden stemt, i Sandhed;
men Mennesker kan tidt fortolke Ting
paa deres egen Wiis, og være dog
langt fra det Meed, som er i Tingene.
Gaaer Cæsar op paa Capitolium
i Morgen?

Casca.

Ja, han bod Antonius
at sende Eder Bud, at han vil møde.

Cicero.

God Nat da, Casca! Denne vrede Himmel
er ikke gunstlig at spadserer under.

Casca.

Farvel!

(Cicero gaaer).

Cassius kommer ind.

Cassius.

Hvem der?

Casca.

En Romer.

Cassius.

Cascas Stemme!

C a s c a.

J hører godt: O Cassius, hvilken Nat!

C a s s i u s.

En saare herlig Nat for brave Mænd!

C a s c a.

Hvo horte Himlen før at true saa?

C a s s i u s.

De, som saae Jorden vrimle saa af Feil.
 Hvad mig angaaer, da har jeg vandret om
 paa Gaderne, udsat for Mattens Farer;
 og saa flet rustet, som J seer mig, Casca,
 har jeg mit Bryst mod Jordenkilen blottet;
 og naar den krumme, blaa Lynstraale fyrtes
 at aabne Himlens Barm, fremstilled' jeg
 mig just i Sigtet og i Slaget af den.

C a s c a.

Men hvorfor fristede J Himlen saa?
 Den Dødeliges Pligt er Frygt og Bæven,
 naar Guderne ved Tegn nedsende flige
 Herolder, for at fylde os med Rædsel.

C a s s i u s.

Dorff er J, Casca; og de Gnister Liv,
 som være skal i Romeren, dem mangler
 J, eller bruger ei: J blegner, stirrer,
 J rædes og forundres ved at see
 den underlige Utaalmodighed
 i Himlene: Men vil J ret udgrunde:

hvi disse Blus; de Vænder, som omsnige;
 hvi Fugle, Dyr fornægte Art og Væsen,
 hvi Gubber fiante; og Umyndige spaae;
 hvi alle disse Ting nu deres Love,
 Natur og evigen bestemte Væsen
 omstifte til uhyre Egenkab;
 saa skal I see, at Himlen selv indgiød
 dem disse Kræfter, for at bruge dem
 til Rædsels- og til Varsels-Verktøi for en
 uhyre Stat. Nu kunde jeg dig nævne
 en Mand, som ligner denne Rædsels Nat;
 som tordner, lyner, aabrer Grave, brøler
 som Løven hist paa Capitolio:
 en Mand, ei stærkere end du og jeg
 i Legemskraft; og dog uhyre vovet,
 og frygtelig, som disse Undersnyer.

C a s c a.

I mener Cæsar: gjør I ikke, Cassius?

C a s s i u s.

Det gielde den det er: Thi Romerne
 har nuomstunder Ledemod og Gener,
 som Fædrenes; men vee os! Fædres Siel
 er uddød; Mødres Sind regierer os:
 Bort Nag og Taalmod viser os som Qvinder.

C a s c a.

Hør, Cassius! Ordet gaaer, at Raadet agter
 at skænke Cæsar Konge-Navn i Morgen;

og han skal bære Kronen overalt,
paa Hav og Land, kun i Italia ei.

Cassius.

Da veed jeg, hvor jeg denne Dolk vil bære;
Cassius skal frelse Cassium fra Lænker:
Deri, I Guder, gior' I svag Mand stærkest:
deri, I Guder, kue I Tyranner:
Ei Taarn af Steen, ei Muur af hamret Kobber,
ei lufttomt Fængsel, stærke Leed af Jern
kan holde Mandens Kraft; men Livet, kied
af Jordens Skranker, mangler aldrig Evne
til selv at fri sig. Veed jeg dette, vide
al Verden, at den Deel af Tyraniet,
jeg drager, kan jeg kaste, naar mig lyfter.

Cassia.

Jeg med: Saa bær' hver Slave i sin Haand
Kraft til sit Trældomsaaag at sønderbryde.

Cassius.

Dg hvi skal Cæsar være da Tyran?
Den arme Mand! Jeg veed han var ei Ulv,
hvis han ei saae, at Romerne er' Faar;
han var ei Løve, vare de ei Hinde.
De, som i Hui og Hast et Baal vil reise,
begynde det med Straa: O, hvilken Skårnhob
er Roma, naar det tiener til den Hensigt,
flig usel Ting, som Cæsar Glands at skænke!

Men, o, min Garme, hvorhen harst du leedt
mig?

maaskee jeg taler med en villig Træl:

Saa veed jeg, man vil stevne mig til Ansvar;
men jeg er væbnet, og jeg leer ad Farer.

Casca.

Med Casca taler J, og med en Mand,
som ei er Dretuder. Tag min Haand:
Hvert Brødre til at ende al vor Nød,
saa sværger jeg, at gaae saa vidt, som noget.

Cassius.

Det er et Ord! — Nu Casca, maa J vide,
at jeg har alt bevæget Bisse af
de Gieveste i Roma til at rove
med mig et Hæders- og et Fares-Værk.
De vente i Pompei Porticus
mit Komme; thi i denne Rædsels-Nat
kan man ei færdes vel paa Gaderne;
og Elementets Uafsyn seer ret ud
just som det Værk vi have udi Hænde,
saa blodigt, gloende og rædeligt.

Cinna træder ind.

Casca.

Lyv lidt, hist kommer en i største Til.

Cassius.

Jeg kiender ham paa Gangen, det er Cinna,
en Ven af os. — Hvi haster I saa, Cinna?

Cinna.

Jeg søger Jer: Hvem der? Metellus Cimber?

Cassius.

Nei, det er Casca; Meddeeltager i
vort Forbund. — Venter man ei paa mig, Cinna?

Cinna.

Det glæder mig. Det er en rædsom Nat,
To eller tre iblandt os har seet-Syner.

Cassius.

Sig, Cinna, venter man ei paa mig?

Cinna.

Jo.

O, Cassius, hvis I blot kunde drage
den ædle Brutus med udi vort Forbund —

Cassius.

Vær rolig, Cinna: Her, tag denne Seddel,
læg den paa Prætor-Stolen, saa at Brutus
maa finde den; fast denne i hans Vindue;
segl denne fast paa gamle Bruti Støtte;
og mød os i Pompei Porticus,
naar dette er fuldbragt. Er Decius Brutus
tilligemed Trebonius alt der?

C

Cinna.

Ja, alle ere der, undtagen Cimber,
som hiemme søger Jer. Nu vil jeg ile,
og, som I bød, besørge Brevene.

Cassius.

Kom derpaa til Pompei Skueplads.

(Cinna gaaer).

Kom, Casca, I og jeg vil, før det dages,
gaae hjem til Brutus. Trende Dele af ham
tilhøre os; og i den næste Kamp
vil hele Manden overgive sig.

Casca.

D, han staaer høit i hele Folkets Hiecte:
og hvad hos os man vilde kalde Brøde,
vil Bruti Uasyn, liig' de Bises Steen,
til Borgerdyd og Heltedaad omstabe.

Cassius.

Ham, og hans Værd, og vores Trang til ham
har I ret vel udtrykt. Kom, lad os gaae,
det over Midnat er; før Daggrye ville
vi vække ham, og vorde visse paa ham.

(de gaae).

U n d e n A k t.

F ø r s t e S c e n e.

Rom. Bruti Hauge.

Brutus træder ind.

Brutus.

Hei, Lucius! Op! —

Jeg kan ei giette grant af Stierneerne,

hvor langt der er til Dag. — Nu, Lucius! —

Gid slikt et Sovehierte dog var min Feil!

Nu, Lucius, kommer du? — Saa vaagn dog,
Lucius!

Lucius kommer.

Lucius.

J kaldte, Herre?

Brutus.

Bring mig en Lampe i min Bogsal, Lucius:

Naar den er tændt, da kom og kald mig her.

Lucius.

Det skal jeg, Herre!

(Lucius gaaer).

Brutus.

Det maa skee ved hans Død: og jeg, for min
Deel;

seer ingen Grund til at bortstøde ham,
undtagen Folkets Sag. Han vilde krones: —
Spørgsmaalet er, hvorlunde dette kunde
forandre hans Natur. Den høie Sommer
udruget Snogen; — her maa gaaes vaersomt.
Ham krone? — Det; — jeg tilstaaer, saa udruste
vi Cæsar med en Braad, han, efter Tykke,
kan skade med. Det Høiheds Misbrug er,
naar den Samvittighed fra Magt adskilles:
og, sandt at sige, saae jeg aldrig, at
hans Lidenstabs tog hans Fornuft til Fange.
Men det er vist og sandt, at Ydmyghed
den unge Herkesyges Stige er,
hvorpaa den i sin Opgang fæster Die;
men naaer den endelig det sidste Trin,
da vender den sin Ryg til Stigen, seer
høit op mod Himlene, og lader haant om
de lave Trin, ved hvilke den gik op:
Saa kan og Cæsar; derfor forebyg,
at han ei gjør det; og da Striden ei
kan hente Vaastud af hvad nu han er,

udsynk det saa: at hvis han Mere blev,
 da kunde her og der paafølge Misbrug:
 Derfor anseer ham for et Slangegæg,
 som skade vil ifølge sin Natur;
 saasnart det ruges ud; og dræber ham
 i Skallen.

Lucius kommer tilbage.

Lucius.

Lampen brænder alt i Salen.
 Da jeg i Vinduet ledte efter Fyrtøi,
 fandt jeg et Brev, og visselig jeg veed,
 det laae der ikke, da jeg gik til Sengs.

Brutus.

Gak I Seng igien, det er jo Nat.
 Dreng, er det *idus Martii* i Morgen?

Lucius.

Jeg veed ei, Herre!

Brutus.

See i Calenderen, og bring mig Svar.

Lucius.

Det skal jeg, Herre!

(Lucius gaaer).

Brutus.

De Himmelblus, som suse giennem Lufsten,
 udbrede Lys nok til at læse ved.

(han aabner Brevet og læser).

"Du sover, Brutus; vaagn, og see dig selv.

"Skal Roma — Tael, og slaae og frels!

"Du sover, Brutus; vaagn —"

Deslige Dpbud har man ofte tabt,
hvor jeg har fundet dem.

"Skal Roma" — Dette maa udfyldes saa:
Skal Roma bæve under een Mands Billie?
Hvad? Roma? Mine Fædre jog' af Roma
Tarquinius, da han blev kaldet Konge.

"Tael, slaae og frels!" — Dpfordrer man mig til
at tale og at slaae? O Rom, jeg lover:
Vil deraf følge Frelse, saa modtag
din Bøns Dpsfyldelse af Bruti Haand.

Lucius kommer.

Lucius.

I Morgen, Herre, er det *idus Martii*.

(Man hører Slag paa Porten).

Brutus.

Godt. Gak til Porten. Der er en, som banker.

(Lucius gaaer).

Fra Cassius først opægged' mig mod Cæsar,
har jeg ei sovet.

Den hele Mellemtid fra første Tanke
og til et rædsomt Værks Udførelse
er liig et Nattefynd, en hæsliig Drøm.
Vor Genius og det dødelige Værktøi

gaae da i Raad; og Menneskets Forfatning
er liig en liden Stats, som Dyrer ryster.

Lucius kommer.

Lucius.

Ved Porten venter Eders Broder Cassius,
han ønsker, at indlades.

Brutus.

Er han ene?

Lucius.

Nei, der er' flere med ham.

Brutus.

Kiender I dem?

Lucius.

Nei, Hatten sidder dybt i deres Dine,
og Kappen skjuler deres halve Ansigt,
saa jeg kan ingenlunde kiende dem
af noget Træk.

Brutus.

Luk op! (Lucius gaaer) Det er vort Anhang.

O Mytterie, du blues ved at vise
din skumle Pande, selv ved Nattetide,
da Dndt er friest? O, hvor vil du da
ved Dagen finde Hulers Mulm til Skjul
for dit uhyre Afsyn? Mytterie!

Søg ingen, hyl det ind i Smil og Stedsfhed;
thi hvis du i dit sande Billed' fremtraadst,

var selve Erebus ei balmørk nok
til for Opdagelse at skiule dig!

Cassius, Casca, Decius, Cinna, Metellus
Cimber og Trebonius
træde ind.

Cassius.

Jeg frygter, vi forstyrre Ederes Hvile:
God Morgen; komme vi Jer ubeleiligt?

Brutus.

En Stund alt har jeg været oppå; vaagen
den hele Nat. Kiender jeg Jeres Følge?

Cassius.

Ja, hver Mand her: og her er ingen Mand,
som jo heitager Jer: og alle ø. Te,
I haade samme Mening om Jer selv,
som hver en ædel Romer nærer om Jer.
Det er Trebonius.

Brutus.

Han er velkommen!

Cassius.

Det Decius Brutus.

Brutus.

Han er og velkommen!

Cassius.

Det Casca, Cinna og Metellus Cimber.

Brutus.

Velkomne alle!

Hvad vaagen Sorg har stilt sig mellem Natten
og Eders Dine?

Cassius.

Brutus, hør et Ord!

(de tale sagte).

Decius.

Her ligger Osten: gryer ei Dagen hist?

Casca.

Nei!

Cinna.

So, forlad mig; hine lyse Striber,
som kante Skyerne, er' Dagens Budskab.

Casca.

J skulle tilstaae, at J, alle begge:

Her, hvor mit Sværd nu pæger, opstaaer Solen;
og overveie J den unge Aarstid.

er det et mægtigt Stykke ned mod Sonden.

J næste Maaned høiere mod Nord

den viser først sin Glo; og netop her

bag Capitolium staaer det høie Osten.

Brutus.

Hver række mig sin Haand, en efter anden.

Cassius.

Dg lad en Eed befæste vor Beslutning.

Brutus.

Nei, ingen Gød: Hvis Mennekkenes Uafsyn,
 vort Hjertes Qual, vor Olds Fordærvelse
 ei ere stærke Grunde, da afbryder
 betids, og gaaer hver til sit dovne Leie.
 Saa lad det frække Tyrannie fremrase,
 til hver Mand falder, naar hans Lod ham træffer.
 Men skiule disse Grunde — som jeg veed —
 Ild nok i sig til at opflamme Feige,
 og Qvinders bløde Hand med Mandsmod hærde;
 da, Landsmænd, hvilken anden Spore, end
 vor gode Sag, er nødvendig for at ægge
 til Frelse? Hvilken anden Borgen vel,
 end tause Romere, som gave Løftet,
 og vakle ei? Og hvilken anden Gød,
 end Verlighed, som lover Verlighed:
 At skee det skal; hvis ei, da falde for det?
 Lad Præster, Niddinge, og Skalle sværge,
 marvløse Grubber, og de knuste Siele,
 som hyde Bold velkommen; lader sværge
 paa onde Ting, de Skabninger man mistrøer:
 Men svækker ei vort Forsæts stille Kraft,
 vor indre ubetvingelige Ild,
 i det I troe vor Sag, vort Bærk at trænge
 til nogen Gød, naar hver en Draabe Blod,
 hver Romer 'arved', og af Edle arved',

for Hoer hans Moders Egteseng anklager,
hvis mindste Deel han sveeg af givne Løfter.

Cassius.

Men nu om Cicero! — Skal han ei prøves?
Seg mener, han vil mægtig staae os bi.

Casca.

Vi maae ei glemme ham.

Cinna.

Nei, ingenlunde.

Metellus.

O, lad os faae ham med; hans sølvgraa Haar
vil kiope os en fordeelagtig Mening,
og hverve Stemmer til vor Daad at prise.
Hans modne Raad har styret vore Hænder —
man siige vil. — Vor Ungdom og dens Wildhed
ei sees, men skjules af hans Aasyns Alvor.

Brutus.

O, nævn ham ikke; taler ikke med ham;
thi han vil aldrig følge nogen Sag,
en Anden har begyndt.

Cassius.

Gaaer ham forbi da.

Casca.

Ja, sandelig, han bliver ei vor Mand.

Decius.

Skal ingen røres ved, undtagen Cæsar?

Cassius.

Vel spurgt, min Decius: — Ei er det godt,
 saa synes mig, at Cæsars Ven, Antonius
 skal overleve Cæsar: vi vil finde
 en trædsf Modstander her, - og bruger han
 sin Styrke, vide I, den kan forslaae til
 at skade os, saa mange som vi ere:
 for nu at forebygge dette, lad
 Antonius og Cæsar falde sammen.

Brutus.

Vor Gang er da for blodig, Caius Cassius,
 Først hugge Halsen af, saa Lemmerne,
 det ligner Harm' i Døden, Nag derefter;
 og kun et Lem af Cæsar er Antonius.
 Lad os ei slagte; lad os offre, Caius.
 Vi alle reise os mod Cæsars Aand,
 og Menneskenes Aand har intet Blod:
 D, at vi kunde naae til Cæsars Aand,
 og dog ei røre Cæsar! Men, ak, Cæsar
 maa bløde for den. Lad os, vakre Venner!
 da dræbe ham med Rækkehed, ei med Harm.
 Han vorde slagtet, som et Gude-Maaltid,
 ei sønderhugget, som et Liig for Hunde:
 Dg vore Hjerter ligne trædske Herrer,
 som ægge deres Trælle til en Udaad,
 og siden, for et Syns Skyld, skielde dem!
 Nødvendig, ei forhadet vor Daad da vorder,

og seete udi dette Lys af Folket,
 ei Mordere, men Mensere vi kaldes.
 Og hvad Antonius angaaer, da tænker
 ei meer paa ham; thi han formaaer ei mere,
 end Cæsars Arm; naar Cæsars Hoved falder.

Cassius.

Dog frygter jeg: — hans Kierlighed til Cæsar
 har dybe Rodder.

Brutus.

O, min gode Cassius,
 tænk ei paa ham. Ifald han elsker Cæsar
 er alt, hvad han formaaer, kun mod sig selv:
 at græmme, sørge sig til Døde for ham:
 Og det var meget, hvis han gjorde dette;
 thi han er Ven af Leeg og Eviir og Gilder.

Trebinius.

Han er ei farlig; skaaner ham; thi han
 vil leve, og vil lee ad hele Sagen.

(En Klokke flaaer).

Brutus.

Lys, tæller Slagene!

Cassius.

Nu slog den tre.

Trebinius.

Saa er det Tid at gaae.

Cassius.

Men det er tvivlsomt

endnu, om Cæsar vil gaae ud i Dag:
thi han er nylig worden overtroist,
heel tvertimod den Trøe, han engang havde
om Drømme, Ahneller og Underværker;
maaskee tør disse aabenbare Tertejn,
og denne Nats uvante Rædselsyner
og hans Augurers Dvertalelse
i Dag fra Capitolium ham holde.

Decius.

Frygt ei: Jeg kan regiere ham, hvis saa
han er til Sinds: thi gierne hører han,
hvorkunde man med Træ'r Genhjørnet fanger,
med Speile Bjørnen, Elefanterne
i Gruber, Løverne i Garn, og Folk
ved Smigrere; men naar jeg siger, at
han hader Smigrere, paastaer han ja,
og smigres da just meest. Lad mig om dette:
Thi jeg kan lede ham did, hvor han skal,
og jeg vil bringe ham til Capitolium.

Cassius.

Nei, alle møde for at hente ham.

Brutus.

Mod Klokken otte da som allersenest?

Cassius.

Ei senere, og værer, da paa Stedet.

Metellus.

Ligarius er Cæsar fiendsk, fordi

han badled', at han rosende Pompeius;
det undrer mig, I ei har tænkt paa ham.

Brutus.

Nu, gode Cimber, gaa da til hans Huus;
han elsker mig, og jeg har vel forskyldt det;
send ham blot hid, saa vil jeg stemme ham.

Cassius.

See, Dagen kommer paa os: Vi vil gaae,
Brutus, Farvel: — Nu Lenner, skilles ad,
men mindes alle, hvad I have sagt,
og viser Jer, som ægte Romere.

Brutus.

Seer muntre ud, I ædle Herrer; lad
vort Ansyn ei iføre sig vort Forsæt;
gebærder Jer, som Skuespillerne,
med freidigt Mod, og med udvortes Fasthed:
Dg nu, god Morgen alle, hver især!

(Alle gaae undtagen Brutus).

Hei, Dreng! — Hvad! sover du? — Det siger
intet.

Nyd du kun Søvnens honningtunge Dug:
Du seer ei Skikkelser og Syner, som
den vaagne Sorg i vore Hierner maler;
thi sover du saa sødt!

Portia træder ind.

Portia.

Brutus! min Herre!

Brutus.

Hvad vil I, Portia? Hvi staaer I op?
Ei' tiener det Jer, at I saa betvoer
en vandkold Morgen. Eders svage Helsen.

Portia.

Ei heller Jer. Uventlig har I listet
Jer fra min Seng; i Gaar fra Madverer
I brat foer op, gik tankesuld omkring
og sukede, med sammenslynged' Arme.
Dg naar jeg spurgte, hvad der skædte Jer,
I stirred' paa mig med et ublidt Die:
Jeg trængte paa Jer; og da gneed I Panden,
og stamped' utaalmodigen med Foden;
dog bad jeg Jer, og dog I svarte ei;
men bød mig gaae med et fortrædent Bink:
Det gjorde jeg, af Frygt for at forøge
hinn Hestighed, som syntes alt for optændt;
tillige haabed' jeg, det var kun Lune,
som stundom finder Indpas hos enhver.
Det under Jer ei Epise, Tale, Sønn,
og virked' det saa stærkt paa Eders Nasyn,
som det har faaet Magt med Eders Sind,

gienkiendte jeg Jer ei. Min æble Huusbond,
gør mig bekiendt med Eders Rummers Kilde.

Brutus.

Jeg er ei ganske frisk; og det er alt.

Portia.

Brutus er viis, og var han ei ved Helsen,
han brugte Midler til at vinde den.

Brutus.

Saa gjør jeg: — Gode Portia, gæk i Seng.

Portia.

Er Brutus syg? og er det sundt at gaae
upaaklædt, og den vaade Morgens Dunster
indsuge? Hvad er Brutus syg? og lister
sig fra sin sunde Seng, for Mattens Smitte
at trodse? Frister han den febersvangre,
urene Luft, for sygere at vorde?

Min Brutus, nei; I har i Eders Sind
en Sngdom, som jeg kiende bør, i Kraft
og Ret udaf min Huustroe-Bærdighed:

Og knælende besværges jeg Jer ved
min engang priste Skionhed, alle Eders
Forsikringer om Elskov, og ved hiin
den store Fed, som sammensmelted' os
og gjorde os til een: I dølge ikke
for Eders andet Jeg og Bæfens Halvdeel,
Hvi I er sorgfuld! siig, hvo var' de Mænd,

D

som mødtes her i Nat: thi her har været
 sex eller syv, som skulde deres Afsyn
 endog for Mørket.

Brutus.

Knæl ei, omme Portia.

Portia.

Var Brutus om, behøved' jeg ei Knæfald.
 Blev det betinget ved vort Ægteskab,
 min Brutus, at jeg aldrig maatte vide
 en Hemmelighed, som angik Jer? Er jeg,
 kun paa en Maade, med Indskrænkninger,
 min Bruti andet Jeg, kun for hans Ord
 at dele med ham, og hans Seng at pryde,
 og stundom tale med ham? Er min Baaning
 kun i Forstaden af hans Kierlighed?
 Er det ei mere, da er Portia
 kun Bruti Frille, ikke Bruti Huustroe.

Brutus.

Jer min ægte, hæderværde Huustroe;
 saa kær mig, som de røde Draaber, der
 besøge mit af Sorg bespændte Hierte.

Portia.

Hvis saa, da vidste jeg dit skjulte Raad.
 Vel sandt, jeg er en Qvinde; men tillige
 en Qvinde, Brutus kaared' til sin Mage:
 Vel sandt, jeg er en Qvinde; men tillige
 en agtet Qvinde; jeg er Cato's Datter.

Troe mig ei svag, som Qvindeliønnen, da
 sliq Fader avled' mig, sliq Mand mig ægted'!
 Nævn Eders Raad; jeg skal ei røbe dem:
 Jeg har viist stærke Prøver paa min Fasthed,
 dengang jeg gav mig en frivillig Bunde
 i Laaret. Kan jeg bære hiin med Taalmod,
 og ei min Huusbonds Hemmelighed?

Brutus.

Guder!

D gjør mig denne ædle Huustroe værdig!

(Der banker).

Lys! Der er en, som banker. Portia, gaae!
 dit Bryst skal om et Dieblisk deeltage
 i dette Hiertes skjulte Raad.

Jeg vil forklare dig mit hele Forbund,
 de dunkle Tegn paa denne mørke Pande: —
 Forlad mig hastig.

(Portia gaaer).

Lucius og Ligarius komme.

Lucius, hvo banker?

Lucius.

Her er en Syg, som vilde tale med Jer.

Brutus.

Cajus Ligarius, som Metellus nævned'! —

Gaae, Dreng! — Ligarius! Hvorlunde gaaer det?

Ligarius.

Tag et god Morgen fra en syg Mand's Turge.

Brutus.

D, hvilken Tid har J valgt, brave Cajus!
til Sygeleie? Gid J ei var syg!

Ligarius.

Jeg er ei syg, hvis Brutus har i Hænde
en Handling, som er værdig Krens Navn.

Brutus.

Ja, den har jeg i Hænde; havde J
kun funde Dren til at høre den.

Ligarius.

Bed alle Guder, Kom sig bøier for,
her kaster jeg min Sygdom. Komæ Siet!
Du brave Søn, af ædle Lender spiret!
Lig en Besværges harst du manet op
min alt uddøde Land. Nu, byd mig løbe,
og jeg vil kæmpe med Umuligheder;
ja overvinde dem. — Nu, hvad skal skee?

Brutus.

Et Arbeid, som vil giøre Syge friske.

Ligarius.

Er ingen frisk, som vi skal giøre syg?

Brutus.

Det skal vi ogsaa. Hvad det er, min Cajus,
skal jeg betro dig, underveis til ham,
hvem det skal gielde.

Ligarius.

Læder os da gaae!

Jeg følger med et nyt opflammet Hjerte,
for at udføre, hvad jeg ikke veed;
nok: Brutus leder mig.

Brutus.

Saa følg mig da!

(de gaae).

U n d e n S c e n e.

Rom. Bærelse i Cæsars Pallads. Torden
og Lynild.

Cæsar træder ind i sin Natkjole.

Cæsar.

I Nat har Jord og Himmel ei havt Roe:
Tre Gange har Calpurnia raabt i Søvn:
"Ha! Hielp! De myrde Cæsar!" — Er der Nogen?

En Tiener kommer.

Tieneren.

Herre!

Cæsar.

Gak, byd, at Præsterne strax giøre Dffring,
og bring mig deres Udsagn med om Lykke.

Tieneren.

Det skal jeg, Herre!

(gaaer).

Calpurnia træder ind.

Calpurnia.

Hvad vil I, Cæsar? Agter I Jer ud?
I Dag I flytter ei en Fod af Huset!

Cæsar.

Cæsar skal ud: de Ting, som trued' mig,
de saae mig aldrig uden paa min Ryg;
men see de Cæsars Ansigt, svinde de.

Calpurnia.

Cæsar, jeg fæsted' aldrig Liid til Tertegn,
nu skrække de mig. Inde er en Mand,
foruden hvad vi hørte selv og saae,
beretter han de grueligste Syner,
af Nattevagten seete. En Lovinde
har kastet Unger midt paa Gaderne,
og Grave gabede, og opgav' Liig,
ildrøde, vilde Krigsmænd flaaes i Lusten,
i Rader, Ordener, og rigtig Krigs-Skik,
saa blodig Støvregn faldt paa Capitolium:
Krigsraabet huiede i Skyerne,
og Heste vrinskede, og Faldne ralled',
og Mander hylede i Gaderne.
O Cæsar, disse Ting uherter ere;
jeg frygter dem.

Cæsar.

Hvad kan undflyes af det,
de høie Guder satte sig til Maal?

Men Cæsar skal gaae ud; thi disse Varsler
angaae den hele Jord, saavel som Cæsar.

Calpurnia.

Ei sees Kometer, naar en Tigger døer;
selv Himlene udblusse Fyrsters Død.

Cæsar.

En Feig døer mange Gange, før han døer;
den Tapre smager ikkun eengang Døden.
Af alle Undere, jeg end har hørt,
det underligste er, at man kan frygte,
da man jo veed, at Døden, alles Maal,
vil komme, naar den komme vil.

Tieneren kommer tilbage.

Hvad sige mig Augurerne?

Tieneren.

De ville, at I ei gaaer ud i Dag;
da de udtoge Offerdyrets Indvold,
de funde intet Hierte udi Dyret.

Cæsar.

Eligt giøre Guderne til Skam for Feighed:
Ja, Cæsar var et Dyr, foruden Hierte,
hvis Frygten holdt i Dag hans Fodder hiemme.
Det er han ikke: Faren veed heel vel,
at Cæsar mere farlig er, end den.
To Løver bleve vi, paa een Dag kasted',

og jeg den ælbste, og den rædsomste;
og Cæsar skal gaae ud.

Calpurnia.

Åh, ædle Herre,
en dristig Tillid quæler Eders Wijsdom.
Gaae ikke ud i Dag: kald det min Frygt,
som hiemme holder Jer, ei Eders egen.
Vi sende vil Antonius til Raadet,
at sige I er ikke vel i Dag:
D lad mig knælende udbede dette!

Cæsar.

Antonius sige da, jeg er ei vel;
og, for at føie dig, jeg bliver hiemme.

Decius kommer ind.

Her kommer Decius: han skal rygte det.

Decius.

Hil Jer! God Morgen, ædle, store Cæsar:
Jeg kommer, for at hente Jer i Raadet.

Cæsar.

Dg kommer ret beleiligt, for at bringe
min Hilsen til det samlede Senat,
og sige det: jeg vil i Dag ei komme;
Kan ei, er falsk, og tør ei, falskere;
jeg vil i Dag ei komme: Siig det saa.

Calpurnia.

Siig, han er søg.

Cæsar.

Hvad? Skulde Cæsar lyve?

Udtraktes denne Arm til Seir saa vide,
 paa det at Cæsar skulde frygte for
 at sige disse gamle Herrer Sandhed?
 Gaae, Decius, siig dem: Cæsar vil ei komme.

Decius.

O, store Cæsar, nævn mig da en Grund,
 at man ei leer mig ud, naar jeg det rygter.

Cæsar.

Min Villie er min Grund, jeg vil ei komme:
 det er Senatet nok, at vide dette.

Men for at tilfredsstille Jer særdeles,
 fordi jeg elsker Jer, saa viid: min Qvinde,
 Calpurnia, i Dag mig holder hjemme:
 I Nat hun drømte, at hun saae min Støtte,
 et Springvand liig, af hundred' Rør udgiød
 det pure Blod; og muntre Romerskarer
 kom smilende, og baded' deres Hænder
 deri. Slikt tyder hun som Tertejn, Varsler,
 og nær Ulykke: og har knælende
 anraabt mig om i Dag at blive hjemme.

Decius.

Men denne Drøm er heel urigtig ublagt;
 - den var et skönt og heldigt Syn. Den Støtte,
 som sprang med Blod af mange Rør, i hvilket
 saa mange glade Romere sig baded',

betyder, at det store Rom af Eder
 oplivende Blodstrømme skal indsuge;
 og store Mænd omkring Jer skulle stimle
 om Helligdomme og om Hæderstegn.
 Saaledes bør Calpurniæ Drøm udlægges.

Cæsar.

Dg saadan har I godt udttydet den.

Decius.

Det har jeg, naar I hører, hvad jeg melder:
 Bliid, Raadet har besluttet, store Cæsar,
 paa denne Dag at give Jer en Krone.

Hvis nu I sender Bud, I vil ei komme,
 kan Raadets Sind forandres. Dgsaa kunde
 en Spottesfugl faae Marsag til at sige:

"Afbryder Raadets Samling til en Tid,
 "da Cæsars Hustrue haver bedre Drømme."

Hvis Cæsar skiuler sig, mon de ei hviste:

"See, Cæsar frygter?"

Tilgiv mig, at min varme Kierlighed
 til Eders Fordeel bød mig sige dette,
 og kold Fornuft for Kierlighed bør vige.

Cæsar.

Hvor daarlig var nu Eders Frygt, Calpurnia?

Jeg blues ved, - at jeg gav efter for den. —

Giv mig min Kappe; jeg vil gaae: —

Publius, Brutus, Ligarius, Metellus, Casca, Trebonius og Cinna træde ind.

See! Er ei Publius der og henter mig?

Publius.

God Morgen, Cæsar!

Cæsar.

Publius, velkommen! —

Ei! Brutus, ogsaa I saa aarle oppe?

God Morgen, Casca! — Caius Ligarius,

Cæsar har aldrig været Jer saa gram,

som denne Feber, der har svækket Jer. —

Hvad er nu Klokken?

Brutus.

Dotte flagen, Cæsar!

Cæsar.

Hav Tak for Eders Høflighed og Umag.

Antonius kommer.

See der! Antonius, den Nattefværmer, er alt paa Benene: —

God Morgen, Marcus!

Antonius.

Hil Jer, ædle Cæsar!

Cæsar.

See til, alt er paa rede Haand derinde: —

Det er ei smukt, at man skal vente paa mig. —

Nu; Cinna: — Nu, Metellus: — Ha, Trebonius!

Jeg har ret meget at fortælle Jer;
huff paa, at I besøge mig i Dag,
og vær mig nær, at jeg kan huske Jer.

Trebonius.

Det vil jeg, Cæsar: — (affides) saa nær vil jeg
være,

at Jeres bedste Venner skulle ønske,
jeg havde været længer' borte.

Cæsar.

Gaaer ind, og smager først et Bæger Biin;
og derpaa vil vi følges ad liig Venner.

Brutus.

Alt Liigt ei altid er det samme: Cæsar!
mit Hierte bløder ved at tænke paa det!

(de gaae).

T r e d i e S c e n e.

Rom. En Gade i Nærheden af Capitolium.

Artemidorus kommer ind, læsende et Papir.

Artemidorus.

"Cæsar, vogt dig for Brutus; tag dig vare for
Cassius; kom ikke nær Casca; hav et Die med
Cinna; troe ei Trebonius; giv vel Agt paa Me-

tellus Cimber; Decius Brutus elsker dig ei; Du
 har fornærmiet Cæsar Ligarius. Der er kun eet
 Sind i alle disse Mænd, og det er vendt mod Cæsar;
 est du ei udødelig, da see dig, for: Sorgløshed
 baner Bei for Sammenrottelse: De mægtige
 Guder beskyerme dig! Din Bøn,

Artemidorus."

Her vil jeg staae, til Cæsar gaaer forbi,
 og som en ydmyg Bøn har dette række.
 Mit Hierte bløder over, at ei Dyden
 kan leve tryk for Avinds Tand. O Cæsar,
 læser du, da harst du Frelse funden;
 hvis ei, er Parcen med Forrædere forbunden.
 (gaaer).

F i e r d e . S c e n e .

Rom. En anden Deel af samme Gade foran
 Bruti Huus.

Portia og Lucius træde ind.

Portia.

Seg beder dig, iil til Raadhuset, Dreng:
 tøv ikke for at svare mig; men pak dig:
 Hvi nøler du?

Lucius.

Hvad er mit Grinde?

Portia.

Du maatte være der og her igien,
 før jeg kan sige, hvad du skulde der. —
 O, skaae mig mægtig bi, Standhaftighed!
 Stil Bierge mellem Hjertet og min Tunge!
 Jeg har en Mand's Sind; men en Qvindes
 Styrke.

Hvor tungt er det for Qvinder, at fortie
 et lønligt Raad? — Hvad, est du her endnu?

Lucius.

Hvad skal jeg, ædle Frue! løbe op
 til Capitolium, og intet andet?
 og derpaa haste hid og intet andet?

Portia.

Ja, bring mig Budskab, om din Herre, Brutus,
 seer frisk ud; han var syg, da han gik ud:
 Og læg vel Mærke til, hvad Cæsar gjør,
 og hvilke Sogende der skimle om ham.
 Hys, Dreng! Hør, hvilken Larm!

Lucius.

Jeg hører intet.

Portia.

Jeg beder, lyt dog nøie til: jeg hørte
 en Larm, en Tummel, som et Baabengnye,
 og Binden bringer det fra Capitolium.

Lucius.

I Sandhed, Frue! jeg kan intet høre.

Sandsigeren træder ind.

Portia.

Kom hid: ad hvilke Veie est du kommen?

Sandsigeren.

Jeg kommer, ædle Frue! fra mit Huus.

Portia.

Hvad er nu Klokken?

Sandsigeren.

Den er næsten Ni.

Portia.

Er Cæsar gaaet op til Capitolium?

Sandsigeren.

Endnu ei; jeg vil søge mig en Plads,
hvor jeg kan see hans Gang til Capitolium.

Portia.

Du harst en Bøn til Cæsar, harst du ei?

Sandsigeren.

Den har jeg: Dersom Cæs. er saa god
mod Cæsar, at han hører mine Ord,
saa vil jeg bede ham, at giøre vel
imod sig selv.

Portia.

Hvordan? Veedst du, at nogen
har noget Ondt i Sinde imod Cæsar?

Sandsigeren.

Hvad skee skal; veed jeg ei; hvad skee kan, fryg-
ter jeg.

God Morgen! Her er Gaden trang: og Skaren,
som stimler efter ham, af Senatorer,
Prætorer, Sægende, kan søndertræde
saa svag en Mand som jeg: Jeg vil tye til
en større Plads, hvor jeg vil tale til
den store Cæsar. naar han gaaer forbi.

(gaaer).

Portia.

Jeg maa gaae ind. O, Bee! hvor svag en Ting
er Qvindens Hierte! O, min Brutus!

Gid Himlene begunstige dit Bærf! —

Ha! Drengen har vist hørt mig: — Brutus har
en Bøn, som Cæsar ikke vil opfylde. —

O, jeg faaer ondt: — Løb, Lucius, hils min
Husbond;

siig ham, at Portia er vel tilmode,
og bring mig Budskab, hvad han svarer dig.

(de gaae).

T r e d i e A k t.

F ø r s t e S c e n e.

Rom. Capitolium. Senatet paa sit Sæde.

(En Sværm af Folk i Gaben, som fører til Capitolium; iblandt dem er Artemidorus og Sandfigeren. Trompetklang).

Cæsar træder ind med Brutus, Cassius, Casca, Decius, Metellus, Trebonius, Cinna, Antonius, Lepidus, Popilius, Publius og andre.

Cæsar.

Martii idus kom.

Sandfigeren.

Ja, Cæsar; men den er endnu ei endt.

Artemidorus.

Hil Cæsar! Læs det Brev, jeg rækker Jer.

Decius.

Trebonius beder Jer, ved Leilighed
at læse hans ydmygelige Bøn.

Artemidorus.

O, Cæsar, læs først min; thi min angaaer
Jer nærmere: o, læs den, store Cæsar!

Cæsar.

Alt, hvad os selv angaaer, skal rygtes sidst.

Artemidorus.

Dpfæt det ikke, Cæsar; læs det strax!

Cæsar.

Hvad! raser Mennesket?

Publius.

Afveien, Karl!

Cassius.

Hvad, trænge I Jer frem med Jeres Bønner
paa Gaden? Gaaer til Capitolium!

(Cæsar træder ind i Capitolium; de Dyrige følge
ham. Alle Raadsherrerne reise sig).

Popilius.

Jeg ønsker Held til Jeres Bærk i Dag.

Cassius.

Til hvilket Bærk, Popilius?

Popilius.

Farvel!

(nærmer sig til Cæsar).

Brutus.

Hvad var det, som Popilius sagde Jer?

Cassius.

Han ønsked' Held til vores Værk i Dag.

Jeg frygter, at vor Plan er aabenbaret.

Brutus.

See, hvor han gaaer til Cæsar: agt paa ham.

Cassius.

Casca, vær snar, før man os forekommer. —

Brutus, hvad gjøre vi? Er Sagen røbet,

skal Cassius eller Cæsar ei gaae herfra,

thi jeg vil dræbe mig.

Brutus.

Cassius, vær fast:

Popilius taler ikke om vort Anslag;

thi see, han leer, og Cæsar selv er rolig.

Cassius.

Trebonius bruger Tiden; seer J, Brutus,

nu lokker han Antonius afveien.

(Antonius og Trebonius gaae ud. Cæsar og
Senatorerne indtage derrs-Sæder).

Decius.

Hvor er Metellus Cimber? Lad ham gaae,

og overrække Cæsar strax sin Bøn.

Brutus.

Han staaer alt rede: træng nu did, og hielp ham.

Cinna.

J, Casca, løfter Haanden mod ham først!

Cæsar.

Er' Alle rede? Hvo har nogen Klage,
som Cæsar og hans Raad afhjælpes kan?

Metellus.

Du Vældige, Stormægtige og Høie!
Metellus Cimber kaster for dit Sæde
et ydmygt Hierte.

(Knæler).

Cæsar.

Cimber, hold! Slig Kryben,

og dybe Knæfald kunde vel optænde
den svage Dødeliges Blod, og gjøre
den faste Lov og Raadsbeslutninger
til Børneleeg. Men troe ei daarligen,
at Cæsars Blod saa let oprøres kan,
og at dets ægte Kraft optøes af det,
som smelter Daarer: nemlig, favre Ord,
og dybe Knæfald, nedrig Hunde = Logren. —
En Raadsbeslutning har landtyst din Broder;
og Knæler, tigger, Kryber du for ham,
jeg støder dig afveien, som en Hund.
Viid, Cæsar gjør ei Uret: heller ikke
han uden Grunde tilfredsstilles.

Metellus.

Er ingen Stemme ædlere end min,

som lyder sødere i Cæsars Dren
om Naade for min landsforviiste Broder?

Brutus.

Din Haand jeg kysser, Cæsar; ei som Smigrer;
og beder dig, at Publius Cimber maa
tilbagekaldes strax af sin Forviisning.

Cæsar.

Hvad, Brutus!

Cassius.

Naade, Cæsar: Cæsar, Naade!

See Cassius knæler ved din Fod, og beder
om Naade for den landsforviiste Cimber.

Cæsar.

Jeg kunde røres, hvis jeg var som J;
hvis jeg bad for at røre, rørte Bøn mig:
Men som Nordstiernen jeg standhaftig er,
der i grundfæstet og urokket Kraft
ei Mage har paa Himmels Befæstning.
Utaite Funker pryde Himlene,
de ere alle St., og alle skinne;
men een af alle holder ikkun Stand;
Saa og i Verden; den er vel befolket,
og Mennekkene ere Kiød og Blod
og Lidenkkaber underkastede;
men blandt dem alle kiender jeg kun een,
som fast, uryggelig sin Plads bevarer,
urokket af Bevægelse; at jeg

er denne Mand, tillader mig at vise
 en Smule ogsaa her: jeg fast paastod,
 at Publius forviistes Land og Rige;
 jeg paastaaer fast, han vorder saa endnu.

Cinna.

O, Cæsar, —

Cæsar.

Bort! Vil du Olympus løfte?

Decius.

O Cæsar, —

Cæsar.

Knæler Brutus ei forgieves?

Casca.

Tael, Haand! for mig.

(Casca giver Cæsar et Dolkestik i Halsen. Cæsar
 griber fat i hans Arm. Han giennembores nu
 af adskillige andre Sammensvorne, og tilsidst af
 Marcus Brutus).

Cæsar.

Min Brutus, ogsaa du? — Saa fald da, Cæsar!

(Han døer. Senatorer og Folket vige
 forskædede bort)

Cinna.

Frihed og Frelse! Tyranniet faldt! —

Løb, raab, forkynd det udi Stadens Gader.

Cassius.

Udsted til Talerstolene, og raaber:

Frihed, og Frelse og Befrielse!

Brutus.

Folk og Senat! forfærdes ei; sner ei;
staaer stille: — Herskesygens Sold er ydet.

Cæsa.

Til Talerstolen, Brutus!

Decius.

Cassius ogsaa!

Brutus.

Hvad blev af Publius?

Cinna.

Forfærdet ved vor Opstand staaer han her.

Metellus.

Staaer fast tilsammen, at ei Cæsars Bønner —

Brutus.

Tael ikke om at staae; — frisk, Publius!
Mod Jer har vi saa lidet Ondt i Sinde,
som mod hver Romer ellers: siig dem dette.

Cassius.

Dg Publius, forlad os, at ei Folket,
som stormer mod os, Eders graa Haar glemmer.

Brutus.

Gjør det; — Lad ingen svare for vor Daad,
undtagen vi, som ere Gierningsmænd.

Trebonius kommer tilbage.

Brutus.

Hvor er Antonius?

T r e b o n i u s .

Flygtet hjem forfærdet.
Mænd, Børn og Qvinder stirre, skrige, rende,
som det var Dommemedag.

B r u t u s .

Paa Eders Millie vente vi, o Parcer: —
Vi skulle døe, det vide vi; men Frist,
og Dagene at spinde ud, kun dette
er, hvad de Dødelige tragte efter!

C a s s i u s .

Den, som skæerer tyve Aar af Livet,
bortskæerer tyve Aar af Dødens Angst.

B r u t u s .

Tilstaae mig det; og da er Død Belgierning.
Saa er' vi Cæsars Venner, som forkorted'
hans Dødsangst — Romere, nedbøier Jer,
og bader Eders Arme i hans Blod;
det farve vore Sværde; derpaa træde
vi ud paa Torvet selv, og svingende
de røde Baaben over vores Hoved,
vi alle raabe: Frihed, Fred og Frelse!

C a s s i u s .

Nedbøier Eder da, og bader Eder. —
I hvilke fjern Secler skal ei dette
vort høie Skuespil gientages i
ukjendte Tungemaal, usødte Stater?

Brutus.

Hvor ofte skal til Lyst ei Cæsar bløde,
som ligger paa Pompei Støttes Fod,
med Støv nu lige agtet?

Cassius.

Saa ofte dette skeer,
saa ofte skal vort Forbund vorde kaldet
de Mænd, som gave Fædrelandet Frihed.

Decius.

Ha! Gaae vi ud?

Cassius.

Ja, alle Mand afsted:
Brutus i Spidsen; og hans Bei vi pryde
med Romæ dristigste og bedste Hjerter.

En Tiener kommer.

Brutus.

Hvo kommer der? En af Antonii Benner.

Tieneren.

Saa, Brutus, bød min Herre mig at knæle;
saa bød Antonius mig falde ned;
og dybt nedkastet bød han mig at sige:
Brutus er ædel, tapper, viis og ærlig;
Cæsar var stor, fikk, kongelig og kuld.
Jeg elsker Brutus, og jeg ærer ham;
jeg frygted', ærede og elsked' Cæsar.
Tillader Brutus, at Antonius

maa tryk gaac hid, og høre af din Mund:
 Hvi Cæsar har forskyldt sit Drab, da skal
 Antonius ei elske Cæsar død,
 saa høit som Brutus levende; men vil
 med Huldskab og oprigtig Troskab følge
 den ædle Bruti Sag og Skiebne, giennem
 den vaklende Forfatnings Farer. Saa
 hød mig Antonius, min Herre, tale.

Brutus.

Din Herre er en viis, mandhaftig Romer;
 for mindre har jeg aldrig agtet ham.
 Siig ham, hvis han vil komme hid, da skal
 han vorde fyldestgiort; og, ved min Tre,
 gaac urørt bort.

Tieneren.

Jeg strax vil hente ham.

(gaaer).

Brutus.

Jeg veed, vi ville faae ham til vor Ven.

Cassius.

Det ønsker jeg: men i mit Jnderste
 en Tanke frygter ham; og sielden feiler
 min Ahnelse om ondt.

Antonius træder ind.

Brutus.

Der er han alt. —

Marcus Antonius, vær os velkommen!

A n t o n i u s.

O, store Cæsar! ligger du saa dybt?
 Er' alle dine Seire, Herligheder,
 Triumpher, Bytte sammensjunkne nu
 i dette snævre Rum? — Farvel! — Jeg veed ei,
 I ædle Herrer, hvad I monne tænke,
 hvo ellers bløde skal, og hvo der ellers
 er moden: er det mig, er ingen Stund
 saa passende, som Cæsars Dødsstund er;
 og intet Værktøi halv saa dyrebart,
 som disse Sværde, I beriged' med
 hans Blod, det ædlest i Verdens Rige.
 Jeg beder, hvis I bære Had til mig,
 da mætter det, mens Jeres Purpur-Hænder
 end ryge. Lever jeg i tusind Aar,
 jeg vorder ei saa skicket til at døe;
 Ei noget Sted, og Død mig er saa kjær,
 som her ved Cæsar, og af Eder slagen,
 I, denne Døds udvalgte Helte-Siele!

B r u t u s.

O, beed os ei om Jeres Død, Antonius.
 Vel maae vi synes blodige og grumme,
 naar vore Hænder og vor Daad I seer;
 dog seer I ikkun vore Hænder, og
 den blodige Forretning, de udførte:
 I seer ei vore Hiarter; der er Medynk.
 Og Medynk med den Uret, Roma leed,

(Gid slukker Gld, og Medynk slukker Medynk)
 har øvet denne Daad mod Julius Cæsar. —
 Marcus Antonius, hvad Jer angaaer,
 da have vore Sværde ikkun Blye = Dd
 mod Jer; og vore Arme, fri fra Nag,
 og vore Broder = Hierter Jer modtage
 med gode Tanker, Agtelse og Huldskab.

C a s s i u s.

Naar nye Brevsletter deles ud,
 skal Eders Stemme gielde, som den Bedstes.

B r u t u s.

Vær blot taalmodig, til vi stille Mængden,
 som Angst endnu berøver Sands og Samling,
 da vil vi gjøre Eder Rede for,
 hvi jeg, som elsked' Cæsar, da jeg slog ham,
 har handlet saa.

A n t o n i u s.

Jeg troer paa Eders Wiisdom.

Lad hver Mand række mig sin blodige Haand:
 Først, Marcus Brutus, vil jeg ryste Eders; —
 Dernæst jeg tager Eders, Cajus Cassius; —
 Nu Eders, Decius Brutus: — Eders, Cimber;
 saa Cinna; — saa, min tappre Casca, Eders; —
 saa Eders Haand, Trebonius; skiondt sidst,
 dog ikke mindre elsket end de Andre. —
 I ædle Herrer! — Ak! hvad skal jeg sige?
 Nu staaer jeg paa saa slibrig Grund, at een

af tvende flette Ting jeg synes maa
i Eders Dine: Nidding eller Smigrer.
At jeg dig elsked', Cæsar; det er Sandhed!
Hvis da din Aand nu paa os skuer ned,
mon det ei smerter dig meer end din Død,
at see din Ven Antonius slutte Fr.,
og ryste dine Fienders røde Hænder,
du Edleste! ved Siden af dit Liig?
Var mine Dines Tal, som dine Bunder,
og græd de fast som disses Blodstrøm rinder,
Sligt bedre sommed' mig, end at indgaae
et Venne-Forbund her med dine Fiender. —
Tilgiv mig, Julius! — Her reistes du,
du favre Hiort; her faldt du; og her staae
de Jagtens Herrer, smykked' med dit Bytte,
og purpurfarvede udi dit Blod.
O, Jord! du Skoven varst for denne Hiort,
og, sandelig! han var din Siel, o Jord!
Hvor liigt et Bildt, af mange Tyrster slagen,
du ligger der?

Cæsius.

Marcus Antonius, —

Antonius.

Forlad mig, Cæsus:

Selv Cæsars Fiender skulle sige dette;
thi er det lidet sagt af Bennelæber.

Cassius.

Jeg badler ei, I priser Cæsar saa;
men i hvad Forbund vil I staae med os?
Vil I staae mellem vore Venner? eller
skal vi gaae bort, og ei slaae Liid til Jer?

Antonius.

Derfor gav jeg Jer Haand; men, sandelig,
jeg glemte mig, da jeg saae ned paa Cæsar.
Jeg elsker Jer, er Ven af Eder alle,
i Haab af Eder at fornemme Grunde,
hvi og hvori vor Cæsar farlig var.

Brutus.

Dg grueligt var ellers dette Dptrin:
Saa vægtige Grunde skal I faae at høre,
Antonius, at var I Cæsars Søn,
de fyldestgiorde Jer.

Antonius.

Jeg meer ei ønsker:
Nu beder jeg, det maa forundes mig,
paa Torvet at fremstille Cæsars Liig,
og der fra Talerstolen tale ved
hans Liigfærd, som det sømmes sig en Ven.

Brutus.

Marcus Antonius, det er Jer tilladt.

Cassius

(affides).

Brutus, et Ord! —

J veed ei hvad J gjør. Tillad dog ei
 Antonius, at tale ved hans Liigfærd:
 Veed J, hvor hæftigt Folket kan bevæges
 af hvad han tale vil?

Brutus.

Forlad mig, Cassius; —

Først vil jeg selv betræde Talerstolen,
 og vise Grundene til Cæsars Død:
 Alt, hvad Antonius taler, vil jeg sige,
 det taler han med vor Forlov og Billie,
 og at vi ønske, Cæsar maa forundes
 al Hæder og hver lovlig Høitids = Skik.
 Det vil langt mere gavne os, end skade.

Cassius.

Jeg veed ei hvad kan skee; jeg seer det nødig.

Brutus.

Marcus Antonius, tag Cæsars Liig.
 J skal ei dadle os i Eders Tale;
 men tale alt, hvad Godt J kan, om Cæsar;
 og sige, at det skeer med vores Billie;
 for Resten skal J ingen Omsorg bære
 for Cæsars Liigfærd: J skal tale fra
 den samme Talerstol, som jeg bestiger,
 naar jeg har endt min Tale.

Antonius.

Nu, velan;

jeg ønsker intet meer.

Brutus.

Saa gjør da Liget rede, og følg efter.

(Alle gaae; undtagen Antonius).

Antonius.

Tilgiv, o Blod, som raaber her af Jorden,
 at mildt til disse Slagtere jeg taler!
 Du est Ruiner af den Edleste,
 som udi Tidens Kredslob levet har.
 Bee. Haanden, som udgiød det dyre Blod!
 Nu over dine Saar jeg propheterer, —
 som stumme aabne deres Purpurløber,
 anraabende min Mund om Lyd og Tale; —
 Forbandelse skal ramme Folkets Lemmer.
 Indvortes Raserie, vild Borgersplid
 skal trykke alle Dele af Italia;
 Hærværk og Blod skal komme saa i Skik;
 og gruelige Ting saa hverdags vorde,
 at Mødre skal kun smile, naar de see
 de Spæde knuste mellem Krigens Hænder;
 al Ynk af Dvelse i Udaad quæles,
 og Cæsars Mand med Ute ved sin Side,
 som gloende fra Helvede opstiger,
 med Kongerøst, hevnsfnysende, i Landet
 skal raabe: Mord, og løse Krigens Hunde;
 og denne Udaad lugte over Jorden
 af Liig, som sukke om Begravelse!

En Tjener træder ind.

Er I ei blandt Octavii Cæsars Mænd?

Tjeneren.

Marcus Antonius, jo

Antonius.

Cæsar har skriftlig kaldet ham til Roma.

Tjeneren.

Han modtog Brevet, og er underveis!

og mundtlig bød han mig berette Eder, —

(han seer Liget).

O Cæsar! —

Antonius.

Dit Hierte svulmer; vend dig bort, og græd.

Sorg smitter, seer jeg her; thi mine Dine

begyndte nu at vædes, da de saae

de Sorgens Perler, som i dine hang.

Siig, er Octavius Cæsar alt paa Veien?

Tjeneren.

Syv Mile ligger han i Nat fra Roma.

Antonius.

Saa riid tilbage; siig, hvad her er skeet;

siig, Roma har endnu kun Sorg og Farer,

men ingen Tryghed for Octavius.

Sil, siig ham det. Dog, tøv en-liden Stund;

gaf ei, før jeg har høret dette Liig

til Torvet, hvor min Tale prøve skal,

B

hvorlunde Folket optog denne Blodbaad.
 Ifølge dette skal du da berette
 Octavius, hvorlunde Sagen staaer.
 Laan mig din Haand.

(de gaae med Cæsars Liig).

U n d e n S c e n e.

Rom. Torvet.

Brutus og Cassius komme ind med en
 Skare af Borgere.

Borgerne.

Vi fordre Regnskab; aflæg Regnskab, Brutus!

Brutus.

Saa, Venner! følger da, og hører mig. —

Jeg gaaer til næste Gade, Cassius,
 og deler Skarerne. —

Hvo, som vil høre mig, han blive her;
 hvo, som vil følge Cassius, gaae med ham;
 og da skal offentliges gøres Rede
 for Cæsars Død.

Første Borger.

Jeg hører Bruti Tale.

Anden Borger.

Jeg Cassii; naar vi har hørt dem begge,
 da vil vi sammenholde deres Grunde.

(Cæsius gaaer med nogle af Børgerne.
Brutus bestiger Rostrum).

Tredie Børgere.

Den ædle Brutus staaer alt oppe: Stille!

Brutus.

Stille, indtil jeg ender.

Romere, Medborgere og Venner! Hører mig tale min Saa, og værter stille, - paa det I kunne høre: Troer mig for min Vres Skyld; og haver Agt for min Vte, paa det I kunne troe: Løsmær mig efter-Eders Wiisdom og vækker Eders Sands, paa det I desbedre kunne domme. Er der i denne Forsamling nogen huld Ven af Cæsar, ham siger jeg, at Bruti Kiærlighed til Cæsar var ikke mindre end hans. Spørger da denne Ven, hvi Brutus stod op mod Cæsar, er dette mit Svar: — ei fordi jeg elskede Cæsar mindre, men fordi jeg elskede Roma mere. Bilde I hellere, at Cæsar skulle leve, og I alle døe som Slaver; end at Cæsar skulde døe, paa det I alle kunne leve som frie Mænd? Cæsar elskede mig; jeg begræder ham; han var lykkelig: jeg fryder mig; han var tapper: jeg ærer ham; men han var herskesyg, og jeg fældede ham. Her ere Taarer for hans Kiærlighed; Fryd over hans Lykke; Vre for hans Tapperhed, og Død for hans Herskesyge. —

Hvo er her saa nedrig, at han vilde være Træl?
 Er der nogen; tael! thi ham har jeg fornærmet.
 Hvo er her saa raa, at han ei vilde være Romer?
 Er der nogen, tael! thi ham har jeg fornærmet.
 Hvo er her saa usel, at han ei elsker sit Fædrene-
 land? Er der nogen, tael! thi ham har jeg for-
 nærmet. Jeg tier es-er Svar.

Borgerne.

Ingen, Brutus, ingen.

Brutus.

Saa har jeg ingen fornærmet. Jeg har ei gjort
 mere mod Cæsar, end I ville gjøre mod Brutus.
 Undersøgelsen over hans Død er optegnet paa Ca-
 pitolium; hans Hæder ei forringet, hvor han for-
 riente Priis; hans Brøde ei forstørret, for hvil-
 ken han leed Døden.

(Antonius og Flere komme ind med Cæsars Liig).

Her kommer hans Liig, forghædret af Marcus
 Antonius, som, skiondt han ingen Haand havde
 i hans Drab, skal nyde Fordelen af hans Død,
 en Hæderspost i Staten; og hvo af Eder skal ikke
 dette? Jeg stiger ned med de Ord: At, som jeg
 slog min bedste Ven for Romæ Vel, saa har jeg
 end samme Dolk for mig selv, naar det skal be-
 hage mit Fædreland at trænge til min Død.

Borgerne.

Lev, Brutus, lev!

Første Borger.
 Ledfølger Brutus hjem udi Triumph.

Anden Borger.
 Giv ham en Vresstøtte blandt hans Fædres.

Tredie Borger.
 Han vorde Cæsar.

Fierde Borger.
 Cæsars bedre Gaver
 nu vorde kronede i Marcus Brutus!

Første Borger.
 Med høie Jubelraab vi hjem ham følge.

Brutus.
 Medborgere, —

Anden Borger.
 Tys; stille! Brutus taler.

Første Borger.
 Hei! Stille!

Brutus.
 Medborgere, lad mig gaae ene bort,
 og tøver her, for min Skyld, hos Antonius;
 og hædrer Cæsars Liig, og hædrer Taler,
 der skal forhertige den Faldnes Navn,
 og som Antonius holder med vor Villie.
 Jeg beder Jer, lad ingen, uden jeg,
 gaae herfra, før Antonius har udtalt.

(gaaer).

Første Borger.

Hei, vie! og lad os høre paa Antonius.

Tredie Borger.

Lad ham bestige Talerstolen; ædle
Antonius, stiiig op! — Vi ville høre.

Antonius.

For Bruti Skyld jeg Eder er forbunden.

Fierde Borger.

Hvad taler han om Brutus der?

Tredie Borger.

Han siger:

at han, for Bruti Skyld, er os forbunden.

Fierde Borger.

Ei tiener det ham, her at tale ilde
om Brutus.

Første Borger.

Denne Cæsar var Tyrann.

Tredie Borger.

Ja, det er Sandhed; og det er vor Lykke,
at Roma blev ham qvit.

Anden Borger.

Yes, lad os høre,

hvad dog Antonius kan sige os.

Antonius.

I ædle Romere, —

Borgere.

Yes, hører ham.

Antonius.

Romere, Venner, Landsmænd, laan mig Dre;
ei prise, men begrave Cæsar vil jeg.

Hvad ondt en Mand gior, overlever ham:

det Gode jordes ofte med hans Been;

saa skee det og med Cæsar. Den ædle Brutus

har sagt Jer: Cæsar havde Herskesyge:

er dette sandt, var det en rædsom Feil;

og rædsomt har og Cæsar bødet for den.

Her, med Forlov af Brutus og de Andre

(thi Brutus er en Hædersmand; det ere

de alle, alle ere Hædersmænd);

jeg kommer, for ved Cæsars Liig at tale.

Han var min Ven; han var mig god og huld;

men Brutus siger, han var herskesyg;

og, Venner, Brutus er en Hædersmand.

Han har bragt mange Fanger hjem til Roma,

hvis Løsepenge fyldte Statens Skat:

Saae dette ud, som herskesygt af Cæsar?

Naar Armod skreeg, græd Cæsar: Herskesygens

Metal skal være haardere end saa:

Dog Brutus siger, han var herskesyg;

og Venner, Brutus er en Hædersmand.

I alle saa, ved Lupercalia bød

jeg ham en Kongekrone trende Gange;

og trende Gange saae I Cæsar afflog

at tage den. Var dette Herskesyge?

Dog, Brutus siger, han var herksesyg;
 og, sandelig, han er en Hædersmand.
 Jeg taler ei, for at giendrive Brutus;
 men jeg skal tale her, alt hvad jeg veed.
 Engang J alle elsked' ham med Grund;
 hvad Grund forbyder nu ham at begræde?
 O, Dømmekraft, til Dyr du flygtet est,
 og Folk har mistet Sands! — Bær over med mig:
 mit Hierte er i Kisten der hos Cæsar,
 og jeg maa tie, til det atter kommer.

Første Borger.

Mig tykkes der er Mening i hans Tale.

Anden Borger.

Naar ret du Sagen seer, har Cæsar liidt
 stor Uret.

Tredie Borger.

Har han, Brødre? Jeg er bange,
 vi faae en værre Mand i Cæsars Sted.

Fjerde Borger.

J hørte vel hans Ord: han afflog Kronen;
 Nu see J, han var ikke herksesyg.

Første Borger.

Hvis saa, vil Bisse bøde dyrt derfor.

Anden Borger.

Den arme Mand! Hans Dine er' ildrøde
 af Graad.

Tredie Borger.

Der er ei bedre Mand i Roma,
end vor Antonius.

Fierde Borger.

Tys! giver Agt,
nu vil han atter tale.

Antonius.

Men i Gaar

stod Cæsars Ord imod den hele Verden.
Her ligger han nu, og den ringeste
sig meer ei bøier for ham. Borgere!
o stod min Hu, til Eders Sind og Sands
til Raserie og Opstand at opvække,
da foruretted' jeg Brutus og Cassius,
der, som I alle veed, er' Hædersmænd.
Jeg vil ei forurette dem; jeg heller'
den Døde, Jer og mig vil forurette,
end flige Hædersmænd. Men her jeg har
et Pergament med Cæsars Segl, det er
hans Testament, i hans Lonkammer fundet:
D, hørte Menigmand det Testament,
(forlad, jeg agter ei at læse det)
da ginge de, og kysste Ligets Runder,
og dnypped' Klæder i hans Martyrblod;
ja bade om et Haar af ham til Minde,
og nævned' det paa deres Gottesfeng

i deres Testament, og skienked' det
som kostbart Arvelod til deres Elægt.

Fierde Borger.

Vi ville høre det: læs det, Antonius!

Borgerne.

Hans sidste Billie; Cæsars sidste Billie!

Antonius.

Taalmodighed! Jeg tør ei læse den;
det er ei raadeligt, I faae at vide,
hvor høiligen I elskedes af Cæsar.
I er' ei Træ, ei Steen; men Mennesker;
og da I ere Mennesker, saa vilde
hans sidste Billie, naar I hørte den,
optænde Eders Sind til Raserie.
Ja, det er vel, I vide ei, I ere
hans Arvinger: thi hvis I vidste dette,
o hvilke Følger vilde deraf flyde!

Fierde Borger.

Læs Testamentet; vi vil høre det;
læs; I skal læse; Cæsars sidste Billie!

Antonius.

Taalmodighed, godt Folk, og tøver lidet!
Jeg gik for vidt, da jeg fortalte dette.
Jeg frygter, at jeg skulde forurette
de Hædersmænd, hvis Dolke myrded' Cæsar:
Jeg frygter det.

Fjerde Borger.
 Forrædere de vare,
 ei Hædersmænd!

Borgerne.
 Hans Billie! Testamentet!
 Anden Borger.
 De vare Uffum, Mordere! Hans Billie!
 Marcus Antonius, læs Cæsars Billie!

Antonius.
 I twinge mig da til at læse den?
 Saa slutter da en Kreds om Cæsars Liig,
 og lad mig vise Eder ham, som skrev den.
 Maa jeg gaae ned? Vil I tillade det?

Borgerne.
 Kom ned!
 Anden Borger.

Stiig ned!

(han stiger ned af Talerstolen)

Tredie Borger.
 Det skal tillades Eder.
 Fjerde Borger.
 Slut Rædsen!

Første Borger.
 Bort fra Baaren, bort fra Liget.
 Anden Borger.
 Plads, Plads for vor Antonius — den Uddie!

Antonius.

Ja, trænger ikke saa: staaer meer tilbage!

Borgerne.

Tilbage! Plads! Tilbage!

Antonius.

Saa fremt I have Taarer, da bereder
 Jer til at græde nu. Seer denne Kappe;
 I alle kiende den: Jeg mindes godt
 den første Gang, da Cæsar tog den paa;
 det var en Sommeraften i hans Telt,
 den Dag, da Nerviernes Hær han slog: —
 Seer, her foer Cassii Dolk igiennem den;
 seer, hvilken Rift den nidste Casca gjorde:
 Her rammed' den høitelskte Bruti Dolk,
 og da han atter uddrog Morderstualet,
 giv Agt, hvor Cæsars Blod da fulgte der,
 som foer det ud af Døren, for at see,
 om ogsaa Brutus banked' saa uventlig;
 thi Brutus, vide I, var Cæsars Engel.
 I Guder! dømm, hvor han elsked' Brutus!
 Det bittreste af alle Saar var dette;
 thi da den ædle Cæsar saae ham støde,
 han bugned' for en Verkiendtlighed,
 langt hvassere end alle Mordervaaben:
 da brast hans store Hierte; han indhylled'
 sit Ansigt, og den store Cæsar faldt
 ved Foden af Pompei Billedstøtte,

som hele Tiden randt med Blod. — O Landsmænd,
 hvad faldt ei da! Jeg, I, vi alle faldt,
 mens over os Forræderiet stod
 blodstænkt og jubled'. O, nu græde I:
 nu seer jeg, at I føle Medynks Kraft:
 O, hvilke milde Taarer. — Gode Siele,
 I græde, da I her kun see vor Cæsars
 igiennemstungne Klæder? Seer da' her,
 her er han selv, af Morderdolke skændet.

Første Borger.

O Sorgens Skuespil!

Anden Borger.

O, ædle Cæsar!

Tredie Borger.

Ulykkelige Dag!

Fjerde Borger.

- Affkum! Forrædere!

Første Borger.

O blodige Syn!

Anden Borger.

Vi ville hævnnes! Hævn; afsted, søg, brænd,
 skænd, dræb og slaae! Døe, døe, Forræderne!

Antonius.

Medborgere, o, tøver!

Første Borger.

Stille der, —

og hører vor Antonius, den Ædle!

U n d e n B o r g e r .

Vi høre, følge, døe med vor Antonius!

A n t o n i u s .

O Venner, kære Venner, lader mig
ei tænde Oprørs-Luen mellem Jer.

De ere Hædersmænd, som dræbte Cæsar,
og hvad personligt Nag de bare til ham,
hvorfor de handled', af, det veed jeg ei.

De ere vise Mænd og Hædersmænd,
og ville vist med Grunde svare Eder.

Ei kom jeg, for at sticke Eders Hierter;
jeg er ei Taler, som en Brutus er:

men, som I alle veed, en god, jevn Mand,
huld mod min Ven: og dette veed de godt,
som gav' mig Lov at tale om ham her.

Thi jeg har hverken Biid, ei heller Ord,
ei værdigt Foredrag, og Talegaver
til at opflamme Menneskenes Blod.

Jeg taler ligefrem; jeg siger kun,
hvad I jo alle vide; viser Eder
vor Cæsars Saar, de arme, stumme Munde,
og beder dem, at tale for mig til Jer.

Men var jeg Brutus, og Brutus Antonius,
da var der en Antonius, som vilde
fremmane Eders Mand, og laane hvert
af Cæsars Saar en Tunge, som opvakte
selv Stenene i Roma til en Opstand.

Borgerne.

Til Opstand!

Første Borger.

Vi vil brænde Bruti Hus.

Tredie Borger.

Afsted da, søger op de Sammensvorne.

Antonius.

Medborgere, o hører mig endnu!

Borgere.

Hei, stille! her Antonius, den Edle!

Antonius.

Men vide I da, hvad I gjøre, Venner?

Hvorved fortiente Cæsar sig en Dmhed?

Ik, ingen veed det: — Hører da: — I glemte hans sidste Billie, som jeg talte om.

Borgerne.

Ja — Cæsars sidste Billie; tøver; hører.

Antonius.

Her er den under Cæsars Segl. Til hver af Romæ Borgere, hver enkelt Mand, fem og halvfierdsindstyve Drachmer skænkes.

Anden Borger.

Den ædle Cæsar! — Vi vil hævne ham.

Tredie Borger.

O, kongelige Cæsar!

Antonius.

Hører mig!

Borgerne.

Ha, stille!

Antonius.

Desuden alle hans Spadseregange,
hans Lunde, og de nye anlagte Havet
paa denne Side Tiber skienkes Jer,
og Jeres Arvinger til evig Tiid
til fælleds Lyst og Bederqvægelse.

Det var en Cæsar: faae vi meer hans Lige?

Første Borger.

Nei, aldrig, aldrig meer: — Afsted, afsted!
Hans Baal skal lyse paa den hellige Plads,
og hver Forræders Huus skal tændes an
med Brandene. Frem! Læg Liget op!

Anden Borger.

Gaaer, henter Ild!

Tredie Borger.

Dg rykker Bænke op!

Fierde Borger.

Rnuus Sæder, Binduer, Alt!

(Borgerne gaae med Cæsars Lig).

Antonius.

Nu, lad det virke!

Mordengelen er udsendt; lad den fare
hvad Dei den lyst!

En Tjener kommer.

Sig, hvad bringer du?

Tjeneren.

Octavius er alt i Roma.

Antonius.

Hvor?

Tjeneren.

Han er med Lepidus i Cæsars Huus.

Antonius.

Seg iler' did, at see ham. D, han kommer
som han var kaldet. Nu er Lykken munter,
og giver Alt i dette gode Lune.

Tjeneren.

Han sagde, Cassius og Brutus rede
som Rasende igiennem Romæ Porte.

Antonius.

Maaske de have faaet Nys om Folket,
som jeg opægged'. Før mig til Octavius.

(de gaae).

T r e d i e S c e n e.

Rom. En Gade.

Poeten Cinna kommer ind.

Cinna.

⊗ Nat jeg drømte, at jeg sad til Bords
med Cæsar; o, min Phantasie er opfyldt

⊗

af fæle Ting. Jeg vil ei ud af Huset,
men der er noget, som mig drager ud.

Borgerne komme ind.

Første Borger.

Hvad hedder I?

Anden Borger.

Hvor gaaer I hen?

Tredie Borger.

Hvor boer I?

Fjerde Borger.

Er I gift, eller Ungkarl?

Anden Borger.

Svar hver Mand paa Stedet.

Første Borger.

Ja, og svar kort.

Fjerde Borger.

Ja, og klogt.

Tredie Borger.

Ja, og oprigtigt, om I vil vel fare.

Einna.

Hvad hedder jeg? Hvor gaaer jeg hen? Hvor
boer jeg? Er jeg gift eller Ungkarl? For da at
svare hver Mand, paa Stedet, og kort, og klogt,
og oprigtigt, saa siger jeg klogelig, jeg er Ung-
karl.

Unden Borger.

Det vil sige saameget som: de ere Narre, som
gifte sig: — Jeg er bange, I vil faae et Rakke-
drag. for dette Ord. Bliv ved: paa Stedet!

Cinna.

Nu paa Stedet gaaer jeg til Cæsars Liigfærd.

Første Borger.

Som Ven, eller Fiende?

Cinna.

Som Ven.

Unden Borger.

Det besvarte I paa Stedet.

Fjerde Borger.

Jeres Boepæl, — svar kort.

Cinna.

Bed Capitolium, kort sagt.

Tredie Borger.

Jeres Navn — tael oprigtig!

Cinna.

Oprigtig talt, er mit Navn Cinna.

Første Borger.

Sønderriver ham, han er en Sammensvoren.

Cinna.

Jeg er Poeten Cinna; jeg er Poeten Cinna.

Fjerde Borger.

Sønderriver ham for hans flette Bers, sønder-
river ham for hans flette Bers.

Cinna.

Jeg er ikke Cinna, den Sammensvorne.

Fjerde Borger.

Ligem get; hans Navn er Cinna; riv blot hans
Navn ud af hans Hjerte, og lad ham saa gaae.

Tredie Borger.

Sønderriv ham, sønderriv ham. Kommer; Bran-
de! Heida! Brande! Afsted til Brutus, til Cas-
sius; brænder Alt. I til Decii Huus; I til
Cassius; I andre til Ligarii; afsted, fort!

(de gaae).

F i e r d e A k t.

F ø r s t e S c e n e.

Rom. Et Bærelse i Antonii Huus.

Antonius, Octavius og Lepidus,
siddende ved et Bord.

Antonius.

Saa mange maae da døe; de staae paa Listen.

Octavius.

Døe skal og Eders Broder, Lepidus;
samtykker I heri?

Lepidus.

Ja, jeg samtykker.

Octavius.

Antonius, skriv hans Navn paa Listen da.

Lepidus.

Paa Vilkaar, Publius, Eders Søstersøn,
Antonius! skal ogsaa døe.

Antonius.

Det skal han!

See, dette Pennestrog er Publii Dødsdom.
Men gæk nu, Lepidus, til Cæsars Huus;
hent Testamentet; vi vil raadslaae om,
hvad der affortes kan i Cæsars Gaver.

Lepidus.

Hvor kan jeg finde Jer?

Octavius.

Hvis ikke her,
paa Capitolium.

(Lepidus gaaer).

Antonius.

Det er et uselt Væsen, uden Bærd,
og skicket kun til at gaae Grinder:
Siig, sømmer det, naar Verdens Kløverblad
udstykkes, han staaer blandt de tre, som dele?

Octavius.

Det meente J, og lod hans Stemme gielde,
naar i Proscriptionens sorte Net
et Navn paa Dødelisten skulde tegnes.

Antonius.

Jeg har seet flere Kar, end J, Octavius;
og skiondt vi lægge Hædersposter paa ham,
for Byrden af Bagvaskelsen at lette,
skal han kun bære dem, som Eslet Guld,
for under deres Bægt at stenne, svæde,

og enten trækkes eller drives frem,
 hvor vi ham vise Veie; har han da bragt
 vor Skat til det forønskete Sted; nu vel!
 da tages Byrden af ham; og saa jages
 det frie Esel ud i aaben Mark:
 der græsse det, og ryste sine Dren.

Octavius.

Gjør, hvad Jer tykkes godt; men J maa tilstaae,
 han er en prøvet og mandhaftig Kriger.

Antonius.

Octavius, det samme er min Hest,
 og derfor faaer den rigelig sit Foder.
 Den er et Kræ, som jeg har lært at stride,
 at snoe sig, standse, fare lige frem,
 hvis Legeme regieres af min Siel.
 Er Lepidus, i visse Maader, meer?
 Afrettes, trækkes, drives maa han jo:
 en Karl med en ufrugtbar Aand; et Væsen,
 som gatter sig med Videnskaber, Kunster
 og Efterligninger, der blive Mode
 hos ham, naar Brug og Glæde har forslidt dem.
 Tael kun om ham, som om en Eiendom. —
 Og hør nu store Ting, Octavius!
 Viid, Cassius og Brutus hverve Hære:
 Vi maae ei tøve med at møde dem:
 Lad derfor vore Bundsforvandte samles,
 opfordre vore Benner, og vor Magt;

og lader os beraadslaae nu paa Stand,
 hvorlunde skjulte Planer bedst opdages,
 og aabenbare Farer sikkest trodses.

Octavius.

Det ville vi: Thi Farer os omringe,
 og mange glubfke Fiender lure paa os;
 og mangen en, som smiler, frygter jeg,
 har tusind onde Anslag i sit Hierte.

(de gaae).

U n d e n S c e n e.

Foran Bruti Telt i Leiren ved Cardis.

Krigerf Musik.

Brutus træder ind med Lucilius, Lucius
 og Krigere; Titinius og Pindarus
 møde dem.

Brutus.

Hold!

Lucilius.

Hold! giver Løfnet!

Brutus.

Hvad Nyt, Lucilius? Er Cassius nær?

Lucilius.

Han kommer strax; og her er Pindarus
 at bringe Eder Hilsen fra sin Herre.

(Pindarus giver Brutus et Brev).

Brutus.

Han hilser mig, som Ven. — Nu, Pindarus,
maaskee af egen Hu, maaskee beført
af sin Raad, har Eders Herre givet
mig skiellig Marsag til at ønske ugiort,
hvad giort er; men han er mig nær; jeg venter,
han skyldestgører mig.

Pindarus.

Jeg tvivler ei,
min ædle Herre jo vil vise sig
den vakke Hætersmand han stedse er.

Brutus.

Det haaber jeg. — Et Ord, Lucilius;
fortæl, hvorlunde Cassius tog imod Ter.

Lucilius.

Med noksom Høfighed og Agtelse;
men ikke med det yvne Bennehu,
ei med den aabne, tro Godhiertighed,
han fordum plejede.

Brutus.

Di har beskrevet
en varm Ven, som er kiolnet. Mærk dig dette:
— Naar Venstabs vordr syg, og svinder hen,
da bruger det en tvungen Høfighed.
Den jeyne Urlighed pragter Kunstgrieb:
— Men Skalken er som Pesten, der er fyrig,

der pranger herlig, naar den ledes frem,
 og lover Kraft; men naar den døie skal
 den blodige Spore, falder Manken strax;
 saa, liig den svigefulde Leiehest,
 han staaer ei Prøve. — Nærmer sig hans Hær?

Lucilius.

Den haabede i Nat at staae i Sardis.
 Den største Deel; det hele Rytterie,
 gaaer hid med Cassius.

(En Marsch høres).

Brutus.

Hør, han er alt kommen.

Drag ham paa Venneviis imøde!

(Cassius træder ind med Krigere).

Cassius

Hold!

Brutus.

Hold! Giver Ordet videre!

(Stemmer bag Scenn).

Hold! Hold! Hold!

Cassius.

Min ædle Broder, I har givet mig Uret.

Brutus.

I Guder, dømmet! gjør jeg Fiender Uret;
 hvis ei, hvor meget mindre da en Broder?

Cassius.

Brutus, dit blide Ansyn skjuler Uret,
og naar du gjørst den — —

Brutus.

Rolig, Cassius,
for Eders Klager sagte; — Viid, jeg kiender
Jer godt: — For begge Hæres Ansigt her,
som Venskab mellem os kun bør fornemme,
lad os ei fives; lyd dem træde bort;
udtøm saa Eders Klage i mit Telt,
og jeg vil høre Jer.

Cassius.

Byd, Pindarus,
at vore Hovedsmænd tilside gaae
med deres Krigere.

Brutus.

Lucilius, gjør det samme; ingen Mand
sig Teltet nærme, mens vi tale sammen.
Lad Lucius og Titinius vogte Døren.
(de gaae).

T r e d i e S c e n e.

Det indre af Bruti Telt.

(Lucius og Titinius i nogen Afstand).

Brutus og Cassius træde ind.

Cassius.

At I har gjort mig Uret, sees af:

at J har dømt og straffet Lucius Pella,
for han af Garderne lod sig betikke,
og mine Breve, hvor jeg bad for Manden,
fordi jeg kiender ham, har J ei agtet.

Brutus.

J selv har giort Jer Uret, da J skres
i sliq en Sag.

Cassius.

Paa sliq en Tiid, det duer ei,
at holde Bog med hver en lille Feil.

Brutus.

Hør, Cassius: J selv er udraabt for,
at J en krum Haand gjør, at J for Guld
hortsælger og udhøkrer Cresposter
til flette Folk.

Cassius.

Jeg sælge Cresposter!
J veed, det Brutus er, som siger saa,
ved Gud, sliqt Ord var ellers Eders sidste!

Brutus.

Bestikkelsen af Cassier: Navnet adles,
og derfor skjuler Tugtelsen sit Hoved.

Cassius.

Tugtelsen!

Brutus.

Husk Martius! husk idus Martii!
Flød ei hans Blod, den store Julii,

for Retfærd's Sag? Siig, hvilket Uffkum løfted'
 sit Staal imod hans Bryst, og ei for Retfærd?
 Hvad! skal da en af os, som slog' den første
 af Verdens Mænd, for han bestiermed' Rov,
 skal vi besudle vore Fingre nu
 med skiendselsfuld Bestikkelse; og skal
 vi sælge for en Haandfuld uselt Guldstøv
 den stolte Løn for vores høie Hæder?
 For vil jeg være Hund, og gløe ad Maanen,
 end sig en Romer!

Cassius.

Brutus, tir mig ei;
 jeg vil ei taale det: I glemmer Jer,
 naar I indskrænker mig; jeg er Soldat, jeg,
 ældre i Tienesten, og bedre skicket
 end I til at indgaae Betingelser.

Brutus.

Gia! Nei, Cassius, det er I ei.

Cassius.

Jeg er.

Brutus.

I er det ikke, siger jeg.

Cassius.

Dir mig ei meer, at ei jeg glemmer mig;
 husk Eders Vel — og frist mig ikke mere.

Brutus.

Bort, svage Mand!

Cassius.

Er dette muligt?

Brutus.

Hør mig; jeg vil tale.

Skal jeg for Eders vilde Sind mig høre?

Troer I jeg kyses af en gal Mand's Blik?

Cassius.

O Guder, Guder! skal jeg taale dette!

Brutus.

Saa, meer. Brum, saa det stolte Hierte brister;

gaa, viis den Heflighed for Eders Trælle,

og faae dem til at skielve. Skal jeg vige,

og føie Eder? skal jeg staae og høre

mig under Eders Luners Arrighed?

Bed Guderne, I skal nedsvælgge selv

al Eders Galdes Gift, om end I brast;

thi fra i Dag af bruger jeg Jer kun

til Moerskab, ja til Latter, naar I vredes.

Cassius.

Saa vidt er det da kommet?

Brutus.

I har sagt,

I var en bedre Kriger: viis det da,

gør Eders Brouten sand; mig skal det glæde;

thi gierne lærer jeg af ædle Mænd.

Cassius.

I gjør mig Uret — ja — I gjør mig Uret;

en ældre Kriger, sagde jeg, ei bedre:
Har jeg sagt: bedre?

Brutus.

Det er ligegyldigt.

Cassius.

Da Cæsar leved', havde han ei torbet
saadan opægge mig.

Brutus.

O tie dog, tie;

J torde ikke friste ham saaledes.

Cassius.

Jeg torde ikke?

Brutus.

Nei!

Cassius.

Hvad? torde ikke friste Cæsar?

Brutus.

Nei,

saasandt J lever, om J torde, Cassius.

Cassius.

Stol ei formeget paa min Kierlighed,
jeg kunde giøre det, jeg skulde angre.

Brutus.

J har giort, hvad J skulde angre, Cassius.

Der er ei Rædsel udi Eders Trudsler;

thi jeg er væbnet saa med Værlighed,

at de forbi mig glide, Binden liig,

jeg agter ei. Jeg sendte Bud til Ter,
 om noget Guld, I nægted' mig; thi jeg
 kan ei paa flette Maader skaffe Penge;
 ved Himlen! heller' mynted' jeg mit Hierte,
 og gav mit Blod for Drachmer, end jeg vristed'
 af Bondens haarde Haand hans smule Armod
 ved noget Kneeb. Om Penge had jeg Ter
 til mine Legioners Sold, som I
 afflog mig: Ligned' dette Cassius?
 og mon jeg svarte Cajus Cassius saa?
 Naar Marcus Brutus viser sig saa karrig,
 at han for sine Benner indelukker
 saa lumpne Skillinger, da værer rede
 med alle Eders Tordenkiler, Guder,
 og flaaer ham sønder!

Cassius.

Jeg afflog det ei.

Brutus.

Det gjorde I.

Cassius.

Nei; han var kun en Daare,
 som bragte Svaret. — Brutus sønderriver
 mit Hierte. Benner skulde overbære
 med Benners Svaghed; I forstørrer mine.

Brutus.

Nei; stedse øver I dem imod mig.

Cassius.

J elsker mig ei meer.

Brutus.

Ei Eders Feil.

Cassius.

Kan Vennens Die see deslige Feil?

Brutus.

En Smigrers Die vilde ikke see dem,
om end uhyre, som Olymp, de vare.

Cassius.

D kom, Antonius, og Octavius, kommer,
og hævner Jer paa Cassius allene;
thi Cassius er møet af Verden; hadet
af den, han elsker, trodsset af sin Broder,
skieldt, som en Træl; hver af hans Feil udspeides,
optegnes smaaligt, læres uden ad,
og kastes ham i Næsen. D, jeg kunde
udgrøede Sielen giennem mine Dine! —
Der er min Dolk, og her mit nøgne Bryst;
og indenfor et Hierte, dyrere
end Pluti Grube, rigere end Guld:
Saa fremt du est en Romer, tag det ud;
jeg, som dig nægted' Guld, mit Hierte giver;
Slaae, som du Cæsar slogst; thi vel jeg veed,
at da du hadede ham meest, du elsked'
ham meer end nogentid du elsked' Cassius.

S

Brutus.

Stik Dolken ind; o, vredes, naar J vil;
 giv Breden Rum, gjør alt hvad Eder lyster.
 Fornærmelse skal gielde kun for Lune.
 J staaer ved Siden af et Lam, o, Cassius,
 hvis Brede er som Ild i Flintestenen,
 der heftigt flagen viser snelle Gnister,
 og strax er kold igien.

Cassius.

Har Cassius levet
 kun for at tiene Jer til Spøg og Latter,
 min Brutus, naar mig Sorg og Tungfind plager?

Brutus.

Da hiint Ord faldt, var ogsaa jeg tungfindig.

Cassius.

Tilstaaer J dette? Giv mig Eders Haand.

Brutus.

Og Hierte med!

Cassius.

O Brutus! —

Brutus.

Tael, hvad vil du?

Cassius.

Har J ei Venfkab nok til at tilgive,
 naar Hestighed, jeg arved' af min Moder,
 gjør, at jeg stundom kan forglemme mig?

Brutus.

So, Cassius; og nu fra denne Stund,
naar I er alt for stræng mod Eder's Brutus,
saa vil han tænke: Jeres Moder skænder,
og saa forlade Jer.

(Støi uden for).

En Poet

(uden for).

Rad mig dog ind til Generalerne;
de fives; det er ikke raadeligt,
de ene er'.

Lucius

(uden for).

I maa ei komme ind.

Poeten

(uden for).

Jeg vil: kun Døden skal forhindre mig.

Poeten kommer ind.

Cassius.

Hvad nu? Hvad Godt vil I?

Poeten.

Ei! skammer Jer,

Hærførere; siig mig, hvad tænke I?

Vær Venner, som det Eder sømmer sig;

jeg ældre er end I, thi troer kun mig.

Cassius.

Ha! Ha! Hvor uselt Cynikeren rimer!

Brutus.

Karl, pak Jer strax! Herud paa Døren, Slynge!

Cassius.

Tilgiv ham, Brutus; det er saa hans Skik;

Brutus.

Hans Lune vil jeg bære over med,
naar han forstaaer, at passe Tiid og Sted:

Hvad skal i Leiren flige Rimegaster?

Fort, Kammerat, paa Dør!

Cassius.

Gaae Eders Wei!

(Poeten gaaer).

Lucilius og Titinius komme ind.

Brutus.

Gaaer, og befaler alle Hovedsmænd,
at skaffe Nattelye til deres Skarer.

Cassius.

Og kommer strax, tilligemed Messala,
tilbage til os.

(Lucilius og Titinius gaae).

Brutus.

Lucius, en Skaal Biin.

Cassius.

Jeg tænkte ei, I kunde vredes saa.

Brutus.

O, Cassius, jeg er syg af mange Sorger.

Cassius.

J gjør ei Brug af Eders Viisdomslære,
saafremt J viger for tilfældigt Onde.

Brutus.

Hvo bærer Sorrig bedre? — Portia
er død.

Cassius.

Ha! Portia? —

Brutus.

Hun er død.

Cassius.

Hvorledes

undgik jeg Døden, da jeg tvisted' med Jer? —

O bittre og ulidelige Tab! —

Af hvilken Sygdom? —

Brutus.

Af Længsel efter mig;

af Sorg, fordi Octavius og Antonius

fik Magten udi Hænderne — thi denne

Beretning kom med hendes Død — blev hun

vandvittig, og da Ternerne var' horte,

nedsvælgede hun Ild.

Cassius.

Og døde saa?

Brutus.

Just saa.

Cassius.

O, I udødelige Guder!

(Lucius kommer med Vin og Lampe).

Brutus.

Lael ikke meer om hende. — Giv mig Vin: —
(drikker).

Heri begraver jeg al Fiendskab, Cassius.

Cassius.

Mit Hierte tørster efter at besvare
den ædle Skaal, I drak: — Skænk Lucius,
til Vinen svulmer over Bæg'rets Rand;
Jeg kan ei drikke nok af Bruti Venfskab.
(drikker).

Titinius kommer med Messala.

Brutus.

Kom ind, Titinius: — Velkommen hid Messala.
Nu sætte vi os trindt om Lampen her,
og holde Raad om vore Sagers Løb.

Cassius.

O Portia, est du heden?

Brutus.

Stille, Cassius. —

Messala, jeg har her et Brev, som melder:
Octavius og Antonius drage mod os,

med vældig Magt, og at de vende Toget
imod Philippi.

Messala.

Jeg har faaet Breve
af samme Indhold.

Brutus.

Hvad berettes ellers?

Messala.

At ved Forviisning og Proscription
af Lepidus, Octavius og Antonius
vel hundred' Senatorer dræbte ere.

Brutus.

Saa lyder mit just ei; det melder, at
halvfierdsindstyve Senatorer fulde
ved deres Ban; og Cicero var een.

Cassius.

Hvad? Cicero?

Messala.

Ja, Cicero er falden
ved samme Ban. — Kom Eders Brev fra Portia?

Brutus.

Messala, nei.

Messala.

Dg melder Brevet heller ei om hende?

Brutus.

Nei — nei, Messala.

M e s s a l a.

Sligt mig synes sælsomt.

B r u t u s.

Hvi spørger I? Har Eders talt om Portia?

M e s s a l a.

Nei, ædle Herre!

B r u t u s.

Saa sandt I er en Romer, siig mig Sandhed.

M e s s a l a.

Saa bær da, som en Romer, hvad jeg melder:

Ja, hun er død, og paa en sælsom Maade.

B r u t u s.

Far vel da, Portia. — Vi skal døe, Messala:

Bed tit at tænke: eengang skal hun døe,

har jeg nu Taalmod til at bære Tabet.

M e s s a l a.

Saa bæres store Tab af store Mænd.

C a s s i u s.

Mig lærer min Philosophie det samme;

men mit Gemyt udholdt det ei saaledes.

B r u t u s.

Griff, Haand paa Bærket nu. Hvad tykkes Ier
om strax at bryde op imod Philippi?

C a s s i u s.

Jeg troer ei det er godt.

B r u t u s.

Og hvorfor ei?

Cassius.

Det bedre er, at Fienden søger os,
 saa spilder han sin Kraft, sin Hær han trætter,
 og skader sig, imens vi ligge stille,
 og ruste os i munter Røe og Mag.

Brutus.

Den gode Grund maa vige for den bedre:
 Det hele Folk herfra og til Philippi
 gjør Nøden kun til vore Bundsforvandte,
 thi knurrende har det betalt os Skat;
 naar nu vor Fiende drager giennem det,
 udfylder han sit Tal, og kommer hid
 forfrisket, dobbelt stærk og dobbelt modig.
 Men nu afflicere vi ham denne Fordeel,
 hvis vi gaae ham i Møde ved Philippi,
 og have disse Folk i Ryggen.

Cassius.

Hør mig,

min gode Broder —

Brutus.

Med Forlov! — Huse ogsaa,
 vort Forbunds sidste Kraft har vi opbudet,
 og vore Legioners Tal er fuldt,
 vor Sag er moden; hver Dag stiger Fienden,
 vi staae paa Spidsen rede til at dale.
 I Menneskenes Liv er Flod og Ebbe;
 benyttes Floden, leder det til Lykke;

forsømmes den, gaaer hele Livets Reise
blandt Skier og Uselhed. — Nu gynes vi
paa fligt et høit Hav, og bør nytte Strømmen,
naar den er med; thi ellers tabe vi
vor Lykkes Gunst.

Cassius.

Vel! Eders Willie skee;
vi selv gaae dem imøde ved Philippi.

Brutus.

See Nattens Dyb er falden paa vor Taie;
Naturen lyde maa Nødvendigheden;
vi sparsomt den et lidet Blund vil skænke.
Har Nogen meer at sige?

Cassius.

Nei. God Nat!

Varle i Morgen vil vi bryde op.

Brutus.

Min Kappe, Lucius! (Lucius gaaer) Farvel,
Messala; —

God Nat, Titinius: — Væde, ædle Cassius,
god Nat og qvægsom Noe!

Cassius.

O, elskte Broder!

Hvor sørgeligt begyndte denne Nat;
Slig Tvist ei meer adskille vore Hjerter!
Nei, aldrig, Brutus!

Brutus.

Alt er godt igien.

Cassius.

God Nat, min Ven!

Brutus.

God Nat, min gode Broder.

Titinius og Messala.

God Nat, min ædle Herre!

Brutus.

Farer vel!

(Cassius, Titinius og Messala gaae).

Lucius kommer tilbage med Kappen.

Brutus.

Giv Kappen hid. Hvor er din Lyra?

Lucius.

Her.

Brutus.

Hvad! Lucius, du est sovnig? Arme Skielm!
det er naturligt; du har vaaget over
din Tiid. Kald Claudius og en endnu
af mine Mænd; de skulle sove her
paa Hynder i mit Telt.

Lucius.

Claudius! Barro!

Barro og Claudius komme.

Barro.

J kaldte, ædle Herre!

Brutus.

Lægger Jer
til Hvile i mit Telt i Nat; maaskee
jeg snart kan komme til at vække Jer
i Vrinder til Cassius, min Broder.

Barro.

Befaler I da ei, vi skulle vaage
og vente Eders Bud?

Brutus.

Nei, gode Venner,
læg Jer til Roe; maaskee betænker jeg mig.
See, Lucius, her kommer jo min Bog,
jeg ledte saadan om: Jeg selv har lagt den
i Kappen.

(Mændene lægge sig).

Lucius.

Ja, jeg vidste, ædle Herre,
I gav den ei til mig.

Brutus.

Vær over med mig,
min gode Dreng; jeg er saa glemfom. Kanst du
vel holde disse Dine aabne end,
og røre Lyren, til en lille Sang?

Lucius.

Ja, ædle Herre, hvis det glæder Jer.

Brutus.

Viſt gjør det! Stakkels Dreng; jeg plager dig
formeget, men du er ſaa villig af dig.

Lucius.

Det er min Pligt.

Brutus.

Jeg ſkulde ei paalægge
dig Pligter, ſom din Evne overgaae.
Jeg veed, at unge Folk er Sønnen-ſød.

Lucius.

Jeg har alt ſovet lidet, ædle Herre.

Brutus.

Nu, det var ret; og du ſkal atter ſove;
jeg vil ei længe holde dig. Saaſremt
jeg lever, vil jeg gjøre godt imod dig.

(Sang til Lyren).

Det er en ſøvnic Tone; —

D morderiſke Slummer! lægger du
dit Blye-Spiir paa min Dreng, ſom spiller for
dig? —

God Nat, du gode Knøs; nu var det Synd
at vække dig. — Men nikker du, ſaa knuſes
din Lyra; det er bedſt jeg tager den.

Og nu, min gode Dreng! god Nat! — Lad ſee,
lad ſee; — har jeg ei lagt et Mærke, hvor
jeg ſidſt holdt op at læſe? — Jo, her er det.

(han ſætter ſig).

Cæsars Mand kommer ind.

Hvor ilde Lampen-brænder! — Ha! hvem der?
 Jeg troer, at mine Dines Svaghed skaber
 Hjint skrækkelige Syn. Det kommer mod mig: —
 Hvad est du? Tael!. Est du en Gud, en Engel,
 en Djevel, du, som gjør mit Blod til Is,
 og reiser Håret paa mit Hoved? Tael!
 Hvad est du? Tael!

Manden.

Din onde Engel, Brutus!

Brutus.

Hvad vil du?

Manden.

Melde dig, at du skal see
 mig ved Philippi.

Brutus.

Vel; jeg skal da see dig
 igien?

Manden.

Ja, ved Philippi.

(Manden forsvinder).

Brutus.

Godt, jeg vil see dig ved Philippi da. —
 Nu, jeg har fattet Mod, forsvinder du;
 du onde Mand, jeg havde gierne ønsket,
 at tale længer med dig. — Heida, Dreng!

Lucius! — Varro! Claudius! Vaagner, Mænd!
 Ha! Claudius!

Lucius.

Nei, Lyren stemmer ei.

Brutus.

Han troer, han sidder ved sin Lyra end. —
 Vaagn, Lucius!

Lucius.

Ædle Herre!

Brutus.

Var det i Dromme, at du skreeg saaledes?

Lucius.

Jeg veed ei af, at jeg har skreeget, Herre!

Brutus.

Da har du skreeget: saae du ikke noget?

Lucius.

Nei, ædle Herre!

Brutus.

Sov igien! — Hei, Claudius!

Saa vaagn dog, Menneſke!

Varro og Claudius.

Min ædle Herre!

Brutus.

Hvi skreeg' I saadan, da I laae og sov?

Varro og Claudius.

Vi, ædle Herre?

Brutus.

Saa; saae I ei noget?

Barro.

Nei, jeg har intet seet.

Claudius.

Jeg heller ei.

Brutus.

Gaaer hen og hilser Cassius, min Broder;
og byder, at hans Hær strax bryder op.
Vi følge efter.

Barro og Claudius.

Herre, det skal skee!

(de gaae).

F e m t e A k t.

F ø r s t e S c e n e.

Sletterne ved Philippi.

Octavius og Antonius komme ind med
deres Hær.

Octavius.

Antonius, nu er mit Haab stadfæstet:
J sagde, Fienden kom ei ned paa Sletten,
men holdt sig fast iblandt de høie Bierge;
Nigt skeer nu ei: Hans Hære rykke frem;
han troer, at skræmme os her ved Philippi,
i det han svarer, før vi spørge ham.

Antonius.

Ei! Jeg seer i hans Hierte, og jeg veed,
hvorfor han dette gjør: han maatte ønske,
at han var langt herfra; nu kommer han,
med bange Trods, og troer, at dette Syn

U

indbilder os, at han har Mod i Brystet;
men det er ikke saa.

E t B u d k o m m e r.

B u d e t.

Hærførere,

bereber Jer: nu drager Fienden frem
med Kriger-Pragt; til Strid Blodfanen vaier,
-og noget Bigtigt skeer i denne Stund.

A n t o n i u s.

Octavius, før Eders Hær i Stilhed
til venstre Kant af Sletten.

O c t a v i u s.

Nei, jeg drager
til høire Side; I maa gaae til venstre.

A n t o n i u s.

Hvi twister I i denne store Time?

O c t a v i u s.

Jeg twister ei; men dette er min Willie.
(Marsch).

(Krigerst Musik).

Brutus og Cassius træde ind med deres
Hær. Lucilius, Titinius, Messala
og Flere.

B r u t u s.

De gjøre Hold, og ville tale med os.

Cassius.

Titinius, hold! vi maae gaae frem, og tale,

Octavius.

Marcus Antonius, skal Slag-Tegn gives?

Antonius.

Nei, Cæsar, vi vil vente deres Angreeb.

Træd frem, Hærforerne vil tale med os.

Octavius.

Hold, til vi gite Tegn!

Brutus.

Først Ord, saa Slag!

Medborgere, er det og Eders Mening?

Octavius.

Troe ei, vi holde meer af Ord, end J.

Brutus.

Et godt Ord bedre er end flemme Slag.

Antonius.

J giver gode Ord ved flemme Slag;

det vidner Cæsars Bryst, J giennembores,

imens J raabte: længe leve Cæsar!

Cassius.

Antonius, hvor Eders Slag mon falde,

det vides ei endnu. Men Eders Ord

berøve Bierne paa Hybla-Bierg

al deres Honning.

Antonius.

Ikke Braaden.

Brutus.

Jo,

og Stemmen med; thi deres Brummen sial I,
og viseligt I truer, før I stikker.

Antonius.

I Affkum! Det var mere, end I gjorde,
da Eders lumpne Morder-Dolke stødte
imod hinanden udi Cæsars Sider.

Som Aber stode I og viste Tænder;

I logrede som Hunde, krøb som Trælle;

og kysset Cæsars Fodder, medens Casca,

den Nidding! bag fra slog sin læmske Tand

i Cæsars Hals. O Emigrere!

Cassius.

Hvad! Emigrere! — Nu, Brutus, tak Jer selv;

thi denne Tunge raste ikke saa

i Dag, hvis Cassius maatte have raadet.

Octavius.

Belan, til Sagen: koster Ordstrid Sved,

saa vil Beviset koste rødere Draaber.

Seer:

Jeg drager her et Sværd mod Sammensvorne;

naar troe I, at det atter gaaer i Skeden? —

Ei førend Cæsars tre og tyve Bunder

det hæbner; eller før endnu een Cæsar
formeter Blodet paa Forræder = Sværdet.

Brutus.

Du kanst ei falde for Forrædere,
o Cæsar, hvis du ingen bringer med dig.

Octavius.

Det haaber jeg; jeg fødtes ei til Død
for Bruti Sværd.

Brutus.

O, unge Menneſke,
varſt du den Edelſte af al din Art,
du hæderligere ei kunde døe.

Cassius.

En arrig Pøbling, ikke værd ſlig Hæder;
i Ledtog med en Gøgler og en Dranker.

Antonius.

J er endnu den Cassius, J var.

Octavius.

Antonius, kom! — Forrædere! her flænge
vi Jer Udædſkningen i Dinene:
Iſald J ſtride tør i Dag, da kommer
i aaben Mark; hvis ei, da naar J synes
det ſmager Jer.

(Octavius, Antonius og deres Hær gaae ud).

Cassius.

Saa, blæs nu, Vind; svulm, Bølge; svøm, o
Haad!

Uveiret oppe er, og alt paa Spil.

Brutus.

Lucilius, hør et Ord!

Lucilius.

Her, ædle Herre!

(Brutus og Lucilius tale sagte med hinanden).

Cassius.

Messala, —

Messala.

Ja, min General!

Cassius.

Messala,

det er i Dag min Fødselsdag; i Dag
blev Cassius født. Giv mig din Haand, Messala;
vær du mit Vidne, at, imod min Villie,
jeg, som Pompeius, tvinges til at vove
i eet Slag al vor Frihed. Jeg holdt fast
ved Epicurus og hans Lærdom, veedst du:
Men nu jeg skifter Sind, og halvtroer
paa Barsel. Paa vort Tog fra Sardis fulde
to mægtige Orne paa vort Hovedbanner;
der sadde de, og aade graadigen
af Hærens Hænder: de ledsaged' os
hid til Philippi: men fløi bort i Morges;

i deres Sted en Flok af Ravnne, Krager
og Skader svæve over vores Hoved,
og see paa os, som paa det syge Rov.
En Sørgehimmel ligner deres Skygge,
hvorunder Hæren ligger i sin Dødskamp.

Messala.

D, troe ei sligt.

Cassius.

Jeg troer det og kun halvveis;
thi jeg har freidigt Mod, og har besluttet,
standhaftigen at møde alle Farer.

Brutus.

Gjør saa, Lucilius!

Cassius.

Nu, ædle Brutus,
gid Guderne i Dag os ynede maae,
at vi, som Venner, udi Fredens Skjød
maae gaae den høie Alderdom imøde!
Men saasom Menneffenes Lod er uvis,
saa lad os forestille os det Værste.
Saa fremt vi tabe dette Slag, er denne
den allersidste Gang, vi tale sammen:
Hvad har I foresat Jer da at gjøre?

Brutus.

I Kraft af hiin Philosophie, hvorefter
jeg dabled' Cato for den Død, han gav sig; —
Jeg veed ei selv hvorfor; men feigt og ufelt

det synes mig, af Frygt for hvad kan skee,
 saaledes at afklippe Livets Traad: —
 vil jeg med Taalmod ruste mig, og vente
 paa hine høie Magters Villie,
 som styre os henede.

Cassius.

Altsaa, dersom
 vi tabe dette Slag, da gaaer I taalig
 igiennem Romæ Gader i Triumphen?

Brutus.

Nei, Cassius, nei: tænk ei, du ædle Rømer,
 at Brutus vil i Lænker gaae til Roma;
 hans Hierte sidder alt for høit til sligt.
 Men Lærket, *idus Martii* begyndte,
 maa denne Dag fuldende; og jeg veed ei,
 om vi fra nu af mødes. Derfor modtag,
 o Cassius, for evig vort Farvel: —
 Farvel for evig, evig, Cassius!
 hvis meer vi sees, da smile vi; hvis ei,
 da skilles vi, som Mænd og Brødre egner.

Cassius.

Farvel, farvel for evig, evig, Brutus!
 Giensees vi, ja! da smile vi; hvis ei,
 da skilles vi, som Mænd og Brødre egner.

Brutus.

Nu da, rnk frem. — O, at vi kunde vide
 vort Dagværks Ende, før den viser sig!

Men det er nok, at Dagen endes vil,
 og da er Enden kiendt. — Ha, kom! Afsted!
 (de gaae).

U n d e n S c e n e.

Balpladsen. Krigsraab.

Brutus og Messala komme ind.

Brutus.

Riid, riid, Messala, riid, giv disse Ordre
 til hine Legioner; lad dem storme
 (høit Krigsraab)
 paa eengang; thi jeg seer Octavii Fløi
 den raver alt; et modigt Anfald slaer den
 til Jorden. Riid, Messala! lad dem storme!
 (de gaae).

T r e d i e S c e n e.

En anden Deel af Balpladsen. Baabengnye.

Cassius og Titinius komme ind.

Cassius.

O see, Titinius, see, de Skurke flye!
 Jeg selv blev Fiende mod mit eget Folk:
 See, dette Banner vendte Ryg til Fienden;
 jeg tog den Feige, og jeg tog det fra ham.

Titinius.

O, Cassius, Brutus gav for tidlig Ordet;
for ibrig nytted' han sin Fordeel over
Octavius. Hans Mænd alt deelte Byttet,
imens vi af Antonius omringes.

Pindarus kommer ind.

Pindarus.

Fly længer' bort, fly længer' bort, o Herre!
Alt staaer Antonius i Eders Telte;
fly derfor, ædle Cassius, fly langt.

Cassius.

Jeg flyer til denne Hoi; ei længere.
See, see Titinius, det brænder hist,
er det i mine Telte?

Titinius.

Ja, min Herre!

Cassius.

Titinius, elsker du mig, da bestiig
min Hest, og skiul din Spore i dens Side,
til den faaer bragt dig op til hine Skarer,
og atter hid, at jeg kan Bished faae,
om Venner eller om de Fiender ere.

Titinius.

Jeg ile skal med Tankens Hurtighed.

(gaaer).

Cassius.

Gak, Pindarus, stiiig bedre op paa Høien;
mit Eyn var altid svagt; agt paa Titinius,
og stiiig mig, hvad du viner over Marken.

(Pindarus gaaer).

Paa denne Dag jeg aanded' først. Nu Tiden
er løbet rundt; og hvor jeg først begyndte,
der skal jeg ende. Livets Kreds er fuldbragt. —
Nu, hvad godt Nytt?

Pindarus

(paa Høien).

O, ædle Herre!

Cassius.

Hvad!

Pindarus.

Titinius omringes af en Hær
af Ryttere, som jage hen imod ham; —
Ha, hvor han bruger Sporetne; — nu ere
de næsten ved ham; nu, Titinius! —
De stiiige af: — han med: — O, han er fangen;
og, hør! De juble.

(Fryderaab).

Cassius.

See ei meer; stiiig ned. —

Hy, feige Siel, du spinder Livet ud,
at du skal see din allerbedste Ven
at fanges for dit Ansigt.

Pindarus kommer ind.

Hør, kom hid:

I Partherlandet greb jeg dig til Fange,
 og lod dig sværge, da jeg gav dig Livet,
 at gøre hvadsomhelst jeg nogentid
 befaled' dig. Kom nu, og hold din Ted!
 Bær fri; og hiemsøg dette Bryst med dette
 mit gode Sværd, som rendte giennem Cæsar.
 Lov ei, at svare mig: Her, grib du Fæstet,
 og naar mit Ansigt er bedækket — nu —
 styr Sværdets Fart. — Nu, Cæsar, est du
 hævnet,
 og det med samme Sværd, som dræbte dig.
 (døer).

Pindarus.

Fri er jeg da; men var min Billie opfyldt,
 jeg var det ei. O, ædle Cassius!
 Langt, langt flyer Pindarus fra dette Land,
 hvor ingen Romer meer skal møde ham.
 (gaaer).

Titinius kommer tilbage med Messala.

Messala.

Det er kun Magestifte; thi Octavius
 er slagen af den ædle Bruti Magt,
 som Cassii's Legioner af Antonius.

Titinius.

Den Tidende vil trøste Cassius.

Messala.

Hvor gif I fra ham?

Titinius.

Heel mistroftig stod han
paa denne Hoi med Pindarus, sin Slave.

Messala.

Er det ei ham, som ligger hist paa Jorden?

Titinius.

Han ligger som en Død. — D, brist mit Hierte!

Messala.

Er det ei ham?

Titinius.

Messala, nei, det var ham,
men Cassius er ei meer; — D Aftensoel!
som du i dine røde Straaler synker,
sank Cassii Dag udi hans røde Blod;
Roms Soel er dalet! Dagen er til Ende,
og Skyer, Dug, og Farer os omspænde;
vor Daad er endt! — Kun Mistviol om mit
Held
har myrdet Cassius.

Messala.

Mistviol om Held

har øvet dette Mord! D, Tungfjends Barn!
fæle Bildfarelse! hvi viser du

for Menneskenes evig vaagne Tanker
 Ting, som ei ere? O, Bildfarelse,
 et Dieblig udfanger dig; men aldrig
 du naaer en heldig Fødsel; thi du dræber
 den Moder, i hvis Skød du avledes.

Titinius.

Ha, Pindarus! Hvor est du, Pindarus?

Messala.

Søg ham, Titinius; imidlertid
 gaaer jeg, - at giennemføre Bruti Dre
 med denne Tidende: ja, giennemføre;
 thi hvassert Staat, og giftigst Piiil vil være
 velkomnere i Bruti Dre, end
 Beretningen om dette Syn!

Titinius.

Messala,

til; midlertid jeg søger Pindarus.

(Messala gaar).

Hvi sendte du mig bort, o, brave Cassius!
 Traf jeg ei dine Bener? satte de
 ei denne Seierskrands omkring min Tinding,
 og bød' mig give dig den? Horte du
 ei deres Jubelraab? Ak! alting, alting
 du misfortolket har. — Men tys; modtag
 omkring din Pande denne Seierskrands;
 din Brutus bød mig give den til dig,
 og jeg opfylder det. — Til, Brutus; see,

Hvor høit jeg hændred' Caius Cassius. — Guder,
 tilgiver mig! — Det er en Romers Færd:
 Kom, find mit Hierte, Cassii Heltesværd!
 (døer).

(Baabengnye).

Messala kommer tilbage med Brutus,
 Cato den Yngre, Strato, Volum-
 nius og Lucilius.

Brutus.

Hvor, hvor, Messala, ligger Cassii Liig?

Messala.

Hist; see Titinius græder over det.

Brutus.

Titinius seer op ad.

Cato.

Han er slagen.

Brutus.

O, Julius Cæsar, du est mægtig end!

Din Hand gaaer om, og vender vore Sværde
 imod vort eget Bryst.

(høit Baabenbrag).

Cato.

Bakkre Titinius!

Seer, hvor den faldne Helt han seierkrandsed!

Brutus.

Hvor leve tvende Romere endnu,

som disse? — O, Farvel, du sidste Romer!

Ei er det muligt, Roma nogentid
 din Lige føde skal. — D, mine Benner,
 jeg skylder dette Liig langt flere Aarer,
 end her J skulle see mig yde det. —
 Men, Cassius, der kommer Tid dertil;
 den kommer! — Sender da hans Liig til Thassos;
 hans Liigfærd skal ei holdes her i Leiren,
 for ei at nedslaae os. — Nu, kom Lucilius; —
 Kom, Søn af Cato; frem paa Slagets Mark. —
 Labeo og Flavius! fører Hæren frem: —
 Den tredie Time slaaer; endnu i Dag
 vi Lykken prøve maae i nok et Slag.
 (de gaae).

F i e r d e S c e n e.

En anden Deel af Valpladsen. Baabenbrag.

Krigere af begge Hære træde kiæmpende ind.
 Derpaa Brutus, Cato, Lucilius
 og Andre.

Brutus.

Staaer, Landsmænd, holder Hovedet i Veiret!

Cato.

En Horesøn, hvo sner! Hvo gaaer med mig?
 Mit Navn jeg raaber ud paa Kampens Mark: —
 Jeg er en Søn af Marcus Cato; hører!

Tyranners Fiende, Fædrelandets Ven;
jeg er en Søn af Marcus Cato; hører!

(han gaaer i Kamp mod Fienden)

Brutus.

Og jeg er Brutus, jeg er Marcus Brutus;
en Ven af Fædrelandet; jeg er Brutus!

(gaaer ud, fiempende med Fienden. Cato overmandes og falder).

Lucilius.

O, unge, ædle Cato, est du falden?
Sa drabelig du doer nu som Titinius,
og man kan hædre dig, som Catos Søn.

Første Krieger.

Stræk Vaaben, eller dø!

Lucilius.

Kun for at dø,
jeg strækker Vaaben: dræb mig; her er Guld.

(han byder ham Penge).

Dræb Brutus, og bliv æret for hans Drab.

Første Krieger.

Det maae vi ei. — En ædel Fange!

Anden Krieger.

Plads!

Hei! siig Antonius, Brutus er vor Fange.

Første Krieger.

Jeg gaaer at melde det. — Her kommer han.

R

Antonius træder ind.

Brutus er fangen; han er fangen, Herra!

Antonius.

Hvor er han da?

Lucilius.

I Sikkerhed, Antonius;
Brutus er sikker nok; jeg tør forsikre,
at aldrig nogen Fiende fange skal
den ædle Brutus levende! I Guder,
afværger sliig en Skam! Naar I ham finde,
i Live eller Død, da vil han findes,
som Brutus, som han er!

Antonius.

Det er ei Brutus,
men, sandelig, en Fangst af stor Værdie!
bevar mig denne Mand, beviis ham Godt;
langt hellere jeg talte sliige Mænd
blandt mine Venner, end blandt mine Fiender.
Gaaer, seer om Brutus lever, eller faldt:
Dg bring os Budskab til Octavii Telt,
hvorlunde alt staaer til.

(de gaae).

F i e r d e S c e n e.

En anden Deel af Balpladsen.

Brutus træder ind med Dardanius, Strato og Volumnius.

Brutus.

O, kommer, arme Rest af mine Venner,
og hvil Eder ud paa denne Klippe!

Clitus.

Statilius viste Fakkelskinnet, Herre;
men kom ei meer; dræbt eller fangen er han.

Brutus.

Kom, sæt dig, Clitus: — Drab er Løsenet
og Dagens Skik. — Kom, hør et Ord, min

Clitus. —

(han taler sagte).

Clitus.

Hvad! Jeg? — Nei, ei for alle Verdens Riger!

Brutus.

Tys! Ei et Ord.

Clitus.

Før dræber jeg mig selv.

Brutus.

Træd hid, Dardanius!

(taler sagte med ham).

Dardanius.

Jeg giøre sligt!

Clitus.

O, Dardanius!

Dardanius.

O, Clitus!

Clitus.

Hvad sørgelig Befaling gav han dig?

Dardanius.

At dræbe ham. Ee! — see, han staaer i Tanker.

Clitus.

Nu er det ædle Kar saa fuldt af Sorg,
at af hans Dine selv den flyder over.

Brutus.

Volumnius, min Ven; kom, hør et Ord.

Volumnius.

Her, ædle Herre!

Brutus.

Her, Volumnius:

to Gange Cæsars Aand ved Midnatstide
har viist sig for mig; første Gang ved Sardis,
og nu i Nat her i Philippis Marker.
Jeg veed, min Tid er kommen.

Volumnius.

Ingenlunde!

Brutus.

So, jeg er vis derpaa, Volumnius.

Du seer, Volumnius, hvor Verden gaaer;
 vor Fiende dreev os hen paa Afgrundsbredde;
 det bedre er, vi springe selv i Dybet,
 end nøle, til han styrter os. Min Ven,
 du veedst, at vi to gik i Skole sammen;
 for hiint, vort gamle Venskab, beder jeg:
 hold du mit Sværd, mens jeg deri mig styrter!

Volumnius.

Ei sømmer denne Tjeneste en Ven!

(vedholdende Baahengne).

Clitus.

Fly, Herre, fly! Her er ei Blivested.

Brutus.

Farvel da, J; — og J; — og J, Volumnius. —
 Du, Strato, sov i denne hele Stund;
 Farvel og du, min Strato! — Mine Landsmænd,
 mit Hierte frydes over, at jeg fandt
 i hele Livet intet Menneske,
 som jo blev trofast mod mig indtil Enden.
 Jeg skal faae Hæder af mit Tab i Dag,
 meer end Octavius og Antonius
 ved denne usle Seier skal erlange.
 Nu, lever alle vel; thi Bruti Tunge
 har næsten endt hans Livs Historie:
 Nat hænger paa mit Die: efter Hvile

forlænges mine Been, som kun arbeided',
for endelig at opnaae denne Stund.

(Baabengnye. Raab uden for).

Flyer! Flyer! Flyer!

Clitus.

Fly, Herre, fly!

Brutus.

Gaaer; jeg vil følge Jer.

(Clitus, Dardanius og Volumnius gaae).

Jeg beder dig, bliv hos din Herre, Strato:
Du est et godt, et ærligt Menneske;
en Gnist af Gæreslyste i din Wandel:
Hold da mit Sværd, og vend dit Ansigt bort,
imens jeg render i det. Vil du, Strato?

Strato.

Først giv mig Haand: Farvel, min ædle Herre!

Brutus.

Farvel, min Ven. — Vær rolig, Cæsar: Dig
ei halv saa freidig dræbte jeg som mig!

(han render i Sværdet, og døer).

(Baabengnye. Flugt).

Octavius, Antonius, Messala, Lu-
cilius og deres Hær komme ind.

Octavius.

Hvo er hiin Mand?

Messala,

Min Herres Tiener. — Strato,
hvor er din Herre?

Strato,

Han er fri, Messala,
for Lænkerne, I bærer: Seierkræften
formaaer nu kun, at brænde ham paa Baalet;
thi Brutus ene overvandt sig selv,
og ingen anden hædres ved hans Død.

Lucilius,

Saa burde Brutus findes. — Tak, o Brutus,
at du har gjort Lucilii Spaandom sand!

Octavius,

Jeg vil forsørge alle Bruti Mænd;
Ven, vil du tiene mig?

Strato,

Ja, hvis Messala
vil afstaae mig.

Octavius,

Gjør det, Messala!

Messala,

Strato,

hvorlunde faldt min Herre?

Strato,

Jeg holdt Sværdet,
og Brutus løb deri.

Messala.

Octavius,

faa tag da ham imellem dine Mænd,
som sidste Tieneste min Herre viste.

Antonius.

Han var den bedste Romer af dem alle.
Hver af de Sammensvorne, han undtagen,
opløstet' Dolken kun af Nid mod Cæsar;
kun han i Tallet stod, af Kierlighed
til Fædrelandet og det Heles Vel.

Hans Liv var blidt, og Elementerne
saaledes blandede udi hans Siel,
at freidigen Naturen kunde opstaae,
og sige Verden: dette var en Mand!

Octavius.

Thi yder Helten den Hoiagtelse
og Tordefærd, som sliq en Dyd tilkommer.
Hans Been i Nat skal ligge i mit Telt,
paa falden Krigers Riis med Pragt omgivne. —
Saa kald nu Hæren hjem fra vundet Slag,
og deler Vren for vor Seir i Dag!

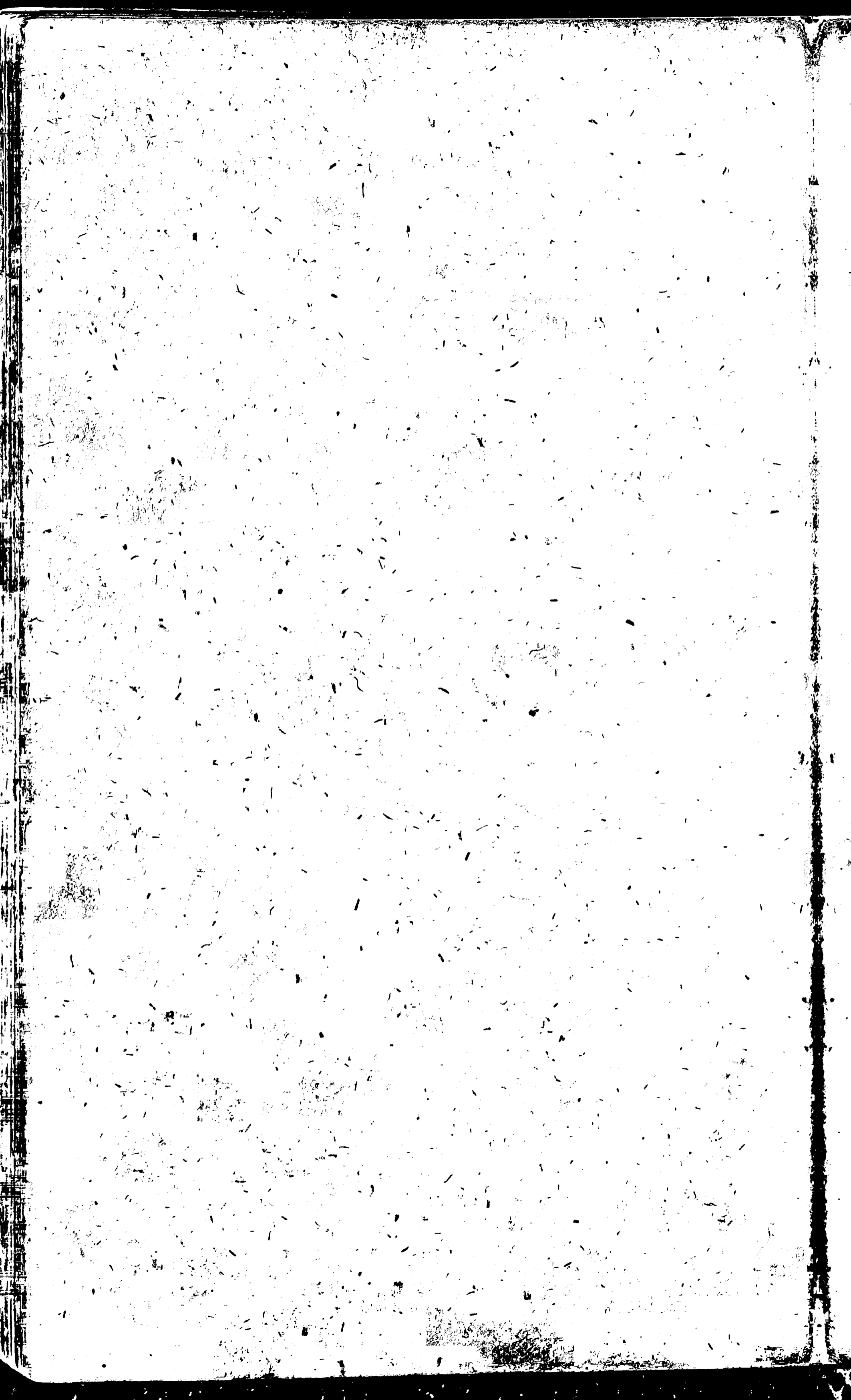
(de gaae).

Dm

Sorgespillet

Julius Caesar.

Om

Sørgespillet

Julius Cæsar.

Allerede i Aaret 1579 berigedes den engelske Literatur med en Oversættelse af Amynots franske Plutarch. Appian var oversat paa Engelsk Aaret før, og Svetonius blev det i Aaret 1606. Aaret derpaa tryktes et Sørgespil Julius Cæsar, skrevet af William Alexander, som siden efter blev *Earl of Sterline*. En anden Tragoedie af en unævnt Forfatter: *the tragedie of Cæsar and Pompey or Cæsar's revenge*, blev udgivet 1607, og Malone troer endog, at det var andet Dplag af dette Stykke. — Det er bekiendt, at Shakspeare skrev i det mindste tolv Stykker over Emner, som hans Forgængere havde uhældigen behandlet. — Disse ere de Kilder, hvoraf Shakspeare kunde se til sit Sørgespil. — Malone formoder, det er skrevet 1607, Capell mellem 1608 og 1611, Først 1623 blev det trykt.

Efter Shakspeare behandlede dette Emne af Sheffield, Hertug af Buckingham, og siden af Aaron Hill. Den første gjorde to Tragoedier af een, nemlig 1) Julius Cæsar, og 2) M. Bruti Død. Davies siger, at Stilen, naar man undtager de Steder, hvor Shakspear's er beholdt, er korrekt kold og regelmæssig dross, (*correctly cold and regularly dull*), og det Hele en livløs Masse. — Aaron Hill dannede sit Sørgeespil efter Cæsars Død af Voltaire, men efter en langt mere udvidet Plan. — Stykket skal ei være uden Fortieneste: Lord Bolingbroke og Pope roste og bifaldt det høiligen; men det behagede hverken Skuespil-Direktionen, eller Skuespillerne: hverken Quin eller Garrick vare at formaae til, at spille Hills Cæsar. Stykket blev ei spillet, og Davies spaaer, at det vilde have faldet for det engelske Publikums Domstoel.

En af Shakspeares Samtidige, Leonard Diggs, bevidner i nogle Vers foran Digterens Sonnetter, at Julius Cæsar i hine Dage henrykte det engelske Folk, og blandt flere især den beundrede Scene i 4de Akt, hvor Brutus og Cassius tviste, og derpaa forsones igien. — Det var et af de faa Shakspear'ske Stykker, som efter en lang Hvile igien fremkaldtes paa den engelske Skue-

plads ved de to store Skuespillere Hart og Mohun, som i dette Stykke særdeles udmærkede sig, især den sidste som Cassius. — Disse to Skuespillere havde beklædt betydelige Poster i Armeen, og stode i eet og alt høit over deres Medbrødre. — Greven af Rochester, naar han taler om Mohun, siger:

*Him nature seem'd to form for your delight,
and bade him speak as she bade Shakspear write.*

Efter længe at have været et af Britternes Undlings-Stykker, er det i senere Dage atter lagt til Hvile, og næsten forglemt.

Tydskland — det eneste Land, som lader Shakspear vederfares Hæd — fik allerede 1741 en metrisk Oversættelse af dette Sørgeespil. Den er forfattet af Geheimeraad-v. Bork, som en Tid lang var preussisk Gesandt i London. — Oversættelsen skal være maadelig. Den er bedømt i 3die Deel af Joh. Elias Schlegels Værker. — Eiden oversattes det af Wieland, Eschenburg og A. W. Schlegel, og har været givet paa flere af Tydske-

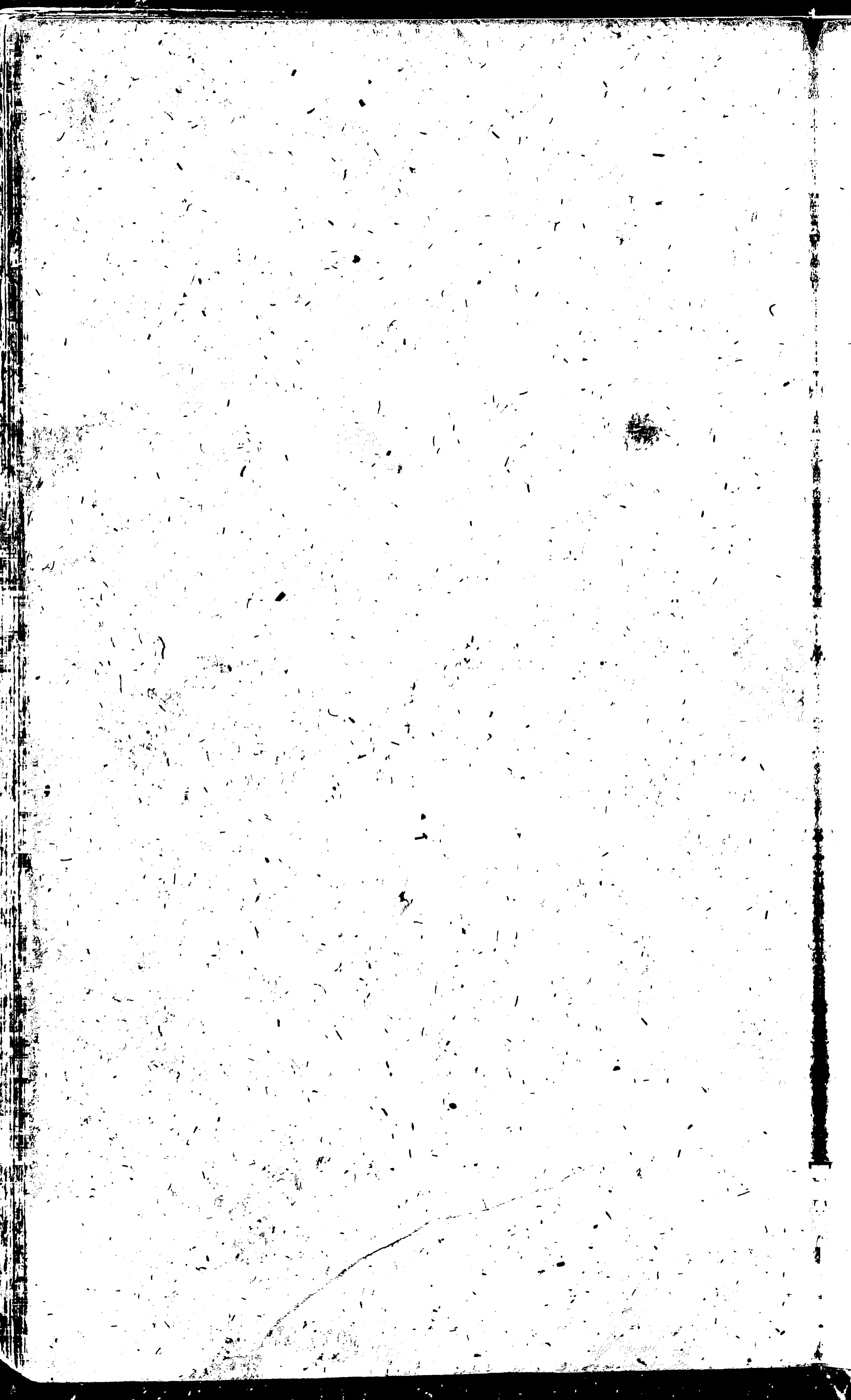
lands Skueplads. — Det er ogsaa oversat paa Fransk af Shakspeares Oversættere de la Place og Latourneur. Paa dansk har, saavidt jeg veed, kun enkelte Scener, nemlig Bruti og Antonii Tale i 3die Akt, hidtil været oversatte. Jeg har fundet den i Uge-Skriftet Tronhiemsk Allehaande for 1782 No. 43, oversat af en Ubenevnt, og for saa Nar siden metriisk oversat af Hr. Prof. Rahbek i Minerva.

Da jeg havde oversat denne Tragoedie, troede jeg, at den med nogen Modification maaskee kunde vorde opført paa den kongelige Skueplads, og at det danske Publikum endelig kunde faae et shakspearisk Stykke at see. — Jeg formildede derfor adskillige Udtryk i Stykket, sammensmeltede nogle af Krigerne til een Person, udelod den Scene, som ender 3 Akt, hvor Digteren Cinna senderrives af Folket, ligesom og den lille Scene i 4de Akt, hvor Poeten trænger ind i Teltet til Brutus og Cassius: foruden nogle andre ubetydelige Forandringer. — Jeg indleverede Oversættelsen til den kongelige Skuespil-Direction den 3 Decbr. 1803. Den 29 Decbr. bærede den høie Bestyrelse mig med en Skrivelse, hvori den belønnede Arbeidet med en Gratification af 50 Rd., og sendte mig Stykket tilbage, da den — hvor-

vel den erkjendte dets Værd — ei ansaae det pas-
sende til Dpførelse paa Skuepladsen.

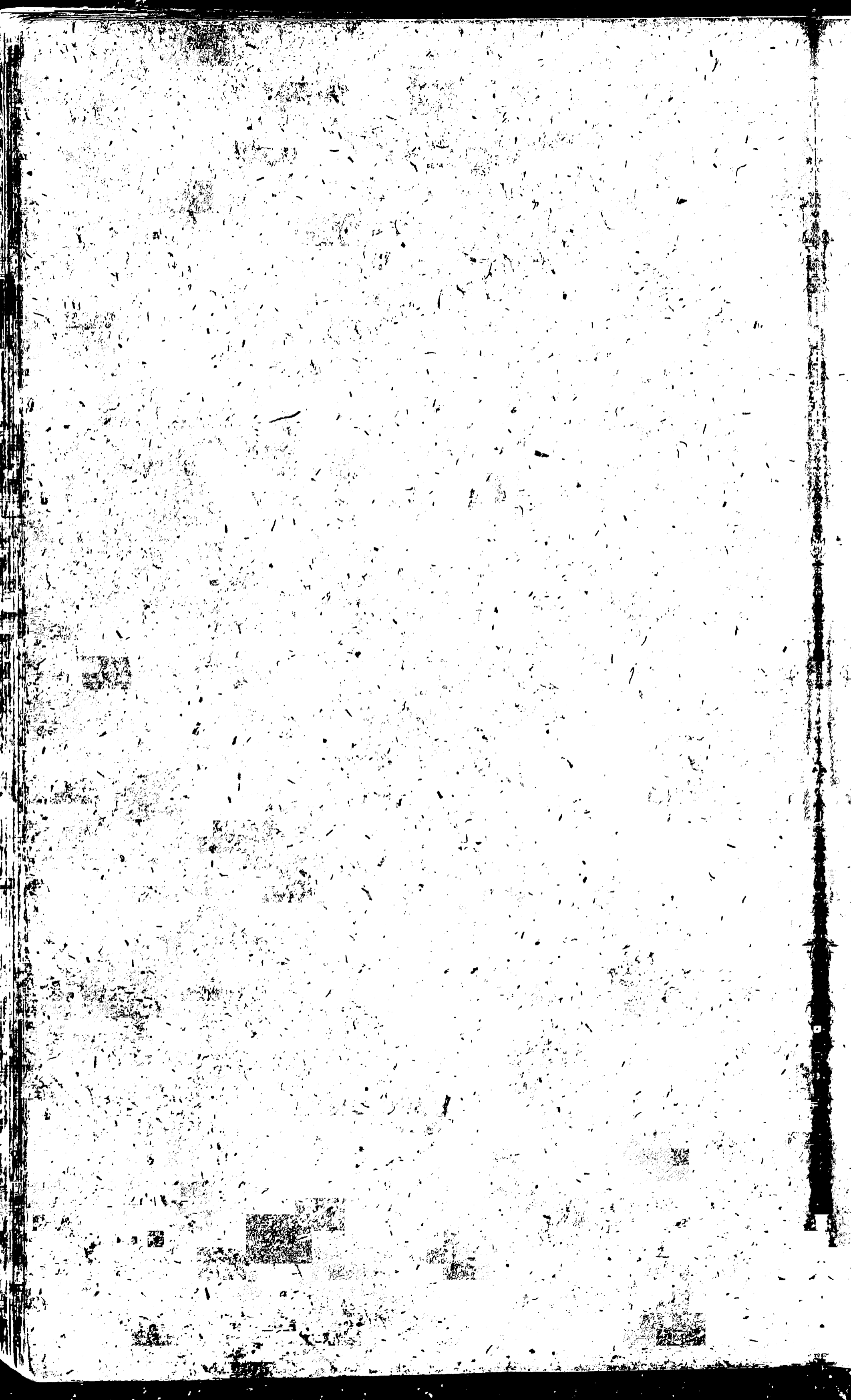
T r y k f e i l .

I Hamlet. Side 131, 8de Linie ! isteden
for ? Side 143, 18de Linie slet, læs let.
Side 145, 21de Linie ved, læs med.

S a m l e t,

Prinds af Danmark.

Personer:

Claudius, Konge af Danmark.

Hamlet, Søn af den forrige Konge, og Brodersøn
af den nuværende.

Polonius, øverste Kammerherre.

Horatio, Hamlets Ven.

Laertes, Polonii Søn.

Voltimand, }
Cornelius, } Hoffolk.
Rosencrantz, }
Guildenstern }

Osrick, en Hofmand.

En anden Hofmand.

En Præst.

Marcellus, } Høvdinge.
Bernardo, }

Francisco, Stridsmand.

Reynaldo, i Polonii Tjeneste.

En Høvedsmand.

En Gesandt.

Hamlets Faders Land.

Fortinbras, Prinds af Norge.

Gertrude, Dronning af Danmark, Moder til
Hamlet.

Ophelia, Polonii Datter.

Herrer, Fruer, Hovedsmænd, Krigere, Skuespillere,
Graverkarle, Søemand, Sendebud, Føl-
ge, o. s. v.

Scenen: Selsingør.

H a m l e t,
Prinds af Danmark.

Første Akt.

Første Scene.

Helsingør. En Skandse foran Kongens Borg.

Francisco paa Post. Bernardo træder ind.

Bernardo.

Hvem der?

Francisco.

Nei, svar I mig: staae der, og nævn Jer.

Bernardo.

Vor Konge leve!

Francisco.

I Bernardo?

Bernardo.

Rigtig!

Francisco.

I kommer akkurat paa Klokket.

Bernardo.

Nu slog den tolv; gaae i din Seng, Francisco.

Francisco.

Tak for Afløsning; det er bittert koldt,
og jeg er hiertesyg.

Bernardo.

Var Bagten rolig?

Francisco.

Ei en Muus har rørt sig.

Bernardo.

Nu vel, god Nat!

Ifald I seer Horatio og Marcellus,
som have Bagt med mig, da beed dem haste.

(Horatio og Marcellus træde ind).

Francisco.

Jeg troer, jeg hører dem. Staae! Hold! Hvem der?

Horatio.

Venner af Landet.

Marcellus.

Dannerkongens Mænd.

Francisco.

God Nat!

Marcellus.

Gud være med Jer, vakke Kriger:

Hvo løste Jer?

Francisco.

Bernardo har min Post.

God rolig Nat!

(Francisco gaaer).

Marcellus.

Holla! Bernardo!

Bernardo.

Tael!

Hvad! Er Horatio der?

Horatio.

Et Stykke af ham.

Bernardo.

Velkomne hid, Horatio og Marcellus!

Horatio.

Nu, lod den Ting sig atter see i Nat?

Bernardo.

Nei, jeg har intet seet.

Marcellus.

Horatio siger, det er puur Indbildning;
og ingenlunde vil han fæste Tro
til dette Rædsels-Syn, vi faae to Gange:
thi har jeg bedet ham at komme hid,
og vaage denne Midnatstime med os,
at han, hvis dette Gienfærd atter kommer,
vort Syn stadfæste kan, og tale til det.

Horatio.

Eya! det kommer ei.

Bernardo.

Sid ned en Stund;
lad os end eengang storme til det Dre,
som er saa stærkt forskandsset mod vort Sagn
om hvad vi saae to Nætter.

Horatio.

Sæt Jer da,
og lad Bernardo nu fortælle det.

Bernardo.

Ufvigte Nat,
som samme Stierne hist, i Vest fra Polen,
just stod, og lyste i hiin Egn af Himlen,
hvor nu den brænder, saae jeg samt Marcellus,
da Seierværket just slog eet —

Marcellus.

Tys! Tys! Hold inde; see der er det atter!

(Anden kommer ind).

Bernardo.

I samme Skikkelse, som salig Kongen.

Marcellus,

Horatio! du er boglærd, tæl til det.

Bernardo.

Seer det ei Kongen liigt? Giv Agt, Horatio!

Horatio.

Høist liigt: — det knuger mig med Frygt og Under.

Bernardo.

Det vil tiltales.

Marcellus.

Tael til det, Horatio!

Horatio.

Hvad est du, som dig Mattens Stund anmasser,
med hiin saa fagre Kriger = Skikkelse,
i hvilken det begravne Danmarks Høihed
treen fordum frem?

Tael! Jeg besværges dig ved Himlen! Tael!

Marcellus.

Det er fortørnet.

Bernardo.

See! det skrider bort.

Horatio.

Staae! tael; tael; jeg besværges dig: o tael!
(Nanden gaaer ud).

Marcellus.

Det svandt, og vil ei svare.

Bernardo.

Nu vel, Horatio? I er bleg og ryster:
er det ei noget meer, end puur Indbildning?
Hvad troer I om det?

Horatio.

Saa sandt Gud lever! Jeg ei kunde troe det,
var ikke denne sikke, sandrue Borgen
af mine Dine!

Marcellus.

Ligner det ei Kongen?

H o r a t i o.

Som du dig selv:

saar var det Harnisk, som han bar, da han
det stolte Norrig slog: saar barst hans Uafsyn,
da paa det brede Stevne Polens Konge
han kasted' ud af Slæden hen paa Isen.
Hvor sølsomt!

M a r c e l l u s.

Saa dan tvende Gange før,
og just i denne døde Midnats-Time
gik han med krigerst Skridt forbi vor Vagt.

H o r a t i o.

Grant veed jeg ikke dette at udtyde:
men alt til alt troer jeg det varsler for
sølsomme svare Rystelser i Staten.

M a r c e l l u s.

Nu sidder ned, og siig mig, hvo det veed,
hvi dette nøie, strænge Vagthold nu
saar natlig trætter Rigets Undersaatter:
hvi gyles dagligdags de Malmkartover,
hvi kjøbes Krigsforraad fra fremmed Land;
hvi presser man Skibsbyggere, hvis Slid
ei skiller Søndag selv fra Søndagen?
Hvad er i Gære, at sliig svædig Hastværk
gør Natten selv til Dagens Medarbejder:
Hvo veed Besked herom?

Horatio.

Jeg; i det mindste
 saa mumles der: vor nys afdøde Konge,
 hvis Billed' nu for os sig aabenbared';
 blev, som I veed, af Fortinbras i Norrig,
 hvem Mid' og Hovmod dertil ægged' op,
 til Kamp udæffet, hvor vor bolde Hamlet
 (thi saadan agted' vor Halvkugle ham)
 slog Fortinbras, som efter en Forening
 ved Segl og Lov og Ridderstik bekræftet,
 forskiertsed' med sit Eiv alt Land, han aatte
 til Seierherren. Hvorimod vor Konge
 udsatte Land af lige Værd, som havde
 tilfaldet Fortinbras til Arv og Eie,
 hvis han fik Sei'r, just som ved samme Ening
 i Kraft af dens Artiklers Indhold, hans
 faldt Hamlet til: Nu har ung Fortinbras,
 af friske Ungdoms Kraft gloheed og fuld,
 i Norrigs Udkanter sammenrapset
 en Flok af Bovehalse uden Hiem,
 for Mad og Drikke til et Krigstog, som
 skal have Fynd og Klem: og dette Tog,
 (thi det er soleklart for vor Regiering)
 gaaer, for med væbnet Haand igien at vinde
 fra os benævnte Land, hans Fader tabte:
 Og dette troer jeg, er vel Hovedgrunden
 til vore Rustninger, og Kilden til

vor Bagt om Matten her, samt første Marsag
til denne Tilbuds-Hast, og Støi i Riget.

Bernardo.

Seg troer, det er ei andet, end just dette:
det passer ogsaa med, at dette Marsel
gaaer væbnet ved vor Bagt, saa liigt hiin Konge,
som var og er til disse Krige Grunden.

Horatio.

Det er et Gran, som pirrer Sielens Die.
I Romas høie Palmers bedste Flor,
kort, før den store Julius faldt, stod tomme
Gravstederne, og de liigklædte Døde
veeklagede, og skreeg paa Romas Gader.
Med Ildflæb Stierner saaes, og Bloddug faldt;
Tegn stod' i Solen, og den vaade Stierne,
hvis Kraft Neptuni Throne hviler paa,
leed af en Dommens Dags Formørkelse.
Og netop flige gruelige Marsler, —
som Bud, der stedse foran Skiebnen ile,
for at forkynde os de Ting, som komme —
har Jord og Himmel her i Samfund viist
for vore Landsmænd, og for dette Jordstrøg.

(Kanden kommer igien).

Men stille! See, der kommer det igien!
Seg standser det, skal det end knuse mig. —
Staae, Syn! Hvis-du har Lyd og Brug af Stemme,
tael til mig:

Hvis noget Gode dig beviseß kan,
som dig kan skaffe Fred og Naade mig,
tael til mig:

Hvis du dit Riges Fremtids Skiebne veedst,
og Kundskab om den muligt kan den vende,
o tael!

Hvis du, imens du leved', har begravet
afpresset Skat i Jordens Skiod, hvorfor
I Uander siges tidt at gaae igien.

(Hänen galer).

Siig frem: — o tø, og tael! — Stands det,
Marcellus!

Marcellus.

Skal jeg slaae til det med min Hellebard?

Horatio.

Ja, hvis det ei vil staae.

Bernardo.

Det er her!

Horatio.

Det er her!

(Uanden gaaer).

Marcellus.

Det er borte! —

Vi harme det, da det er saa ærværdigt,
om Skin af Bold vi ville byde det;
thi det er uforkrænkeligt, som Lufsten,
og vore Slag forgieves Bøglespil.

Bernardo.

Det vilde tale, just som Hanen goel.

Horatio.

Da foer det sammen, som et skyldigt Bæsen
ved Dommer-Kaldet! — Det er mig fortalt,
at Hanen, som er Morgenens Trompet,
med sin høit skingrende og klare Strube
opvækker Dagens Gud, og ved dens Raab,
det være sig i Hav, Ild, Jorden, Luften,
hiemhaster hver forvirret vildsom Aand til
sit Fængsel: og at dette Sagn er sanddrue,
har dette Syn tilstrækkelig beviist.

Marcellus.

Det svandt, da Hanen goel. Man siger og,
at altid, naar det lakker ad den Aarstid,
hvori vor Frelser's Fødsel helligholdes,
hiin Morg'nens Fugl skal synge hele Natten,
og da — saa siges — tør ei Gienfærd gaae,
sund Natten er, Planeter flaae da ei,
ei Troldom rammer, Her kan da ei kogle;
saa hellig, og saa naaderig er Tiden.

Horatio.

Saa har jeg hørt, og troer det og tildeels.
Men see! alt Morgenens i Purpur-Raabe
gaaer over Duggen hist paa Østens Høie:
Kom! bryder op, og er mit Raad at vi
fortroe Prinds Hamlet, hvad vi saae i Nat;

thi, ved mit Liv jeg sværger: denne Mand,
 skændt den mod os var stum, til ham vil tale.
 Samtykke I, at vi fortroe ham det?
 Vort Venskab byder det; vor Pligt det sømmer.

Marcellus.

Jeg beder, lad os det; jeg veed, hvor vi
 i denne Morgenstund bedst finde ham.

(de gaae).

U n d e n S c e n e.

Riddersal i Kongeborgen.

Kongen træder ind med Dronningen,
 Hamlet, Polonius, Laertes, Volti-
 mand, Cornelius, Herrer, og Følge.

Kongen.

Skændt Mindet om vor Broder Hamlets Død
 endnu er frisk; skændt det vort Hierte sømmed',
 at bære Sorg, og alt vort Kongerige
 at vædes af en Strøm af Graad, saa har
 dog Overlæg saa vidt med Hiertet stridet,
 at vi med visest Corrig mindes ham,
 i samme Stund vi tænke paa os selv.
 Derfor vor Fordums Frænke, nu vor Dronning,
 Medregentinden i det tappe Danmark,
 har vi — som var det — med nedslagen Glæde,

med eet glædsmilende, eet graadfyldt Die,
 med Lyst ved Graven, Sorg ved Brudebordet,
 med Fryd og Bæ, i lige Skaaler veiet,
 nu ægtet. Eders Wiisdom ginge vi
 ei heller her forbi, dens frie Stemme
 gav Sagen Bifald: — Vores Tak til Alle!

Nu maae I vide, at ung Fortinbras,
 som har kun ringe Tanker om vor Magt,
 og troer, ved vor høifalig Broders Død
 vor Stat er rokket, og dens Grundvold løsnet,
 har drømt sig her en Leilighed til Binding,
 og ei undladt at krænke os med Budskab,
 om Tsiengivelsen af hine Lande,
 hans Fader tabte med al Ret og Skiel
 til vores tappre Broder. — Nok om ham! —
 Nu hvad os selv og dette Møde angaaer
 er Sagen denne: Vi har skrevet her
 til Norrig, Fortinbras's Faders Broder, —
 som syg og høist affældig Knap har hørt
 om denne Prindsens Plan — at han vil standse
 hans Fremgang videre; da Hvervingen
 og hele Folketallet alt er samlet
 udaf hans Undersaatter: — og vi sende
 Jer, vakke Voltimand, og Jer, Cornelius,
 at bringe gamle Norrig denne Hilsen;
 ei givende Jer mere Myndighed
 til Underhandling der, end Jer forundes

i disse vidt forklarede Artikler.

Gaaer, haster, handler som det troe Mænd eigner!

Cornelius og Boltimand.

Her og i Alt vi gjøre vil vor Pligt.

Kongen.

Vi tvivle ei derpaa. Farvel af Hjertet!

(Boltimand og Cornelius gaae).

Dg nu, Laertes, hvad har J at sige?

J talte om en Bøn; siig frem, Laertes!

J taler ei med Grund til Dannerkongen,

og taler uhørt: Hvad kan du vel bede,

som ei er givet dig, før du har bedet?

Ei Hovedet er Hjertet meer beslægtet,

ei Haanden Munden huldere hengiven,

end Danmarks Riges Throne er din Fader.

Hvad vil du, min Laertes?

Laertes.

Herre Konge,

Forlov og Orlov til at gaae til Frankrig,

hvorfra jeg villigen drog ind til Danmark,

for Jer ved Kroningsfesten at betiene;

men nu, hiin Pligt er rygtet, maa jeg tilstaae,

staaer al mit Sind og Hu igien til Frankrig,

og bøier sig om Gunst og naadig Orlov.

Kongen.

Har Jeres Fader samtykt? Hvad, Polonius?

B

Polonius.

Han har, ved mæisom Beden, Eders Naade!
 afbristet mig et seent Forlov, og saa
 jeg med et nødigt Ja, hans Bøn besegled'.
 Jeg beder Eder, giv ham Lov at dræge.

Kongen.

Saa reis med Gud da! Tiden være din!
 rigt smykke den dig: brug den, hvor dig lyst. —
 Men nu min Frænde Hamlet, og min Søn, —

Hamlet (affides).

Lidt meer end Frænde: derfor langt fra Ben.

Kongen.

Hvad! hænger Sorgens Sky endnu paa Jer?
 Hamlet.

Nei, Herre! Jeg formeget er i Solen.

Dronningen.

Min Hamlet! kast hiin Mattens Farve af,
 og lad dit Die see som Ben paa Danmark,
 søg ei for evig med nedslagne Dine
 din ædle Fader i det sorte Muld.
 Du veedst, det gammelt er: Alt Kød er Høst,
 og, for at leve evigt, maae vi døe.

Hamlet.

Ja, det er gammelt, Eders Naade!

Dronningen.

Nu da!

Hvi synes det dig da saa underligt?

Hamlet.

Det synes, Frue? Nei, det er: jeg veed ei
 hvad synes er. Det er ei blot, o Moder!
 min sorte Kappe, Sorgens Modedragt,
 ei heller Stormen af fremtvungne Sukke,
 ei heller frugtbar Taarestrom i Diet,
 ei heller det til Jorden slagne Uafsyn
 med alle Sorgens Skikke, Brug og Moder,
 som ret mig tolke kan: ja disse synes,
 thi Mennesket kan eftergøgle disse;
 hiint i mit Underste skjær Skinnets Pragt;
 det er kun digtet Smertes Gøglersdragt.

Kongen.

Huldt og prisværdigt er det Hierte, Hamlet!
 som Fædre sligt et Sørge-Offer bringer;
 men viid: en Fader tabte Jeres Fader;
 hiin Fader tabte sin, og for en Tid
 forbandt han ved sin Død den fromme Søn
 til tydig Sorg: men at fortsætte i
 haardnakken Klage, er ugudeligt,
 halstarrigt, er umændig Sorg: det viser
 en Villie, som ei bøier sig for Himlen,
 et Sind forsagt, og ei sin Gud hengivent,
 en daarlige, ilde undervist Forstand;
 thi hvad vi veed skal ske, og er saa gængs,
 som de, eest gængse Ting, vi see og høre,

hvi skal vi lægge det paa Hierte med
 barnagtig Trods? Fy! det er Synd mod Himlen,
 Synd mod den Døde, Synd imod Naturen,
 og tvert mod vor Fornuft, hvis Text hverdag
 er Fædres Død, og som har stedse raabt
 fra første Liig til det, som døer i Dag:
 Saa skal det være! — Hør os! Kast til Jorden
 den Sorg, som haader ei, og ansee os
 som Eders Fader; thi al Verden vide,
 J er den nærmeste til vores Throne;
 og med saa riig og ædel Kierlighed,
 som huldest Fader bærer til sin Søn,
 kundgior jeg dette. Hvad nu Eders Attraa,
 igien at gaae til Wittenberg, angaaer,
 den er tvert mod vort Dnske, og vi bede,
 hoi Eders Sind og Hu til her at blive;
 her i vort Dies Smil og Lys J være
 vor første Hofmand, Frænde og vor Søn.

D r o n n i n g e n.

Lad ei din Moder spille sine Bønner;
 drag ei til Wittenberg, bliv her, min Hamlet!

H a m l e t.

Seg vil i Alting lyde Eders Raade.

K u n g e n.

Ha! dette Svar var huldt og fromt og sønligt;
 vær, som vi selv, i Danmark. — Kom, min
 Dronning!

vor Hamlets blide Føielighed smiler
 ind i mit Hierte; derfor det til Vre
 ei frydfuld Skaal i Dag skal Danmark tømme,
 som jo Kartoven Skyen skal fortælle;
 og Himlen skal udsprede Kongens Ruus
 i Evar af jordist Jord. Kom, følg med!

(Kongen, Dronningen, Herrerne &c.,
 Polonius og Laertes gaae).

Hamlet.

D, at dog dette for — for faste Riød
 hensmelte vilde, tse, til Dug opløses! —
 D! at den Evige ei havde sat
 sit Lovbud imod Selvmord! Gud! o Gud!
 Hvor leed, hvor vammel, frydløs synes mig
 al denne Verdens Færd! Fy! Fy! den er en
 uluget Hauge, som groer op i Frøe;
 Kun fuult og frodigt Ukrudt fylder den.
 At det kom dertil! Tvende Maanedes
 Kun død; — ja ei saa længe; nei, ei tvende:
 saa stor en Konge; en Hyperion
 imod en Satyr ved den Andens Side:
 Han, som saa brændende tilbad min Moder,
 at han ei taalte, Himlens Vinde blæste
 for koldt paa hendes Ansigt. Jord og Himmel!
 Skal jeg erindre det? Ja, hun hang ved ham,
 som vored' Lystens Tilvæxt høiere

af det den næstes reb: Dog før en Maaned, —
 Lod mig ei huske det; — Svaghed, dit Navn er
 Qvinde! —

en stakket Maaned; før de Skoe blev' lidte,
 hvormed min stakkels Faders Liig hun fulgte,
 liig Niobe i Graad; — Hal hun, just hun, —
 O Gud! et Dyr, som mangler Sands, det vilde
 dog sørget længer' — hun givt med hans Broder,
 min Faders Broder; men saa ulig ham,
 som jeg er Hercules; og før en Maaned;
 mens Saltet af ugudelige Taarer
 end brændte udi hendes svolne Dine,
 var hun alt gift: — O Helved = Hui og Hast,
 at fare saadan ned i Blodskams = Leiet!
 Det er ei godt, og godt kan det ei endes;
 men, Hierte! brist; thi Tungen maa jeg binde.

Horatio, Bernardo og Marcellus
 træde ind.

Horatio,

Hil Eder, ædle Prinds!

Hamlet.

Det glæder mig, at see Jer vel: I er
 Horatio, — eller jeg har glemt mig selv.

Horatio.

Just ham, og Jeres ringe Diener stebje,

Hamlet.

Min gode Ven; byt dette Navn med mig.
 Hvad bringer Ter fra Wittenberg, Horatio? —
 Marcellus?

Marcellus.

Eders Naade, —

Hamlet.

Det glæder mig at træffe Ter; god Aften! —
 Men hør! hvad bringer Ter fra Wittenberg?

Horatio.

Lyst til at skulke lidt af Skole, Herre!

Hamlet.

Ei Teres Uven gad jeg saa hørt sige;
 ei heller skal I krænte dette Dre,
 ved at betro det Eders Klagemaal
 mod Eder selv: Jeg veed I skulker ei.
 Men hvad gjør I i Helsingør? I skal
 tilgavns at drikke lære, før I reise.

Horatio.

Jeg kom til Kongen Eders Faders Liigfærd.

Hamlet.

Hør, spot mig ikke, Skolekammerat;
 jeg troer, du kom at see min Moders Bryllup.

Horatio.

Ja sandt, min Prinds, det fulgte snart derpaa.

Hamlet.

Puur Sparfomhed, puur Sparfomhed, Horatio!

Tærten og Kagerne fra Tordefærden
blev koldt sat frem paa Brudebordet. Gid jeg
i Himlen havde seet min værste Fiende,
før denne Dag, Horatio! — Min Fader, —
mig tykkes, at jeg seer min Fader.

Horatio.

Hvor?

Hamlet.

I min Siels Dø, Ven!

Horatio.

Jeg saae ham eengang,
min Prinds! det var en from og herlig Konge.

Hamlet.

Det var en Mand, tag ham i eet og alt,
jeg aldrig skal igien hans Lige see.

Horatio.

Min Prinds, jeg troer, jeg saae ham sidste Nat.

Hamlet.

Saae! Hvem?

Horatio.

Prinds! Ederes Fader.

Hamlet.

Hvad! Min Fader Kongen!

Horatio.

Tving Ederes Undren til Opmærksomhed
en liden Stund, til dette Underværk,

paa disse tvende Herrers Vidnesbyrd,
jeg faaer fortalt Jer.

Hamlet.

Guds Blod! lad mig høre.

Horatio.

To Nætter vederfoer slikt disse Tvende,
Marcellus og Bernardo hist paa Bagten,
i Mattens døde Skjød og Middelpunkt.
En Skikkelse, liig Kongen Eders Faders,
jernklædt som han fra Hoved indtil Fod
staaer for dem, og med Helte-Skridt gaaer langsomt
og stolt forbi dem: Tvende Gange skreed han
saa nær forbi de Angstospændtes Dine,
at hans Hærfører = Stav dem kunde lange;
mens de, som næsten frøs til Is af Rædsel,
staae stumme og ei tale til ham. Dette
med lønlig Grue meddelede de mig,
og tredie Midnat holdt jeg Vagt med dem;
da, som de havde sagt, i samme Stund
og samme Skikkelse (hvert Ord var Sandhed)
hiint Syn gaaer frem: Jeg kiendte Eders Fader;
min høire Haand er ei saa liig den venstre.

Hamlet.

Men hvor da? hvor?

Marcellus.

Paa Skandsen, hvor vi vaagede.

Hamlet.

J talte ikke til det?

Horatio.

Jo, min Prinds;

men det ei svared' mig: dog eengang syntes
mig, at det løstede sit Hoved op,
og rørte sig, som om det vilde tale:
Men netop da gøel Morgenhanen høit,
da gjos det pludseligt ved denne Lyd,
og bortsvandt for vort Syn.

Hamlet.

Det er høist sælsomt.

Horatio.

Saa sandt jeg lever, Prinds! det er puur Sandhed;
og vi har troet, at Pligten foreskrev os
at melde Eder det.

Hamlet.

Sandelig! Sandelig! det ængster mig!
Er J paa Vagt i Nat?

Alle.

Ja, Eders Naade!

Hamlet.

J sagde: jernklædt?

Alle.

Ja!

Hamlet.

Fra Top til Taa?

Alle.

Fra Top til Taa.

Hamlet.

Saa saae I ei hans Ansigt?

Horatio.

Jo, min Prinds! Hjelmbrynneien var opslagen.

Hamlet.

Hvad! saae han vreed ud?

Horatio.

I hans Ansyn var
meer Sorg end Brede, Prinds!

Hamlet.

Bleeg eller rød?

Horatio.

Nei, saare bleeg.

Hamlet.

Dg stired' stivt paa Eder?

Horatio.

Ja, stivt.

Hamlet.

Seg god nok have været der.

Horatio.

Det havde vist forfærdet Jer.

Hamlet.

Vel mulige,

vel muligt: tovede det længe?

Horatio.

Saa længe man i Mag kan tælle Hundred'.

Marcellus og Bernardo.

S længer, længer!

Horatio.

Ei da jeg saae det.

Hamlet.

Var hans Skæb ei graaligt?

Horatio.

Det var, som jeg har seet det, mens han leved',
fort, selvsprængt.

Hamlet.

Jeg vil holde Vagt i Nat;
maaskee det atter gaaer.

Horatio.

Ja, sikkert, sikkert!

Hamlet.

Hvis i min ædle Faders Skikkelse
det kommer frem, da vil jeg tale til det,
om Helved gaved' end, og bød mig tie.
Nu, Rixere! har J hidtil dulgt hiint Syn,
bevar det da fremdeles og i Taushed;
og hvadsomhelst i Nat tør ellers hænde,
giv det Forklaring; men giv det ei Tunge.
Jeg vil forskylde det: Og far nu vel!
Henimod Midnat seer jeg Jer paa Skandsen.

Alle.

Vi ere Eders Naades Tienere.

Hamlet.

Nei, Venner, som jeg Eders er: Farvel!

(Horatio, Marcellus og Bernardo gaae).

Min Faders Hand i Staal! alt er ei rigtigt.

Jeg ahner Sviig. O, gid det alt var Midnat!

Til den Tid rolig, Siel! Udaad vil frem

for Lyset, om end Jorden dækked' dem.

(gaaer.)

T r e d i e S c e n e.

Et Bærelse i Polonii Huus.

Laertes og Ophelia træde ind.

Laertes.

Mit Gods er bragt i Skibet; far nu vel!

og, Søster, naar en gunstig Medbør blæser,

og Leilighed er rede, sov da ei;

men lad mig høre fra Jer.

Ophelia.

Evind ei derom!

Laertes.

Hvad angaaer Hamlet og hans Elskovs Spøg,

troe det er Ungdoms Ekke, et Spil af Blodet;

en Martzviol i Vaar-Naturens Ungdom,
 tidlig, ei varende, fød; ei bestandigt
 Bellugt og Fryd for et Minut; ei meer.

Ophelia.

Ei meer?

Laertes.

Unsee det ei for meer; thi viid:
 Naturen, som den voper, groet ei blot
 til Kjød og Been; men alt, som dette Tempel
 voper;

udvides Sielens indre Tieneste:
 Maaskee han elsker Eder nu; og nu
 besudler ingen Rænke eller Svig
 hans Villies Dyd; men see saa paa hans Høihed;
 og frygt, hans Villie er ei hans egen;
 thi han er selv en Slave af sin Byrd:
 Han kan ei vælge for sig selv, som Folk
 af ringe Stand; thi paa hans Balg beroer
 det hele Riges Sikkerhed og Vel;
 og derfor maa hans Balg og underkastes
 hiint Legems Røst og Bud, hvis Hoved han er.
 Hvis da han siger, at han elsker Jer,
 tør Eders Klogskab troe det, for saavidt,
 som han i sin særdeles Sted og Stilling
 kan sande det i Dødd; det kan han kun,
 naar hele Danmarks Stemme er derfor.
 Tænk nu, hvad Eders Vre kunde lide,

hvis I troskyldig lytter paa hans Sange,
 og mister Eders Hierte, eller aabner
 hans vilde Attraa Eders kyndste Skat.
 Frygt det, Ophelia, frygt det, elskte Søster!
 Hold vaersom Vagt og Bærn om Eders Dmhed;
 faa farlig Attraaes Piiil Jer ei kan naae:
 Forsigtigst Somfrue alt for ødsel er,
 naar hun sin Deilighed for Maanen blotter;
 selv Dyden undgaaer ei Bagvaskers Land.
 For ofte dræber Ormen Baarens Spæde,
 før deres favre Knopper aabne sig,
 og i Ungdommens klare Dug og Morgen
 er giftig Brand meest farlig; thi vær vaersom:
 og vil du Sikkerhed, da frygtsom vær;
 thi heden Ungdoms Blod sin egen Fiende er.

Ophelia.

Jeg skal bevare denne gode Lære,
 som Bogter for mit Hierte; men, min Broder!
 aigr ei, hvad somme st.ænge Klerker giøre:
 de vise os den trange Stie til Himlen,
 mens, som de frække, ublue Verdens Børn,
 de vandre Lystens blomstertige Bane,
 og ændse ikke deres egne Raad.

Laertes.

O, frygt ei derfor! — Jeg for længe tøver; —
 Men see, der er min Fader!

(Polonius træder ind).

Tofold Betsignelse er tofold Naade;
Tilfældet smiler til end eet Farvel.

Polonius.

End her, min Søn! Skamfærd! Dmbord! Dm-
bord!

I Seilets Rng har Vinden længe siddet:
man venter paa Jer: Der, — Gud signe Jer!
(lægger sin Haand paa Laertes's Hoved).

Dg indpræg disse faa Formaninger
i din Erindring: Giv ei Tanker Tunge,
og aldrig en umoden Tanke Handling.
Vær vel omgiængelig; men ei gemeen;
den Ben du har, naar du dit Balg har prøvet,
ham med Staalhager til din Siel du nagle;
men hærd din Haand ei ved at byde den
hver uisudrøget, skjæglos Broder. Vogt dig
for Dphav til en Strid; est du deri,
saa søc den, saa din Modpart dig maa frygte.
Laan hver dit Dre; men kun saa din Røst;
hør efter hvers Raad; men bevar din Dom.
Bekost din Klædning, som din Pung formaer;
men ei phantastisk; riig, men ikke spraglet:
thi Klædningen forkhynder ofte Manden,
og Frankrigs høie Rangs personer ere
udmærkede og fine, søc i dette.
Borg ei, og laan ei: Laanet taber tide

saavel sig selv som Bennen; ved at hørge,
 florylor du viis Sparommeligheds D.
 Men frem for alt: vær troe imod dig selv!
 og da maa følge, saa som Nat paa Dag,
 du kan mod ingen være falsk. Farvel,
 og min Belsignelse dig dette krydre!

Laertes.

Ydmygst jeg tager Afsked, ædle Herre!

Polonius.

Seer vinker Tiden; Jeres Folk staae rede.

Laertes.

Farvel, Ophelia, og husk vel mit Ord.

Ophelia.

Det er i min Hukommelse indluffet,
 og selv skal I bevare Nøglen til den.

Laertes.

Farvel!

(Laertes gaaer).

Polonius.

Hvad er det, han har sagt til Jer, Ophelia?

Ophelia.

Tillader I — et Ord om Prindsen, Herre.

Polonius.

Ei! vel betænk!

Det er mig sagt, at han har tidt, som senest,
 i Løndom talt med Jer, og at I selv

Ⓔ

har meget fri og gavmild laant ham Dre.
 Hvis saa det er, — som det er forebragt mig,
 og det til Barsel for mig — maa jeg sige,
 I-ei forstaaer Ier selv saa grant, som det
 sig sømmer Ieres Vre og min Datter.
 Hvad er imellem Ier? Kom frem med Sænden!

D p h e l i a.

Min ædle Herre! Han har nylig givet
 mig ikke saa Beviser paa sin Dmhed.

P o l o n i u s.

Sin Dmhed? Bah! I taler som et Barn,
 der end er uforjagt i slige Farer.
 Troer I da — hvad I talder — hans Beviser?

D p h e l i a.

Jeg veed ei, hvad jeg skulde troe, min Fader.

P o l o n i u s.

Saa hør da: Troe, I er et Barn, som tog
 for godt Beviis de Ting, som dog bevise
 slet ingen Ting: Beviis Ier klogere;
 thi ellers, (at jeg reent skal jage Livet
 af dette stakkels Ord) vil I tilsidst
 bevise grant og klart, I er en Taabe.

D p h e l i a.

Han har talt til mig om sin Kierlighed;
 men, Fader! alt paa ærlig Viis og Maade.

P o l o n i u s.

Nei, kald det uviiis Mode! — See mig kun!

D p h e l i a.

Dg han bekræsted' sine Ord, min Fader,
i det han svor ved hver en Himlens Helgen.

P o l o n i u s.

Sa! Snarer til at fange Snepper. Troe mig,
naar Blodet brænder, laaner Sielen Tungen
saa ødselt Eder. Disse Blus, som give
meer Lys end Ild, hvis Lys og Ild er kold,
selv mens de skinne, maae I ei antage
for Ild. Fra nu af vær lidt knappere
med den jomfru'lige Nærværelse;
hold Eders Selskab meer i Priis, og staae ei
paa Pinde, naar I kaldes. Hvad angaaer
Prinds Hamlet, tænke da om ham: han er ung,
og har et meget større Spillerum,
end Ier kan gives, Kort, Dphelia,
troe ei hans Eder: de er' Mæglere
ei af den Farve, deres Klædning viser,
men Fristermænd med høist urene Bønner,
der lyde, fromme, rene Løfter liig,
for bedre at bedrage. Fremfor alt, —
fra nu af, reent ud sagt, vil jeg ei have,
at I en ledig Stund bortødsler til
at tale med og laane Prindsen Dre.
Det er min strænge Villie; hører I?
Kom med!

Ophelia.

Jeg skal adlyde, ædle Herre!

(de gaae).

F i e r d e S c e n e.

S t a n d s e n.

Hamlet, Horatio og Marcellus
træde ind.

Hamlet.

Skarpt bider Vinden; det er meget koldt.

Horatio.

Det er en sviende og bitter Kulde.

Hamlet.

Hvad er nu Klokken?

Horatio.

Den er henved tolv.

Marcellus.

Nei, den er flagen.

Horatio.

Saa? Jeg har ei hørt det?

Saa lakker det da nu ad Tiden til,
da Vanden pleiede at gaae sin Vandring.

(Klang af Trompeter, og Skud af Kartover
i Kongeborgen).

Prinds! hvad betyder dette?

Hamlet.

Kongen vaager
i Nat, og faaer sin Ruus, og slaer en Svair af;
det frodigen opløbne Vandskud raver;
som nu han svælger Biin fra Rhin, udfryder
Trompeten og Harpukkerne saaledes
hans Drikke-Seire.

Horatio.

Er det Landets Skik?

Hamlet.

Vist er det det; men efter mit Begreb,
skiondt jeg er indfødt, og opdraget til den —
er det en Skik, man har meer Gre af
at bryde, end at lyde. Vst og Vest
gior' disse dorste Sviregilder os
berngtede blandt andre Folk. De kalde
os Drukkenbolte, og beskæmme Landet
med Dgenavne; og, i Sandhed, dette
betager vore ædle Folkedyder,
skiondt høist uddykede, al Kraft og Marv.
Saa hænder det sig tidt, at enkelt Mand,
paa Grund af et og andet Modermærke,
der skænder ham, saasom fra Fødselen
(hvori han er uskyldig, da Naturen
kan ikke vælge sin Oprindelse)
en Overvægt af en Temperaments-Feil,
som tidt Fornuftens Børn nedbryder; eller

en Vane, som ei passer vel i Formen
 for gode Sæder; at sli­g Mand, som bærer
 Præg af en enkelt Lyde, være sig
 Naturens Medgift, eller Stjerners Virkning, —
 (var' end hans andre Dyder reen' som Maaden,
 og høie, som dem Mennesket kan naae)
 skal denne Feil, paa Kygtets Prøvesteen,
 dog dybt nedsætte dem: eet ureent Gran
 Gehalten af den hele ædle Masse
 vil med sin egen Slethed giennemtrænge.

(Manden kommer ind).

Horatio.

See, Prinds! der kommer det!

Hamlet.

Engle og Maadens Sendebud bevar os! —
 Est du en Lysets Aand? et Mørkheds Væsen?
 fra Himlens Luftning, eller Helveds Ildstorm,
 er from din Hensigt, eller skadelig?
 Du kommer i saa mystisk Skikkelse,
 at jeg vil tale til dig; jeg vil kalde
 dig Hamlet, Fyrste, Fader, Dannerkonge:
 Svar! lad mig ei døe i Blindhed! Siig,
 hvi dine hellige, bisatte Been
 har giennembrudt Borlagenet; hvi Graven,
 hvori vi saae dig rolig lagt, har aabnet
 sin svare Marmor-Strube, for at kaste
 dig op igien! Hvad skal det sige, at

du, døde Liig! scaledes i fuldt Staal
 igien besøger Maanens svage Dæmring,
 gjør Matten rædelig, og bringer os
 Naturens Narre til saa skrækkelig
 at ryste vores Jnderste med Tanker,
 som ligge paa hiin Side Sielens Rige?
 Siig, hvi du gjør det? Hvi? Hvad saae vi gjøre?

Horatio.

Det vinker Jer, at gaae tilside med det,
 som ønsked' det at aabenbare noget
 for Jer allene.

Marcellus.

See, hvor vennehuldt
 det vinker Jer til meer affides Steder:
 men følg det ei.

Horatio.

Nei, nei, for alting ikke!

Hamlet. -

Det vil ei tale; vel, jeg følger det.

Horatio.

Nei, ædle Herre! Nei!

Hamlet.

Hvad skal jeg frygte?

Mit Liv jeg ved en Knappenaal ei agter;
 og hvad min Siel angaaer, formaaer det intet,
 da den er, som det selv, ubødelig? —

Det vinker mig igien; — Jeg følger det.

Horatio.

Hvad om det fristed' Jer til Strømmen, Prinds?
 eller paa Fjeldets rædelige Tinde,
 som bøier sig ud over sine Fodder,
 og seer i Havet? om det der antager
 en anden rædsom Stikkelse, som slukker
 Fornuftens Lys, og driver Jer til Banvid?
 Huse, Stedet lægger i og for sig selv
 rigt Legetøi for Lildelse i hver
 en Hiene, som seer ned saa mange Favne
 til Havet, og dets Brøl dernede hører.

Hamlet.

Det vinker mig bestandig: — gaae, jeg følger.

Marcellus.

J skal ei gaae.

Hamlet.

Tag Jeres Hænder bort!

Horatio.

Styr Jer: J skal ei gaae!

Hamlet.

Min Skiebne raaber,
 og gjør den mindste Aare i mit Legem
 saa stærk, som en nemøist Loves Gener.

(Anden vinker).

Bestandig vinker det; — Mænd! slipper mig; —
 (river sig fra dem).

Bed Gud, jeg gjør en Mand af den mig hindrer —
bort, siger jeg: — gaae, — jeg vil følge dig.

(Manden og Hamlet gaae).

Horatio.

Han bliver rasende af disse Tanker.

Marcellus.

Lad os gaae med; her bør vi ham ei lyde.

Horatio.

Ja, efter ham: — Hvad Udfald spager dog dette?

Marcellus.

Noget er raadent i den danske Stat.

Horatio.

Himlen vil raade Gud derpaa.

Marcellus.

Kom, følg ham!

(de gaae).

Femte Scene.

En affides Deel af Skandsen.

Manden kommer tilbage med Hamlet.

Hamlet.

Hvor leder du mig? Tael, jeg gaaer ei længer.

Manden.

Giv Agt!

Hamlet.

Det vil jeg.

W a n d e n.

Snart min Time kommer,
da jeg til marterfulde Svovelflammer
maa overgive mig.

H a m l e t.

Uk! arme Wand!

W a n d e n.

Beklag mig ei; men laan alvorligt Dre
til hvad jeg kundgiør.

H a m l e t.

Tael! det er min Pligt at høre.

W a n d e n.

Dg Pligt at hevne mig, naar du faaer hørt mig.

H a m l e t.

Hvad!

W a n d e n.

Jeg er din Faders Wand,
dømt til en Tid at gaae igien om Natten,
og Dagen over til i Jld at faste,
indtil min Synd, i Livets Dage øvet,
udbrændt og rensat er: — Bar det mig ei formeent,
mit Fængsels dybe Løndom at fortolke,
jeg kunde bringe dig en Aabenbaring,
hvis mindste Ord slog Harver i din Siel,
Lis i dit Ungdomsblod; fik dine Dine
liig Stierner til at skyde ud af Banen,
de tykke Lokker til at skilles ad.,

og hvert et enkelt Haar staae paa dit Hoved,
 som Børster paa det vrede Pindsvin. Men
 hiint Evighedens Dyb ei aabnes maa
 for Riød og Blod. Hør! Hør! o hør! - hvis du
 har nogentid din omme Fader elsket, —

Hamlet.

O Himmel!

Anden.

Da høvn hans fule, unaturlige Mord.

Hamlet.

Mord?

Anden.

Sa fule Mord — som Mord suult i sig selv;
 men mit høist suult, uhyre, unaturligt.

Hamlet.

Hast da og siig det, at jeg kan paa Binger
 som Andagts eller Elskovs Længslers snelle,
 udfare til min Hevn.

Anden.

Der er Liv i dig,
 og du varst dorffere end feden Ukrudt,
 som staaer og raadner hen paa Lethes Flodbred,
 hvis det ei vakte dig. Vel, Hamlet! hør:
 der siges, mens jeg sov udi min Hauge,
 da stak en Slange mig; al Danmarks Dre
 er ved fligt Løgnbud om min Død bedraget
 høist fiændelig. Men viid, du æble Yngling,

den Slange, som din Faders Liv har stukket,
bær' nu hans Krone.

Hamlet.

O min prophetiske Aand! Din egen Broder!

Aanden.

Saa, hiin Blodskiænder, hiint utugtige Dyr
ved Tidets Troldom, ved forførske Gaver,
(o dievelsk Bid og Gaver, som fornaae
saa at bedrage!) vandt til skiendig Lyst
min Dronnings-Willie, som saa dydig lod.
O Hamlet, hvilket Fald var ikke dette!
fra mig, hvis Elskov var saa høi og ædel,
at Haand i Haand den gik selv med det Løfte,
jeg svor ved Alteret, og saa at synke
ned til en Usling, hvis Naturens Gaver
mod mine ringe var'!

Men saasom Dyden aldrig rokkes kan,
om Utugt end i himmelsk Glands den frister,
saa Bellyst, selv med Lysets Engel parret,
vil mæt sig svælgge i en himmelsk Seng,
og tye til Nadsler.

Men tys! Jeg troer jeg lugter Morgenluft;
thi lad mig haste: Mens jeg sov i Haugen,
som altid var min Skik hver Eftermiddag,
skial sig min Broder paa min trygge Roe
med Saft af Bolme-Urt udi en Flaske,

og i mit Dres Aabning giød han denne
 Spedalsheds = Gift, hvis Kraft sda fiendtlig er
 mod Menneskenes Blod, at snel, som Dvægsølv
 den farer giennem alle Kroppens Gange,
 og pludselig det tynde, sunde Blod.
 da størkner og tilsammenløber, liig
 den Melk, hvori man gyder Edikke;
 saa skedte mig: strax satte sig en Bark
 af Udslæt, liig den arme Lazari,
 med ækel Skorpe paa mit fagre Legem.
 Saa blev jeg sovende, ved Broder = Haand
 Liv, Krone, Dronning, Alt paa engang røvet;
 i mine Synders fulde Flox afmeiet,
 foruden Sacramentet, ubereedt,
 foruden opgiort Regning faldt til Regnskab
 med alle mine Synder paa mit Hoved:
 O skrækkeligt! o skrækkeligt! hvist skrækkeligt!
 Har du Natur i dig, da taal det ei;
 lad Danmarks kongelige Seng ei være
 et Utugts og et syndigt Blodskamsleie. —
 Men hvordan end du rygter denne Sag,
 bevar dit Hierte reent, og lad din Siel
 ei foretag noget mod din Moder;
 men hende overlade du til Himlen,
 og Tornene, som boe i hendes Bryst,
 til Dval og Nag. — Dg far nu hermed vel!
 Johannis = Ormen Morgen = Grye bebuder,

i det dens Kolde Lue blegner alt.

Farvel! Farvel! Farvel! erindre mig!

(forsvinder).

H a m l e t.

O hele Himlens Hær! o Jord! Hvad meer?

Og skal jeg føie Lelved til? O fy! —

Hold! Hold, mit Hierte! og I, mine Sener,
forældes ei med eet; men bær mig opreist! —

Erindre dig? Ja, arme Mand, saalænge
Erindring boer i denne vilde Klode!

Erindre dig? Ja, paa mit Mindes Table
vil jeg hver lav Erindring flette ud,

hvert Sprog af Bøger, Tanker, hvert et Indtryk,
som Ugtsomhed og Ungdom præged' der,

og ene, ene dit Bud leve skal

udi min Hiernes Bog, reen, uforvansket
af lave Ting: Ja, ja ved Himlens Lys!

O Kvinde! høistfordærvelige Kvinde!

O Skurk! Skurk! smilende, fordømte Skurk!

Min Table hid, — bedst at jeg skriver det:

at man kan smile evigt Emil, og være

en Skurk. — I Danmark veed jeg i det mindste,
at det gaær an.

(han skriver).

See saa! Der staaer I, Farbroer.

"Farvel! Farvel! Farvel! Erindre mig!"

Ja, jeg har svoret paa det.

Horatio

(udenfor).

Prinds! Prinds Hamlet!

Marcellus

(udenfor).

Prinds!

Horatio

(udenfor).

Himlen frelse ham!

Hamlet.

Det er et Ord!

Marcellus

(udenfor).

Heida! Holla! min Prinds!

Hamlet.

Heisa! Holla! min Gut! Kom, Fugl! Kom! Kom!

(Horatio og Marcellus træde ind).

Marcellus.

Hvorledes gaaer det, Prinds?

Horatio.

Hvad Nyt, min Prinds?

Hamlet.

Det høist forunderligt.

Horatio.

Det tael da!

Hamlet.

Nei;

Det aagbare det.

Horatio.

Med Himlen! Nei, min Prinds!

Marcellus.

Seg heller ei.

Hamlet.

Hvad mene I? Kan Tanke tænke fligt? —
Men vil I tie? —

Horatio og Marcellus.

Ja, saa sandt Gud lever.

Hamlet.

Der boer ei nogen Skurk i Danmarks Rige,
undtagen at han er et Erke-Uffkum.

Horatio.

Min ædle Herre! der behøves ei
en Aand fra Graven, for os fligt at sige.

Hamlet.

Ja ret! Ja, I har Ret; og nu foruden
Omstændigheder troer jeg det er godt,
vi give Haand, og skilles hver til sit:
I hvorhen Eders Tid og Attraae kalder; —
thi hvermand har sin Tid og Attraae, hvordan
endog den er, — og hvad min Ringhed angaaer.
seer I, da vil jeg nu gaae hen at bede.

Horatio.

Min Prinds! det er kun vild og svimmel Tale.

Hamlet.

Det gior mig ondt, I vredes over den;
ja, fandelig! —

Horatio.

Der er ei Grund til Vrede.

Hamlet.

Jo, ved St. Patrick! jo der er Horatio,
og megen Grund! — Hvad dette Syn angaaer, —
saa troer mig, at det er en ærlig Mand.

Nu — Eders Lyst at vide, hvad der er
imellem os, tving den, saa godt I kunne.

Dy, Venner! nu saasandt I ere Venner,
Skole- og Vaabenbrodre, saa opfylder
en ringe Bøn jeg har.

Horatio.

Byd, ædle Herre!

Vi ere villige.

Hamlet.

Aldrig kundgior, hvad I har seet i Nat.

Horatio og Marcellus.

Nei, aldrig Prins!

Hamlet.

Ja, sværg derpaa!

Horatio.

I Sandhed!

jeg aldrig.

D

Marcellus.

Eandelig! jeg heller ikke.

Hamlet.

Her paa mit Sværd!

Marcellus.

Vi har alt svoret, Prinds!

Hamlet.

For Alvor! sværg for Alvor paa mit Sværd!

Handen

(neden under).

Sværg!

Hamlet.

Ha! ha! Gut! Siger du det? Er du der, Trofast?

Velan, — I hører denne Karl i Kield'ren; —

samtykker i at sværge!

Horatio.

Nævn da Eeden.

Hamlet.

Aldrig at tale om, hvad I har seet.

Sværg paa mit Sværd!

Handen

(under neden).

Sværg!

Hamlet.

Hic et ubique? — vel; vi skifte Pladsen: —

I Herrer, træder hid!

Dg lægger atter Haanden paa mit Sværd;

Swærg paa mit Sværd:

Aldrig at tale om, hvad I har hørt!

A n d e n

(nede-under).

Swærg paa hans Sværd!

H a m l e t.

Vel sagt, du gamle Muldvarp!

Arbejder du saa rap i Jorden, du! —

Du duer til Skandsegraver. — Nu velan,
forandrer Plads end eengang, ædle Venner!

H o r a t i o.

O Dag og Nat! heist fremmed er dog dette.

H a m l e t.

Og byd det da velkommen, som en Fremmed.

Der er' fleer' Ting i Himl n og paa Jorden,
min Ven, end Jeres Philosopher drømme.

Men kom: —

Som før, saa her, swærg, saasandt Gud Jer
hielpe!

Hvor sær og underlig jeg mig anstiller,

da jeg maaskee nu snart det tientligt finder,

en icelsom Maske at paatage mig,

swærg, at naar da I see mig, vil I aldrig,

med Eders Arme saadan overkors,

med sliq en Hovedrysten, eller med

en dunkel Vitring, saasom: "ja vi veed nok;

"vi kunde, hvis vi vilde;" eller "hvis det lysted' os at tale; der er' de, som, ifald de turde;" — og saa videre, aldrig ved slikt tvetydigt Ord at robe, at I veed noget med mig: Sværg paa dette, saasandt Gud hielpes Jer i yderst Nød!

U a n d e n

(neden und:.)

Sværges!

H a m l e t.

Hviil, hviil, arolige Aand! — Nu anbefaler jeg mig med al min Kierlighed til Eder; og hvad saa fattig Mand som jeg kan giøre, for Kierlighed og Venskab Jer at vise, skal, om Gud vil, ei mangle. — Gaaer nu med; og, Elskte! stedse Fingeren paa Læben! Tiden er nu af Leed: — O Qual og Harm! at den skal sættes i ved denne Arm! Nu kommer, Venner! lad os følges ad.

(de gaae).

A n d e n A k t.

Første Scene.

Sal i Polonii Huus. Polonius og Reynaldo træde ind.

Polonius.

Reynaldo, giv Laertes disse Penge og Verler.

Reynaldo.

Vel! Det skal jeg, Eders Naade.

Polonius.

J handler saare klogt og viist, Reynaldo, hvis J, før J besøger ham, udspørger, hvordan han skikke sig.

Reynaldo.

Det agter jeg.

Polonius.

Vel sagt! min Tro! ret herligt sagt! — Seer J, spørg først: hvad Danske er' nu i Paris, hvordan? hvem? af hvad Stand? hvor søge de?

Hvad Selskab? hvad fortære de? og naar I ved disse fine Dmsvøb seer, de kiende min Søn, da røf lidt nærmere, og spørg lidt mere i Særdeleshed. Lad som I har en Emule Kiendskab til ham; saadan: "Hans Fader kiender jeg; hans Venner ogsaa, og ham tildeels;" forstaaer I det, Reynaldo?

Reynaldo.

Ja, saare vel.

Polonius.

"Og ham tildeels" - men tilføi: "ikke nøie; men er det ham, jeg mener, er han vild, til dit og dat hengiven:" nu paadigt ham, hvad Jeil I lystet; dog, for Pokker ingen, som kan vancere ham: vogt Jer for dette! Kun flige vilde, overgivne Streger, som er' almindelige Selskabsbrødre til Ungdom og til Frihed.

Reynaldo.

Saa som Spil.

Polonius.

Ja Dobbelt, Slagsmaal, Banden, Klammerie og Tøser. — Seer I, saavidt maae I gaae.

Reynaldo.

Det var jo at vancere ham.

Polonius.

Vist ikke,

naar blot I krydret lidt Besskyldningen.
 I maae ei bringe ham i Folkemunde,
 som var han til Løssagtighed forfalden —
 det vil jeg ei. Men nævn hans Feil saa fiint,
 at de see ud som Stænk af Ungdoms = Frihed,
 den Flamme, som af fyrig Siel udbryder,
 den Wildhed i det raske Ynglings = Blod,
 som brænder i enhver —

Reynaldo.

Men ædle Herre —

Polonius.

Hvi I skal handle saa? —

Reynaldo.

Saa, ædle Herre,

det gad jeg vide.

Polonius.

Vel da! her er Planen;

og jeg anseer det for et heldigt Krigspuds:
 naar I min Søn tillægger diss. Smaa = Feil,
 som Fødepletter, bragte med til Verden,
 giv' Agt herpaa!

saa vil den Selskabsbroder, I vil speide,
 hvis nogentid i foranførte Lyder
 han saae den Yngling, I omtaler, skyldig,
 saaledes sikkert tage Traaden fat:

”Min Ven! min Herre! eller: ædle Herre!” —

som Talebrugen og Titulaturen
i Landet og hos Manden er —

Reynaldo.

Vel, Herre!

Polonius.

Dg derpaa gjør han dette da, — han gjør —
Hvad vilde jeg dog sige? — Ved vor Frue!
jeg vilde sige noget: — Hvoived flap jeg?

Reynaldo.

Ved "tage Traaden fat."

Polonius.

Ved tage Traaden fat: — Ja, saadan tager
han Traaden fat: "Jeg kiender Herren godt;
i Gaar jeg saae ham, eller Forgaars, eller
forgaaren Dag, med den og den, og rigtig!
der spille han; der faaot jeg ham beruset;
der hppede han Kiv ved Boldspil; eller:
jeg saae han gik til et beruget Huus,
videlicet et Jomfruehuus — med mere.

Seer I:

En Lekkemad af Logn en Sandheds Karpe fanger,
Saa veed vi Mænd, af Klogskab og af Snildhed,
ved sine Krigspuds, og ved heldig List
den rette Wei at naae, just ad en Omvei.
Saa efter min Forklaring og mit Raad
I gjøre ved min Sen. Jeg mener dog,
at I forstaaer mig? Gior I?

Reynaldo.

Jo, heel vel.

Polonius.

Saa reis med Gud! Far vel!

Reynaldo.

Men, ædle Herre! —

Polonius.

Dg speid hans Liv med Teres egne Dine!

Reynaldo.

Det skal jeg, Eders Naade.

Polonius.

Dg lad ham dyrke sin Musik!

Reynaldo.

Jo, Herre!

(Reynaldo gaaer).

Ophelia træder ind.

Polonius.

Farvel! — Ophelia, hvad er paa Færde?

Ophelia.

O Herre! Herre! jeg er saa forfærdet!

Polonius.

Hvorfor, i Himlens Navn?

Ophelia.

Som nys jeg sad
og spede i mit Kammer, staaet med eet
Prinds Hamlet der; hans Bams var heel opreven,
hans Hoved blot, hans Strømper smudsige,

og hang ubundne til hans Ankler ned;
bleeg som hans Skjorte, Knæene slog' sammen,
og med et Blik, saa fuldt af Bæe og Waande,
som var han sluppet løs af Helvede,
for at forkynde Rædsler — staaer han, for mig.

Polonius.

Fornykt af Kierlighed?

Ophelia.

Det veed jeg ei;

dog frygter jeg det.

Polonius.

Nu, hvad sagde han?

Ophelia.

Han tog mit Haandeleed, og holdt det fast;
saa bøier han sig fra mig en Arms Længde,
og med den anden Haand saa over Panden,
han læste saa fordybet i mit Ansigt,
som om han vilde male det. Saa, stod han
i lang Tid; nu min Haand han rysted' lidet,
og som tre Gange saadan han bevæged'
sit Hoved op og ned, han drog, et Suk
saa dybt og vaandefuldt, saa at det syntes
at giennemryste al hans Marv og Been,
og reent opløse ham. — Saa slap han mig,
og med sit Hoved over Skuld'ren bøiet
det led, som om han gik foruden Dine;

thi Døren fandt han uden deres Hielp,
og deres Lys stod stedsse paa mig fæstet.

Polonius.

Kom, følg mig! Jeg vil strax opsøge Kongen.
Det er det rene Elskovs = Sværmerie,
hvis vilde Kraft sin egen Rod oprykker,
og leder Willien til fortvivlet Jdræt,
saa tidt som nogen anden Lidenstak,
der plager vor Natur. — Det gir mig ondt: —
Hør! har I sagt ham haarde Ord for nylig?

Ophelia.

Nei, ædle Herre! men, som I mig bød,
afflog jeg baade hans Besøg og Breve.

Polonius.

Det har gjort ham forrykt. Det angrrer mig,
at jeg ei brugte mere Estertanke,
men misforstod ham saa. Jeg tænkte, at
han fiased' kun, og vilde dig forføre.
Men Pokker med den Mistroe! — Troer jeg ei,
det hører Alderdommen til, at gjøre
et feilt Bestik, som det er Ungdom egent,
at mangle Overlæg. — Kom med til Kongen!
Lagt Dølgemaal paa kan det os skaffe mere Plage,
end Had det volde kan, hans Elskov at opdage.
Kom!

(de gaae).

A n d e n S c e n e.

En Sal i Kongeborgen.

Kongen, Dronningen, Rosenkrantz og
Guldenstern træde ind med Følge.

Kongen.

Velkommen, Rosenkrantz og Guldenstern!
Foruden at vi ønsked' høit at see Jer,
drev Træng til Jeres Hielp os til saa hastig
at kalde Jer. En Smule har I hørt om
vor Søns Forvandling; saa jeg kalder det;
da han, saavel hvad Siel som Legem angaaer,
ei ligner hvad han var. Jeg kan ei giette,
hvad andet end hans Faders Død det er,
som har saa ganske bragt ham fra sig selv.
Jer Begge beder jeg, da I opdroges
fra Barndoms Aar med ham, og er' ham nær,
saavel i Tænkemaade, som i Alder,
at I vil gunstig tøve ved vort Hof
en soie Tid, for her ved Eders Dmgang
at drage ham igien til Livets Glæder,
og speide, om ved Leilighed I kunne
opdage, hvad ham saadan gaaer til Hierte;
om det er noget, vi ei seed, og som vi
kan raade Bod paa, naar vi vide det.

Dronningen.

Tidt har han talt om Eder, ædle Herrer!
 og sandelig, der leve ei to Mænd,
 han hænger mere ved. Hvis gunstigt I
 flig Dieneste og Artighed vil vise,
 at skænke os en Stund af Eders Tid,
 for alt vort Haab at styrke og oplive,
 skal Eders Dphold her en Tak modtage,
 som sommer sig for en erkjendtlig Konge.

Rosenkrantz.

Meer sømmed' det sig Eders Majestæter,
 i Kraft af Eders strænge Konge-Magt,
 at yttre Eders høie Velbehag
 i Bud end Bøn.

GUILDENSTERN.

Men vi adlyde begge,
 og fremstaae freidigen, for at nedlægge
 vor Dieneste for Eders Trones Fod,
 og vente Eders Bud.

Kongen.

Tak, ædle Guildenstern, og Rosenkrantz!

Dronningen.

Tak, ædle Rosenkrantz, og Guildenstern!
 Saa beder jeg, at I vil strax besøge
 min Søn, som, af I er heel ufiendelig.

(til Nogle af Følget).

Gaaer, fører disse Herrer ind til Hamlet.

G u i l d e n s t e r n .

Gud krones vor Nærværelse og Idræt
med Hielp og Glæde for ham!

D r o n n i n g e n .

Dertil Amen!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae med
Noogle af Følget).

P o l o n i u s træder ind.

P o l o n i u s .

Gesandterne fra Norrig, Eders Naade!
er' atter lykkeligen vendte hjem.

K o n g e n .

Du altid varst en Fader til godt Nytt.

P o l o n i u s .

Var jeg, min Konge? Troe mig, hulde Herre!
min Pligt jeg vaager over som min Siel,
saavel mod Gud, som mod min milde Konge.
Dg nu — nu troer jeg — eller og min Hierne
ei støver meer saa suiltdt i Klogskabs Epoer,
som før den pleied' — at jeg har udfundet
den egentlige Grund til Hamlets Vanvid.

K o n g e n .

D nævn den da; den længes jeg at høre.

P o l o n i u s .

Først modtag Eders Sendinge; min Nyhed
skal være Frugten til hiin store Fæst.

Kongen.

Selv hœdre du dem da, og før dem ind.

(Polonius gaaer).

Han siger, elskte Gertrud, han har funden
den sande Kilde til Prinds Hamlets Svaghed.

Dronningen.

Jeg troer, hans Faders Død er Hovedgrunden,
og saa vort hastige Bryllup ovenpaa.

Polonius træder ind med Voltimand
og Cornelius.

Kongen.

Vi vil udforske ham. — Velkommen, Venner!
Hvad bringer I os fra vor Broder Norrig?

Voltimand.

De bedste Hilsener og Venstabs-Ønsker.

Strax da vi kom, befalede han at standse
sin Brodersøns Krigsrustninger og Hverving,
som syntes ham at gielde Polens Konge;
men noiere betragtet saae han vel,
det Eders Naade gialdt; og harmfuld over,
at saa hans svage, høie Alderdom
blev ført bag Lyset, sender han en Stevning
til Fortinbras, som strax indfinder sig,
modtager en Trettesættelse
af Norrig, og tilfjødst ham sværger til,
ei Avindskiold mod Eder meer at føre,

hvorpaa den gamle Norrig, fuld af Glæde,
tre tusind Kroner aarlig ham tilstaaer,
samt Guldmagt til at bruge denne Hær,
han havde hvervet, imod Polens Konge:
Nu beder han — som I vil heraf see —

(rækker ham et Papiir).

At I vil gunstig tilstaae denne Krigsmagt
en sikker Marsch igiennem Eders Stater,
mod den Forpligtelse og Sikkerhed,
han deri giver Jer.

Kongen.

Det er os kjærte;

og naar os Roe og Mag forundes, ville
vi overveie, læse og besvare. —

Nu Tak for Eders vel anvendte Møie!

Hvil nu: i Aften er' I mine Gister;
velkomne hjem!

(Woltimand og Cornelius gaae).

Polontus.

Den Sag er vel til Ende.

Min Konge! og min Dronning! at forklare,
hvad Majestæt betyder, og hvad Pligt er,
hvi Dag er Dag, Nat Nat, og Tid er Tid,
er kun at spille Nat og Dag og Tid.

Derfor — da Korthed er Forstandens Siel
og Dmsvøb Krop og ydre Pragt, saa vælger
jeg Korthed: Eders ædle Søn er gal;

gal kalder jeg det; thi sand Galenskab,
forklaret nøiere, er intet andet,
end at man intet andet er, end gal.
Men nok herom

D r o n n i n g e n.

Til Sagen; mindre Kunst!

P o l o n i u s.

Jeg sværger, at jeg bruger ingen Kunst;
at han er gal, er sandt; sandt er det, det er
Skade,

og Skade, det er sandt — dog den Figur duer ei!

Lad den da gaae; thi Kunst vil jeg ei bruge: —

For gal antage vi ham da; — nu rester,

at vi udfinde Grund til hiin *effectus*,

eller — at jeg skal tale ret: *defectus*;

thi hiin *effectus defectivus* har

sin Grund: Her staae vi nu: nu staaer tilbage:

Mærk vel:

Jeg har en Datter; har; thi hun er min,

der, som, et fromt og lydigt Barn, mærk dette!

har flyet mig dette: Samler nu og slutter!

”Til den himmelske — til min Siels Afgud,
den ynderigeste Ophelia:”

Det er et slet Udtryk, et lavt Udtryk; ynderige-

ste er et lavt Udtryk; men I skal høre videre.

Nu da:

"Til hendes herlige, hvide Barm digtedes disse
o. s. v."

Dronningen.

Dg dette kora fra Hamlet?

Polonius.

Min Dronning, tov lidt! Jeg er troe som Guld.
(læser).

"Tvivl kun om Stierner gløde,

"om Solen rører sig;

"ja tvivl om Dyd er Brøde;

"men troe, jeg elsker dig!"

"O kære Ophelia! Jeg er ilde faren ved de
"Vers. Jeg besidder ei den Kunst, at tælle mine
"Sukke efter Stavelse = Maal; men at du er den,
"jeg høiest elsker, o Høistelskeligste! troe dog det."

"Din, dyrebareste Pige! saalænge

"denne Maschine er hans; i al

"Evhighed din

H a m l e t."

Plichtskyldigst, har Ophelia viist mig dette,
og ydermere har hun mig betroet
hans Elskørs = Bønner, samt fortalt mig, naar,
- hvor og hvordan de lød.

Kongen.

- Men hvordan tog hun

da mod hans Kierlighed?

Polonius.

Hvad troer I om mig?

Kongen.

Jeg troer, I er en ærlig, trofast Diener.

Polonius.

Det ønsker jeg at vise. Men hvad maatte
I tænke om mig, hvis jeg havde seet
hiin Elskovs Blod i Brand, — og jeg maa til-
staae,

saaledes saae jeg den alt, før min Datter
fortalte mig derom — hvad maatte I,
og hendes Majestæt, min hulde Dronning,
troe, hvis jeg havde spillet Skriverpult
og Convolut; lagt Hænderne i Skjodet,
og seet paa denne Brand? Hvad maatte I
vel troe? — Nei! jeg tog Bladet strax fra Munden,
og til min Frøken-Datter sagde jeg:
”Viid, Hamlet er en Prinds, og over din Stand;
”Sligt maa ei skee!” og saa befoel jeg hende,
at indelukke sig for hans Besøg,
afflaae hvert Budskab og hvert Elskovstegn.
Derpaa hun forte sig mit Raad til Nytte;
og han — fort sagt — da man ei tog mod ham,
faldt først til Tungvind, saa til Faste, derpaa
til Søvnløshed, og derpaa i en Svaghed,
saa til Forrykthed, og saa gradviis

til Galenskabet, som ham nu forvirrer,
og som vi alle sørge over.

Kongen.

Troer I,

at det er Grunden?

Dronningen.

Det er saare muligt.

Polonius.

Var der en Tid — det gad jeg gjerne vide —
da jeg har sagt med Bished: det er saa,
naar det var anderledes?

Kongen.

Ei det jeg erindrer.

Polonius

(peger paa sit Hoved og Hals).

Tag dette derfra, hvis det er ei saa!

Naar jeg er først paa Spoer, saa skal jeg finde,
hvor Sandhed ligger, om den end var skjult
i Jordens Middelpunkt.

Kongen.

Hvorledes skal vi
faae noget mere Lys i denne Sag?

Polonius.

J veed, at tidt han gaaer tre, fire Timer
i Galleriet.

Dronningen.

Ja.

Polonius.

Naar sligt nu træffer,
 saa slipper jeg min Datter ud til ham;
 da være I og jeg bag et Tapet,
 og mærke Ord; hvis han ei elsker-hende,
 og ei derved er gaaet fra sin Samling,
 saa gid jeg ei maa hjælpe Stat at styre,
 men drive Ploug og Harve.

Kongen.

Vi vil prøve.

Hamlet træder ind, læsende.

Dronningen.

Men see, hvor sorgfuld den Ulykkelige,
 der kommer læsende!

Polonius.

Seg beder: gaaer tilside, gaaer tilside!
 Seg entrer strax! Und mig denne Blæde!

(Kongen, Dronningen og Følget gaae).

Hvorledes lever min ædle Prinds Hamlet?

Hamlet.

Godt, Gud være lovet!

Polonius!

Kiender I mig, Eders Naade?

Hamlet.

Til Punkt og Prikke: — I er en Fiskehandler.

Polonius.

Ingenlunde, ædle Herre!

Hamlet.

Saa vilde jeg da ønske, I var saa ærlig en Mand.

Polonius.

Ærlig, min Prinds?

Hamlet.

Ja; at være ærlig, som Verdens Løb nu til Dags er, det er at være een' Mand udkaaren af ti tusinde.

Polonius.

Det er meget sandt, Eders Naade.

Hamlet.

Thi dersom Solen avler Dime i en død Hund, og skiondt den er en Gud, kysser et Udsel — har I en Datter?

Polonius.

Ja, min Prinds!

Hamlet.

Lad hende ei gaae i Solen: Frugtbarhed er en Bessignelse; men da Jeres Datter kan bære Frugt, — min gode Mand! hav et Die paa hver Finger.

Polonius.

Hvad vil I sige dermed? (affides). Altid er min Datter den Streng, han slaaer paa: — dog i Førstningen kiendte han mig ikke; han sagde, jeg var en Fiskehandler. Det er kommet vidt med ham, saare vidt: og dog, i mine unge Dage leed

jeg selv forfærdeligt af Kierligheds Qual — næsten ligesaa meget, som han nu; jeg vil tale til ham igien. — Hvad læser I der, min Prinds?

Hamlet.

Ord, Ord, Ord!

Polonius.

Hvad handler de om?

Hamlet.

Handel? mellem hvem?

Polonius.

Jeg mener, hvad den Bog indeholder, I læser, min Prinds?

Hamlet.

Bagvaskelse; thi den spydige Skielm siger her: at gamle Mænd have graat Skiæg, at deres Ansigter ere rynkede, af deres Dine rinder Bernsteen og Gummi, som af Blomme-Træer, og at de har fuldt op af Mangel paa Forstand; og dertil have de saare svage Lægge. Skiondt jeg nu fuldt og fast troer alt dette, Herre! ansæer jeg det dog slet ikke for smukt, saaledes at faae det paa Prent for sig; thi I selv, gode Herre! skulde blive ligesaa gammel som jeg, dersom I kunde gaae baglænds, som en Krebs.

Polonius

(affjedes).

Skiondt det er Galskab, har det dog Methode.

Min Prinds! vil I gaae ind af Luften?

Hamlet.

Ind i min Grav?

Polonius.

Ja, der vil I blive fri for fri Luft. (affides). Hvor eftertrykkelige stundom hans Svar ere. Det er et Held, som tidt træffer Vanvittighed, men som sund Sands og Samling ikke saa heldig frembringer. Jeg vil forlade ham, og strax tænke paa Midler til at foranstalte et Møde mellem ham og min Datter. — Naadige Herre, jeg tager underdanigst Afsked.

Hamlet.

I kan ingen Ting tage fra mig, som jeg hellere giver Slip paa, undtagen mit Liv, undtagen mit Liv, undtagen mit Liv!

Polonius.

Farvel, ædle Herre!

Hamlet.

De kiedsommelige gamle Gieffe!

Rosenkrantz og Guildenstern
træde ind.

Polonius.

I gaaer og søger om Prinds Hamlet; der er han.

Rosenkrantz

(til Polonius).

Guds Fred, ædle Herre!

(Polonius gaaer).

Guildestern.

Min ædle Herre! —

Rosenkrantz.

Min dyrebare Prinds! —

Hamlet.

Mine gode Hjertens Venner! Hvordan lever du, Guildestern? Ah, Rosenkrantz! I gode Dreng, hvorledes gaaer det Jer begge?

Rosenkrantz.

Som Jordens ubetydelige Børn.

Guildestern.

Ei alt for megen Lykke, er vor Lykke: Vi er' ei Knappen paa Fortunas Hat.

Hamlet.

Dog heller ei hendes Skoesaal?

Rosenkrantz.

Det heller ikke, ædle Herre!

Hamlet.

Altsaa boer I i Nærheden af hendes Belte; det er jo i Middelpunktet af hendes Gunst.

Guildestern.

Ja vist, vi ligge i hendes Skød.

Hamlet.

O ja, ja! Fortuna er en Skibe! — Nu, hvad Nyt?

Rosenkrantz.

Intet, min Prinds, uden at Verden er bleven ærlig.

Hamlet.

Saa er Dømmedag forhaanden. Men Jeres Nyhed er ei sand. Lad mig spørge Jer om noget, som angaaer Jer i Særdeleshed: Hvad har I, mine gode Venner, forsyndet Jer mod Fortuna med, siden hun sender Jer herhid i Fængsel?

Guildenstern.

Fængsel, ædle Herre?

Hamlet.

Danmark er et Fængsel.

Rosenkrantz.

Saa er Verden det ogsaa.

Hamlet.

Et herligt Fængsel, hvori der ere mange Fangekure, Aflukker og Huller; og Danmark er et af de værste.

Rosenkrantz.

Det er ei vor Mening, min Prinds.

Hamlet.

Nu, saa er det heller intet Fængsel for Jer; thi der er intet øndt eller godt i sig selv; ene vor Mening gjør det dertil: for mig er det et Fængsel.

Rosenkrantz.

Men saa gjør Jeres Uergierighed det dertil; det er for snevert for Jeres Aand.

Hamlet.

Gode Gud! jeg kunde lade mig inespærre i en

Nøddestal, og ansee mig for Konge over et uendeligt Rige, dersom jeg kun ikke var plaget af onde Drømme.

G u i l d e n s t e r n.

Dg sandelig, disse Drømme ere Uergerlighed; thi selve den Uergerliges Grundvæsen er blot Skyggen af en Drøm.

H a m l e t.

En Drøm selv er kun en Skygge.

R o s e n k r a n k.

Rigtig; og jeg anseer Uergerlighedens Egenskab for saa let og lustartig, at den er blot Skyggen af en Skygge.

H a m l e t.

Paa denne Maade ere vore Tiggere Legemer, og vore Monarker og vidtudstrakte Helte Tiggernes Skygger: Skal vi nu ei gaae til Hove? thi, paa min Siel! jeg er ei Mand for at raisonnere.

R o s e n k r a n k og G u i l d e n s t e r n.

Vi ere rede at opvarte Jer.

H a m l e t.

Ikke saaledes! Jeg vil ikke tælle Jer med i Rækken af mine øvrige Tienere; thi — at jeg skal tale som ærlig Mand med Jer: — jeg plages af en hoist frygtelig Opvartning. Men for at blive paa Vensteds jævne Bei — saa siger mig, hvad gjør I i Helsingør?

Rosenkrantz.

Vi ville besøge Jer, min Prinds! det er alt.

Hamlet.

Jeg er saadan en Stodder, at jeg endog er fattig paa Tak: og, i Sandhed, mine elskte Venner! min Tak er endog for dyrt betalt med en Penning.

— Har man ei ladet Jer kalde hid? Er det Jeres egen Billie; er det et frivilligt Besøg? Velan! handler ærlig og ligefrem med mig; kom, kom! nu, siig frem!

Guildenstern.

Hvad skulle vi siige, ædle Herre?

Hamlet.

Alt, hvad I vil, — naar det kun angaaer Sagen. Man har kaldet Jer hid; og der er et Slags Bekjendelse i Jeres Ansigt, som Jeres Beskedenhed ei har List nok til at besmykke. Jeg veed, at den gode Konge og Dronning have sendt Bud efter Jer.

Rosenkrantz.

Til hvilken Ende, min Prinds?

Hamlet.

Det skal I oplyse mig om. Men lad mig besværges Jer ved vort Broderskabs Rettigheder, ved vor Ungdoms Enighed, ved vort evig bevarede Venkabs-Baand, og ved Alt, hvad dyrebarere en bedre Taler kunde besværges Jer ved: siger mig

ærlig og ligefrem: enten man har ladet Jer kalde hid eller ikke.

R o s e n k r a n s
(til Guildenstern)

Hvad siger I?

H a m l e t.

Nei! nu har jeg Die med Jer. — Hvis I elste mig, saa hold intet tilbage for mig!

G u i l d e n s t e r n.

Min Prinds, man har ladet os kalde hid.

H a m l e t.

Seg vil sige Jer, hvorfor; saaledes skal jeg, ved at komme Jer i Forveien, frie Jer fra at røbe Hemmeligheden, og Jeres Taushed mod Kongen og Dronningen skal ei blive en Tier lettere. — Seg har paa det seneste — men jeg veed ei, hvorfor — tabt al min Munterhed; forsaget alle mine sædvanlige Legemsøvelser; og sandelig! det gaaer saavidt med min Tungfindighed, at denne yndige Bygning, Jorden, synes mig et nægent Forbjerg; denne herligste Hvelving, Luften, seer I: denne prægtige Himmel-Befæstning, som hænger over vore Hoveder, dette-høihellige Loft, underlagt med gylden Ild — o! det synes mig intet andet end en fuul, giftig Alynge af Dampe. Hvilket Skaberværk er Mennesket! hvor ædel ved Forstand, hvor uendelig i Evner! i Skabning og Bevægelse.

hvor udtryksfuld og beundringsværdig! I Hand-
ling, hvor liig en Engel! i Tanke, hvor liig en
Gud! det Skionnefte i Verdens Rige; Skabnin-
gens Herre! Og nu — hvad er denne Støvets
Krone for mig? Mand behager mig ei, — ei
heller Qvinde; endskiøndt Jeres Smil synes at
sige saa.

Rosenkrantz.

Min Prinds, sig Tanke var ei i min Siel.

Hamlet.

Hvi loe I da, da jeg sagde: Mand behager
mig ei?

Rosenkrantz.

Jeg tænkte paa, ædle Herre! dersom dette er Til-
fældet, hvilken mager Beværtning Skuespillerne
da ville finde hos Jer. Vi traf dem underveis, og
de drage hid, for at tilbyde Jer deres Tieneste.

Hamlet.

Han, som spiller Kongen, skal være velkommen.
Hans Majestæt skal faae Skat og Skyld af mig;
den bolde Ridder skal bruge sit Sværd og Skiold:
Elfteren skal ei sukke for intet; den lystige Gamle
skal ende sin Rolle i Roe og Mag; Pudsenmage-
ren skal faae dem til at lee, som have et kildent
Mellemgulv; og Elfterinden skal sige sit Hjertes
Attraae frit og freidigt, eller og det riimfrie Bers

skal gaae i Staae derfor. — Hvilke Skuespillere ere de?

Rosenkrantz.

De selv samme, I pleiede at finde saa megen Behag i: Tragoedie: Spillerne fra Staden.

Hamlet.

Hvordan gaaer det til, at de reise? Deres faste Opholdssted var jo bedre, baade hvad Berømmelse og Fordeel angaaer.

Rosenkrantz.

Jeg formoder, at de seneste Forandringer have bragt dem til at tage Fod i Haand.

Hamlet.

Bedligehold de den gamle Ugtelse, de nøde, mens jeg var i Staden? Har de ligesaa stærk Søgning?

Rosenkrantz.

Nei, det har de rigtig nok ikke.

Hamlet.

Hvordan gaaer det til? Lægge de sig paa den lade Side?

Rosenkrantz.

Nei, deres Glid holder samme Skridt, som før; men, min Prinds, der er kommen en Ravnerede af Børn, smaa Ravneunger, som overskrige de reciterende Skuespil, og blive ganske ugudelig beklappede for det. Disse ere nu i Moden, og udskrige de almindelige Skuepladsse (thi med dette

Navn kalde de dem saaledes, at mangen Mand, som bærer Kaarde, er bange for Gaasfier, og tør knap gaae derhen.

Hamlet.

Hvad! ere de Børn? Hvo underholder dem? Hvorledes lønnes de? Vil de ikke gielde længer, end deres Syngestemme holder sig? Vil de ei siden komme til at sige, dersom de selv vore op til almindelige Skuespillere (som er høist rimeligt, naar deres Sager ei staae paa bedre Fodder), at deres Komedieskrivere skade dem, ved at faae dem til at strige mod det, de selv skulle vorde?

Rosenkrantz.

J kan troe mig, de har' havt nok at giøre paa begge Sider; og Folket holder det ei for Synd, at opægge dem til Strid. En Tid lang vilde man ikke give en Skilling for at see et Stykke, med mindre Poeten og Skuespillerne fik deres Modstandere ved Haaret deri.

Hamlet.

Er det muligt?

Guldenstern.

O! J maa troe, der er udgydet megen Hierne i disse Krige.

Hamlet.

Dg Drengene løbe af med Seieren?

N o s e n k r a n k .

Ja vist min Prinds! Hercules selv glemmes over deres Bedrifter.

H a m l e t .

Det er endda ikke saa underligt: thi min Farbroder er Konge i Danmark, og de, som pleiede at rynke Næsen ad ham, medens min Fader levede, give 10, 40, 50 og 100 Dukater for et lidet Billede af ham. — Guds Død! Der stikker noget meer end Naturligt herunder, dersom Philosophien kun kunde komme efter det.

(Klang af Trompeter indenfor).

G u i l d e n s t e r n .

Der har vi Skuespillerne.

H a m l e t .

Edle Herrer! velkomne til Helsingør; giv mig Jeres Hænder. Velan! Ceremonier og Komplimenter høre til en Velkomst: Lad den Maade, jeg bruger her, finde Gunst for Eders Dine, paa det at ei Skuespillernes Modtagelse, som jeg siger Jer, skal see glimrende ud, skal synes at ligne meer en festlig Velkomst, end Eders. I ere velkomne til Helsingør; men min Farbroder-Fader og Faster-Moder have bedraget sig.

G u i l d e n s t e r n .

Hvori, min Prinds?

Hamlet.

Jeg er kun gal ved Nord-Nordvest-Vind. Naar den er sydlig, kiender jeg en Koe fra en Veirmølle.

Polonius træder ind.

Polonius.

Guds Fred, mine Herrer!

Hamlet.

Hør I Guildenstern! — og I ogsaa; — en Hø-
rere ved hvert Dre: det store Pattebarn, I der
feer, er endnu ikke ude af Svøbet.

Rosenkrantz.

Maaskee er han anden Gang kommen i det; thi
man siger: gammel Mand er anden Gang Barn.

Hamlet.

Jeg spaaer, at han kommer, for at fortælle mig
om Skuespillerne; pas kun paa. — I har Ret,
Herre! I Mandags Morges; ja rigtig: da var
det.

Polonius.

Min ædle Herre, jeg har Nytt at melde Jer.

Hamlet.

Min ædle Herre, jeg har Nytt at melde Jer. Da
Roscius var Skuespiller i Rom, —

Polonius.

Skuespillerne ere komne hertil, min Prinds!

Hamlet.

Fal=la=la —

Polonius.

Paa min Ure, —

Hamlet.

”Hver Gøgler paa sit Usen reed” —

Polonius.

De bedste Skuespillere af Verden, være sig for Tragoedie, Comedie, Historie, Pastorale, Pastoral=Comedie, Historico=Pastorale, Tragico=Historie, Tragi=Comisk, Historico=Pastorale, for Stykker i streng Form og for regellose Dramer. Seneca kan ei være for alvorlig, ei heller Plautus for lystig. Saavel for skrevne Stykker, som for den extemporeerte Comedie ere disse Folk mageløse.

Hamlet.

”O Jephtha, Dommer i Israael!” — Hvilken Skat havde du?

Polonius.

Hvilken Skat havde han, min Prinds?

Hamlet.

Ei!

”en yndig Datter, inæen fleer,
og som han elsked’ som sin Siel.”

Polonius

(affides).

Altid har han min Datter i Hovedet.

F 2

Hamlet.

Har jeg ikke Ret, gamle Jephtha?

Polonius.

Dersom I kalder mig Jephtha, min Prinds, saa har jeg en Datter, som jeg elsker, som min Siel.

Hamlet.

Nei, det følger ikke.

Polonius.

Hvad følger da, min Prinds?

Hamlet.

hm!

”Loddet faldt, og gjaaldt,”

og saa veed I:

”det haendte sig, saa rimelig —”

Det første Vers af den gudelige Sang vil sige Jer meer; for see, der kommer mit Punktum.

(Fire, fem Skuespillere træde ind).

Velkomne, mine Herrer! velkomne alle! Det glæder mig, at see dig vel: — velkomne, mine gode Venner! — O min gamle Ven! For Pokker! Hvor Tiden har pløiet dit Ansigt, siden jeg sidst saae dig! Kommer du, for at have mig til Bedste i Danmark? — Ha! min smukke Tomfrue og Hersterinde! Ved vor Frue! I er Himlen en Hæl nærmere, siden vi sidste Gang saaes. Gid Jeres søde Stemme ikke maa have taht sin Værdie, som en kasseret Guldmønt! — Mæ Herrer! — I ere

allesammen velkomne. — Vi vil flux i Arbeid, ligesom de franske Falconerere, der lade flyve efter alt, hvad de faae Die paa. Vi maae nu strax have en Scene. Kom, giv os en Prøv: af Jeres Kunst; nu frisk! en lidenskabelig Tale.

Første Skuespiller.

Hvilken Tale, min Prinds?

Hamlet.

Jeg hørte dig engang fremfise en Tale for mig; — men Stykket blev aldrig spillet; eller, om det blev det, dog ei over een Gang; thi jeg husker, at det ei behagede Mængden; det var Caviar for den store Hob; men saaledes som jeg nød det, og andre, for hvis Dom i slige Ting min bøiede sig, var det et herligt Skuespil, vel anlagt og ordnet i Scenerne, og skrevet med ligesaa megen Beskedenhed, som Snille. Jeg husker endnu, at Een sagde: der vare ingen grove, skarpe Sager deri, ei heller noget i Stilen, som røbede tvungen Pænhed hos Forfatteren; men kaldte det en ærlig, ligefrem Methode, ligesaa sund som behagelig, og i alle Maader mere yndig end stadselig. En Tale deri holdt jeg især meget af; det var Uneas's Fortælling til Dido, og især det Sted af den, hvor han taler om Priami Mord. Dersom den endnu lever i Eders Hukommelse, saa begynd ved dette Vers: Lad mig see, lad mig see —

"Den haarde Pyrrhus, lig Syrcanisk Tiger." —
 Det er ikke saaledes; det begynder med Pyrrhus.
 "Den haarde Pyrrhus, han, hvis mørke Ruste-
 ning,
 "fort som hans Forsæt, ligned' hiin Nats Mulm,
 "da skilt han laae i den mordsrangre Helt,
 "har nu sin vilde, sorte Krop bestænkent
 "med rædsom Blodpragt; nu sia Top til Taa
 "han bluffer purpurød, udpyntet rædsomt
 "med Fædres, Mødres, Døttres, Sønners Blod,
 "indbrændt og tørret i de hede Gader,
 "som laane grueligt et Helved = Lys
 "til deres Herkers Mord: iaiennemgledet
 "af Harm og Ild, indhaat i størket Blod,
 "med Dine, liig Karfunkler, søger nu
 "den Dievel Pyrrhus Oldefaderen,
 "den gamle Priamus."

Far I nu fort!

Polonius.

For Gud! min Prinds! vel udført med en god
 Tone og megen Værdighed.

Første Skuespiller.

"Flux seer han ham,
 "afmægtig kiempende mod Grækerne;
 "det gamle Sværd, oprørist mod hans Arm,
 "ei lystret Bud, men ligger, hvor det falder;
 "i ulig Kamp nu Pyrrhus driver til ham;

"men ved hans Mordsværd's Bind og Vandepust
 "faldt Didingen: Ja Ilium, skiondt livløs,
 "lod til at føle Faldet; thi dets Ildtop
 "sig bøied' til dets Fod; og ved sit Brag
 "det fængsler Pyrrhi Tre; thi hans Slagsværd,
 "i Fart mod Priams melkehvide Hoved,
 "stod ret, som var det naglet fast i Luften.
 "Nu som en malet Tiger Pyrrhus staaer,
 "og, ligegyldig mellem Tid og Billie,
 "gør intet.
 "Men som vi ofte see, imod et Uveir,
 "Stilhed i Himlene; Skjegangen staaer,
 "den holde Bind er taus; den dybe Jord
 "er tyst som Graven; flux udfarer da
 "et rædsomt Brag; saa vækker Hevnen Pyrrhus
 "op af hans Hvile til fornyet Bloddaad.
 "Dg aldrig faldt Cyklopens Hammerslag
 "paa Martis Skiold, det Guder evigt smedded'
 "med mindre Harm, end Pyrrhi røde Sværd
 "nu faldt paa Priamus!
 "Fortuna! Fort, du Skjæge! Alle Guder!
 "forsamler Jer og knuser hendes Bælde!
 "Bræk Fælger, Eger ud af hendes Hiul,
 "og hvirvl' det runde Nav'r fra Himlens Høie
 "til Helveds Afgrund ned!

Polonius.

Det er for langt!

Hamlet.

Det skal til Barberen med Jeres Skieg. — Far
 fort, min Ven! — Han skal have et Eventyr,
 eller en Horehistorie, ellers falder han i Søvn:
 — Bliv ved; lad os komme til Hecuba.

Første Skuespiller.

”Men Bee! O Bee Enhver,
 ”som havde seet den fludskede Dronning hist —

Hamlet.

Den fludskede Dronning?

Polonius.

Det er godt! fludskede Dronning er godt.

Første Skuespiller.

”barfodet løbende at true Flammen
 ”med kraftløs Graad; et Klæde om hiint Hoved,
 ”hvor nys stod Kronen, og isteden for
 ”en festlig Krobe om de magre Lænder,
 ”hentærede af Fordums Fødselsveer,
 ”et Lagen, grebet i den vilde Angst.
 ”Hvo dette havde seet, han vilde med
 ”en Tunge, dypet i Forgift, raabt Oprør!
 ”mod Lykkens Rige. Men hvis Guderne
 ”selv skued’ hende, da hun saae, at Pyrrhus,
 ”for grusom Moerskab, sønderhugged’ hendes
 ”høitelskte Huusbonds Lemmer med sit Sværd,
 ”det vilde Skrig, hvori hun da brast ud,
 ”(hvis dødelige Ting kan røre dem)

"det havde udslukt Himlens gyldne Dine
 "i Taarers Dug, og smeltet Guders Hierter."

Polonius.

Nei, see mig engang! Har han ikke skiftet Farve,
 og har Taarer i Dinene. — Det er nok, min
 Kære!

Hamlet.

Det er godt. Jeg vil snart have dig til at sige
 mig Resten deraf. Gode Herre, vil I see til, at
 der sørges vel for Skuespillerne? Hører I? Lad
 dem blive godt pleiede og behandlede, thi de ere
 Tidens korte Indhold og Aarbøger. I vilde være
 bedre faren med at have et slet Gravskrift efter Je-
 res Død, end deres ilde Dmtale, mens I lever.

Polonius.

Min Prinds, jeg vil behandle dem, som de for-
 tiene.

Hamlet.

Guds Død! Menneske! meget bedre. Behandle
 hvert Menneske, som han fortjener, og hvormange
 skal da slippe for Svøben! Behandle dem efter
 Eders egen Ære og Værdighed. Jo mindre de
 fortjene, jo meer Fortieneste er der i Jeres God-
 hed. — Før dem ind!

Polonius.

Kommer, mine Herrer!

Hamlet.

Følger ham, mine Venner! I Morgen vil vi
høre et Skuespil. — Hør, du min gamle Ven, kan
I spille Gonzagos Mord?

Første Skuespiller.

Ja, ædle Herre!

Hamlet.

Vi vil have det i Morgen Aften. Kunne I ikke
til Nød lære en Tale paa tolv til sexten Linier,
som jeg vilde skrive, og sætte ind deri? Kunne
I ikke?

Første Skuespiller.

Jo, ædle Herre!

Hamlet.

Det er meget godt! — Følg med Herren der,
og hør, see til, at I ikke har ham til Bedste.

(Polonius og Skuespillerne gaae).

(Til Rosenkrantz og Guildenstern).

Mine gode Venner! Jeg vil forlade Jer til i Af-
ten. I ere velkomne til Helsingør.

Rosenkrantz.

Vel, ædle Herre!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae).

Hamlet.

Saa! Gaaer med Gud! — — Nu er jeg da
allene.

O hvilken Træl og Nidding er ei jeg?

Er det ei uhørt, at hiin Gøgler kunde,
 blot i et Digt, en Drom af Lidenſkab
 ſin Siel ſaa tvinge efter eget Lykke,
 at al hans Aaſyn blegned' ved dens Giering;
 Graad var i Diet, Bildhed i hans Anſigt,
 hans Stemme brudt, hans hele Stilling paſſet
 til Sielens Følelſe — og det for intet!
 for Hecuba.

Hvad er Ham Hecuba, og han for hende,
 at han for hende ſkulde fælde Taarer?
 Hvad gjorde han da, hvis han havde min Grund
 og min Dpfordring til Bevægelse?

I Graad han vilde drukne Skuepladsen,
 med rædsom Tale fløve Folkets Dre,
 vanvittig gjøre Brøden, Uſkyld angſtbleeg,
 forſkrække den Uvidende, og jage
 Forfærdelſe i Dre og i Die! —

Dg jeg! —

et dorſt og iiskoldt Aſtkum ſniger mig
 omkring, og ſvangres ikke af min Sag,
 kan intet ſige; Intet! for en Konge,
 hvis Krone, og hvis dyrebare Liv
 ugudelig blev ſtaalet! — Er jeg feig?

Hvo ſkielder mig for Skurk? — Hvo ſlaer mit Hoz
 ved blødig?

ruffer mit Skieg, og kaſter i mit Anſigt?

Hvo trækker mig i Næſen? Hvo tør vove,

at skielde mig for Løgner? Erkeløgner?

Ha!

Dg dog — jeg taalte det; thi sandelig,
jeg har et Duesind, og mangler Galde
til at forbittes over Bold; thi ellers
jeg havde vist alt fedet Navne med
hiin Niddings Udsel. — Blodhund! Kobler!
Uffkum!

forhørbede, troløse, geile Uffkum! —

Ha! hvilken Esel er jeg! — Herligt, herligt!
at jeg, Søn af en elsket, myrdet Fader,
til Hevn af Himmel og af Helved' manet,
skal, Skivger liig, mit Hjertes Byrde lette
med Ord, og falde til at bande, liig
en Gade-Hore! —

Sy! Sy! — Brug dig, min Hierne! — Hm!
man siger,

at Skyldige, i det de sadde i
et Skuespil, saaledes før blev' trufne
i Sielens Jnderste af Scenens Konst,
at deres Udaad de paa Stand bekiendte;
thi Mord, skiondt det ei Tunge har, vil tale
med høist vidunderligt Organ. — Ja de
skal spille Noget, liigt min Faders Mord,
for Kongen. Jeg vil agte paa hans Blik,
randsage ham i Hjertet; hvis han blinker,
saa veed jeg Veien. — Denne Mand, jeg saae,

Kan være Dievelen, og han har Magt
til at formumme sig i yndig Skabning.
Ja muligt han min Svaghed og min Tungsind,
(da han har saare Magt med slige Sieler)
til min Fordærv vil bruge. — Jeg behøver
en bedre Grund. I dette Skuespil
Kongens Samvittighed jeg fange vil.

(han gaaer).

T r e d i e A k t.

F ø r s t e S c e n e.

Sal i Kongeborgen.

Kongen, Dronningen, Polonius,
 Ophelia, Rosenkrantz og Guil-
 denstern træde ind.

Kongen.

Dg. faaer da intet Omsvøb eller Vending
 ud af ham, hvi han tyer til sliq Forrykthed,
 og kummerlig sin skionne Tid forrærer
 med stormende og vild Affindighed?

Rosenkrantz.

Han tilstaaer, at han føler sig forrykt;
 men Grunden vil han ingentunde nævne.

Guildenstern.

Ei heller var han villig til at speides;
 med listig Banvid strax han dreied' af,

faa tidt vi vilde faae ham til at skrifte
sin sande Tilstand.

Dronningen.

Dog har vel mod Eder?

Rosenkrantz.

Høist mildt.

Guldenstern.

Dog syntes det, han gjorde Vold
paa sit Gemyt.

Rosenkrantz.

Med Spørgsmaal var han karrig;
men spurgt, høist fri og gavmild med at svare.

Dronningen.

Har I ei fristet ham til nogen Moerskab?

Rosenkrantz.

Det traf sig, Eders Naade, at vi mødte
et Skuespiller-Selskab underveis:
Vi talte til ham om det, og der saaes
et Glimt af Fryd hos ham ved dette Budskab.
De ere her i Borgen, og jeg troer,
de have alt Befaling til i Aften
at spille for ham.

Polonius.

Det er sandt: Han bød mig,
at bede Eders Majestæter see
og høre disse Ting.

Kongen.

Ja meget gierne; og det glæder mig,
at see ham stemt saaledes.

Jædle Herrer! skærper end een Gang
hans Forsæt, og hans Smag paa disse Glæder.

Rosenkrantz.

Ja, Eders Naade!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae).

Kongen.

Elste Gertrud, gaae!

thi Hamlet kommer strax. Vi lod ham kalde,
paa det han her, som af en Hændelse,
Dphelia kan møde:

Jeg selv og hendes Fader, lovlige
Spioner, ville vætge os en Plads,
hvor vi, usete, see, og frit kan domme
om deres Sammenkomst, og af hans Udfærd
see, om af Elskovs-Kummer eller ikke
han saudan lider.

Dronningen.

Jeg adlyder Jer.

Hvad Jer angaaer, Dphelia, ønsker jeg,
at Eders kulde Skionhed maatte være
den lykkelige Grund til Hamlets Sygdom;
saa haaber jeg, at Eders Dyrer ville
paa rette Wei tilbageføre ham
til begges Ore.

Ophelia.

Gid de maade, min Dronning!
(Dronningen gaaer).

Polonius.

Gaae her, Ophelia! — Vil nu Eders Naade,
gaae vi paa Plads: — (til Ophelia) Tag denne
Bog, og læs;

Slig Tidsfordriv skal være Skingrund for
at I er ene. — Tidt vi synde heri, —
det see vi daglig — under Andagts Masyn
og Gudsfrigts Miner bæres Dievelen
i Hiertet!

Kongen.

(aiffves).

O, for sandt! Hvor hvast et Snert
hans Tale giver min Samvittighed!
Ei Skiegens Kind, ved Malerkunst forskienet,
er fælere under Sminken, som den skialer,
end min Daad under mine favre Dyd!
O svære Byrde!

Polonius.

Jeg herer ham; tilside; Eders Naade!

(Kongen og Polonius gaaer).

Hamlet træder ind.

Hamlet.

At være, eller ei, det er Spørgsmaalet. —

G

Om det er Sielen-værdigst, at den taaler
 den vrede Lykkes Pileskud og Steenkast;
 eller den væbner sig mod Sorger's Hav,
 og ved en Modstand ender dem? — Døe, — so-
 ve, —
 ei Meer; — og ved en Søvn at vide, at vi ende
 den Hierteangst, de tusind Lidelser,
 som Risd er Arving til — det er et Maal,
 vi andagtsfuld maae ønske os. — Døe; — sove; —
 at sove! — muligt drømme; — det er Knuden;
 thi Drømmene, som i hiin Søvn tør komme,
 naar al vor jordisk Sorg vi har afrystet,
 de byde os at standse: denne Tanke
 er det, som Kummer's Liv saa langt udspinder;
 thi hvo har Tidens Spot og Svøbeslag,
 Boldsmandens Tryk, Hoffærdighedens Haan;
 foragtet Elskovs Qualer, Lovens Nølen,
 Embedsmænds Hovmod, og de Stød, som stille
 Fortieneste af Ufortiente tager,
 naar selv han Rolighed sig kunde skaffe
 blot med en Dolk? Hvo vilde slæbe Byrder,
 og puste, stonne under Livets Tyngde,
 hvis ei en Grue for Noget efter Døden, —
 det uopdagede Rige, fra hvis Grændse
 ei Vandrer kommer hjem, — forvirrer Billien,
 saa at vi lide før den Qual, vi have,
 end flye til andre, som vi ikke kiende?

Saa gjør Samvittighed os alle feige;
 Beslutningens medfødte Ungdoms-Rødme
 døer i det syge, gustne Overlæg.
 Og Foretagender af Mars og Kraft,
 ved denne Tanké, vende deres Strømme,
 og tabe Navn af Daad. — Men stille nu!
 Ophelia! den Gævre! — Nymphe, indslut
 i dine Bønner alle mine Synder!

Ophelia.

Hvorledes har I levet, ædle Prinds,
 i disse mange Dage?

Hamlet.

Jeg takker Eder underdanigst; godt.

Ophelia.

Min Prinds, jeg har Grindringstegn fra Eder,
 jeg længe ønsked' at tilbagegive.

Jeg beder, tag dem nu.

Hamlet.

Nei, ingenslunde;
 jeg gav Jer aldrig noget.

Ophelia.

Min ædle Prinds, I veed ret vel, I gav dem,
 og med dem Ord, som aandede saa sødt,
 at Gaverne blev' de ved rigere:

Tag dem igien, da hines Døst er svunden.

For ædel Siel riig Gave fattig bliver,

i samme Stund, som Venfkab hos dens Giver,
Der, ædle Prinds!

Hamlet.

Ha! ha! Er I dydig?

Ophelia.

Min Prinds?

Hamlet.

Er I skion?

Ophelia.

Hvad mener Eders Høihed?

Hamlet.

At hvis I er dydig og skion, skulde I ei tillade
Jeres Dyd, at have noget at gjøre med Jeres
Skionhed.

Ophelia.

Min Prinds, kan Skionhed søge bedre Samqvem,
end med Dyd?

Hamlet.

Ja sandelig; thi Skionheds Magt vil snarere
forvandle Dyd fra hvad den er, til en Koblerfke,
end Dydens Kraft kan omfæbe Skionhed i sit
Billede: Dette var eengang en Parador; men nu
stadsfæster Tiden det. Jeg elskede Jer fordum.

Ophelia.

I Sandhed, Eders Naade, I bragte mig til at
trøe det.

Hamlet.

J skulde ei have troet mig; thi Dyd kan ei saaledes indpodes i vor gamle Stamme, at vi jo beholde nogen Emag af den: Jeg elskede Jer ikke.

Ophelia.

Desto mere blev jeg skuffet.

Hamlet.

Gaae i et Nonnekloster; hvi vil du føde Syndere til Verden? Jeg er selv saa temmelig dydig; og dog kunde jeg anklage mig for saadanne Ting, at det var bedre, min Moder ei havde født mig. Jeg er meget stolt, hevngierrig, herksesng; jeg har flere Forbrydelser tilrede paa mit Bink, end jeg har Tanker at iføre dem, Indbildningskraft til at give dem Skikkelse, eller Tid til at udføre dem i. Hvad skulle saadanne Karle, som jeg, krybe her imellem Jord og Himmel for? Vi ere Erke-Afskum allesammen. Troe ingen af os. Gaae din Vei, til et Nonnekloster! — Hvor er Eders Fader?

Ophelia.

Hjemme, min Prinds!

Hamlet.

Luk Dørrerne i Laas for ham, paa det han ei skal spille Nar uden i sit eget Huus. Farvel!

Ophelia.

O hielper ham, I naaderige Himle!

Hamlet.

Skald du gifte dig, vil jeg give dig denne Forbandelse til Medgift: Vær kyndst som Is, vær reen som Snee; du skal dog ei undgaæ Bagvaskelse — Pak dig i et Nonnekloster! — Farvel! Eller, hvis du endelig vil giftes, da ægt en Daare; thi kloge Folk vide ret vel, hvilke Uhrer I gjøre dem til. — Gaae i et Nonnekloster, og det snart. Farvel!

Ophelia.

Himmelske Magter bringer ham igien til sig selv!

Hamlet.

Jeg har ogsaa hørt ret meget tale om Eders Eminen. Gud har givet Jer eet Ansigt, og I gjøre Jer selv et andet. I trippe, I hoppe, I læspe; give Guds Skabninger Dgenavne, og anstille Jer uvidende af Lærfærdighed. Pah! Jeg vil ikke vide mere deraf; det har gjort mig vanvittig. Jeg siger, vi vil ingen flere Egteskaber taale. De, som ere allerede givte, skal leve allesammen — een undtagen: de øvrige skulle blive som de ere. I et Nonnekloster! Gaae!

(Hamlet gaaer).

Ophelia.

O hvilken ædel Mand er nedbrudt her!
Hofmandens Die, og den Lærdes Tunge,
og Heltens Sværd!

det fagre Riges Rosenknop og Haab;
 Artigheds Speil, de fine Sæders Mønster,
 af hver Bestuer den Bestuede!
 Alt — Alt er ødelagt! Og jeg af Piger
 den meest nedtrykte og ulykkelige,
 som suede hans Feders søde Honning,
 seer nu hiin-ædle, mægtige Fornuft
 forstemt, liig brustne Sølvklokkers Toner,
 hiint stolte Billede, hiint Ungdoms Blomster
 af Sværmerie henvisnet. Bee mig! Bee!
 som saae, hvad jeg har seet, og seer, hvad jeg
 maa see!

Kongen og Polonius komme tilbage.

Kongen.

Elskov! — Nei, didhen pøger ei hans Tanke;
 ei heller var hans Ord, endskiøndt lidt vilde,
 just Galskab. — Der er noget i hans Siel,
 hans Tungvind ruger over, og jeg frygter,
 at farlig vil dets Frugt og Udbrud vorde.
 For slikt at hindre har jeg i al Hast
 besluttet: han skal fare strax til England,
 at kræve vor tilbageholdte Skat.
 Maa skee tør Havet, og de fjerne Lænde
 med nye og rige Optrin vel oprykke
 det, som har flaaet Rod udi hans Hierte,

hvorover idelig hans Hjerne grubler,
og saa omskaber ham. Hvad troer I derom?

Polonius.

Maaskee det lykkes. Men jeg troer endnu,
at Kilden til hans Kummer udsprang fra
foragtet Elskov. — Nu, Ophelia,
I har ei nødig at fortælle os,
hvad Prindsen sagde; vi har hørt hvert Ord. —
Gjør, som det tykkes Eders Naade bedst;
men, synes Ier, saa, efter Skuespillet,
lad Dronningen, hans Moder, ene med ham,
formaae ham til sin Tungsinds Grund at nævne.
Men hun maa tage Bladet reent fra Munden,
og jeg vil tage Plads, hvis I tillader,
saaledes at jeg hvert et Ord kan høre.
Udf røer hun ham ei, saa send ham did;
eller indslut ham, hvor det Eders Visdom
bedst lykkes.

Kongen.

Nu velan! det skee da saa:
Danvid hos Store bør ei ubevogtet gaae.
(de gaae).

U n d e n S c e n e.

(Sal i Kongeborgen).

Hamlet træder ind med nogle Skuespillere.

Hamlet.

Jeg beder, at I lade Taler glide let fra Tungen,

saaledes som jeg foresogde Eder den; thi dersom I raage Munden saa fuld, som mange af vore Skuespillere gjøre, saa saae jeg ligesaa gierne, at Taarnvægteren udraakte mine Vers. Auger heller ei Luften alt for meget med Jeres Haand; saaledes: men behandler alting med Sindighed. Thi i jevne Malstrømmen, Stormen, og (saa at sige) Lvirvel. inden af Eders Lidenstak, maae I søge og finde et vist Maadehold og Holighed, som giver den Ynde. O, det skærrer mig ind i Hjertet, naar jeg hører en bredskuldret Parryblok af en Karl. rive en Lidenstak i Stumper, — ja i Pialter, for at giennembrøle Trommehinden i lave Parterristers Dren, som for største Delen ei kunne nyde andet, end sandsesløse Balletter og Spectakel-Stykker. Jeg kunde lade saadan en Knægt stryge til Kagen, for hans Skraalen og Tuden. Det er overdreven Overdrivelse. Jeg beder Jer, afskyer dette.

Første Skuespiller.

Det indestaer jeg Eders Høihed for.

Hamlet.

Bærer ei heller alt for spage; men lad Eders egen Forstand være Eders Læremester. Retter Gebærd den efter Ordet; Ordet efter Gebærden, og vaager noie over, at I ei overskride den bestedne Natur; thi al saadan Overdrivelse er mod Skuespilkon-

stens Henfigt, hvis Diemeed, baade i dens Begyndelse, og nu, var og er, saa at sige: at holde Speilet op for Naturens Ansigt, at vise Dyden dens eget Ansyn, Skændsel dens eget Billede, og selve Tidsalderen og Tidens Legeme dens Form og Aftryk. — Nu kan dette overdrevne eller dette søv- nige Spil vel bringe den Ukyndige til at lee; men det kan ei andet, end faae den Kyndige til at harme sig, og een sliq Mands Dom skal i Eders Tanker gielde meer, end en propfuld Skuepladses af hine. D, der ere Skuespillere, som jeg har seet spille, og hørt andre rose, og det høiligt — for ei at sige nederdrægtig — som hverken talte som Christne, gif som Christne, Hedninger eller Mennecker, og som saaledes pustede sig op og giædede, at det faldt mig ind, at nogle af Naturens Bønhafer-maatte have giort dem, og skildt sig fusseragtig ved dem, saa affkyelig efterlignede de Mennekeligheden.

Første Skuespiller.

Jeg haaber, at vi har affkaffet dette saa temmelig hos os.

Hamlet.

D, affkaf det ganske og aldeles. Og lad dem, som spille Eders Pudsenmagere, ikke sige mere, end der staaer skrevet for dem. Thi der ere Folk iblandt dem, som pleie selv at lee, for at faae en Flok dumme Tilskuere til at lee med, endskiøndt

imidlertid en nødvendig Punkt af Stykket kræver vores Opmærksomhed: Det er flyngelagtigt, og viser en høist erbarmelig Glimresyge i den Mær, som bruger det. — Gaaer, gjører Jer rede.

(Skuespillerne gaae).

Polonius, Rosenkrantz og Guildenstern træde ind.

Nu, min ædle Herre! lyster det Kongen, at høre dette Stykke Arbeid?

Polonius.

Ja, og Dronningen med, og det paa Diebliffet.

Hamlet.

Beed Skuespillerne skynde sig!

(Polonius gaaer).

Vil I to hielppe til at skynde paa dem?

Rosenkrantz og Guildenstern.

Ja, ædle Herre!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaaer)

Hamlet.

Heida, Horatio!

Horatio træder ind.

Horatio.

Her, elskte Prinds! til Eders Tjeneste.

Hamlet.

Du est den braveste af alle Mænd,
min Dmgang parred' med mig, min Horatio!

Horatio.

D, elskte Prinds! —

Hamlet.

Nei, troe ei, at jeg smigrer,
 thi hvad Befordring kan jeg vente af dig,
 hvis hele Rigdom er dit muntre Hoved,
 til at bespise og at klæde dig.
 Hvi skulde man vel smigre Armod? — Nei,
 lad flodske Tunger slikke Dumheds Pragt,
 og bøie villig det ydmyge Knæleed,
 hvor Fordeel følger Kryberie! — D hør mig!
 Fra den Tid, da min dyrekøbte Siel
 fik Valgret, og formaade mellem Mænd
 at skielne, kaared den dig for sig selv;
 thi du varst, mens du alting leed, som een,
 der lider ingenting; en Mand, som tog
 mod Lyffens Stød og Gaver lige glad;
 og salig den! hvis Blod og Overlæg
 er saa vel blandet, at han tiener ei
 Fortuna som en Fløite, til at spille
 hvad Metodie hun lyster. Giv mig den Mand,
 som ei er Lidensthabens Træl; og jeg
 vil bære ham udi mit Hiertekammer,
 ja, i mit Hiertes Hierte, hvor jeg bær' dig! —
 Men nok! Formeget herom! — Kongen seer
 et Skuespil i Aften; eet Sted deri
 stor Liighed har med hiin Omstændighed,

jeg har fortalt dig ved min Faders Død:
 Jeg beder, naar du seer hiin Scene gaae,
 da agt paa Kongen med din hele Siels
 anspændte Kraft. I fald hans skiulte Brøde
 ei kryber frem af Hulen ved een Tale,
 er det en Helveds-Land, som vi har seet,
 og min Indbildningskraft er da saa uren,
 som Emeddegudens Ambolt. — Agt vel paa ham!
 Jeg nagler mine Dine til hans Ansigt;
 derpaa vil vi forene vore Tanker,
 og dømme om hans Udfærd.

Horatio.

„Vel, min Prinds!

Saa fremt han sticler under Skuespillet,
 og røbes ei, vil jeg betale Skaden.

Hamlet.

Der komme de alt hid til Skuespillet!
 Nu maa jeg være ørkesløs! — Paa Plads!

Den danske Marsch. Klang af Trompeter.

Kongen, Dronningen, Polonius,
 Ophelia, Rosenkrantz, Guilden-
 stjern og Andre træde ind.

Kongen.

Hvorledes lever vor Frænde Hamlet?

Hamlet.

Herligt, paa min Vre! af Cameleons-Retten:

jeg spiser Luft; jeg stoppes med Løfter. I kan ikke mædse Kapuner saaledes.

Kongen.

Jeg har intet at skaffe med dette Svar. Disse Ord ere ei mine.

Hamlet.

Nei, og nu heller ikke mine. — Edle Herre! (til Polonius) I spillede jo engang paa Høiskolen, siger I?

Polonius.

Det gjorde jeg, Eders Naade, og blev holdt for en god Skuespiller.

Hamlet.

Nu, hvad spillede I da?

Polonius.

Jeg spillede Julius Cæsar; jeg blev dræbt paa Capitolium; Brutus dræbte mig.

Hamlet.

Det var brutalt af ham, at dræbe saadan en fattig Kald der. — Ere Skuespillerne rede?

Rosenkrantz.

Ja, min Prinds! de vente paa Jeres Bink.

Dronningen.

Kom hid, min elskte Hamlet, sid hos mig.

Hamlet.

Nei, min gode Moder! Her er Metal, som trækker stærkere.

Polonius
(til Kongen).

Aha! mærker I det?

Hamlet.

Froken! maa jeg ligge i Eders Skød?

(han lægger sig ved Ophelias Fodder).

Ophelia.

Nei, ædle Herre!

Hamlet.

Jeg mener mit Hoved paa Jeres Skød.

Ophelia.

Ja, ædle Herre!

Hamlet.

Tænkte I, jeg meente noget derunder?

Ophelia.

Jeg tænkte Ingenting, min Prinds!

Hamlet.

Det er en skøn Tanke, at ligge i Somfrue-
Skød?

Ophelia.

Hvad, ædle Herre?

Hamlet.

Ingenting.

Ophelia.

I er lystig, min Prinds!

Hamlet.

O, Jeres eneste Pudsenmager! Hvad skulde man

vel tage sig for andet end være lystig; thi seer I, hvor gladelig min Moder seer ud; og det er endnu ikke to Timer siden min Fader døde.

Helia.

Jo, det er to Gange to Maanedes siden, ædle Herre!

Hamlet.

Saa længe? Nu, saa lad Lucifer bære Fort; thi jeg vil have mig en Zobel-Kappe. — O Gud i Himlen! Død for to Maanedes siden, og ikke glemt endnu? Paa denne Maade kan man have Haab om, at en stor Mands Erindring kan overleve ham et halvt Aar. Men, ved den hellige Jomfrue! saa maa han have bygget Kirker; ellers maa han finde sig i, at man tænker ligesaa lidt paa ham, som paa den Stakkels Hoppe, hvis Gravskrift lyder saadan:

”Thi ak! Thi ak!

”den Stakkels Hoppe er forglemt.”

Klang af Trompeter. Derpaa Pantomime.

En Konge og en Dronning træde ind, meget fierligt. Dronningen omfavner ham, og han kende. Hun knæler, og hendes Spil udtrykker høitidelig Forsikring. Han løfter hende op, og bøier sit Hoved, ned paa hendes Barm; lægger sig derpaa ned paa en Blomsterhøi. Da hun seer, at han

er falden i Søvn, forlader hun ham. Strax kommer en Karl ind, tager hans Krone af, kysser den, gyder Forgift i Kongens Dre, og gaaer ud. Dronningen kommer igien, finder Kongens død, og udtrykker heftig Sorg ved sine Gebærder. Giftblanderen kommer tilbage med to, tre stumme Personer, og synes at sørge med hende. Liget bæres bort. Giftblanderen søger ved Foræringer at vinde Dronningens Gunst. Hun synes at vise Afsky og Uvillighed en Tidlang, men endelig tager hun mod hans Kierlighed.

(de gaae).

Ophelia.

Hvad betyder dette, min Prinds?

Hamlet.

For Pokker! Det er Ugudelighed i Mørket; det betyder Ulykke.

Ophelia.

Maaskee denne Pantomime udtrykker Stykkets Indhold?

Prologus træder frem.

Hamlet.

Det vil vi faae at høre af denne Karl; Skuespillerne kan ikke tie; de skal ud med Alting.

Ophelia.

Vil han sige os, hvad dette Minespil betydede?

S

Hamlet.

Ja, og ethvert Minespil, som I vil spille med ham. Skammer I Jer ikke for at gjøre Miner til ham, han vil ikke skamme sig for at sige Jer, hvad de betyde.

Ophelia.

I er uartig; I er uartig! Jeg vil give Ugt paa Stykket.

Prologus.

For os og for vort Sørgespil
vi Eders Gunst udbede vil;
med Mildhed hører og seer til!

Hamlet.

Er dette en Prolog, eller et Tankesprog i en Ring?

Ophelia.

Den er kort, mit Prinds!

Hamlet.

Som Kvinde = Elskov.

En Konge og Dronning træde frem.

Kongen i Skuespillet.

Alt tredive Gange Phæbi Ild = Bogn foer
omkring det guldne Hav, og grønne Jord;
tolv Gange tredive Maaner nye opstode,
og straaled' forget Glands omkring vor Klode,

fra første Dag, vort hulde Elskovs - Baand
forened' Siel med Siel og Haand med Haand.

Dronningen i Skuespillet.

Saa tidt gid Soel og Maane end omvende,
og see vor Si. af samme Flamme brænde!
Men vee mig! Vee! i sidst hensvundne Aar
en grusom Sygdom Eders Kraft nedslaaer!
Det ængster mig. Dog lad end Angst mig plage;
J, min Gemal! maa derfor ei forsage;
thi Qvindens Frygt er Qvindens Elskov liig,
stærkt elsker hun, og stærkt hun ængster sig.
Hun frygter saare, eller Frygt ei kiender;
hun elsker ikke, eller og hun brænder.
Min Elskov har jeg viist i Daad og Ord,
og som min Elskov saa min Frygt er stor.
Er Elskov stor, ved mindste Tvivl vi grue,
og mægtig Frygt forraader mægtig Lue.

Kongen i Skuespillet.

Snart, Elskte! snart min sidste Time slaaer;
mit Syn formørkes; Sands og Liv forgaaer;
du i den skionne Verden staaer tilbage,
lyksalig, hædret; muligt vil en Mage,
saa huld som jeg —

Dronningen i Skuespillet.

D tie, min Elskte! tie!

Slig Elskov er et leedt Forræderie;

den anden Egtemands jeg aldrig vorder,
 Hvo anden ægted', var sin Førstes Morder!

Hamlet.

Det er Malurt.

Dronningen i Skuespillet.

Hvo anden Gang betræder denne Bei,
 den leder lav Bevæggrund, Elskov ei.
 Jeg anden Gang min første Mage døder,
 naar jeg for Altret med den Anden møder.

Kongen i Skuespillet.

Fra Hjertet — troer jeg — strømme Eders Ord;
 men tidt vi bryde, hvad vi nylig svor'.

Forsættet vor Grindrings Træl kun bliver,
 dets Fødsel Kraft, ei Varighed, det giver.

Det ligner Frugt, som umoed sidder fast,
 men, naar den modnes, falder af i Hast.

Det er nødvendigt, at vi maae forgiette
 os at betale, hvad vi os forjætte.

Hvert Forsæt, som i Lidenfkab er fød,
 døer bort, saasnart hiin Lidenfkab er død.

Hver Sorg og Fryd, som høit i Blus vi flue,
 udflukker sin Beslutning med sin Lue.

Hvor Fryd meest jubler, Sorg har hvassert Braad,
 Smaating gjør Graad til Smil og Smil til
 Graad.

Alt verler her, og Under mig ei tykkes,
 om Elskovs Soel gaer netop som vor Lykkes.

Om Lykken leder Kierlighed, er end
 uvist; maaskee den er dens Følgesvend.
 Naar stor Mand falder, Benner's Hær forsvinde,
 naar Fattig stiger, gjør han Ben af Fiende.
 Saavidt i Lykkens Fodspoer Elskov gaaer;
 thi hvo ei Ben behøver, Benner faaer.
 Og hvo i Nød sin falske Ben vil friste,
 faaer ham strax med paa sine Fienders Liste. —
 Men for at ende, hvor jeg har begyndt,
 Krig Skiebnen har vor Billie forkyndt;
 hver Plan, vi bygge op, den snart nedbryder;
 vor Tanke os, dens Udfald den adlyder;
 saa tænk da kun, dig ei at gifte meer;
 men doe din Tanke, naar min Grav du seer!

Dronningen i Skuespillet.

Bestraal mig ei, o Soel! Jord, nægt mig Føde!
 ei Søn, ei Fryd min Nat og Dag forsøde!
 Vend til Fortvivlelse mit Haab og Troe,
 I Fængsler's Mørke lad mig eensom boe!
 Al Modgang, som kan slukke Glædens Flamme,
 gid mig i mine bedste Glæder ramme;
 her, hisset evig Marter mig paafør,
 hvis meer jeg gifter mig, saafremt I døer!

Hamlet

(til Ophelia).

Mon hun nu skulde bryde det, —

Kongen i Skuespillet.

Hoi var din Eed! — Nu, Elskte, gaae tilside;
tungt er mit Die; lad en Stund bortglide
i qvægsom Blund.

(han sover ind).

Dronningen i Skuespillet.

Sov sødt! vogn frisk og glad,
og aldrig skille Tvist os Tvende ad!

(hun gaaer).

Hamlet.

Hvorledes lider Eders Naade d. tte Skuespil?

Dronningen.

Mig tykkes denne Dame lover for meget.

Hamlet.

O, hun vil holde Ord!

Kongen.

Har I hørt Indholdet? Er der intet, som kan
støde?

Hamlet.

Nei — Nei, de spøge kun; forgive kun for Spøg.
Der er ikke det allerringeste, som kan støde.

Kongen.

Hvad hedder Stykket?

Hamlet.

Musefælden. Og hvorfor? det er lignelsesviis.
Stykket er en Forestilling af et Mord, der er be-
gaaet i Wien. Gonzago er Hertugens Navn;

Baptista hans Gemalindes. Nu skal I strax faae at see. — Det er et nederdrægtigt Stykke Arbeid. Men hvad siger det? Jeres Majestæt og os, som har en god Samvittighed, os rører det ikke: Lad den pibe, som Stenen rammer! God Samvittighed er en stærk Muur.

Lucianus træder frem.

Hamlet.

Det er en vis Lucianus, Kongens Brodersøn. —

Ophelia.

I er ligesaa god som et Chorus, naadige Herre!

Hamlet.

O, jeg kunde være Tolk mellem Jer og Jeres Elskov, naar jeg kunde see Dufferne dansende bag Forhængen.

Ophelia.

I er spids, min Prinds, I er spids!

Hamlet.

Det vilde koste Jer mangt et Suk, inden I fik det Spidse fløvet.

Ophelia.

Det Sidste værre end det Første!

Hamlet.

Saaledes vælger I Jeres Mænd! — Naa, begynd, Morder! — Lad dine sataniske Grimasser fare, og begynd. Frisk op!

”Matrønnen farer ud, og skriger høit om Hevn!”

Lucianus.

Sort Plan, suild Haand, haard Gift, og gun-
 sig Tid
 i Forbund gaae; ei Skabning seer min Tid.
 Kom, fule Gift, af Midnats Ufrudt suet,
 af trefold Troldoms Blod igiennemluet;
 Kom, vilde Saft, i Mattens Huler sydet;
 herst i det Blod, hvori du nu er gydet!

(han helder Giften i den Sovendes Dre).

Hamlet.

Han forgiver ham i hans Hauge, for at tilrane
 sig hans Krone. Hans Navn er Gonzago; Hi-
 storien er til, og skreven paa ypperlig Italiensk.
 I skal strax faae at see, hvorledes Morderen vin-
 der Gonzagos Gemalindes Kierlighed.

Ophelia.

Kongen staaer op!

Hamlet.

Hvad! Skrækket ved falsk Brandstrig?

Dronningen.

Hvad fattes min Gemal?

Polonius.

Afbrøder Skuespillet.

Kongen.

Bringer Lys hid! — Afsted!

Polonius.

Lys! Lys! Lys!

(Alle gaae, undtagen Hamlet og Horatio).

Hamlet.

”Ha! skrig du Fugl, som fangen er!

”fri Fugl flyv høit med Sang;

”En græder, mens en Anden leer,

”see, det er Verdens Gang.” —

Ben! skulde ikke dette, og en mægtig Fierbuss (saa-
fremt Resten af min Herlighed gaaer i Løbet) og
saa to Provence-Roser paa mine Kusvartes Skoe
— hør, Ben! skulde det ikke kunne skaffe mig en
Andeel i en Skuespiller-Truppe? He?

Horatio.

En halv Lod.

Hamlet.

Nei — Nei — en heel Lod!

”Thi her en herlig Konge var,

”det veedst du Damon bedst;

”ham Himlen tog; den nu vi har,

”er ret — er ret en — Paafugl.”

Horatio.

J kunde have rimet.

Hamlet.

O, kære Horatio! jeg holder tusinde Pund Guld
paa Aandens Ord. — Mærkede du? —

Horatio.

Meget godt, min Prinds!

Hamlet.

Saa snart der taltes om Giftblanderiet, —

Horatio.

Jeg lagde meget nøie Mærke til ham.

Hamlet.

Ha! ha! — Kom hid med Musik! frem med
Fløiterne! —

”Thi lider Kongen ei vor Comedie,

”nu vel! — saa lider han den ei maaskee!”

Rosenkrantz og Guildenstern
træde ind.

Epil op! Noget Musik!

Guildenstern.

Min bedste Prinds! tillad mig, at sige Jer et
Ord.

Hamlet.

En heel Historie, Herre!

Guildenstern.

Kongen, min Prinds, —

Hamlet.

Nu Herre, hvad han?

Guildenstern.

Er i sit Lonkammer, og befinder sig ubegribelig
flet.

Hamlet.

Af Drik, Herre?

Guildenstern.

Nei, min Prinds! af Galde.

Hamlet.

J vilde vise Jer rigere paa Wiisdom, dersom J berettede Lægen dette; thi dersom jeg skulde give ham et Renselses-Middel, vilde det maaskee endnu mere formere hans Galde.

Guildenstern.

Ædleste Prinds, læg dog et Slags Tomme paa Jeres Samtale med mig, og svæv ikke saa vild ud fra Materien!

Hamlet.

Jeg er tam, Herre! — Siig frem!

Guildenstern.

Dronningen, Eders Moder, er i den hierteligste Bedrøvelse, og sender mig til Jer.

Hamlet.

J er velkommen.

Guildenstern.

Nei, ædleste Herre, denne Compliment er ei af ægte Fødsel. Dersom det maa behage Jer, at give mig et sundt Svar, vil jeg rygte Jeres Moders Befaling; hvis ei, vil jeg bede Jer tilgive mig, og forlade Jer, og dermed maa mit Grinde være tilende.

Hamlet.

Herre! jeg kan ikke.

Guildenstern.

Hvilket, min Prinds?

Hamlet.

Give Jer et sundt Svar; min Forstand er syg. Men, Herre, saadanne Svar, som jeg kan give, er til Jeres — eller snarere — som I siger, til min Moders Tieneste. Derfor ingen videre Om- svøb; men til Sagen: min Moder, siger I —

Rosenkrantz.

Hun lader Jer da sige, at Jeres Udfærd har slaget hende med Forbauselse og Forundring.

Hamlet.

O, forunderlige Søn! som kan saaledes forbause en Moder! — Men er der intet Slæb i Hælene paa denne moderlige Forundring? — Kom frem dermed!

Rosenkrantz.

Hun ønsker, at tale med Jer i sit Kammer, førend hun gaaer til Sengs.

Hamlet.

Vi skal adlyde, var hun end ti Gange vor Moder. — Har I intet videre at afhandle med mig?

Rosenkrantz.

Min Prinds, I elskede mig engang —

Hamlet.

Dg gjør saa endnu; det sværger jeg ved denne Tyveklo.

Rosenkrantz.

Bedste, ædlest Herre! Hvad er Uarsagen til Ederes Sinds sygdom? — Sandelig, I lukker selv Døren i for Jeres Frihed, dersom I dølger Jeres Sorger for Jeres Ven.

Hamlet.

Herre, jeg mangler Befordring.

Rosenkrantz.

Hvorledes kan det være muligt, da I af Kongens egen Mund har Tilfagn om Tronfølgen i Danmark?

Hamlet.

Saa, Herre! "mens Græsset groer" — Ordspøget er lidt mugent.

Skuespillerne træde ind med Fløiter.

D, der har vi Fløiterne: — Lad mig see en. — For at tale under fire Dine med Jer: Hvi giver I Jer af med igien at faae Binden af mig, ret som om I vilde jage mig i en Snare?

Guildenstern.

D min Prinds, dersom min Hengivenhed er for fri, saa er min Kierlighed meget for dristig.

Hamlet.

Dette forstaaer jeg ikke saa ganske. Vil I spille paa denne Fløite?

G u i l d e n s t e r n .

Jeg kan ikke, min Prinds!

H a m l e t .

Hav den Godhed!

G u i l d e n s t e r n .

Troe mig, jeg kan ikke.

H a m l e t .

Jeg beder Jer indstændig.

G u i l d e n s t e r n .

Jeg kiender ikke et eneste Greeb, ædle Herre!

H a m l e t .

Det er saa let, som at lyve. Styr disse Huller med Jeres Fingre; giv den Nande med Jeres Mund, og den skal lyde i den meest veltalende Musik. Seer I, det er Tonestigen.

G u i l d e n s t e r n .

Men den forstaaer jeg ei at behandle saaledes, at nogen Velklang kommer frem derved. Jeg forstaaer ikke Kunsten.

H a m l e t .

Seer I da nu, hvilken elendig Ting I vil giøre mig til. I vilde spille paa mig; I vilde have Anseelse af, at kiende Grebene paa mig; I vilde rive Hjertet ud af min Hemmelighed; I vilde prøve mig ligesaa min dybeste Tone til den høieste i mit Omfang — og der er megen Musik, herlig Velklang i dette lidet Instrument, og dog kan I

ei faae det til at tone. Guds Blod! Troer I, at jeg er lettere at spille end en Fløite? Kald mig hvilket Instrument I lyst: vel kan I blæse falske Toner i mig; men spille mig kan I ikke.

Polonius træder ind.

Guds Fred, Herre!

Polonius.

Edle Herre, Dronningen ønsker at tale med Jer, og det strax.

Hamlet.

Seer I hiin Øye, der har næsten samme Likhed, som en Kameel?

Polonius.

Ja, ved den hellige Tomsfrue! den ligner sandelig en Kameel.

Hamlet.

Mig synes, den ligner en Bæsel.

Polonius.

Den har en Ryg, som en Bæsel.

Hamlet.

Eller som en Hvalfisk.

Polonius.

Accurat som en Hvalfisk.

Hamlet.

Nu, saa vil jeg komme til min Moder paa Dieblikket. — De holde mig for Nar, saa min Taal-

modighed er bristefærdig. — Jeg vil komme paa Dieblicket.

Polonius.

Jeg vil sige saa.

(Polonius gaaer).

Hamlet.

Paa Dieblicket er let sagt. — Lader mig ene, mine Venner!

(Horatio, Rosenkrantz, Guildenstern &c. gaae).

Nu er den Nattens Stund, da Hæver Kogle,
 da Grave gabe, og selv Helved' aander
 Pest paa vor Klode. Nu var jeg i Stand til
 heedt Blod at drikke, og at gjøre Ting,
 den bittre Dag med Bæven vilde see paa.
 Men stille! — Til min Moder! — O mit Herte!
 fornægt ei min Natur; lad Neros Siel
 ei træde ind i dette faste Bryst;
 grum lad mig være; ikke unaturlig.
 Jeg Dolke tale vil, men ingen bruge.
 Heri min Siel og Tunge hylle maae.
 Hvor haard i Ord endog jeg farer frem,
 o vogt dig, Siel! for at besegle dem.

(gaaer).

T r e d i e S c e n e.

Et andet Bærelse i Borgen.

Kongen træder ind med Rosenkrantz
og Guildenstern.

Kongen.

Jeg troer ham ei; desuden staae vi Fare,
ved at tillade dette Banvid frit Spil;
thi gjør Jer rede; Eders Fuldmagt vil
jeg strax udfærdige, og han skal drage
til England med Jer. Børs høie Post
tillader ei, saa nær slig Fare er,
som os hans vilde Griller true med.

Guildenstern.

Vi vil berede os.

Høist andagtsfuld og hellig Frygt det er,
de mange Legemer trygt at bevare,
som drage Liv og Kraft af Eders Høihed.

Rosenkrantz.

Et enkelt, særskilt Liv paalægger det,
med hele Sielens Magt og Krigerrustning,
at værge sig for Skade. Men langt mere
hiin Aand, hvis Vel saa Manges Liv beroe paa;
alene døer ei Konge-Majestæt,
men, liig en Malstrøm, alt, hvad der er nær,

§

den drager med: den er et mægtigt Hiul,
opreist paa Tinden af det største Bierg,
til hvis uhyre Eger tusind Smaating
er fœiet og giort fast; naar det nedruller,
da deler mindste Tilbehør og Anhang
det svære Fald. — Ei Kongens Suk opstiger
alene; med ham sukke hele Riger.

Kongen.

Rust Eder, Venner, flux til denne Fart;
thi vi vil lægge Lænker paa den Fare,
som nu for frie Haand har.

Rosenkrantz og Guildenstern.

Vi ville ile.

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae).

Polonius træder ind.

Polonius.

Nu gaaer han til sin Moders Sovestue;
der staaer jeg bag Tapetet, og skal høre
den hele Sag. Troe mig, han faaer sin Text læst;
og ret. I sagde, viseligt I sagde,
at det er godt, at fleer' end Moderen,
som af Naturen er partisk, i Stilhed
kan høre til. — Farvel, min hulde Konge!
Jeg kommer til Jer, før I gaaer i Seng,
og melder hvad jeg veed.

Kongen.

Tak, kære Herre!

(Polonius gaaer).

Fæl er min Synd; den raaber op til Himlen;
 den tidligste Forbandelse er paa den —
 et Brodermord! Jeg kan ei bede,
 var end min Attraa mægtig, som min Trang;
 min større Brøde qvæler store Tid! —
 Og liig en Mand, til to Slags Arbeid sat,
 jeg tænker paa, hvad jeg skal først begynde,
 og glemmer begge. Dog, om denne Mordhaand
 var end eengang saa tyk af Broderblod;
 er der ei Regn nok i de milde Himle,
 til hvild som Sne at toe den? Er ei Naaden
 for Brødens Uasyn huld at gaae imøde?
 og bringer Bønnen ei en tofold Virkning,
 Advarsel til os, førend Faldet skeer,
 og Faldne Naade? Hæv dig da, mit Die!
 Min Synd er skeet! Men o, hvad Form af Bøn
 kan passe til min Dars? — Forlad min Blod-
 skyld! —

det tiener ei, da jeg endnu besidder
 de Skatte, for hvis Skyld jeg øved' Mordet:
 min Krone, Hersteskysge og min Dronning.
 Kan den faae Naade, som beholder Ranet?
 I denne Jords urene Strømme kan

Forbrydelsens forgyldte Haand tilfide
 Retfærdigheden skyde; og tidt seer man,
 at Ranet selv affløber Lovens Sværd.
 Men hiffet oppe er det ei saaledes:
 der er' ei Loræneeb; Sagen ligger der i
 sin nøgne Skælfelse, og selv vi nødes,
 for selve Dinene af vore Synder,
 at give Vidnesbyrd. — Nu da! Hvad skal jeg?
 prøve hvad Anger kan: Hvad kan ei den?
 Og dog, hvad kan den, naar jeg ei kan angre? —
 O Jammerstilstand! O døds mørke Barm!
 O fangne Siel, som flager efter Frihed,
 og hildes meer! Hielp, Engle! Griber an!
 Medbøi dig, stive Knæ! Staalhaarde Hierte,
 vær blødt som Sener i nyfødte Barn,
 Alt kan endnu gaae godt.

(viger tilbage og knæler).

Hamlet træder ind.

Hamlet.

Nu gad jeg gjøre det, — nu — mens han
 beder;

nu vil jeg og; — og saa gaaer han til Himlen:

Og det var Hevn for mig? — Det er at sige:

En Skurk min Fader myrded', derfor sender
 jeg, hans eenbaarne søn, den samme Skurk
 til Himlen.

Ha! det er Sold og Løn, ei Hevn. Han tog

min Fader grovt, fra Suus og Duus nys kom-
men,
og i hans Synders frodige Foraars-Blomstren,
og hvordan nu hans Regnskab staaer, veed Gud
kun,

men efter vort Begreb og Fattæevne
gaaer det ham ilde; og er jeg da hevet,
naar jeg afmeier ham med rensset Siel,
og naar han til sin Hedenfart er skicket?

Nei!

Ind, Sværd! og grib ham i en grusom Stund,
naar han er drukken, fover, eller raser,
eller i Blodskams-Blæden paa sit Leie,
i Spil, ved Sværgen, eller ved hver Handling,
som har ei Glimt af Haab om Salighed;
da stød ham ned, saa at hans Hæle fare
mod Himlens Dørtrin, og hans Siel saa fort,
og saa fordømt maa være, som det Helved',
hvortil den gaaer. — Min Moder venter inde:
det Middel skal ikkun dit syge Liv udspinde!

(gaaer).

(Kongen reiser sig og gaaer frem).

Kongen.

Op flyve mine Ord; min Tanke bliver nede;
Ord uden Tanker naae ei Naadens Sæde!

(gaaer).

F i e r d e S c e n e.

Et andet Bærelse.

Dronningen og Polonius træde ind.

Polonius.

Han kommer strax. Tag ham nu brav i Skole.
 Siig, at hans vilde Streger trættet har
 al Dverbærelse; at Eders Naade
 har staaet som et Skierm imellem ham
 og Kongens Brede. — Jeg staaer her i Stilhed.
 Jeg beder: revs ham dygtig!

Dronningen.

Jrøgt kun ikke;
 det staaer jeg inde for. — Afsted! Han kommer.
 (Polonius skjuler sig).

Hamlet træder ind.

Hamlet.

Au, Moder! hvad har I at sige mig?

Dronningen.

Du har fornærmet høit din Fad., Hamlet!

Hamlet.

I har fornærmet høit min Fader, Moder!

Dronningen.

Kom! Kom! Du svarer med vanartig Tunge.

Hamlet.

Gaae! Gaae! I spørger med en nedrig Tunge.

Dronningen.

Hvordan? Hvad, Hamlet?

Hamlet.

Nu, hvad vil I mig?

Dronningen.

Har I forglemt mig?

Hamlet.

Nei! ved Christi Kors!

I Dronning er, og Teres Frændes Hustru,
og — gid det var ei saa! — I er min Moder.

Dronningen.

Godt! Jeg skal skaffe Ter en Mand for Ter,
som jeg nok troer skal tale Ter til Rette!

Hamlet.

Kom, kom og sæt Ter ned, og rør Ter ikke,
I gaaer ei, før et Speil jeg har holdt for Ter,
som Teres Hjertes Jnderste skal vise.

Dronningen.

Hvad vil du? Du vil dog ei myrde mig?

Hielp! Hielp!

Polonius

(indenfor Tapetet).

Holla! Hielp! Hielp!

Hamlet.

Hvad nu? — En Kotte!

(drager Kaarden).

den døer! — det gielder en Dukat! — den døer!

(gør et Stød giennem Tapetet).

Polonius.

D, jeg er slagen!

(han falder og dør).

Dronningen.

D Bee! Hvad har du gjort?

Hamlet.

Jeg veed det ikke;

Er det ei Kongen?

(han løfter Tapetet op, og drager Polonius frem).

Dronningen.

D, hvilken overilet, blodig Daad!

Hamlet.

En blodig Daad; — næsten saa slem, min Moder,
som myrde Kongen, og hans Broder ægte.

Dronningen.

Som myrde Kongen?

Hamlet.

Ja, det var mit Ord!

(til Polonius) Du arme, ubesindige Gief, Farvel!
Jeg tog dig for din Herre: tag dit Lod;
Du seer, for megen Driftighed er Fare. —
Knug ikke Jeres Hænder; sæt Jer ned,
og lad mig derpaa knuge Jeres Hierte;
thi det jeg skal, hvis det kan giennemtrænges;
hvis dievelsk Bane ei har smeddet om det
et staalhaardt Bolkærk mod al Følelse.

Dronningen.

Hvad har jeg gjort, at du tør lade løs
din Tunge i saa vilde Ord imod mig?

Hamlet.

Saadan en Handling,
som sætter Plet paa Uskylds skionne Rødme,
og skjelder Dyden Hykleriske; som river
fra skyldfrie Elskovs favre Pande Rosen,
og sætter Bylder der; gjør Sed for Altret
til falske Spillers Sværgen — o sliq Daad,
som river Hjertet ud af Løstets Bryst,
og gjør Religionens Salighed
til Ordbram. Himlens Afsyn staaer i Blod,
ja, hiin grundfaste, mægtige Befæstning
seer ned med Beemods-Ansigt, som mod Dom-
men,
sng, blot ved Tanken om hiin Daad!

Dronningen.

O, Bee mig,
hvad Daad, som i sliq Torden mig forkyndes!

Hamlet.

See hid paa dette Billed' og paa hiint,
høist lige Billeder af tvende Brødre:
See, hvilken Høihed sad paa dette Afsyn!
Hyperions Lokker, Tordengudens Pande,
et Die, Martis liigt, til Bud og Trudsel;
en Stilling, liig hiin Gudernes Herolds,

nys stegen ned paa himmelkyste Bierge;
 ja, sandelig et Billede, et Aftryk,
 hvorpaa hver Gud lod til sit Segl at sætte,
 for at forsikre Verden om en Mand.
 Saadan var Eders Herre! — See nu denne!
 Saadan er Eders Herre! — Liig et Brandar
 forgifted' han sin Broder! — Har I Dine?
 Hvor kunde I gaae fra den skionne Græsgang
 paa hiint saa stolte Bierg, for Jer at vælte
 paa denne Mosebund? — Ha! har I Dine?
 Kald det ei Elskov; thi i Eders Alder
 er Blodets Middagssoel alt kold, og Iyster
 Fornuftens Herredom, og hvi' Fornuft
 traad ned fra hiin til denne? Sands I har;
 thi I kan fristes. — Men hiin Sands, i Sandhed!
 er rørt af Slag; thi Banvid tog ei saa feil,
 og Sands var aldrig saadan Træl af Brynden,
 at den jo forbeholdt sig nogen Balgret
 paa sig en Korsvei. Hvilken Dievel var det,
 som saadan ledede Jer om i Blinde?
 Syn uden Følelse, og Følelse
 foruden Dine; Dren uden Hænder
 og Dine; Lugt, for alle Sandser blottet,
 ja kun en syg Rest af en ægte Sands
 saadan i Blinde aldrig kunde famle.
 O Skam! hvor er din Rødme? — Bilde Helved!
 gjør du i en Matrones Been sig Opstand,

lad Dyd da være Bort for heden Ungdom,
 og smelte i sin egen Ild! Ring ei
 med Skiendsels = Klokken, naar en gloeheed Brynde
 forlanger Lædskelse, da Frostens selv
 brænder af samme Glød, og da Fornuften
 er Villiens Kobler.

Dronningen.

D, hold inde, Hamlet!
 Du aabner for mit Syn mit Hjertes Dyd,
 hvori jeg blodige, sorte Pletter seer,
 hvi Farve ei gaaer ud.

Hamlet.

Ei ved at dvæle
 i Pestluft, paa ufrugtbar Blodskams = Leie,
 bundraadent; ved at næbbes og at parres
 over den lede Sti —

Dronningen.

D, hold dog inde!
 Hvert Ord med Dolke trænger i mit Dre;
 tie, elskte Søn!

Hamlet.

En Morder, Skurk, en Træl,
 ei værd et Haar af Eders første Herre,
 en kronet Harlequin; en Lommetyv,
 som snæppet' Scepteret og Kongemagten;

som stjal det gyldne Diadem af Hylben,
og stak det i sin Lomme.

Dronningen.

Lie!

Anden træder ind.

Hamlet.

En Konge

af Klude og af Pialter; —

Frels mig! svæv over mig med Eders Vinger,
I Himlens Skarer! — Hvad vil Eders hulde
Billed?

Dronningen.

See mig! han raser.

Hamlet.

Kommer I ei, for
at læide Eders dorste Søn til Reguskab,
som, dybt i Lidelser og Tid nedsiunken,
forsømmer Eders store Bud at rygte?
O tael!

Anden.

Forgiet det ei! — Jeg kommer nu, kun for
at skærpe dit alt næsten sløve Forsæt.
Men see! Skræk sidder paa din Moder. O!
træd mellem hendes Sielekamp og hende.
Indbildningskraft er mægtigst i den Svage.
O, tael til hende, Hamlet!

Hamlet.

Hvorledes er det med Jer, ædle Frue?

Dronningen.

Åh, Hamlet, hvordan er det vel med Jer?

Hvi stirrer I hist paa den tomme Krog?

og taler med den øde Luft omkring Jer?

Wild kiger Sielen ud af Eders Dine. —

Liig sovende Soldater, Storm-Marsch vækker,

saar fare Eders faste Lokker op

og løfte sig, som Giæring Liig bevæger.

O, elskte Søn! stænk kiølig Taalmod paa

din Wildheds Ild og Hede. — Hvorpaa seer I?

Hamlet.

Paa ham! paa ham! Seer I, hvor hviid han
stirrer!

Hans Blik og Sag forenet, naar de raabte
til Stene, rørte de dem! — See ei paa mig,
at Eders Beemods-Masyn ei omvender
min strænge Tid! — Mit Forsæts ægte Farve
vil falme; Graad maa skee for Blod vil rinde.

Dronningen.

Hvem taler I da til?

Hamlet.

Seer I da intet der?

Dronningen.

Slet intet, og dog seer jeg alt herinde.

Hamlet.

Dg hørte Intet?

Dronningen.

Nei, kun Jer og mig.

Hamlet.

Saa see da der! see, hvor det skrider bort,
min Fader, som han gik og stod i Live;
see, hvor han gaaer, just nu — ud af Portalet!
(Anden gaaer).

Dronningen.

Det er ei andet end et Hiernefoster.
I flige Drømmebilleder at skabe
er Sværmerie heel mægtig.

Hamlet.

Sværmerie!

Min Puls slaer i den samme faste Takt
og sunde Klang, som Jeres. — Hvad jeg talte
ei Banvid var. Bring mig paa Prøvestenen,
jeg Ord for Ord gientage skal i Orden,
som Banvid lystred' ei. — For Herrens Naade,
Moder!

Læg ei paa Eders Siel den Smiger-Salve,
at Eders Synd ei, men min Banvid taler;
Lft drager kun en Hinde over Saaret,
mens Giften undergraver alt det Indre,
og æder skjult. Skrift Eders Synd for Himlen!
Hvad skeet er angre; slye, hvad end skal skee!

Dg vand ei Syndens Ufrugt, at det vorder
 end mere frodigt. Tilgiv mig min Dyd;
 thi i en feed, trangbrystig Tid, som denne,
 maa Dyden selv af Lasten tigge Naade,
 ja krybe for den, for at vorde tilladt,
 godt at bevise den.

Dronningen.

O, Hamlet, du mit Hierte klovet har!

Hamlet.

O kast da bort den flette Deel deraf,
 og lev des renere med den anden Halvdeel. —
 God Nat! — men gaae ei til min Onkels Seng;
 paatag en Dyd, ifald I har den ikke.
 Uhyret, Banen, som al Følelse
 opsluger, er i Skikkelse en Dievel,
 men heri er den Engel, at den laaner
 paa samme Naade gode Handlinger
 et Klædebon, som flet kan drages paa.
 Afhold Jer nu i Nat, og det vil laane
 Jer Lethed til Afholdenhed i Morgen,
 og saa fremdeles stedse mere Lethed.
 Thi Banens Magt omstemple kan Naturen,
 og enten hylde Satan, eller drive
 ham mægtig ud. — Endnu eengang god Nat,

og naar I føler Trang til at velsignes,
saa vil jeg om Velsignelse Jer bede.

(peger paa Polonius).

Hvad denne Herre angaaer, angrer jeg;
men det var Himlens Villie, ved ham
at straffe mig, og ham ved mig, thi jeg
er sendt med Svøben, som en Vredens-Engel.
Ham vil jeg sørge for, og staae til Regnskab
for dette Drab: — Endnu eengang god Nat;
min Kierlighed skal af min Grumhed kiendes,
flemt er begyndt, og værre skal det endes:
— Men, Frue! end eet Ord!

Dronningen.

Hvad skal jeg gribe til!

Hamlet.

— For Altid, Intet, hvad jeg bød Jer! — Lad
den

marvløse Konge atter til sit Leie
henlokke Jer; i Kinden kaad Jer knibe,
og led ham saa for et Par ækle Kys,
og spillende med de fordømte Fingre
paa Jeres Hals, faaer Jer til alt røbe:
At jeg i Grunden ei vanvittig er,
men kun af List. — Bedst, at I alt ham siger;
thi hvo som blot er Dronning, skion, from, viis,
vil for sliig Enog, sliig Hugorm vel fordølge
saa dyrebare Ting? — Hvo vil det? — Nei,

Trods sund Forstand og Taushed! opluk Kurven
 paa Husets Top; lad Fuglene kun flyve;
 derpaa, liig Alben, der anstille Prøver,
 kryb selv i Kr. Jen; styr, og bræk saa Halsen!

Dronningen.

Troe mig, hvis Ord er' giort' af Mandedrag,
 og Mandedrag af Liv, har jeg ei Liv til
 at aande, hvad du har sagt til mig.

Hamlet.

Jeg skal til England. Beed I det?

Dronningen.

O, Be!

jeg glemte det. — Det er bestemt saaledes.

Hamlet.

Man har forseglet Breve; og de Tvende,
 som ere min. Skolekammerader,
 og som jeg troer saa godt, som fangne Snoge,
 de bære Dommen. De min Vej skal bane,
 og festlig føre mig til Eskurie.

Lad gaae! thi det er herligt Spøg at lade
 Kartoven med dens Styrer; og det skal
 gaae haardt til, hvis jeg graver ei en Alen
 dybt under deres Miner, og saa puster
 dem op til Maanen. — O, det er Herrefærd,

naar det gaaer List mod List, saadan som her! —
Her er en Byrde til mig; jeg vil bære
den ind i næste Sal; god Nat, min Moder! —
Hvor stille, taus, alvorlig er han blevet,
der stedsse som en snaksom Gief har levet!
Kom, Herre! lad mig bringe Ter til Hvile!
God Nat, min Moder!

(De gaae ud ad forskellige Sider. Hamlet bærer
Polonius ind).

F i e r d e A k t.

F ø r s t e S c e n e.

Sal i Kongeborgen.

Kongen, Dronningen, Rosenkrantz
og Guildenstern træde ind.

Kongen.

I disse tunge Hjertesuk er Indhold;
fortolk os disse dybe Mandedrag;
vi bør forstaae dem: hvor er Eders Søn?

Dronningen

(til Rosenkrantz og Guildenstern).

Biig dette Sted for os en liden Stund.

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae).

Ak, min Gemal! hvad har jeg seet i Nat!

Kongen.

Hvad da? Hvordan er Hamlet?

Dronningen.

Rasende.

som Hav og Storm, naar begge stride om,
 hvo mægtigst er: da i hans vilde Anfald
 han hører noget rasle bag Tapetet,
 han trækker flux, og raaber: "Hvad! en Rotte?"
 og i sit vilde Raserie han dræder
 den gode, skulte Ddning!

Kongen.

Svare Udaad!

Det samme havde truffet os, saafremt
 vi havde været der. Hans Frihed truer Hver,
 selv Eder, os og alle. Ak! hvorledes
 skal vi forsvare denne blodige Handling?
 Os vil man lægge den til Last, hvis Forsorg
 det først tilkom at ave, lægge Baand paa
 og holde den forrykte unge Mand
 i Tømme: men vi elsked' ham saa høit,
 at vi ei vilde see, hvad bedst os tiende;
 men ligned' een, med hæsliig Soet befængt,
 som for at skjule den, lod den fortære
 hans selve Livskraft! — Hvorhen er han gaaet?

Dronningen.

Han værer Liget, han har dræbt, tilside,
 hvorved hans Bånvid, liig gediegent Guld
 imellem ureent Werts sig viser puur,
 han fælder Taarer over, hvad er skeet.

Kongen.

O, Gertrud, følg mig!

Ei før skal Solen atter gaae i Bierge,
før vi vil sende ham om Bord, og Mordet
maa vi med al vor Majestæt og Snildhed
paa eengang baade straffe og undskyldde.

Ha! Guildenstern!

Rosenkrantz og Guildenstern træde ind.

Gaaer, begge mine Venner!

og tager Folk til Hielp; i sin Forrykthed
har Hamlet dræbt Polonius, og haaret
ham fra sin Moders Kammer. Gaae, og søg ham,
tiltael ham høfligt, og bring Liget til
Capellet. — Mine Venner, skynder Eder!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae).

Kom, Gertrud, vi vil ufortøvet melde
de viseste af vore Mænd, saavel
hvad vi at gjøre agte, som hvad nys
uhældigviis er skeet; og derved skal
maahee Bagvaskelsen, hvis Hvidslen kaster
sin Giftpiil over Verdens Diameter
saa sikker som Kartoven Maalet rammer,
forfeile vore Navne, og kun træffe
den uforkrænkelige Luft. Kom med!
Min Siel er Strids og Qvalers Dpholdssted!

(de gaae).

A n d e n S c e n e.

En anden Sal i Kongens Borg.

Hamlet træder ind.

Hamlet.

— Trygt henlagt! —

Rosenkrantz og Flere udenfor.
Hamlet! Prinds Hamlet!

Hamlet,

Men tys! — hvilken Støi! Hvo kalder paa
Hamlet? — D, her komme de.

Rosenkrantz og Guildenstern træde ind.

Rosenkrantz.

Hvad har I gjort med Liget, ædle Herre?

Hamlet.

Lagt det i Støvet, som det er i Slægt med.

Rosenkrantz.

Siig, hvor det er, at vi kan flytte det
hen i Capellet.

Hamlet.

Nei, troe aldrig det!

Rosenkrantz.

Troe? hvilket?

Hamlet.

At jeg kan bevare Eders Hemmelighed, og ei min

egen. Desuden, naar en Svamp spørger — hvad skal da en Kongesøn vel svare?

Rosenkrantz.

Untager I mig for en Svamp, naadige Herre?

Hamlet.

Ja, Herre! som indsuger Kongens Smile, hans Belønninger, hans Embeder. Men slige Embedsmænd tiene Kongen bedst i Enden: Liig Ubenholder han dem først i Krogen af sit Svælg; først for at have dem i Munden, og tilsidst for at opsluge dem. Naar han behøver det, I har sanket, har han blot nødig, at give Jer et Tryk, og saa, Svamp! — saa er I tør igien.

Rosenkrantz.

Jeg forstaaer Jer ei, min Prinds!

Hamlet.

Det glæder mig. En bitter Tale sover i en Daarses Dren.

Rosenkrantz.

Min Prinds, I maa sige os, hvor Legemet er, og gaae med os til Kongen.

Hamlet.

Legemet er hos Kongen; men Kongen er ei hos Legemet. Kongen er en Ting —

Guildenstern.

En Ting, min Prinds?

Hamlet.

Af ingen Ting: Følg mig til ham. Skielm og
Lyd, hvo kommer sidst.

(de gaae).

T r e d i e S c e n e.

En anden Sal i Kongeborgen.

Kongén træder ind med Følge.

Kongen.

Jeg har sendt nogle ud, at søge ham
og finde Liget. Det er saare farligt,
at denne Mand gaaer løs. Dog tør vi ei
med Lovens hele Strænghed straffe ham:
han elstes af den taabelige Mængde,
som ei Forstanden, men blot Diet leder;
hvor saa det er, kun Straffesvøben veies,
men Bøden ei. At flux han sendes bort,
seer ud, som om vi vaersomt Dphold gjøre,
for upartisk og koldt at dømm. Sagen.
Kun en fortvivlet Kuur formaaer at læge
fortvivlet Sygdom.

Rosenkrantz træder ind.

Nu, hvad er der skeet?

Rosenkrantz.

Vi kan ei faae ud af ham, Eders Naade!
hvor Liget er lagt hen.

Kongen.

Men hvor er han?

Rosenkrantz.

Her lide, under Vagt, for Eders Villie
at høre.

Kongen.

Bring ham for os!

Rosenkrantz.

Guildenstern!

før Prindsen ind.

Hamlet og Guildenstern træde ind.

Kongen.

Nu, Hamlet! hvor er Polonius?

Hamlet.

Bed Aftensmaaltidet.

Kongen.

Bed Aftensmaaltidet? Hvor?

Hamlet.

Ei hvor han spiser, men hvor han spises: En
vis Forsamling af politiske Orme er just nu i Færd
med ham. — Paa denne Rigs-Dag spiller Dr.
men Keiser. Vi fede alle øvrige Creature, for
at fede os, og vi fede os selv for Madikker. Den
fede Konge, og den magre Tigger, er kun en for-
skjellig Anretning; to Retter, men paa samme
Bord; det er Enden paa Legen.

Kongen.

O Bee! O Bee!

Hamlet.

Et Menneske kan fiske med den Orm, som har
ædet af en Konge, og spise af den Fiske, som har
ædet af denne Orm.

Kongen.

Hvad vil du sige dermed?

Hamlet.

Jutet; jeg vil blot vise Jer, hvorledes en Konge
kan gjøre en Reise giennem en Tiggers Tarme.

Kongen.

Hvor er Polonius?

Hamlet.

I Himlen; send een derhen, for at see ad. Der=
som Eders Bud ei finder ham der, saa søg ham
paa det andet Sted selv. Men nu Alvor! der=
som I ikke finder ham, inden Maaneden er til En=
de, saa vil I have Lugten af ham, naar I gaaer
op ad Trappen til Galleriet.

Kongen

(til Nogle af Følget).

Gaae! søg ham der!

Hamlet.

Han bier til I kommer.

(Nogle af Følget gaae).

Kongen.

Hamlet, for din særdeles Sikkerhed,
som ømt vi vaage over, maa den Daad,
du øvet har os til stor Hjertesorg,
herfra i muligt Hui og Hast dig sende:
thi gjør dig rede. Skibet ligger klart,
en gunstig Medbør blæser, og dit Følge
alt færdigt staaer; hver Mand til England stunder.

Hamlet.

Til England?

Kongen.

Ja, til England.

Hamlet.

Det er godt!

Kongen.

Det er det, hvis du kiender vores Hensigt.

Hamlet.

Seg seer en Cherub, som seer den. — Men vel-
aak! til England! — Farvel, kære Moder!

Kongen.

Din hulde Fader, Hamlet!

Hamlet.

Min Moder: Fader og Moder ere Mand og Qvin-
de; Mand og Qvinde er eet Kiød; og altsaa, min
Moder. Velan! til England.

(gaaer).

Kongen.

Følg ham paa Stand, og lof ham strax ombord:
 Nal ei; før Natten skal han være borte.
 Gaaer; thi hver Ting forseglet er og rede,
 som ellers rører Sagen. — Elskte! haster!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae).

Og, England! agter du mit Venskab noget,
 (som dog min Dvermagt dig vel har lært,
 da end din Skramme efter Danske Sværdet
 er rød og blodig, og din frie Erbødighed
 os hylder) da far ei i Langdrag med
 vort høie Kongebud, vi har forkyndt dig
 i Breve, som befale Hamlets Død,
 og det paa Stand! Dpfyld det, England! thi
 han brænder liig en Tæring i mit Blod,
 og du skal læge mig. Før jeg det fuldbragt veed,
 hvordan det mig end gaaer, faaer jeg ei Fred.
 (gaaer).

F i e r d e S c e n e.

En Glette i Danmark.

Fortinbras træder ind i Spidsen af sin Hær.

Fortinbras.

Gaae, Hovding! hils den danske Konge fra mig,
 sig ham, at Fortinbras forlanger nu,

i Kraft udaf hans Løfter, Lov at drage
 igiennem Riget. Samlingspladsen veed I.
 Saa fremt hans Majestæt os Noget vil,
 skal vi udtrykke vor Hengivenhed
 for Kongens Nafn; lad ham vide dette.

Høvdingen.

Vel, ædle Herre!

Fortinbras.

Rykker langsomt frem.

(Fortinbras og hans Hær gaar ud).

Hamlet, Rosenkrantz, Guildenstern
 og Flere træder ind.

Hamlet.

Hvis ere disse Tropper, gode Herre?

Høvdingen.

De ere Norrigs.

Hamlet.

Maa jeg spørge Jer:

Hvortil bestemte?

Høvdingen.

Mod en Deel af Polen.

Hamlet.

Hvo fører dem?

Høvdingen.

Den unge Fortinbras,

vor Konges Brodersøn.

Hamlet.

Gaaer Eders Tog
mod selve Hiertet af det polske Rige,
eller mod et og andet Sted paa Grændsen?

Høvdingen.

At jeg skal tale Sandhed ligefrem,
gaaer Toget, for et Stykke Jord at vinde,
hvis Navn er al den Herlighed, det eier.
Fem Gange fem Dukater gav jeg ei
for at forpagte det, ei heller vil
det bringe Norrig eller Polen mere,
saafremt det til Erstatning skulde sælges.

Hamlet.

Ei! saa vil Polen ei forsvare det.

Høvdingen.

Jo, det har alt sendt stærk Besætning did.

Hamlet.

To tusind' Sieler, tyve tusinde
Dukater vil gaae med til denne Strid
om dette Halmstraa. Dette er lang Freds
og Velstands dødende Apostema,
som dræber indentil, og udenfra
ei viser nogen Grund, hvi Manden døer. —
Jeg takker ydmygst, Herre!

Høvdingen.

Gud være med Jer!

(Høvdingen gaaer).

Rosenkrantz.

Wil I gaae, min Prinds?

Hamlet.

Jeg kommer strax; gaaer I et Stykke forud!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae).

Hvor Alting vidner mod mig, og ansporer
 min dorste Hevn! Hvad er et Menneske,
 om Livets største Gode og Udbytte
 kun Sovn og Ude er? — Et Dyr; ei mere.
 O! han, som gav os dette vide Blik
 i Fortid og i Fremtid, gav os ei
 hiin Kraft og himmelske Fornuft, for ubrugt
 at ruste i os. — Enten det nu er
 en fæist Glemsomhed, hvad heller er det
 qvindagtig Skrupel, ved for smaalig at
 betænke Sagens Udfald — hvilken Tanke,
 naar man den sønderlemmer, altid har
 kun een Deel Wiisdom, og tre Dele Feighed —
 saa veed jeg ei, hvorfor endnu jeg lever,
 og siger: "den Ting refter end at giøre,"
 da Sag jeg har, og Lyst, og Kraft og Midler
 at giøre det. — Exempler, følelige
 som Jorden, kalde mig: See denne Hær kun,
 see hvilken mægtig Masse, hvilken Skare,
 ført af en fiin, spærlemmet Kongesøn,
 hvis Aand, af Guders ædle Stolthed opblæst,
 seer haanlig op til det usynlige Udfald,

og sætter det usikre, dødelige
 paa Spil mod Skiebne, Fare, Død; og det
 blot for en Vægge-Skal. Sand stor at være,
 er ei foruden stor Grund at bevæges;
 men om et Straa med Storhed gaae i Strid,
 naar Vren er paa Spil. — Hvi staaer jeg,
 som har
 en myrdet Fader og en skændet Moder,
 Opfordringer til min Fornuft og Blod,
 og vækker dem ei op? Mens til min Skam jeg
 seer

Død svæve over tyve tusind Mand,
 som, drevne af Vrgierrighedens Griller,
 til deres Grave, som til Senge gaae;
 som frige om en Jordplet, hvorpaa Skaren
 ei Striden føre kan; som ei har Gravsted
 og Muld nok til de Slagnes Liig at skjule?
 Fra denne Stund, o Tanke! blodig vær;
 hvis ei, da lad mig ikke tænke meer.

(gaaer).

F e m t e S c e n e.

Helsingør. En Sal i Kongens Borg.

Dronningen og Horatio træde ind.

Dronningen.

Vis hende bort!

Horatio.

Hun fordrer at indlades,
 Vanvittig er hun; hendes Sindsforfatning
 afpresser Medynk.

Dronningen.

Nu, hvad vil hun da?

Horatio.

Hun taler meget om sin Fader; siger,
 hun hører, der er List i Verden; sukker,
 og slaaer sit Bryst; hun træder harmfuld paa
 hvert Straa, og taler dunkle Ord, som har
 ei Mening: Vel er hendes Tale intet;
 dog vækker let dens Wildhed Slutninger
 hos dem, som høre den: de mærke Ord,
 og efter eget Lykke tolke dem:
 og sandelig, som hun med Vink og Miner
 ledsager dem, kan man snart fristes til
 at tænke — om ei nogen Ting med Wisshed —
 saa dog til megen Uraad at befrygte.

Dronningen.

Det tiener bedst da, at hun bliver indladt,
 før hun i ildesindede Gemytter
 skal udstrøe farlige Formodninger.
 Før hende ind.

(Horatio gaaer).

Saadan er Syndens sande Egenkab:
 min syge Siel hver Smaating tolke vil,
 som Forqvad til et blodigt Sørgeespil:
 i saa eenfoldig Angst sig Brøden svøber,
 at Frygten for at røbes den just røber.

Horatio kommer tilbage med Dphelia.

Dphelia.

Hvor er da Danmarks fære Majestæt?

Dronningen.

Hvorledes er det, min Dphelia?

Dphelia

(syrger).

”Hvor skal jeg kiende hiertelste din

”fra Ungerhvende flere?

”En Kornblomstkrands paa Hat og Stav

”mit Hiertes Ben mon bære.”

Dronningen.

”A, elste Pige! hvad vil du vel sige
 med denne Sang?

Dphelia.

Saa? Nei — giv Agt! giv Agt!

(syrger).

”Stion Tomfrue, din Ben er i sorten Muld;

”Fædt er hans Hierteblod:

"en Tue grøn ved hans Hoved staaer,
"en Graasteen ved hans Fod."

Ah ha!

Dronningen:

Men, min Ophelia! —

Ophelia.

Nei, giv Agt!

(singer).

"Hans Liigdragt var hvid, som Biergets Sne —

Kongen træder ind.

Dronningen.

Ah, min Gemal, see her!

Ophelia.

"prydet med Blomster saare;

"de sænktes i Graven, vandede

"med mangen kierlig Taare."

Kongen.

Hvorledes er det med Jer, favre Jomfrue?

Ophelia.

Gødt. Gud bevare Jer! Man siger, Uglen var
en Bagers Datter. — Gode Gud! vi vide, hvad
vi ere, men vi vide ei, hvad vi kunne blive. —
Gud velsigne Eders Epise!

Kongen.

Det er Græmmelse over hendes Fader.

Ophelia.

Jeg beder Jer, lad os ei tale derom; men naar
man spørger Jer, hvad det betyder, skal I sige
som saa:

”God Morgen! det er Sanct Valentins
Dag!

”Staae op! en Jomfrue siin -
”alt uden Eders Bindue staaer,
”vil være Eders Valentin.”

”Han opstod saa, tog Klæder paa,
”fra Dørren Skaaden slog;
”da indtraad der en Møe saa skær;
”men aldrig Møe bortdrog.”

Kongen.

Gavre Ophelia!

Ophelia.

Sa sandelig; jeg vil ei bande paa det;
men det skal faae en Ende.

”Ha, ved Sanct Lud, og ved Sanct Knud;
”fy det er Spot og Skam!
”Hvis I vil hoppe, vil Ungkarl lokke,
”saafremt han seer sit Kam.”

”Hun quod: før du mig lokked’ nu,
”du Bryllup mig jo loved’.”

Han svarer:

”Ja ved hiin Stierne, jeg holdt det gierne,
”hvis du ei i min Arm havde sovet.”

Kongen.

Hvor længe har hun været saa?

Ophelia.

Jeg haaber, - Alting vil blive godt. Vi maae
være taalmodige; men jeg kan ei andet end græde,
naar jeg tænker paa, de skulde lægge ham i den
kolde Jord. Min Broder skal faae det at vide,
og saa takke jeg Jer for Jeres gode Raad. Vel-
an; min Bogn frem! God Nat, ædle Fruer;
god Nat, I gode Fruer; god Nat, god Nat!

(gaaer).

Kongen.

Følg med, og, hør! vaag nøie over hende.

(Horatio gaaer).

O det er dyb Sorgs Gift; det Hele rinder
fra hendes Faders Død: og see nu her,
o Gertrud! Gertrud! Sorger komme ei
som enkelte Spioner; men i Hære;
først hendes Fader dræbt; saa Eders Son
sendt bort, og voldsom Dphavsmand han selv
var til sin Bortgang: Mytterie er udsaaet
i Folkets Sind; fort, uveirsvangert er det;
og mumler om Polonii Død; og vi
har handlet uviist, ved at jorde ham.

i Smug. Ophelia, den Ulykkelige,
 skilt fra sig selv, og sine skionne Vænder,
 foruden hvilke vi ei ere andet,
 end Billeder, ja Dyr. Og nu til Slutning,
 som for at krone Alt, er hendes Broder
 i Stilhed draget hjem fra Frankrig.
 Han grubler over dette Underværk,
 indsvøber sig i Skyer, og fattes ei
 paa Dretudere til at anstikke
 hans Dre med forgiftig Tale om
 hans Faders Død, som man, af Trang paa
 Grunde,

ei vil undlade at tillægge os
 i Løndom. O, min elskte Gertrud! dette
 liig mange Morderdolke dræber mig
 med tifold Død.

(Der høres Tummel udenfor).

Dronningen.

O vee! hvad Larm er dette?

En Herre træder ind.

Kongen.

Træd hid!

Hvor er' Drabanterne? De vogte Døren!

Hvad er paafærde?

Herren.

Frels Jer, Herre Konge!

Ei Havet, over sine Bredder svulmet,
 henflyller Sletten med meer Hast og Bold,
 end ung Laertes med et oprørsk Skare
 nedstyrter Eders Mænd. Almuen kalder
 ham Herre; og som Verden skulde nu
 begynde først; som Diltid var forglemt,
 og Skik og Brug ei kiendt, saa for hvert Ord
 at styrke og bekræfte, naar de raabe:
 "Kom! vælger! vor Laertes vorde Konge!"
 et Bifalds Tordenkrald af Haand og Tunge
 til Himlen naaer: Laertes vorde Konge!

D r o n n i n g e n.

Hvor glade paa det feile Spoer de juble!
 I det er Bildvei, falske Danske Hunde!

K o n g e n.

Man sprænger Dørrene.

(Larm uden for).

Laertes træder ind bevæbnet, fulgt af Danske.

L a e r t e s.

Hvor er da denne Konge? — Mine Brødre,
 I love uden for!

D a n s k e.

Nei! lad os ind.

L a e r t e s.

Jeg beder, lyder mig.

Danske.

Velan! vi lyde!

(de gaae uden for).

Laertes.

Tak! — Bogter Døren! — O, du nedrige Konge,
giv mig min Fader!

Dronningen.

Rolig, min Laertes!

Laertes.

Hver rolig Draabe Blod mig flegfred skjelder,
for Hoer min Faders Wgteseng anklager,
og brænder Skjægemarket her, ja, her
paa min troe Moders rene, kydske Pande.

Kongen.

Laertes, hvad er Grunden, hvi din Opstand
har fligt et Kiempe-Nasyn? — Lad ham tale,
min Gertrud! og frygt ei for vor Person;
flig Guddoms Høihed giærder om en Konge,
at til sin Hensigt kan Forræderiet
kun pøge, ei udføre den. — Laertes,
siig, hvi du er saa optændt? — Elskte Gertrud,
lad ham kun tale! — Nu, siig frem.

Laertes.

Hvor er

min Fader?

Kongen.

Død.

Dronningen.

Men ei ved Kongens Haand,

Kongen.

O, lad ham spørge!

Laertes.

Hvordan døde han?

Bedrag mig ei; til Helved', Borgerpligt!

til sortest' Dievel med al Troskabs - Fed!

Samvittighed og Dyd til dybest' Afgrund!

Fordommelsen jeg trodser; som jeg staaer nu,

jeg ændser ikke begge Verd'ners Riger;

lad skee, hvad skee vil, naar jeg kun faaer hævnnet

min Fader fuldelig.

Kongen.

Dg hvo skal hielppe Ter?

Laertes.

Min Willie, og ei den hele Verdens;

og mine Hielpemidler vil jeg holde

faa godt Huus med, at de skal række langt

med Lidet.

Kongen.

Min Laertes, naar T onsker,

at faae om Eders elskte Faders Død

sand Kundskab, vil da Eders Hevn sin Tørst

i Flæng i Vens og Fiendes Blodstrøm slukke?

Laertes.

Kun i hans Fienders.

Kongen.

Vil I kiende dem?

Laertes.

Saa vidt hans Venner jeg min Favn vil aabne,
og liig den hulde Pelikan, som offerer
sit Liv til sine Unger, vederqvæge
dem med mit Blod.

Kongen.

Nu taler I, som det
den fromme Søn, og Riddermanden anstaaer;
at jeg i Jeres Faders Død er skyldfri,
og at den gaaer mig levende til Hierte,
skal vise sig saa klart for Eders Siel,
som Dagens Lys for Eders Diesyn.

Danske

(uden for).

Lad hende ind!

Laertes.

Hvad nu! hvad Larm er dette?

Ophelia træder ind, vildt pyntet med
Straa og Blomster.

O Jld! udtør min Hierne! syvfold salt Graad
udbrænd al Sands og Kraft af mine Dine!
Bed Himlene! dit Banvid skal betales
med svar Vægt, til vor tunge Skaal nedsynker.
O Maiens Rose, dyrebare Pige,

Ophelia, halde, elskeligste Søster! —
 O Himle, er den fagre Moes Forstand
 saa dødelig da, som en Oldings Liv!
 O, ædel er Naturen i sin Elskov,
 og hvor den ædel er, der sender den
 et Slags høist kostbart Billed' af sig selv
 tilbage til det Bæsen, som den elsked'.

Ophelia.

— "De bar' ham paa den sorte Baare;

"Ding Dang! Ding Dang!

"I Graven regned' saa mangen Taare" —

Farvel, min Due!

Laertes.

Var du ved Sands, og maned' mig til Hevn,
 det kunde saadan ei opflamme mig.

Ophelia.

I skal synge: "Nede, dernede, der er han nede."

O, her er Steile og Hiul paa rette Sted! Det
 er den utroe Huushofmester, som skal sin Herres
 Datter.

Laertes.

Dette Intet er mere end Neget.

Ophelia.

Der er Rosmarin; det er for Tanken. — Jeg
 beder Jer, Elskte! tænk derpaa; og her ere Riser-
 minder; det er for Grindringen.

L a e r t e s.

Lærdom i Vanvid; Tanke parret med Grindring.

D p h e l i a.

Der er Fenrikel til Jer, og Ukeleie. Der er Rude til Jer, og her er Kædet til mig: Der er Havetorn, det er Saligheds-Blomstret af hans Tornekrone; I kan bære Jeres Rude med nogen Forskiellighed. Der er en Tusindfryd. — Jeg vilde give Jer nogle Violer; men de visnede alle, da min Fader døde: Man siger, han fik en god Ende; —

(singer,

”Thi Robin den favre er al min Fryd!” —

L a e r t e s.

Sorg, Tanke, Lidelse, ja Helved selv omskaber hun til Ynde og til Skionhed.

D p h e l i a

(singer).

”Kommer han da ei igien?

”Kommer han da ei igien?

”Nei, nei, død han er:

”Læg dig hos ham her.

”Han kommer ei meer igien.”

”Hvid som Sneen var hans Skæg,

”og guult som Hør hans Haar.

”Bort med Sorg og Klagelyd,

"han er nu i Herrens Fryd;

"hans Siel i Guds Haand staaer!"

Og der komme alle kristne Siel. Det høre Gud!
Guds Fred herinde!

(gaaer).

Laertes.

Seer I dette? — O min Gud!

Kongen.

Laertes, jeg maa dele Eders Smerte,
hvortil jeg Udkomst har. — Gaae, og udvælg
de Viseste af Eders Venners Tal;
og de skal dømme mellem Jer og mig.
Om middel- eller og umiddelbar
min Haand er skyldig, vil vi til Erstatning
vort Rige, Krone, Liv, alt, hvad vi eie,
Jer give; men hvis ei, saa laaner os
taalmodig Dre, og da skulle vi
i Fælledsskab med Eders Siel arbeide,
for den tilbørligen at tilfredsstille.

Laertes.

Vel! lad saa være. — Naaden, han er død paa;
hans simple Jordefærd, scm intet Minde,
ei Sværd, og ei Skioldmærke over Graven,
ei ædel Høitid, festlig Sørgepragt
forherliged' — alt raaber, for at høres,
som var det ned fra Himlene til Jorden,
at jeg mistroist det i Tvivl bør falde.

Kongen.

Gjør det; hvor Broden er, den svare Dyr falde!
Jeg beder Jer, gaae med.

(de gaae).

S i e t t e S c e n e.

En anden Sal i Kongeborgen.

Horatio og en Tjener træde ind.

Horatio.

Hvem er det, som vil tale med mig?

Tjeneren.

Seemænd;

de sige, at de bringe Breve til Jer.

Horatio.

Saa før dem ind.

(Tjeneren gaaer).

Jeg ei begribe kan,
fra hvilken Deel af Verden jeg kan faae
en Hilsen, kommer den ei fra Prinds Hamlet.

Nogle Seemænd træde ind.

Første Seemand.

Gud signe Jer, ædle Herre!

Horatio.

Han signe dig med!

Første Sømand.

Det vil han, gode Herre! hvis ham godt tykkes,
 Der er et Brev til Jer, Herre! fra Kongens Sen-
 debud; som foer til England, dersom ellers Jeres
 Navn er Horatio, som mig er sagt, det er!

Horatio

(læser).

"Horatio! naar du har giennemlæst dette, saa
 giv disse Folk Leilighed til at komme for Kongen;
 de have Breve til ham. Førend vi endnu havde
 været to Dage i Søen, blev der gjort Sagt paa
 os af en Fribytter af et saare krigerisk Udseende.
 Da vi funde, at vi seilede for langsomt, paatoge
 vi os en nødtvungen Tapperhed, og i Kampens
 Tummel entrede jeg: - I samme Stund holdt de af
 fra vort Skib, saa jeg allene blev deres Fange.
 De have handlet mod mig, som naadige Tyve;
 men de vidste, hvad de gjorde; jeg skal gjøre dem
 god Tieneste. Lad Kongen faae de Breve, jeg har
 sendt, og begiv du dig hid til mig med saa megen
 Hast, som flyede du for Døden. Jeg har Ord at
 hvikke dig i Dret, som ville gjøre dig stum; og
 dog ere de meget for lette for Sagens Beskaffen-
 hed. Disse gode Folk ville bringe dig hid, hvor
 jeg er. Rosenkrantz og Guildenstern styre deres

Kuurs til England. Om dem har jeg meget at
fortælle dig. Farvel!

Din, som du veed, trofaste
Hamlet."

Kom med, jeg vil besørge disse Breve,
og med des større Hast, at I kan føre
mig hen til ham, fra hvem I bragte dem.
(de gaae).

S y v e n d e S c e n e.

En anden Sal i Kongeborgen.

Kongen og Laertes træde ind.

Kongen.

Nu veed I alt; besegl da nu min Uskyld,
og lad til Ven mig Eders Hierte kaare,
da I nu seer, og Eders Dre hørte,
at han, som dræbte Eders ædle Fader,
mig efter Livet stod.

Laertes.

Det synes klart.

Men siig, hvi revsed' I ei sliig Misgierning,
som af Natur saa syndig er og blodig.
og hvortil I saa mægtig blev opfordret
af Eders Høihed, Wiisdom, Sikkerhed,
og alting.

Kongen.

D, af tvende store Grunde,
 som muligt Jer vil synes saare svage;
 mig er' ve stærke. Dronningen, hans Modet,
 faaer Liv og Lynd alene af hans Blik,
 og hvad mig angaaer — enten det nu er
 Dyd eller Feil hos mig — hun er saa nøie
 forenet med min Siel, at ret som Stiern
 kun i sin faste Bane sig bevæger,
 saa kan kun jeg ved hende. — Næste Grund,
 hvi jeg ei gik til Landets Ret og Love,
 er Mængdens store Kierlighed til ham.
 Naar den hans Lyder i sin Yndest dypper,
 det virker Kilden liig, som Træ forstener,
 og skaber om til Prydelse hans Lænker:
 saa at min Piil, for sliig en voldsom Bind
 for svag forfærdiget, hiem havde vendt
 til Buen, og ei rammet, hvor jeg sigted'.

Lærtes.

Dg saadan har jeg tabt en ædel Fader;
 min Søster til Fortvivlelse er dreven;
 hun, hvis Værdie — om Priis tør gaae tilbage —
 stod paa vor Alders Bierg, og bød til Kamp
 udi Fuldkommenhed: — Men Jevnen kommer.

Kongen.

Forstyr ei herfor Eders Søn: Tænk ei,

M

at vi er' giort af Stof, saa dorst og dødt,
 at vi kan lade Faren ruske os
 i Skæget, og ansee det blot for Moerskab.
 Om soie Tid skal I faae meer at høre.
 Jeg elsked' Eders Fader, og vi elste
 os selv; og dette, haaber jeg, vil lære
 Jer at formode — Nu? Hvad godt Nytt?

Et Bud træder ind.

B u d.

Breve

fra Hamlet; dette er til Eders Naade,
 og det til Dronningen.

K o n g e n.

Fra Hamlet?

Hvo bragte dem?

B u d.

Man sagde, nogle Svemænd.
 Jeg har ei seet dem. Claudio gav mig disse,
 som han modtog af Dverbringeren.

K o n g e n.

Laertes, I skal høre dem: — Forlad os.

(Budet gaaer).

(læser) "Høie og mægtige Herre! I maae vide,
 at jeg er sat nogen i Land paa Eders Kyst. I
 Morgen skal jeg bede om Forlov, at fremstaae for
 Eders kongelige Nafn; da jeg skal først udbede

mig Eders Tilladelse dertil, og saa berette Uarsa-
gen til min uformodentlige og høist sælsomme Til-
bagekomst.
Hamlet."

Hvordan? Er hele Resten kommen hjem?
Hvad! eller er det blot et Digt og Rænke?

Laertes.

J kiender Haanden?

Kongen.

Det er Hamlets. Nogen, —
og i et Efterskrift han siger: ene;
kan J oplyse dette?

Laertes.

Det er mørkt
for mig, o Konge! Men han komme kun;
mit syge Hjertes Underste det varmer,
at jeg skal leve og fortælle ham
i Dinene: "det gjorde du!"

Kongen.

Hvis saa er,
— og hvorfor skulde det vel være saa?
— hvi skulde det vel være anderledes? —
Vil J da lyde mig?

Laertes.

Hvis J ei raader
til Fred.

Kongen.

Go til din Fred; hvis nu han kommer,
og, opbragt over denne Reise, afflaer
igien at prøve den, saa vil jeg friste
ham til et Bærk, som nu min List har modnet,
ved hvilket han ei andet kan end falde:
ei Bind af Daddel for hans Død skal aande;
men selv hans Moder Kænken skal frikende,
og Banheld kalde den.

Laertes.

Nu raad mig, Herre!
deskiærere, hvis saa det bliver anlagt,
at denne Haand maa vorde Berktøi.

Kongen.

Rigtig! —

Tidt, siden I drog bort, har man berømt Jer,
og det i Hamlets Paahør, for en Kunst,
hvori I siges som en Seel at skinne:
Den hele Sum af Eders Færdigheder
aftræng ham ei saa stor Misundelse,
som denne ene, hvilken jeg dog regner
iblandt de mindste.

Laertes.

Hvilken Færdighed?

Kongen.

Ikkun et Baand i favren Ungdoms Hat;
men dog nødvendig; thi en Yngling pryder

den lyse, sorgfrie Dragt, han bær', ei mindre,
 end Didingen hans Sobelpelts og Kappe,
 som Kraft og høi Alvorlighed betegner. —
 For tvende Maaneder var her en Herre
 fra Normandie. — Jeg selv har seet og tient
 imod de Franſke, og de ride herligt;
 men denne Ridderſmand fortrylled' alle;
 han ſad ſom groet til Sæddelen, og tvang
 ſin Ganger til ſaa undrfulde Konſter,
 ſom var hans Legem ſammenvoret med
 det ædle Dyr. Han var ſaa herlig Meſter,
 at min Indbildningskraft knap tænke kan
 den Tryllekonſt og Færdighed han viſte.

L a e r t e s.

Han var Normanner, ſiger J?

K o n g e n.

Normanner.

L a e r t e s.

Lamord, ſaa ſandt jeg lever!

K o n g e n.

Netop han.

L a e r t e s.

Jeg kiender ham; han er blandt ſine Landſmænd
 en Edelſteen og lyſende Karfunkel.

K o n g e n.

Han talte stærk om Jer,
 og gav Jer et ſaa herligt Bidneſbyrd

for Færdighed i al Slags Forsvarskonst,
 især for Klingen, saa han høit udbrod:
 det sandelig et stolt Syn vilde være,
 om Nogen vovede en Dyst med Jer.
 Han svor paa, at naar I stod lige for dem,
 da tabte deres største Fægtmest're
 Kunst, Færdighed og Die. Dette Skudsmaal
 oppustet' sliq. Misundelse hos Hamlet,
 at han ei ønskede og bad om andet,
 end at I snarlig maatte komme hjem,
 paa det han kunde maale sig med Eder.
 Nu følger deraf —

Laertes.

Hvilket, Eders Høihed?

Kongen.

Laertes, elskede I Eders Fader?

Hvad? eller er I kun et Sorgens Billed?

Et Ansigt uden Siel?

Laertes.

Hvi spørger Kongen

om dette?

Kongen.

Ei fordi jeg noksom veed,
 I elsked' Jeres Fader; men jeg veed og,
 at Kierlighed et Barn af Tiden er,
 og af Erfaring har jeg lært, at Tiden
 dens Blus og Flamme lemper; thi der er

i Kierlighedens Flamme et Slags Væge,
 som stræber at fortære den; og intet
 beholder stedse lige Kraft; thi Kraft,
 naar den til Overmaade voxer, døer
 af overvættes Blodriighed: Hvad vi
 vil giøre, skal vi giøre, mens vi ville;
 thi dette vilde skifter, ændres, sinkes
 saa mange Gange, som der ere Tunger,
 Hænder og Hændelser; og dette skulde
 er da liigt Ddelandens Suk, som vi
 giør Skade ved at lindre. — Men til Roden
 af Saaret: Hamlet kommer hjem; hvad vilde
 I giøre, for i Handling meer end Ord
 at vise Jer, som Eders Faders Søn?

Laertes.

Jeg vilde dræbe ham i Herrens Tempel.

Kongen.

Ja, intet Fristed Mord bør hellige,
 og Hevnens Rige grændseløs bør være.
 Men, min Laertes, vil I giøre dette,
 da maae I holde Jer paa Jeres Kammer;
 naar Hamlet vender hjem, vil vi ham sige,
 at I er kommen, og faae Nogle til
 at prise Eders Mesterkunst for ham,
 og sætte dobbelt Glands paa det Berøm,
 Lamord Jer gav; og derpaa bringe Jer
 tilsammen, og paa Eders Klinger vædde.

Da han er ærlig, ædel, fri for List,
 vil han Rapirerne ei undersøge,
 saa I i Mag — hvis ei, da ved lidt Kneb —
 kan vælge Jer en hvas tilspidset Klinge,
 og med et færdigt Stød giengielde ham
 for Eders Fader.

L a e r t e s.

Jeg vil gjøre det,
 og først indvie mit Sværd til dette Værk.
 En Torveskriger solgte mig en Salve,
 saa giftig, at naar Blod kun sees efter
 en Kniv, som deri dyppedes, formaaer ei
 forenet Kraft af alle Læge-Urter,
 som under Maanen groe, at redde den,
 som fik den mindste Rist deraf, fra Døden.
 Med denne Gift vil jeg min Klinge væde,
 paa det selv mindste Saar hans Død maa worde.

K o n g e n.

Lad os betænke dette nøiere,
 og see, naar Tid og Leilighed er gunstigt,
 for vores Plan. Saa fremt den skulde feile,
 og slet udført, vor Hensigt aabenbare,
 det bedre var, den ei i Værk at sætte:
 derfor bør denne Plan et Baghold have,
 som holde kan, hvis hiin i Prøven brister. —
 Ihs! lad mig see engang! Vi vil anstille
 et festligt Bæddemaal paa Jeres Hænder. —

Jeg har det:

Naar Striden gjør Jer tørstige og hede,
forstærk da Jeres Anfald; naar han da
forlanger Drikke, vil jeg række ham
en hensigtsmæssig Kalk, og nipper han
en Draabe blot — hvis Jeres Gift han undgaaer,
skal min staae Prøve. — Men hvad Larm er
dette?

Dronningen træder ind.

Hvad nu, min elskte Dronning?

Dronningen.

En Sorg ei oppebie kan den anden,
saa snelle komme de. O, min Laertes!
Ophelia er druknet.

Laertes.

Druknet! Hvor?

Dronningen.

Paa Skraaningen af Bækken groer en Vidie;
hvis sølvgraa Løb i klaren Strøm sig speiler,
der bandt hun vilde, underlige Krandsse
af Vidie-Bladene, Renunkler, Nelder,
af Tusindskøn, og af de søde Blomster,
som Børnene vor Herres Fingre kalde.
Mens nu hun flattred' for at hænge op
Markblomster-Kroner paa de fjerne Qviste;

brast den misundelige Green, og hun
med hendes vilde Sørgeminder faldt
ned i den grædende Bæk.

Bidt spredtes hendes Klæder, og en Stund
hun svæved' over Vandet, som en Havfrue,
imens hun Stykker sang af gamle Sange,
liig een, der føler ei sit Vanhæld, eller
et Bæsen liig, der er beslægtet med
og skabt for dette Element. — Men længe
det vared' ei, før hendes Klæder, tunge
og giennemdrukne, reev den stakkels Pige
fra hendes skønne Sang til Død i Dybet.

Laertes.

Å! druknet er hun da!

Dronningen.

Ja, druknet; druknet!

Laertes.

O, min Ophelia, den Strøm, dig skjuler,
skal mine Taarers Strømme ei formere.
Men Hiertet spiller Mandens Mod et Puds!
Naturen fordrer sine Rettigheder,
til Trods for al Undseelse. — Saasnart
min Graad er runden, er jeg atter Mand. —
Farvel, min Konge! I mit Underste

en Tale er af Ild, som slog i Flammer,
hvis denne Svaghed ikke slukked' dem.

(gaaer).

Kongen.

Kom, Gertrud, lad os følge ham paa Stand!
Med Nød og Neppe stille jeg hans Harm.
Nu frygter jeg, den herved atter vækkes;
Kom derfor, lad os følge ham.

(de gaae).

 Femte Akt.

Første Scene.

En Kirkegaard.

Do Graverkarle træde ind med Spader ic.

Første Graverkarl.

Kan hun blive begravet i christen Jord, som egenmægtig gaaer hen og søger Guds Rige?

Anden Graverkarl.

Ja hun kan, siger jeg dig; kast derfor strax en Grav til hende: Kongens Foged og de tolv Eedsvorne have holdt en Synsforretning over Liget, og tilkiende hende christen Jord.

Første Graverkarl.

Hvordan kan det være muligt, med mindre hun druknede sig af Nødværge?

Anden Graverkarl.

Ja, saadan er det befundet.

Første Graverkarl.

Det maa være *se offendendo*; det kan ikke være anderledes. For det er Sagen: Naar jeg drukner mig selv med Billie og Vidende, saa viser det en *actus*; men en *actus* har tre Grene, nemlig Begyndelse, Handling, og Fuldbringelse; *ergo*: druknede hun sig med Billie og Vidende.

Anden Graverkarl.

Men hør bare, Kammerad! —

Første Graverkarl.

Lad mig snakke. Her ligger Vandet; godt. Her staaer Mennesket; godt: dersom Mennesket gaaer hen til dette Vand, og drukner sig, saa — enten han vil eller ei — saa hedder det: han gaaer. Læg Mærke til dette. Men dersom Vandet kommer til ham, og drukner ham, saa drukner han sig ikke; *ergo*: den, som ei er Skyld i sin Død, forforkter ikke sit Liv.

Anden Graverkarl.

Men siger Loven det?

Første Graverkarl.

Ja vist; det maa Kongens Foged, og de tolv Eedsvorne forstaae.

Anden Graverkarl.

Wil I vide den rene Sandhed? Dersom hun ikke havde været en adelig Frøken, var hun bleven begravet uden for Kirkegaarden.

Første Graverkarl.

Rigtig; der traf du det: Og det er en Ynk, at store Folk i denne Verden skal have Lov til at drukne, eller hænge sig, fremfor deres Medchristne. — Hid, min gode Spade! Der er ingen gamle Adelsmænd, undtagen Gravere, Grøftkastere og Gartnere. De vedligeholde Adams Haandværk. —

Anden Graverkarl.

Var han Adelsmand?

Første Graverkarl.

Han var den Første, som bar Waaben.

Anden Graverkarl.

Snak! han havde jo ingen.

Første Graverkarl.

Hvad! Er du en Hedning? Hvordan forstaaer du Skriften? Skriften siger: Adam grov; kunde han grave uden de Waaben, du og jeg bær? — Jeg vil give dig et Spørgsmaal endnu; dersom du ikke besvarer det til Punkt og Prikke, saa skal du tilstaae, du er en —

Anden Graverkarl.

Nu da, spørg!

Første Graverkarl.

Hvem er det, som bygger trofastere end Muurmesteren, Skibsbyggeren, eller Tømmermanden?

Anden Graverkarl.

Det gjør den, der bygger Galger, for hans Bygning overlever tusinde Indvaanere.

Første Graverkarl.

For Pokker! Jeg kan ret godt lide det Indfald. Din Galge teer sig ret vel, men hvordan teer den sig vel? Den teer sig vel, for dem, som tee sig ilde; nu teer du dig ilde, ved at sige, at Galgen er bygget trofastere, end Guds Huus; ergol: kan Galgen tee sig vel for dig! Ifærd med det nok eengang. Frisk!

Anden Graverkarl.

Hvem der bygger trofastere end en Muurmester, en Skibsbygger eller en Tømmermand?

Første Graverkarl.

Ja, siig mig det, saa maa du have Hellig-Aften.

Anden Graverkarl.

Hille den! Nu kan jeg siige det.

Første Graverkarl.

Nu frisk da!

Anden Graverkarl.

Skamfærd! Jeg kan ikke siige det.

Hamlet og Horatio træde ind i nogen Afstand.

Første Graverkarl.

Piin ikke din Hierne mere med det, for det dorste

Ufen vil ikke tage stærkere Skridt, fordi du banker det; og naar man næste Gang gjør Jer dette Spørgsmaal, saa svar: en Graver; de Huse, han bygger, vare til Dommhedag. - Spring hen i Kroen, og hent mig en halv Flaske Hjertestyrkning.

(Anden Graverkarl gaaer).

(Han graver og synger.)

”Mens jeg var ung, hei, hop sasa
 ”af tusind Løier fuld,
 ”en Pigelild mig tyktes da
 ”meer værd end Kongens Guld!”

Hamlet.

Har denne Karl ingen Hølelse af sit Arbeid? Han synger, i det han kaster Grave.

Horatio.

Manen har gjort ham det til en let Forretning.

Hamlet.

Du har Ret. Den Laand, der kun arbeider li-
 det, er meest kilden.

Første Graverkarl.

(Synger).

”Men Alderdom, jeg siger for sand,
 ”har nu lagt Haand paa mig,
 ”og ført mig til et fremmed Land,
 ”saa jeg mig ei er liig.”

(han kaster et Dødninghoved op).

Hamlet.

Dette Hoved havde engang en Tunge, og kunde synge. Hvor den Knægt slænger det til Jorden, som var det Rindbenet af Cain, den første Morder! Det turde være Hiernesfallen af en Statsmand, som denne Esel nu kaster Støv i Dinene; een, der vilde besnære Gud selv; ikke sandt?

Horatio.

Det turde vel være, min Prinds!

Hamlet.

Eller af en Hofmand, der kunde sige: "God Morgen, min bedste, ædlest Prinds! hvorledes lever min hulde Prinds?" Den turde maaskee have tilhørt den og den høie og naadige Herre, der roste den og den høie og naadige Herres Hest, naar han i sit Hierte tænkte paa, at tigge den af ham; turde den ikke?

Horatio.

Jo, min Prinds!

Hamlet.

O ja, ja! — og nu er han formælet med den haimægtige Frue Dron; uden Læber og Mund; faaer Tænderne slagne ud af en Graverkarls Spade; her er en deilig Omvæltning i Tingene, naar vi havde Greet paa at see den. — Kastede disse Been saa mange Fødsels-Smerter, blot for at Dren-

R.

gene nu skulle spille Pind med dem? Det værker i mine ved at tænke paa det.

Første Graverkarl.

(singer).

"En Kiste og et Hvilested,

"dertil en Jordsærk hvid,

"see det er al den Herlighed,

"du faaer, naar du gaaer hid."

(kaster et Dødninghoved op).

Hamlet.

Der er et andet. Mon det ikke være Hierneskal-
len af en Lovkyndig? Hvor ere nu hans spids-
findige Spørgsmaal, hans fine Indvendinger,
hans *casus*, hans *tituli*, hans Kneeb? Hvi taa-
ler han, at denne raa Knægt nu slaaer ham i
Hovedet med en smudsig Skuffe, og taler ikke et
Ord meer om sine Voldsbøder? Hm! denne
Person har maaskee i sin Tid været en stor Jer-
degodspranger, slaaet om sig med Landboelovene,
med sine tingløste Obligationer, Skiøder, Sik-
kerhed, dobbelt Sikkerhed, og protocollerede Pan-
tebreve. Hvad hielpede ham hans Skiøder i det
Skiød, han nu ligger i? Kan hans Sikkerhed
og dobbelte Sikkerhed ei sikke hans fine Hoved, for
her at fyldes med det fine Muld? Wille de, som
sagde god for ham, naar han kjøbte store Land-
strækninger, nu ikke sige god for ham for meer

end et lidet Rum, ikke længere og bredere end et
 Par af hans Kontrakter? Knap Skiøderne paa
 hans Gudsor kunne rummes i dette Hul; og maa
 nu Stamherren selv ikke faae mere? He?

Horatio.

Ikke et Haarsbred mere, ædle Herre!

Hamlet.

Gjøres ikke Pergament af Faarekind?

Horatio.

Jo, min Prinds, og ogsaa af Kalveskind.

Hamlet.

Faar og Kalve er' de, som søge nogen Sikkerhed
 deri. Jeg vil tale til denne Karl: Heida du!
 Hvis er denne Grav?

Første Graverkarl.

Min —

(singer).

” — see det er al den Herlighed,

” du faaer, naar du gaaer hid.”

Hamlet.

Er den din, saa lyver du paa din egen Grund.

Første Graverkarl.

Det er meer end I gjør, og derfor er den ikke
 Jeres. Hvad mig angaaer, lyver jeg ikke: den
 er min —

Hamlet.

Graven er for Døde og ei for Levende, og derfor lyver du, naar du siger, den er din.

Første Graverkarl.

Der er Liv i den Løgn; den vil fra mig tilbage i Jeres Hals.

Hamlet.

For hvilken Mand graver du denne Grav?

Første Graverkarl.

For ingen Mand.

Hamlet.

For hvilket Fruentimmer da?

Første Graverkarl.

For intet Fruentimmer.

Hamlet.

Hvem skal da begravet i den?

Første Graverkarl.

En, som var et Fruentimmer; men, Gud være hendes Siel naadig! nu er hun død.

Hamlet.

Hvilken Haarklover denne Karl er! Vi maae tale som en Bog til ham, hvis vi ei ville blive Offere for hans Ordkloverie. — Ved Gud! Horatio, jeg har i de 3 sidste Aar lagt Mærke til det: Tidssalderen er bleven saa spidsfindig, at Bondens Taae er saa nær ved Hofmandens Hæl,

at den træder hans Skoe ned. — Hvor længe har du været Graverkarl?

Første Graverkarl.

Uf alle Dage i Aaret kom jeg til det den Dag, da salig Kong Hamlet overvandt Fortinbras.

Hamlet.

Hvor længe er det siden?

Første Graverkarl.

Veed I ikke det? Det veed jo enhver Toffe: det var den samme Dag, den unge Hamlet kom til Verden, han som er gal, og sendt til England.

Hamlet.

Ei for Pokker! Hvi blev han sendt til England?

Første Graverkarl.

Ei! fordi han var gal; der skal han faae sit Biid igien, og hvis han ikke gjør det, saa siger det ikke Meget der.

Hamlet.

Hvi saa?

Første Graverkarl.

Det vil ikke falde i Dinene der, for der er' alle Folk ligesaa gale som han.

Hamlet.

Hvordan blev han gal?

Første Graverkarl.

Paa en saare underlig Maade, siges der.

Hamlet.

Hvorledes? underlig?

Første Graverkarl.

Ja vist, han blev gal netop deraf, at han gik fra sin Forstand.

Hamlet.

Paa hvad Grund da?

Første Graverkarl.

Ei! her paa dansk Grund. Jeg har været Graverkarl, Mand og Dreng her i 30 Aar.

Hamlet.

Hvor længe kan et Menneske ligge i Jorden, inden det forraabner?

Første Graverkarl.

Ja, hvis det ikke er raadent, før det døer, som vi nu til Dags har mangfoldige Piig, der døe af den franske Syge, og som neppe kan holde, til de lægges i Kiste, saa kan det vel sagtens ligge en aatte Aars Tid. En Garver kan godt ligge sine ni Aar.

Hamlet.

Hvorfor han meer end andre?

Første Graverkarl.

So vist, for hans Hud er saa garvet af hans Haandtering, at det holder Vandet en rime Tid ude, og Vandet er en haard Gast for Jeres Flem.

me Syges døde Kroppe. Her er et Hoved, som
har lagt i Jorden i samfulde 23 Aar.

Hamlet.

Hvis var det?

Første Graverkarl.

Det var en forbandet splittergal Karls. — Hvis
mener I det var?

Hamlet.

Ja, det veed jeg ikke.

Første Graverkarl.

Gid han times Alfens Ulykker, for ravgal Skielm
han var! . Han hældte engang en Flaske Rhinsk-
viin ned over mit-Hoved. Denne Hierneskal, I
her seer for Teres Dine, var Yorick's Hierneskal;
han, som var Kongens Hofnar.

Hamlet

(griber Hierneskalen).

Denne?

Første Graverkarl.

Just denne.

Hamlet.

Åh, min stakkels Yorick! — Jeg kiendte ham, Ho-
ratio! — En Karl af uendelig Lystighed og det
herligste Lune: han har baaren mig paa sin Ryg
over tusinde Gange: og nu, hvor græffeligt er nu
ei dette for min Indbildningskraft; mit Hierte
sender sig derved: — Her hang hine Læber, som

jeg har kysset, jeg veed ei hvor ofte: hvor er' nu
 Eders skielmske Smile? Jeres henrivende Ind-
 fald? Jeres Gange? Jeres Munterheds Lyn-
 slag, som altid fulgtes af Taffelets Tordenlatter?
 Ikke et eneste Smil har Du tilbage, til at gotte
 dig over dit eget Dødninge-Nasyn? Ganske,
 ganske henmuldnede ere dine Kinder! — Gaae nu
 ind i hendes Høiheds Sovestammer, og fortæl
 hende: lad hende sminke sig en Tomme tyk, til
 dette Udseende skal hun komme! — Gaae hende
 til at lee af dette! — Hor, Horatio! siig mig
 een Ting.

Horatio.

Hvad er det, ædle Herre?

Hamlet.

Troer du, Alexander saae saaledes ud i Torden?

Horatio.

Just saaledes.

Hamlet.

Dg lugtede saaledes? Pah!

(Kaster Sierneskalen).

Horatio.

Just saaledes, min Prinds!

Hamlet.

Til hvilken uædel Bestemmelse kunne vi nedsynke,
 Horatio! Hvi kan ei Indbildningskraften gaae
 paa Spor efter det ædle Støv af Alexander, ind-

til den finder det brugt til at stoppe et Spundshul med?

Horatio.

Det var at betragte Sagen alt for smaaligt, at betragte den saaledes.

Hamlet.

Nei sandelig, ikke det ringeste; det er kun at følge ham did med sømmelig Bessedenhed, i det Sandsynligheden gaaer foran. Hør nu! Alexander døde; Alexander blev begravet; Alexander vendte tilbage til Støvet; Støvet er Jord; af Jord gjøre vi Leer; og hvi kunde man ei tilstoppe en Dlund med det Leer, hvortil han blev forvandlet?

Den høie Cæsar, død, opløst til Muld,
et Hul kan stoppe til for Winterkuld:

Da det Støv, hvorfor alt Støvet bukked,
tilsidst en Hyttes Væg maaskee for Regn har
luffet!

Men tys! Men tys! Tilside, der er Kongen.

Præster o. s. v. træde ind i Sørgeoptog.
Dphelias Liig bæres ind. Laertes og en
Sørgefære følge det. Kongen, Dronning
ningen, og deres Følge o. s. v.

Dronningen, Hoffet: hvem er det de følge?

Og med saa knap tilmaalte Kirkeskikke?

Det er et Tegn, at Liget, som hidbringes,

har med fortvivlet Haand selv endt sit Liv.
 Det var af Stand. Kom, lad os gaae tilside
 et Dieblisk, og høre til.

(gaaer tilside med Horatio).

Laertes.

Hvad flere Kirkesikke?

Hamlet.

Det er Laertes, en høist ædel Yngling.
 Giv Ugt!

Laertes.

Hvad flere Kirkesikke?

Første Præst.

Saa vidt er hendes Jordefærd udstrakt,
 som vi har Guldmagt. Hendes Død var tvivlsom;
 og havde mægtig Bud ei Loven høiet,
 hun i vanhellig Jord var bleven nedlagt
 til Domsbasunens Skrald. For milde Bønner
 var' Skaar og Steen og Gruus paa hende kastet:
 Dog her tilstaaes hun nu sin Uskyldskrande,
 og den jomfruelige Blomsterstrøning,
 samt Klang af Klokker, mens hun bringes til
 sit Hiem i viet Muld.

Laertes.

Tør her ei mere ssee?

Første Præst.

Ei meer tør ssee;

vi maatte Gravene vanhellige,

sang vi et *requiem*, og sliq Fred for hende,
som for de Salige, der doe i Herren.

L a e r t e s.

Saa lægger hende da i Jordens Skød,
og af det favre, ubesmited' Kiød
Violer groe! — Hør mig, du håarde Præst!
Min Søster skal som Engel staae ved Thronen,
naar du i Dybet ligger hylende.

H a m l e t.

Ha! Hvad! den yndige Ophelia.

D r o n n i n g e n

(strøer Blomster).

Sødt til den Sødeste! — Farvel! — Jeg haabed'
i dig at have seet min Hamlets Hustrue;
din Brudeseng at smykke, tænkte jeg;
o, hulde Pige! ei at strøe din Grav.

L a e r t e s.

D trefold Bee ti Gange trefold falde
paa den Forbandede, hvis Helved = Udaad
berøved' dig din ædle Sands! — Hold Jorden
en Stund tilbage, indtil jeg end eengang
i mine Arme har indsluttet hende.

(springer i Graven).

Saa; dyng nu paa den Levende og Døde;
til Sletten voxer til et Bierg, som seer
høit over gamle Pelion og det blaa
Dionysus's høit i Himle skjulte Hoved!

Hamlet

(træder frem).

Hvo er det,
hvis Smerte taler med slegt Eftertryk?
hvis Sorrigs Tale kogler Stiernegangen;
saa, liig forbausede Tilhører = Skarer,
de staae i Skyerne? See, her er jeg,
Hamlet af Danmark!

(han springer i Graven).

Laertes.

Satan! Naae din Siel!

(de brydes).

Hamlet.

Du beder ikke smukt!

Hør! hort med dine Fingre fra min Strube!

thi skøndt, jeg ei er heed og hastigsindet,

har jeg dog noget Farligt inden i mig;

frygt det, hvis du est viis; tag bort din Haand!

Kongen.

Gåae, riv dem fra hinanden!

Dronningen.

Hamlet! Hamlet!

Alle.

Jædle Herrer!

Horatio.

Elste Prinds, vær rolig!

(Følget skiller dem ad, og de stige op af Graven).

Hamlet.

Ja, den Sag vil jeg fægte med ham om,
til mine Dienlaage meer ei blinke.

Dronningen.

O, hvilken Sag, min Søn!

Hamlet.

Seg elskede

Ophelia, hundred' tusinde af Brødre,
om deres Kierlighed tilsammenlagdes,
udgiorde ei min Sum. Hvad vil du giøre
for hende?

Kongen.

O, han raser, min Laertes!

Dronningen.

For Herrens Naade, o bær, over med ham!

Hamlet.

Guds Bunder! viis mig, hvad du vilde giøre?
mon græde, stride, faste, sønderrive
dig selv, uddrikke salten Hav, opsluge
en Krokodil? Jeg vil det. Komst du hid,
blot for at hyle? for at trodse mig
med dette Spring i hendes Grav? — Kom an!
Lad dig begrave levende med hende;
det vil jeg med; og snakker du om Bierge,
saa dyng Millioner Agre over os,
indtil vor Gravhøi, sviende sin Tøse
i Bonens Brand, gjør Døda til en Borte!

Ja, har du Lyst at prale, vil jeg broute,
saavel som du.

Dronningen.

Det er Vanvittighed;
dens Giering varer kun et Dieblik;
taalmodig derpaa, som den omme Due,
naar den sit gyldne Ungepar udruger,
han sidder taus med sorgnedbøiet Hoved.

Hamlet.

Hør, Herre! hvi behandler I mig saadan?
Jeg altid elsked' Jer: men ligemeget!
Lad Hercules selv gjøre, hvad han kan —
Tugt sigve vil, og Gift vil gaae i Vand.

(gaaer).

Kongen.

Jeg beder dig, følg med ham, min Horatio!
(Horatio gaaer).

(til Laertes). Taalmodig! husk vor Tale i Gaar
Aftes;

nu Haand paa Værket! — Elskte Gertrud, sørg
for,

at Mogle vaage over Eders Søn. —

Paa denne Grav skal komme til at ligge
et levende, et sieldent Monument:

En rolig Time snart os forestaaer;

vi Taalmod øve bør, indtil den slaaer.

(de gaae).

A n d e n S c e n e.

En Sal i Kongeborgen.

Hamlet og Horatio-træde ind.

Hamlet.

Nu nok om dette. — Hør nu her det andet; —
Erindrer I endnu den hele Sag?

Horatio.

Erindre den, min Prinds?

Hamlet.

Der stod en Art af Strid her i mit Hierte,
som Søvn mig nægted'; værre tænkes mig
jeg laae end Dprørs mænd i Boerne.

Jeg hovedfulds foer op, og priset være
min Hovedfuldshed — ja vi maae erkjende,
vor Ubefindighed tit vel os tiener,
hvor alle vore dybe Planer blegne,
og det skal lære dig: der er en Guddom,
som lægger sidste Mesterhaand paa al
din Tid; tilhug den som du vil!

Horatio.

Ja, vist nok!

Hamlet.

Op af mit Rum jeg foer,
mit Skierf jeg snored' om min Skipperkiole,
jeg samled' for at finde, fandt min Skat,

fik deres Pakke fat, og gik saa ned
 i mit Lukaf; hvor jeg saa dristig var,
 da Frygten glemte Høflighed, at aabne
 den høie Fuldmagt; hvor jeg fandt, Horatio!
 en Konge-Niddingsstreg, en stræng-Befaling,
 (med mange og forskellige Grunde spækket,
 som Danmarks Vel, ja Englands med angik,
 samt mine Synder registrerte — oh! —)
 at naar den foreviistes, skulde flux,
 paa Diebliffet, uden Tid at spille,
 ja ei engang til Bøddel-Drens Slibning
 mit Hoved hugges af.

Horatio.

Gud! er det muligt?

Hamlet.

Her Ordren er; læs den, naar du faaer Tid.
 Men vil du vide, hvad jeg gjorde saa?

Horatio.

Ja, ædle Herre! det er just min Bøn.

Hamlet.

I fligt et Garn af Skurkestreger hildet,
 at førend jeg formaæde at gjøre
 et Gørspil til en Tanke, havde man
 begyndt paa Stykket selv, jeg satte mig,
 opdigted' en nye Fuldmagt, skrev den smukt;
 eengang, liig vore Statsmænd, jeg ansaae
 det Skam, at skrive smukt, og stræbte saare

at glemme denne Kunst; men Ven! nu tiende
den mig som Livdrabant. Hør, vil du vide
hvad mit Skrift indeholdt?

Horatio.

Ja, ædle Herre!

Hamlet.

Deri besværges Kongen Englands Fyrste:
saa sandt han er hans troe Skattekonge,
saa sandt som Venskab mellem dem skal groe
med Palmers Flor; saa sandt som Fred fremdeles
skal være trygt sin Aere-Krands, og staae som
et Bindetegn imellem dem — og mangt et
saa sandt som end af lige vægtigt Indhold, —
da strax, naar han har læst og kiender Ordren,
foruden Afskens Undersøgelse,
han lader Overbringerne henrette,
og ei engang tilstaaer dem Tid at skrifte.

Horatio.

Hvordan forseglede I det, min Prinds?

Hamlet.

O, ogsaa heri spored' jeg Guds Finger;
thi i min Pung jeg havde det Signet,
som var min Faders, — og som var Model
for dette Kongesegl. Nu lagde jeg
mit Brev i Form, som hiint, skrev uden paa,
forsegled' det, og lagde det saa hen.

D

Man kiendte ei min Skifting; næste Dag
 stod vores Svøslag, og hvad derpaa fulgte,
 det veed du alt.

Horatio.

Saa altsaa Guildenstern
 og Rosenkrantz da nu maae troe derpaa.

Hamlet.

Ja, Ven, de beiled' jo til denne Post.
 De røre ikke min Samvittighed;
 de selv fremledte Døden: farligt er det,
 saasnart en lavere Natur gaaer mellem
 to stærke Fienders Stød og vilde Klinger.

Horatio.

Ha! hvilken Konge er dog denne!

Hamlet.

Troer du

ei, at det nu er Tid, jeg gaaer til Værket?
 Han, som min Konge slog, min Moder skænded',
 han, som fremstød sig mellem min Forhaabning
 og mine Fædres Krone; han, som angled'
 med egne Hænder efter dette Liv,
 og med slygt glimrende Bedragerie;
 er det ei reen Samvittighed af mig,
 at jeg betaler ham med denne Arm?
 og er det ei en Helveds synd, at lade
 slyg Kræft i vor Natur end skade meer?

Horatio.

Det vil kun vare føie Tid, saa veed han
fra England, hvordan Sagen der er endt.

Hamlet.

Kun føie Tid; min Mellemtiden er;
og en Mands Liv er som til een at tælle. —
Men, troe Horatio, jeg er høist bedrovet,
at jeg forglemte mig imod Laertes,
thi i min egen Sag, som i et-Speil,
jeg hans Sags Billed seer. Jeg vil bestræbe
mig for hans Gunst at vinde; sandelig
hans Smertes høie Tone reed mig hen
i Lidenkabens Himmelflugt.

Horatio.

Tys! Stille!

Hvo kommer der?

Dsrick træder ind.

Dsrick.

Høist velkommen tilbage til Danmark, Eders
Naade!

Hamlet.

Jeg takker ydmøgt, Herre! — Kiender du denne
Mæg?

Horatio.

Nei, bedste Herre!

Hamlet.

Dit Land er des ærefuldere, for det er en Last at
kiende ham. Han har meget og frugtbart Land;
lad et Dyr være Dyrenes Herre, saa vil hans
Krybbe staae ved Kongens Bord. Det er en Al-
like; men som jeg siger, han har rige Besiddelser
af Skarn.

Osrick.

Naadige Herre! dersom det var Eders Naade be-
leiligt, skulde jeg melde Jer noget fra hans Ma-
jestæt.

Hamlet.

Jeg vil anhøre det med al Opmærksomhed, Herre!
— Sæt Eders Hat paa det rette Sted; det er
Hovedet.

Osrick.

Jeg takker Eders Naade, det er meget heedt.

Hamlet.

Nei, I maa troe mig, det er meget koldt; Vin-
den er nordlig.

Osrick.

I har Ret, naadige Herre! det er temmelig koldt.

Hamlet.

Men dog synes mig, at det er varmt, og lum-
mert; eller ogsaa mit Temperament —

Osrick.

Forfærdelig, naadige Herre! det er forfærdelig

varmt — som om det var — jeg ikke hvordan.
 Hans Majestæt bød mig sige Eders Naade, at
 han har indgaaet et stort Bæddemaal paa Eders
 Haand: Sagen er denne, naadige Herre —

Hamlet

(nøder ham til at sætte Hatten paa).

Jeg beder Jer; — husk paa —

Dfrick.

Tillad mig, Eders Naade! blot for min Bequem-
 meligheds Skyld; det forsikker jeg. — For kort
 siden er Laertes kommen her til Hove. Troe mig,
 han er en fuldkommen Riddermand, fuld af de
 herligste, udmærkede Egenskaber, høist behagelig i
 Dmgang, høist ædel i Anstand. Sandelig, at
 jeg skal tale ret syndigt om ham: han er de fine
 Sæders Billed og Uarbog; thi I vil finde, at
 han indeholder enhver Fuldkommenhed; en ædel
 Ridder vil see for Dine.

Hamlet.

Herre! hans Beskrivelse lider intet Tab i Jeres
 Mund; skiondt jeg veed, fuldstændig at registrere
 hans Dyder, vilde forvirre endog en dyrket Hu-
 kommelses Regnekunst, saa snelle og talrige fare
 de den forbi. Men at jeg skal tale i sanddrue
 Lovtales Tone, saa anseer jeg ham for en Siel
 af stort Omfang, og hans Indhold for saa dyre-
 bart og sieldent, at, for at bruge et rigtigt Ud-

tryk om ham: kun hans Ligemand er hans Speil;
og hver anden, som vil male ham, kun hans
Skygge; intet mere.

O s r i c k.

Ebers Naade taler hoist treffende om ham.

H a m l e t.

Til Sagen! Hvi formørke vi den ædle Herre
med en Laage af vores raae Ord og Aande?

O s r i c k.

Hvad befaler?

H o r a t i o.

Er det Jer ei muligt, at forstaae dette Sprog i
en Andens Mund? I Sandhed, Herre! I
maatte kunne det.

H a m l e t.

Til hvad Ende nævner I den ædle Herre for mig?

O s r i c k.

Laertes?

H o r a t i o.

Hans Pung er alt tom. Alle hans gyldne Ord
har han givet ud.

H a m l e t.

Just ham, Herre!

O s r i c k.

Jeg veed, I er ei uvidende —

H a m l e t.

Jag ønsked, I vidste det, Herre; dog, paa min

Gre! om J end gjorde det, vilde det ikke meget bevise, jeg var det. Nu vel, Herre? —

D s r i c k.

J er ei uvidende om, hvilken udmærket Fuldkommenhed Laertes besidder —

H a m l e t.

Det tør jeg ei tilstaae, for at jeg ei skal sammenligne mig med ham; thi at kiende en Mand noie, er at kiende sig selv.

D s r i c k.

Jeg mener, min Prinds! i hans Vaaben; men i den Berømmelse, de have lønnet ham med, er han uden Ligemand.

H a m l e t.

Hvad er hans Vaaben?

D s r i c k.

Kappir og Daggert.

H a m l e t.

Det er to Vaaben. Nu videre!

D s r i c k.

Kongen har paa sin Side væddet om sex moriske Heste, hvorimod han har stillet til Pant, som jeg hører, 6 franke Raarder og Daggertter, med deres Tilbehør, saasom Belte, Gehæng o. s. v. — Tre af Bæretsiene ere i Sandhed høist behagelige for Indbildningskraften, høist svarende til Raar-

besæsterne, høist fine, og af en høist fri og ædel
Opfindelse.

Hamlet.

Hvad forstaaer I ved Bæretøi?

Horatio.

Jeg vidste nok, I kom til at opbygge Jer ved
Randgloferne, inden I blev færdig.

Osrick.

Bæretøiet, min Prinds, det er Gehængerne.

Hamlet.

Nu da: sex moriske Heste imod sex franske Kaar-
der, deres Tilbehør, og trende Bæretøi af en høist
fri og ædel Opfindelse: det er et fransk Vædde-
maal imod et dansk. Hvorfor er det stillet til
Pant, som I kalder det?

Osrick.

Kongen har væddet, at i et Dusin Stød mellem
Eder, min Prinds, og ham, skal han ikke give
tre Stød forud for Jer. Han har væddet paa
Tolv mod Ni, og det vilde bringes til umiddel-
bar Afgjørelse, dersom Eders Naade vil værdiges
at svare til det.

Hamlet.

Hvordan da, dersom jeg svarer Nei?

Osrick.

Jeg mener, min Prinds, dersom I vil fremstille
Eders høie Person, for at afgjøre Væddemaalet.

Hamlet.

Herre, jeg vil spadserere her i Salen; hvis det behager hans Majestæt, er det nu den Tid af Dagen, jeg tager frisk Luft. Lad Kapiretne bringes hid, den ædle Herre være villig til det, og Kongen sit Forsæt troe, saa vil jeg vinde for ham, hvis jeg kan; hvis ikke, vil min hele Gevinst være min Skam, og de fleste Stod.

Osrick.

Skal jeg melde det saaledes?

Hamlet.

Det maa være Meningen; baldyr det, som Eders Natur lyster.

Osrick.

Jeg anbefaler mig til Eders Naades Tjeneste.

(gaaer).

Hamlet.

Jeg takker, jeg takker. — Han gjør vel i selv at anbefale sig; der er ingen anden, som vil tiene ham heri.

Horatio.

Denne Vibe løber endnu med Eggestallen paa Hovedet.

Hamlet.

Han gjorde Komplimenter for sin Moders Bryst-Porte, før han diede den. Saaledes har han, og mange flere af samme Yngel, som jeg veed

denne Uffkums - Tid falder er forgabet i, blot lært Dagens Melodie uden ad, og faaet Klungen af Sæffabstønen; et Slags Sammensurium, som idelig giærer, og udaander de allerflaueste og meest giennemtærskede Tanker; men vil du prøve dem, saa pust blot til dem, og Boblerne briste!

En Herre træder ind.

Herren.

Min Prinds, hans Majestæt anbefalede sig til Jer ved den unge Dsrick, som melder ham, at I venter ham her i Salen. Han sender mig, for at erfare, om Eders Hu staaer til at fægte med Laertes, eller om I vil udsætte det til videre?

Hamlet.

Jeg er mit Forsæt troe, og det følger Kongens Billie. Er det ham beleiligt, saa er jeg rede, nu, eller naar det skal være, forudsat jeg er saa vel oplagt, som nu.

Herren.

Kongen og Dronningen og alle komme hid.

Hamlet.

De komme i en lykkelig Tid!

Herren.

Dronningen beder Jer vise Laertes venstabelig Behandling, før I begynde at fægte.

Hamlet.

Jeg vil følge hendes gode Lærdom.

(Herren gaaer).

Horatio.

J taber dette Bæddemaal, min Prinds!

Hamlet.

Det troer jeg ikke; siden han drog til Frankrig, har jeg været i idelig Dvælse. Jeg vinder sikkert. Men du kan aldrig troe, hvor ilde alting staaer til her omkring mit Hjerte: men det har intet at betyde.

Horatio.

So, min bedste Herre —

Hamlet.

Det er kun Barnagtighed; men det er saadan en Slags Ahnelse, som vilde maaskee forurolige et Fruentimmer.

Horatio.

Dersom Eders Sind har Ahnelse om noget, saa adlyd det. Jeg vil forebygge, at de skal komme hid, og sige, J føler Jer ei oplagt.

Hamlet.

For alting ei! Vi foragte Varsler. Ikke en Spurv falder til Jorden uden den himmelske Faders Villie; dersom det skal være nu, skal det ei komme; dersom det ikke skal komme, skal det være nu; dersom det ikke skal være nu, vil det dog

komme: at være rede, det er alt: siden intet
Menneske, hvormeget han end forlader, veed
hvad det er, at forlade betids? Det skee!

Kongen, Dronningen, Laertes, Hof-
mænd, Dsrick træde ind med Følge, som
bære Kapirer o. s. v.

Kongen,

Kom, Hamlet! Kom, tag denne Haand af mig!
(han lægger Laertes's Haand i Hamlets).

Hamlet.

Forlad mig, Herre! Jeg har feilet mod Jer;
forlad, saasandt I er en Riddermand!

Hver Mand her veed, og I har vist nok hørt,
at jeg er straffet med en svar Forrykthed.

Hvad jeg har giort,

som Eders Hætte, Ore, Brede kunde
opirre, det tilstaaer jeg her, var Banvid.

Var det da Hamlet, som fornærmed' Jer?

Nei, Hamlet ei; hvis Hamlet er berøvet

sig selv, og fra sig selv, og han fornærmer

Laertes, gjør ei Hamlet det? nei, Hamlet

fragaer det; hvem fornærmer da? — hans

Banvid.

Hvis saa, er Hamlet blandt dem, som fornærmes.

Den arme Hamlets Banvid er hans Fiende,

I dette Selskabs Paahør

fragaer jeg, at jeg tænkte ondt imod Jer.
Undskyld mig da i Eders ædle Tanker,
som den, der over Huset skød med Pile
og saarede sin Broder!

L a e r t e s.

Mit Hierte har I fyldestgiort, som mægtigst
i denne Sag til Hevn mig skulde drive;
men hvad min Ære angaaer, træder jeg
tilbage, og vil ei forliig indgaae,
for Mænd, narværende for Nar og Hæder,
Fredsvilkaar har bestemt ved deres Udsagn,
som mig mit Navn bevarer ubesmattet.
Til den Tid tager jeg mod Eders Venskab
med Venskab, og vil ikke bryde det.

H a m l e t.

Jeg fro modtager det, og freidig med Jer
jeg fægter denne broderlige Lystkamp.
Giv Væрге hid! Kom frem!

L a e r t e s.

Kom, een til mig!

H a m l e t.

L a e r t e s, jeg skal væрге Jeres Hæder,
i min Uvidenhed maa Eders Kunst,
en Stierne liig i tykkest Nat og Mulm,
fremstraale dobbelt klar.

L a e r t e s.

I skieniter, Prinds!

Hamlet.

Nei, nei, ved denne Haand!

Kongen.

Ang Dsrick, giv dem Bærge! — Elskte Hamlet,
I ved jo Bæddemaalet?

Hamlet.

Jo, min Konge;
for meget paa min svage Haand I stoled'.

Kongen.

Jeg frygter ei; jeg har jo seet Jer begge; —
men siden han har taget til i Kunsten,
har vi saaledes aftalt Bæddemaalet.

Lærtes.

Nei, denne er for tung; giv mig en anden.

Hamlet.

Jeg er tilfreds med denne. Disse Klinger
er dog vel lige lange?

Dsrick.

Ja, min Prinds!

(de lave sig til at fægte).

Kongen.

Sæt Bægerne paa Bordet. — Dersom Hamlet
det første eller andet Stød mon give,
saa og hvis han det tredie giengielder,
skal alle Skændernes Kartover tordne;
paa Hamlets bedre Vandedrag skal Kongen
en Skaal udtømme, og i Bæg'ret faste

en Perle, rigere end nogen, fire
 samfulde Konger har' i Danmarks Krone.
 Giv Drikkebæg're hid; og lad Hørpuffen
 saa til Trompeten sige, og Trompeten
 til ham, som uden for Kartoven styrer,
 Kartoven saa til Himlene, og Himlen
 til Jorden: "Kongen drikker nu for Hamlet!"
 Velan! Begynd; og, Dommere! giv Ugt!
 (de fægte).

Hamlet.

Kom an!

Laertes.

Velan, Prinds!

Hamlet.

Get!

Laertes.

Nei!

Hamlet.

Fælder Dom!

Dsrick.

Et Stød, høist reent!

Laertes.

Nu vel! saa om igjen!

Kongen.

Holdt! giv mig Wiin. See, Hamlet, denne Perle
 er din; det er din Skaal! Ræk ham sit Bæger!

(Trompeterne lude og Kartover løsnes uden for).

Hamlet.

Først vil jeg fægte denne Gang til Ende.

Sæt det tilside lidt. — Kom! — Nok et Stød.

(de fægte).

Hvad siger I?

Laertes.

Et Stød, et Stød, ja rigtig.

Kongen.

Vor Søn gaaer af med Seiren.

Dronningen.

Han er feed,

og lidt stakaandet: Hamlet, tag mit Klæde,

og tør din Pande; Hamlet! Dronningen

et Blædesbæger tømmer paa dit Held!

Hamlet.

Min ædle Frue —

Kongen.

Gertrud! drik det ei!

Dronningen.

Jo, min Gemal! jeg vil: jeg beder, lad mig!

Kongen

(affides).

Det er Giftbægeret; det er for sildigt.

Hamlet.

Jeg tør endnu ei drikke, Frue; — strax.

Dronningen.

Kom, lad mig tørre Sveden af dit Ansigt.

Laertes.

Nu vil jeg ramme ham!

Kongen.

Jeg troer det ei.

Laertes.

Og dog, en Stemme i mit Inderste
er næsten derimod!

Hamlet.

Kom tredie Gang,

Laertes! Hidindtil har J kun leget;
jeg beder, stød med Jeres bedste Kraft.
Jeg frygter, at J har mig kun til Bedste.

Laertes.

Saa? troer J det? — Kom an!

(de fægte).

Osrick.

Intet paa nogen af Siderne.

Laertes.

Nu vogt Jer!

(Laertes saarer Hamlet; derpaa i Stridens Hede
ombyttes Rapirerne, og Hamlet saarer Laertes).

Kongen.

Skil dem ad; de er' i Hede.

Hamlet.

Nei, kom igien!

(Dronningen falder).

¶

O s r i c k.

Ha! sørg for Dronningen!

H o r a t i o.

De bløde begge. — Prinds! hvorledes er det?

O s r i c k.

Hvorledes er det fat med Jer, Laertes?

L a e r t e s.

Som med den Mand, der grov en Grav til Andre,
og selv faldt i den. — O s r i c k, mig skeer Ret;
min egen Kænke skiller mig ved Livet.

H a m l e t.

Hvad fattes Dronningen?

K o n g e n.

Hun faldt i Ufmagt,
da hun saae Blod.

D r o n n i n g e n.

O nei — nei! Drikken, Drikken —
O Hamlet, elskte Søn! — Jeg er forgivenet.
(døer).

H a m l e t.

O, Djevlens Ondskab! — Ha! Lad Dørren lukkes!
Forræderie! Opspor det!

(Laertes falder).

L a e r t e s.

Her er det, Hamlet. — Hamlet, du est dødsens;
al Verdens Lægekunst kan dig ei frelse;
en Times Liv du har ei i dit Bryst;

Forræder = Baabenet er i din Haand,
 tilspidset og forgiftet; Kænten vendte
 sig mod mig selv. See mig; jeg ligger her,
 jeg skal ei meer opstaae; Gift drak din Moder!
 Jeg kan ei mere: — Kongen — Kongen ene
 at døde er —

Hamlet.

Hvad! Klingen med forgiftet! —
 Saa, Gift! gjør da dit Værk!

(stikker Kongen).

Ofrick og Herrerne.

Forræderie! Forræderie!

Kongen.

O, Venner! frelser mig! Jeg er kun saaret.

Hamlet.

Her, du Blodskænder! du mordtørstige,
 fordømte Dannerkonge!. Drik dit Bæger! —
 Er Perlen her endnu? — Følg med min Moder!

(Kongen dør).

Laertes.

Ham skeer sin Ret. Han selv har blandet Giften. —
 Byt din Tilgivelse mod min, o Hamlet!
 mit og min Faders Blod paa dig ei komme,
 ei heller dit paa mig!

(Laertes dør).

Hamlet.

Det fri dig Gud fra! — Jeg gaar heden med
dig. —

Jeg døer, Horatio: — Ulykkelige Dronning,
farvel! — J, som ved dette Sørgespil
staae blege, rystende, som er' kun stumme
Personer og Tilhørere ved Sagen;
hvis Tid mig undtes; — men streng Støvning
lyder

fra Dødens ubevægelige Domstol —

D da — da kunde jeg kundgiøre Jer —
Men lad det fare! — See, jeg døer, Horatio,
du lever: o forklar mig og min Sag
for dem, som gaae i Mørket!

Horatio.

Troe ei dette!

Jeg er en Oldtids Romer, ingen Danst,
end er her Gift!

Hamlet.

Saa sandt du est en Mand,
saa rækker du mig Bøgeret! — D slip!
Bed Himlene! Nei, jeg vil have det. —
D Gud, Horatio! hvilket saaret Navn
skal leve efter mig, da Tingene
i Mulm og Merke saa begravne ligge!
Bar du mig nogensinde i dit Hierte,
da fjern dig end en Stund fra Saligheden,

og aand i denne Jammerdal med Smerte,
for at fortælle min Historie. —

(Krigsmarsch høres langt borte, og Kartover
løsneg uden for).

Hvorfra hiin Krigslyd?

D r i c k.

Fortinbras, som kommer
med Seir fra Polen, hilser med sig Torden
de Sendebud fra England, som nu lande.

H a m l e t.

D min Horatio, jeg føler Døden;
den stærke Gift hver Gnist af Liv udslukker;
jeg ei oplever dette Bud fra England;
men Valget træffer Fortinbras; det spæer jeg,
og døende min Stemme lyder for ham.
Kundgiør ham dette; siig ham Skiebne's Gang —
det mindste med det største, som har virket, —
Det øvrige er Taushed.

(han døer).

H o r a t i o.

Åh, nu brister
et ædelt Hierte: — Hulde Prinds, god Nat,
og Engle = Skarer synge dig til Hvile! —
Hvi drager Trommen hid?

(Krigsmarsch uden for).

Fortinbras træder ind med de engelske
Sendinge og Andre.

Fortinbras.

Hvor sees dette Syn?

Horatio.

Hvad vil I see?

Hvis Sørge = og hvis Under = Syn I mener,
da søg ei meer; her har I fundet dem.

Fortinbras.

Sligt Blodbad skriger Mord! — O stolte Død!
hvad Høitid holdes i din evige Celle,
at du saa blodig med eet Skud har fældet
saa mange Tyrster?

Første Sendebud.

Det er Sammerssyn:

Bort Bud fra England kommer nu for silde;
døvt er det Dre, som vi skulde melde,
at troligen hans høie Bud er opfyldt,
at Rosenkrantz og Guildenstern er' døde:
Hvo siger os nu Tak?

Horatio.

Hans Læber ei,

om de end levede og kunde takke;
han aldrig Ordre gav til deres Død.
Men da I samles her, som Teppet just
for dette blodige Sørgespil er faldet,
I fra den polske Krig, og I fra England,

saa byd, at disse Legemer fremstilles
 høit paa en Skueborg for Alles Dine,
 og lad mig derfra aabenbare Verden,
 som veed det ei, hvorlunde det gik til.
 Saa skal I høre mig forkynde Eder
 om Blodskam, blodig, unaturlig Daad;
 tilfældig Straf, Manddrab af Hændelse;
 om Mord, saavel ved Sviig, som Bold; og nu
 i Enden her feilslagne Planer, faldne
 paa Dphavsmændens Hoved. Alt det kan jeg
 kundgiøre sanddrue.

Fortinbras.

Lad os høre da;

og kald de Vbleste dertil. — Hvad mig
 angaaer, modtager jeg med Sorg min Lykke.
 Jeg har en gammel Ret til Danneriget;
 min Fordeel byder mig, at fordre det.

Horatio.

Derom at tale har en Røst paalagt mig,
 som vel tør drage Stemmer efter sig.
 Men lad det skee paa Stand, i denne Stund,
 mens Folkets Sind endnu er vildt og oprørt;
 at Rænker og Bildfarelser ei skulle
 aarsage fleer' Ulykker, end de skeete.

Fortinbras.

Lad fire Hovedsmænd da bære-Hamlet
 med festlig Krigerpragt til Skueborgen;

thi sandelig, var han paa Thronen kommen,
 høist kongelig og herlig var han vorden.
 Foran hans Vandring Krigerens Musik
 og Sørgehøitids - Skik, som over Helte,
 i høie Toner tale! —

Frem! Tager disse Liig; thi disse Stæder
 ligt Syn ei passer for; det Leiren Klæder.
 Gaer, byder Hæren skyde!

(Dødningsmarsch. De gaae ud, bærende de døde
 Legemer, hvorpaa Kartoverne løsnes).

Om

Sørgespillet

Samlet,

Prinds af Danmark.

Om Sørgeſpillet

H a m l e t,

Prinds af Danmark.

Det oprindelige Stof til dette Sørgeſpil ligger i 3die Bog af vor ſtore Hiſtorieſkriver Saxo. Dette gav Franſkmanden Belleforeſt Anledning til en tragisk Novelle, ſom blev overſat paa engeliſk, under Navn af *the hiſtorie of Hamblett*; efter dette forfærdigede Thomas Kyd et Sørgeſpil, ſom allerede i Aaret 1589 ſpiltes paa den engeliſke Skueplads, og ſom, i Forening med ovennævnte-Novelle, uden tvivl gav Shakſpear Anledning til ſin Hamlet. — Malone formoder, at det er ſkrevet 1596, altsaa i Forfatterens 32te Aar, og i hans herligſte Manddoms-Blomſter*). — Davies troer imidlertid, at det er bragt tidligere paa Skuepladsen; men i en anden Form, da det er bekiendt, at

*) Capel troer 1605.

Shakspear idelig forandrede, især i sine Yndlings-Stykker: og intet har vel været ham fiæ-
 rere end Hamlet, det dramatiske Mesterværk,
 som af alle har giort det største Indtryk paa
 hans Landsmænd, og som fra sin første Fore-
 stilling til den Dag i Dag har været kronet
 med størst Bifald, og spillet oftest.

Jeg forbigaaer her alt, hvad brittiske Kunst-
 dommere have sagt om denne Tragoedie. Enhver
 Læser, som upartisk, og uden Fordom, træder
 hen foran dette Mesterværk, vil gribes og gien-
 nemtrænges af dets Fuldkommenheder, uden at
 have Johnson eller Steevens o. s. v. ved Haan-
 den: — og den, som ret vil see Værkets indre
 Structur, han aabne Helligdommen med den ma-
 giske Nøgle, Tydsklands Shakspear har raft ham
 i sin Wilhelm Meister. — Det er blot min Hen-
 sigt, kortelig at fortælle, saavidt mig bekiendt er,
 Stykkets Historie og Skiebne, saavel i dets Fæ-
 dreneland, som under fremmede Himmelegne.

Som en Soel gif Shakspeare's Genie op af
 Barbariets Nat: og da det var dalet, overgif et
 Slags cultiveret Barbarie det Land, det havde
 lyst for. Mængden, som kun beundrer det Nye,
 men ei det Store, glemte ham: kun saa, høist 7

eller 8 af alle hans Stykker, forundtes Udgang til Londons Skueplads; og denne Scenens Konge maatte vige sit lovlige Rige for Beaumont, Fletcher og Ben Jonson. — Først i vore Dage vakte de af en lang, vancærende Hvile ved den berømte David Garrick: de lønnede ham som Skuespilbestyrer med Rigdom, og som Skuespiller med Udødelighed.

Midlertid har Garrick sig nok ad med disse Stykker i Almindelighed og med dette i Særdeleshed, som den, der finder en Mynt fra den høie Oldtid, og skurer og pudser den saalænge, at ei blot den saakaldte ædle Rust, men endog meget af dens Præg udslettes og forsvinder. — Jeg vil ei tale om de Indgreb, han som Skuespiller tillod sig mod dette Sørgeespil, f. Ex. at han altid udelod den herlige Monolog af Hamlet *), hvor han i 3die Akt træder ind, og finder Kongen bedende: nei; han tilbød siden efter Engellænderne en Forbedring af den gamle Will. Shakespeares

*) Derimod fortæller Davies ogsaa, at Garrick igien indførte Hamlets Formaning til Skuespillerne i 3die Akt paa Theatret, som lige fra Bettertons Død og til den Tid aldrig var hørt paa de engelske Skuepladse.

Hamlet (*an amendment of Hamlet*) hvis Plan jeg med faa Ord vil fortælle.

Den første Akt, hvori Shakespeares Genie med beundringsværdig Hurtighed fører Handlingen fremad, forekom Garrick umandelig lang, hvorfor han deelte den i to Dele. Første Akt endes saaledes med Hamlets Beslutning, at holde Vagt med Horatio og Marcellus, for at see sin Faders Gienfærd. Paa Grund af dette Arrangement blev den gamle 3die Akt nu udstrakt til at være 4de. Sproget leed liden eller ingen Forandring indtil i 5te Akt, hvor Laertes kommer tilbage, og Ophelia er vanvittig, som i det gamle Stykke. De Scener, hvor Kongen og Laertes lægge Planen til Hamlets Død, bleve ganske forandrede, og Laertes's Character gjort mere agtværdig. Efter at Hamlet er sluppen fra Rosenkrantz og Guildenstern, kommer han tilbage i det faste Forsæt, at hevne sin Faders Død. Graverkarlene bleve uden Barmhiertighed kastede ud af Stykket. Tilskuerne faae ingen Underretning om Ophelias Skiebne, og isteden for at døe af Gift paa Scenen, bliver Dronningen ledet fra Thronen som vanvittig af Samvittigheds Nag over sin Brøde. — Naar Hamlet angriber Kongen, trækker denne Sværdet, forsvare sig, og falder i Kampen. Laertes og

Hamlet dør af de Saar, de indbyrdes give hinanden. —

Den Uerbødighed, Publikum folte for Garrick's store Genie, gjorde, at det optog disse Forandringer gunstigt; men det bifaldt dem ei, fordi det taalte dem, og det taalte dem ei heller længer, end Garrick levede. — Det vilde ikke give Slip paa dets gamle Venner Graverkarlene o. s. v., og det gienfordrede strax Hamlet, saaledes som det fra utænkelige Tider havde været spillet.

Det er bekiendt, at Voltaire af yderste Magt stræbte at hindre Franskmændene fra, at vorde bekjendte med Shakspeares Værker: ikke desto mindre fandt de to Oversættere i Frankrige, nemlig de la Place og Latourneur: — og hvad mere er, den 30 Septb. 1769 opførtes paa den franske Skueplads Hamlet, efter det engelske, af Hr. Ducis; en Tragoedie, som endnu spilles for Pariserne, og hvori Talma, som Hamlet, har forøget sit store Kunstner-Navn. — Om denne Samarbeidelse taler et Dienvidne i det periodiske Skrift Europa saaledes:

”Man kan intet urimeligere tænke sig, end det, som under Navn af Hamlet, gives paa Re-

publikens Theater. Forfatteren, Hr. Ducis, tilstaaer, at han ikke forstaaer Engelsk, og kien-der Shakspeare blot af Latourneurs Oversættelse, som er i Prosa; men meget troe. Kun faa læse dette Bærk, hvorefter Hr. Ducis forfærdigede sin Hamlet, som Pariserne gaae hen for at see, fordi det spilles paa Republikens Theater, fordi det har den sædvanlige Længde og Brede, og ei flere end det sædvanlige Antal af Personer. Stykket er nationaliseret; men desuagtet er det endnu for stærkt for Pariserne; thi Hamlet og Ophelia sige Du til hinanden, og kalde ei hinanden Madame og Seigneur o. s. v. Engellænderne, som beklage sig over denne Omkalfatring, kan ikke have noget mod Hr. Ducis; thi han har aldrig vildet fremstille Shakspeares Hamlet; men selv skabe en Hamlet, og uddanne Engellænderens raa Idee for dannede Franskmænd."

"Hamlet er her Konge i Danmark, men paa Grund af hans Melancholie endnu ikke offentlig kronet; Claudius, en Prinds af Blodet, som med Dronningens Hielp har forgivet Hamlets Fader, har endnu ikke ægtet hende. I en lang Scene i første Akt kiendes han med hende, fordi hun ikke haster stærkere med Brylluppet; men hun giver ham ligefrem Kurven, fordi hun — det er

hendes egne Ord — foruden hendes første Gemals Død, ei vil have endnu eet Ægteskab at angre. Derpaa bliver *le prince du sang* ganske rasende, og sværger, at hævne sig; Gertrud ændser ikke hans Brede; men forsikker med ædel Trodsighed, at hun bryder sig slet ikke om ham; thi han er kun Undersaat, men hendes Søn derimod er Konge.”

Hamlets Sindsvagthed sætter det hele Kongehuus i Forlegenhed; især er man nysgierrig efter, at faae noget mere at vide om Landen, som Hamlet foregiver at see. De tale alle derom, som en afgjort Sag: og et Dieblisk efter er de af den Mening, at det er blot en Virkning af hans Forrykthed, at han troer at see denne Land: Uarsagen dertil, formoder man, er endnu en ganske anden Hemmelighed, og med Utaalmodighed venter man Norcestes, Hamlets Ungdoms-Ven, som skal aflokke ham denne Hemmelighed. Denne Norcestes er en Komposition af Horatio, Laertes, Rosenkrantz og Guildenstern. Til disse 4 Personer bruger Franskmændene kun een. Efterat Gertrud har skændtes med Prinds Claudius, er hun meget bedrovet. Elvire, hendes Fortrolige, vil vide Uarsagen, og da Gertrud ikke vil ud med den, siger

Elvire: det gøres heller slet ikke nødvendig; hun har
 noksom robet sig den Nat, da Kongen døde saa
 pludselig. Derpaa følger en lang Jammerklage,
 og saa tilstaaer Dronningen, at hun har givet sin
 Gemal Gift i en Drik, Lægerne havde forordnet
 ham. Men hun har ikke givet Kongen Bægeret
 i Hænde; men blot sat det i hans Bærelse, og
 saa løbet sin Wei; men da hun var kommet i sit
 Kammer, havde hun ikke været saa ganske vel til-
 mode ved denne Sag; hun var derfor løbet for-
 tvivlet tilbage til Kongen, for at sige ham, at
 det var Gift; men da havde hun allerede fundet
 ham død. Elvire trøster Dronningen noget, og
 derpaa kommer Norceste. Dronningen beder ham
 fortelig: at han skal udforske sin Ven Hamlet,
 som ingen troer uden ham, og at hun altsaa ven-
 ter, at han strax skal fortælle hende, hvad han
 opdager. Derpaa gaaer hun, og Hamlet kommer
 styrrende ind, forfulgt af sin Faders Mand, men
 som ikke er synlig. Da han seer sin Ven, for-
 tæller han ham, at han er syg, og forfølges idelig
 af sin Faders Mand, som befaler ham, at dræbe
 hans Mordere Dronningen og Claudius. Nor-
 ceste, som en meget forstandig Ven, raader ham,
 for alting ei strax at troe denne Mand, fordi det
 dog endnu stedse er uvist, om han ei er blot for-
 røkt, og troer i sin Banvittighed, at see en Mand.

Han raader ham, først at anstille en Prøve. Han skal nemlig opgrave Urnen, hvori hans Faders Aske er; med denne Urne skal han pludselig lade sig see for Dronningen, og nøde hende til at sværge, at hun er uskyldig i hans Faders Død. Kan hun sværge, saa er hun uskyldig; men forstrækkes hun og sværger ikke, saa skal han kun ligesrem dræbe hende.

Efterat der nu er raset og jamret i 5 Akter, efterat Moderen, ved Synet af Urnen, ei kan sværge, men protesterer mod denne Overraskelse, som et ugyldigt Vidneskyrd, og falder i Afmagt; efterat Hamlet dog af sonlig Følelse ei kan gienneembore hende, endskiøndt han plages stærk af den usynlige Aand — saa gaae de alle til Sengs. Prinds Claudius dræber Dronningen i hendes Sovestue, kommer ud, fortæller Tilskuerne det, og siger dem tillige, at Palladset er omringet af hans Sammensvorne, som ville myrde Hamlet, hvorpaa da han vil komme paa Thronen. Hamlet træder pludselig ind, og skjelder ham Huden fuld. Claudius svarer: Skjeld du ikke; thi see, din Moder har jeg allerede ombragt, og dig skal det ikke gaae et Haar bedre. Derpaa stamper han med Foden, og de Sammensvorne komme.

Men isteden for at ombringe Hamlet, see de paa, at Hamlet stikker Claudius ihjel. Herpaa er hver Mand tilfreds, og Hamlet lover nu, at regiere i Fred og Roe. — Om Ophelias og Hamlets Kierlighed vil jeg ikke sige et Ord, den er alt for modbydelig, og udtværet i lange Taler. Ophelia er ei Polonii, men Claudii Datter, fordi en Kønige ei med Anstændighed kan forelske sig i ringere end en Prindsesse. Polonius er Claudii Fortrolige. I Dvrigt er Sproget forvirret, og Verset har ei engang den sædvanlige Politur. Talmas Spil, som Hamlet, gjør stor Virkning. Han forstaaer Engelsk, og elsker Shakspeare. Han har været i Engelland, og, efter egen Tilstaaelse, lært meget af de engelske Skuespillere. Han har forandret meget i sin Rolle som Hamlet. Saaledes har han, for Ex., oversat den berømte Monolog:

”at være eller ei — o. s. v.”

og fremsiger den paa Scenen; men trykt i Stykket er den ikke.”

Saa forvansket fremstilles Shakspear's største Mesterværk i det stolte Paris, og i Verdens første Kunstneres Hænder.

Jeg veed ei, om dette Skuespil nogensinde har været givet paa Italiens Skueplads; men en

Anonym udgav i Benedig 1774: *Amleto, tragedia di Mr. Ducis, ad imitazione della Inglese di Shakespear; tradotta in verso sciolto.* Overtættelsen er i riimfrie Tamber, og meget fri, da den snart forkorter, og snart omskriver sin saakaldte Original, meget ofte er den mat og profaisk. — Naar han taler om Shakspeare, taler Voltaire giennem hans Mund: *Basterà esfo (l'estrato) per altro, comunque siasi a porre in istato chi legge di giudicare con fondamento degli forci d'ingegno che Mr. Ducis ha dovuto mettere in opera per ridurre a regolare e nobile forma questo, per altro non dispregevole, scenico Mostro.*

Intet Land, undtagen dets Fædreland, har modtaget Hamlet med meer Beundring og Enthusiasme end Tydskland. — Det er seet paa dets stolteste Skuepladse i de første Kunstneres Hænder, og i vandrende Truppers Fjelleboder i de elendigste Fuskere. — Det er oversat med Shakspear's øvrige Bærker af Wieland, Eschenburg og N. W. Schlegel; det er flere Gange bearbejdet for enkelte Theatre, f. Ex. to Gange for det hamborgske under Schrøders Bestyrelse, og nylig udgivet særskilt med formildede Læsemåder til Theatrenes Brug af N. W. Schlegel. —

Bearbejdelseerne for Schröders Theater ere for en Deel efter Garricks Plan, dog er den gyselig-naive Scene med Graverkarlene beholdt i dem. Tydsklands ypperligste Skuespillere Schröder, Brockmann, Fleck har Hamborg, Wien og Berlin beundret i Shakspear's Characterer. Hvad Garrick var for Shakspeare i Engelland, blev Schröder i Tydskland. Blot fra April 1777 til April 1778 har han givet det hamborgske Publikum dette Stykke 15 Gange; ligesom han i samme Aar har givet hans Riemand i Venedig 6 Gange; hans Feiltagelser to Gange, og hans Lige for Lige 4 Gange. Om Schröder er bleven saa riig ved dem, som Garrick, veed jeg ikke; ligesaa berømt er han imidlertid bleven.

Gierne vilde jeg her fremsætte Gøethes — skal jeg kalde det Kritik eller Poesie — over Hamlet i hans guddommelige Wilhelm Meister, som ingen Skuespiller eller Skuespilhynder og intet Menneske kan læse uden den reneste Henrykkelse; men begrændset af Rummet, vil jeg nøies med blot at anføre hans Ideer til en Bearbejdelse a Hamlet, som vilde giøre Stykket opførligt paa ethvert Theater af mindste Rang.

”Jeg skielner — siger Wilhelm — efter nøieste Undersøgelse to Slags i dette Stykkes Komposi-

tion: det første er Personernes og Begivenhedernes store indvortes Forhold, de mægtige Virkninger, der flyde af Hoved-Figurernes Character og Handlinger, og disse ere enkelte fortreffelige, og, i den Folge, de ere opstilte, uforbederlige. De kunne ved ingen Slags Behandling forstyrres, ja neppe forhutles. Disse er det, som enhver forlanger at see, som ingen vover at angribe, som præge sig dybt ind i Sielen, og som man har bragt næsten alle paa det tydske Theater. Kun har man, troer jeg, feilet deri, at man har anseet det andet, der ved dette Stykke er at mærke, jeg mener Personernes udvortes Forhold, hvorved de bringes fra eet Sted til et andet, eller paa den eller den Maa- de forbindes ved visse tilfældige Begivenheder, for alt for ubetydeligt, kun i Forbigaaende talt derom, eller reent udeladt dem. Vist nok ere disse Traade kun tynde og løse, men de gaae dog gien- nem hele Stykket, og sammenholde hvad der ellers faldt fra hinanden, og ogsaa virkelig falder fra hinanden, naar man skærer dem bort, og troer at have riort meer end nok, naar man lader Enderne blive.”

Til disse udvortes Forhold regner jeg Urolighederne i Norge, Krigen med den unge Fortinbras, Gesandtskabet til den gamle Farbroder, den

tilagte Tvistighed, den unge Fortinbras's Tog til Polen, og hans Tgjenkomst til Slutning. Ligeledes Horatios Tilbagekomst fra Wittenberg, Hamlets Lyst at gaae derhen, Laertes's Reise til Frankrig, hans Bientkomst, Hamlets Forsending til Engelland, hans Fangenskab hos Særoverne, begge Hoffolkenes Død efter Uriaabreyet: alt dette er Omstændigheder og Begivenheder, der kunde gjøre en Roman vid og breed; men der ere Enheden i dette Stykke, hvor desuden Helten ingen Plan har, i høieste Grad til Skade, og høist feilfulde.

Men disse Feil ere som flygtige Støtter ved en Bygning, som man ikke tør tage bort, uden først at trække en fast Muur under. Mit Forslag er altsaa, slet ikke at røre ved hine store Situationer; men saavel i det Hele, som i det Enkelte, at skaane dem saameget muligt; men faste alle hine udvortes, enkelte, adspredte og adspredende Motiver bort paa eengang, og sætte et eneste i deres Sted, som alt ligger i Stykket, og det er Urolighederne i Norge. Her er Planen.

Efter den gamle Hamlets Død blive de nye erobrede Normænd urolige. Stadtholderen der sender sin Son Horatio, en gammel Skoleven af Hamlet, men som i Tapperhed og Leveklogskab

har vundet et Forspring for alle andre, til Danmark, at drive paa Udrustningen af Flaaden, som under den nye, til et overdaadigt Levnet henfaldne Konge, gaaer kun langsomt fra Haanden. Horatio fiender den gamle Konge; thi han har været med i hans sidste Feldtslag, og staaet i Naade hos ham; og den første Gienganger-Scene vil ikke tabe derved. Den nye Konge giver nu Horatio Audients, og sender Laertes til Norge med den Efterretning, at Flaaden snart vil lande; medens Horatio overdrages at skynde paa dens Udrustning: derimod vil Moderen ikke samtykke i at Hamlet, som han ønsker, maa gaae til Søes med Laertes.

Det øvrige holdes sammen paa denne Maade: Naar Hamlet aabenbarer Horatio sin Stedfaders Misgierning, raader denne ham, at gaae med til Norge, forsikre sig Almuen, og komme med væbnet Haand tilbage. Da Hamlet bliver Kongen og Dronningen for farlig, have de intet nærmere Middel til at blive ham qvit, end at sende ham til Flaaden, og give ham Rosenkrantz og Guildenstern til Oppassere: og da Laertes imidlertid kommer tilbage, skal denne indtil Stiemands-Mord ophidsede Ungling sendes efter ham. Flaaden bliver liggende for Modvind; Hamlet kommer nok eengang igien; hans Vandring over Kirkegaarden kan maaskee lykkelig motiveres; hans

Mede med Laertes ved Ophelias Grav er et stort, uundværligt Dieblif. Herpaa maa Kongen betænke, at det er bedre at blive af med Hamlet paa Stedet. Afskedsfesten til den tilsyneladende Forsoning med Laertes, holdes nu høitidelig, hvorved der holdes Midderspil, og Hamlet og Laertes fægte. Uden de 4 Liig kan jeg ikke slutte Stykket; der maa Ingen blive tilbage. Hamlet giver, da Folkets Valgret nu igien gaaer i Kraft, Horatio døende sin Stemme."

Saa vidt Gøthe. — Om denne Plan har Shakspeares ypperlige Doversætter Schlegel talt saaledes i Maanedskriftet die Horen for 1796, 4de Stykke:

"Hvor mange skionne Steder, der ved denne Plan maae opoffres, falder let i Minene. — Den Reisemoral, Polonius giver sin Søn, kunde man til Rod skænke ham; men desto meer Skade er det for den ubetalelige Scene mellem Polonius og Reynaldo *), og dog maa den bort, da det ei kan passe sig, at der sendes en Diener efter Sønnen; for at udforske hans Wandel, naar han

*) Davies siger, at denne Scene ei er givet paa det engelske Theater i meer end et Aarhundrede.

er stikket bort i kongelige Anliggender. Hos Shakspear er Dvekampen synderlig nok; men der har den dog en Bevæggrund, som her falder bort. I Frankrig, som Laertes besøger, som Hovedsædet for alle ridderlige Fuldkommenheder, kunde han drive Fægtetekunsten til en i Danmark sielden Hvide, og derved vække Hamlets Rappelyst; men kunde han gjøre det samme i Norge, en erobret Provinds? At den i og for sig selv fortreffelige Monolog af Hamlet i 4de Akt, hvor han har mødt Fortinbras's Hær paa dens Tog til Polen, at den maa bort, er mindre at beklage, da den i det Væsentlige kommer overeens med den, som slutter 2den Akt. Fortinbras, denne vakre unge Kriger, pleier ved alle Omsarbeidelser at være den første, som opoffres, og dog veed jeg intet i hele Stykket, som, i det mindste ved Læsningen, ryster mit Inderside stærkere, end hans høitidelige, underfulde Fremkomst paa Valpladsen, hvor Skiebnen i samme Dieblisk har fuldendt sin frygtelige Oplosning. Bliver han borte, vordt Onde og Gode hinanden lige i Døden, alle døe uden høitidelig Beklage, og den eneste overlevende, Horatio, har, som Vidne til hine Begivenheder, kun ubetydelige Tilhørere at henvende sig til. Hvor stor træder Fortinbras frem, for for første Gang at lade den ædle Ulykkelige vederfares Døet i Efterverdenens Navn, hvis

Dom var hans sidste Bekymring. Saa overordentlig en Ddelæggelse forlanger en ophøjet Tilskuer, og kun en Helt er værdig at yde en undergangen Verden (thi med dette Indtryk ender Sørgespillet) den sidste Ure.”

I vort Fædreland udkom en prosaisk Oversættelse af Hamlet i Aaret 1777, af en unævnt Forfatter. Paa Danmarks Skueplads har dette, saalidet som noget af alle Shakespeares Stykker, nogensinde været seet; og har denne Oversættelse ei heller været indleveret til Skuespil-Bestyrelsen.

Fortegnelse

over

Forlags-Skrifter,

hos

Friedrich Brummer,

Østergade No. 34.

Baden, J., dansk ortografisk Ordbog, tilligemed et
kort ortografisk Register, 8. 1 Rdlr.

— — Forelæsninger over det Danske Sprog, eller
resonneret Dansk Grammatik. 3die Uplag,
8. 1 Rdlr.

— — Udtog af den Danske Grammatik. 2 Upl.
8. 20 β.

— — Opuscula Latina. 8 maj. 1 Rd. 48 β.

Archenholz's, J. W. v., Historie om Syvaarskri-
gen i Tydskland fra 1756 til 1763, oversat af
J. Cener. 8. 64 β.

Les Aventures de Télémaque Fils d'Ulysse par
François de Salignac de la Motte Fénelon. Nouvelle édition faite d'après l'édi-
tion stéréotype et celle de Mons. Blanchot,

conférées pr. M. Hagerup, avec une Explication franc.-danois des mots les plus difficile. 8. 72 s.

Grundlinier til en Plan til Haandværksstandens Forædling i Danmark, med Tillæg. 8. 44 s.

Bergsøe, J. F., almindelig oekonomisk-chymisk-technologisk Huus- og Kunstbog, eller Samling af udsøgte Forskrifter til Brug for Huus- og Land-Deconomer, Professionister, Kunstnere og Kunstelkere. 2 Deele. 8. 2 Rdl. 80 s.

— — Billed-Bog til Nærskab og Underholdning for Børn, som begynde at læse. 8. indbund. med sorte Kobber 56 s. og med illum. Kobber 1 Rdlr. 16 s.

Bangii, I. L., Praxis Medica systematice exposita selectis diarii nosocomii fridericiani illustrata. 8maj. 1 Rdlr. 24 s.

— — Afhandling, som har vunden den udsatte Priis over Spørgsmaalet: hvorfor tale Menneskene saa lidet og sjelden om Gud i deres Dmgang og Selskaber, da dog deres Samtale ej kunde have nyttigere Indhold? 8. 16 s.

Plutarks Levnetsbeskrivelser, oversatte af det Græske,
og forsynede med Anmærkninger ved Et. Tetens.
3 Deele. st. 8. 1ste D. 1 Rbd. 64 s. 2den D.
2 Rbd. 3die D. 2 Rdlr.

Müller, G. H., neues Dänisch-Deutsches Wörter-
buch zum Gebrauch für Deutsche, welche diese
Sprache erlernen wollen, samt einer kurzge-
fasten dänischen Sprachlehre für die Anfänger,
2 The. 9. 8. 3 Rth. 48 s.

Uspach, F. W., oplysende Forklaringer over Regu-
la De Tri i hele Tal og de fire Specier i Bro-
ken, hvori ethvert Exempel er udregnet, tien-
lig især for vorne Mennesker, som ikke ere
faste deri, f. Ex. Lærlingerne ved Søndags-
skolerne — andre Skoler og Instituter — som
og fra de Forældre, der selv ville anwise deres
Børn i samme, 8. indb. 64 s.

Tacitus, C. C., Historiebøger, item om Germa-
nernes Sæder og Agricolas Levnet, af det La-
tinske oversat ved Prof. J. Baden, st. 8. 1 Rbd.
48 s.

Thaer, A., Indledning til Kundskab om det engel-
ske Jordbrug, og dets nyere praktiske og theore-

riske Fremskridt for tænkende Landmænd og Ca-
meralister. Noget forkortet oversat efter det
andet forbedrede Uplag af D. Didrichsen, st. 8.
I Rd. 48 β.

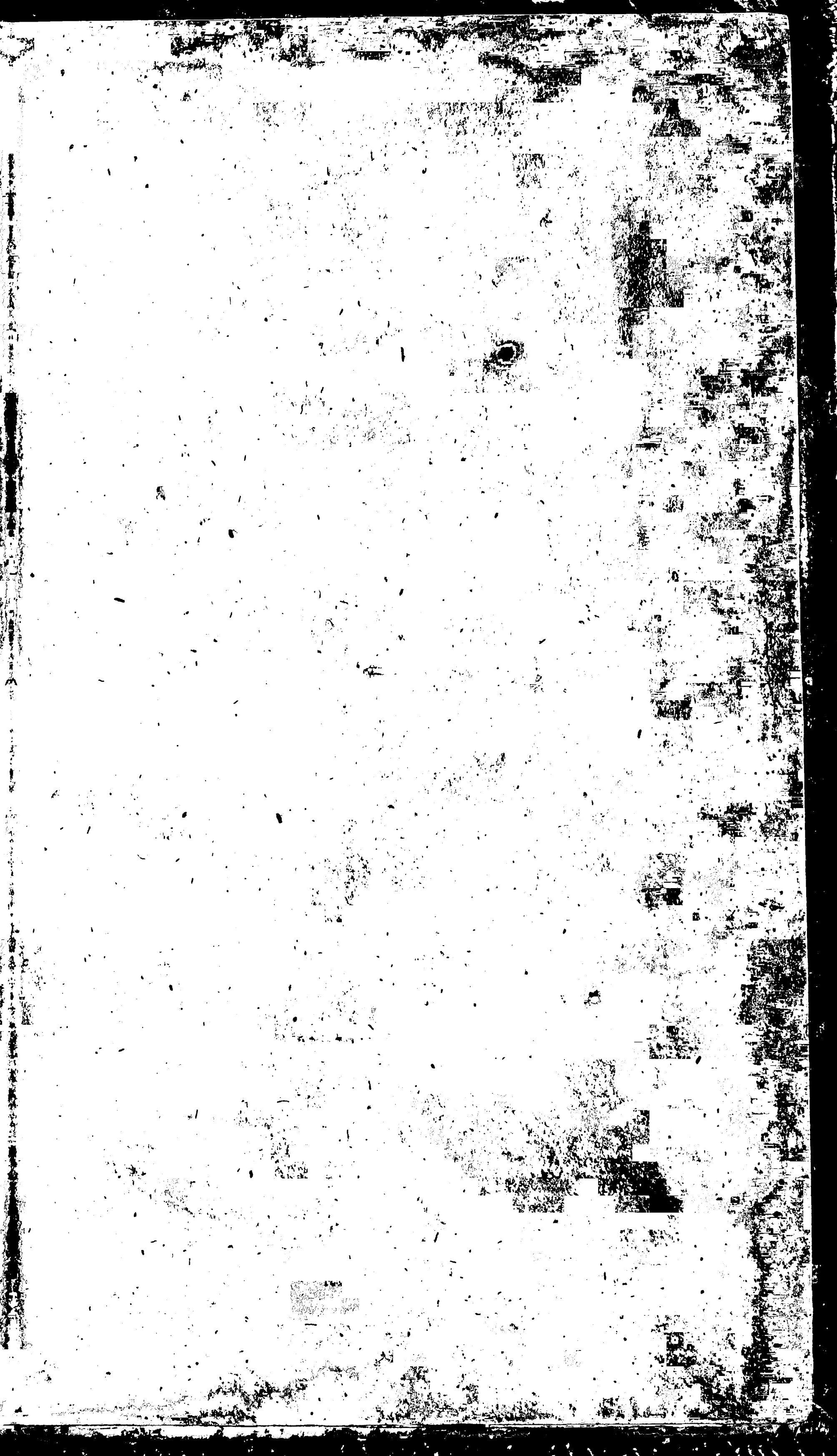
Wedels, L. M., Indenlandsk Reise igiennem de
betydeligste og skønneste Egne af de danske Pro-
vindser. Med Hensyn tildeels paa oeconom.
og statistiske Gienstande i Aarene 1799, 1800,
1801. 2 Hefter, st. 8. I Rd.

Lychsens, N., theoretisk og praktisk Anviisning
til Apothekerkunsten, 2 Dele, st. 8. 5 Rdlr.
80 β.

Wolfs, G. F., forfattet Musikalsk Lexikon, for-
dansket ved T. Møller, st. 8. I Rd. 32 β.

Blochs, J., Udtog af bibelske Fortællinger for Ung-
dommen, 8. 56 β.

122/64

